

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG26275	ImageGroup:	I1KG26302
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གཞུང་འབྲུམ། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། gsung 'bum/ paN chen bsod nams grags pa/
Author:	བསོད་ནམས་གྲགས་པ། bsod nams grags pa
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	mundgod, karnataka
Publisher:	blo gling dpe mdzod khang /
Date:	2006-2008
Volume:	6
Total Volumes:	11
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 3/2017

D31201

D31201

མདོ་སྡག་ས་རབ་འབྲུམ་ས་པ་པཎ་ཆེན་
བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་
འབྲུམ་བཞུགས་སོ།།

ཆེ

འབྲུམ་སྤངས་ཆོག་གསལ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2007

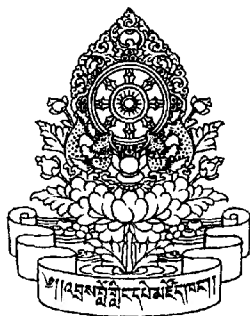

བད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ཡ།
Class No. 131201
Acc. No.

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་པ་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་
དགོངས་འབྲེལ་རྣམ་བཤད་ཚིག་དོན་རབ་གསལ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

འབྲས་སྤངས་སློབ་གསལ་སྦྱང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2007

PAN-CHEN BSOD-NAMS GRAGS-PA
LITERATURE SERIES

VOLUME: 26

བསོད་ནམས་པོ་ལྷ་མོ་ཀླུ་པ་ རྒྱུ་མཚན་

First Edition: 2007 (1000 Copies)

Copyright © D.L.L. Society 2007

Price Rs. 500

Published by:

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

P.O. TIBETAN COLONY-581411

MUNDGOD (N.K.)

KARNATAKA

INDIA

PHONE: (08301) 245572

TELE. FAX: (08301) 245657

E-mail:- dllsociety@yahoo.co.in

Data composed by: D.L.L. Computer Section

Drepung Loseling Library Society

PHAR-CHYIN RTSA-TRIK

by

~~Denahan Sonam Drakpa~~

4. (4) (3) 1247 (64)

འཇུག་ལུང་ལོ་གསལ་གྱི་ར་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་

५५२५५५ ३००२३ ३ कें ३००५५५

Published by: DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2007

བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛད་ཁང་

Class No. ༥༧

Acc. No. ༥31201

ཨང	དཀར་ཆག	ཤོག
༡	ཐེང་བཟོད། སྐབས་དང་པོ།	
༢	ནམ་བཤད་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་རང་གི་མཆོད་བཟོད།.....	༡
༣	ཚུམ་པ་དམ་བཅའ།.....	༢
༤	མཚན་གྱི་དོན།.....	༣
༥	བཤད་པ་ལ་འདུག་པ།.....	༤
༦	འགྲེལ་པའི་མཆོད་བཟོད་སོགས་གསུམ་བཤད་པ།.....	༥
༧	རྒྱ་གྱི་མཆོད་བཟོད།.....	༦
༨	རྒྱ་གྱི་གདུལ་བྱས་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་ཚུད་སྤོང་དང་ བཅས་པ་བཤད་པ།.....	༧
༩	བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དགོས་མེད་ཀྱི་ཚུད་སྤོང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།.....	༨
༡༠	བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པ་བཤད་པ།.....	༩
༡༡	ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།.....	༡༠
༡༢	དམ་བཅའ་པའི་དོན་རྒྱུ་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་བཤད་པ།.....	༡༡
༡༣	རྒྱུ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འདུག་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཁྱད་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་ རྒྱ་མཛོན་ཤེས་རྒྱག་ལ་གདམས་པའོ།.....	༡༢
༡༤	དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་བྱ་བ་བཤད་པ།.....	༡༣
༡༥	གདམས་ངག་གི་དོན་བསྟོམས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོམ་བྱུང་ སྟེས་པའི་ཐོག་མ་སྟོར་ལམ་བཤད་པ།.....	༡༤

ཨང	དཀར་ཆག	ཤོག
༡༦	སྦྱོར་ལམ་དོད་སྐྱེས་བཞིའི་དམིགས་ནམ་རྒྱུའི་བྱད་པར་དང་བཅས་པ།.....	༤༣
༡༧	བཞིན་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྦྱོར་པ།.....	༧༡
༡༨	ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་འཛིན་རྟོག་མཛོར་བསྟན་ ཀྱས་བཤད་དང་བཅས་པ།.....	༧༡
༡༩	ཐོག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཡོངས་འཛིན་བཤད་པ།.....	༩༧
༢༠	གདམས་དོན་ཇི་ཏྲ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པའི་རྟོན་དམིགས་པ་ ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ།.....	༩༠
༢༡	སྒྲུབ་བཞི་སོ་སོར་བཤད་པ།.....	༩༩
༢༢	ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཚོགས་སྒྲུབ་བཤད་པ།.....	༩༣
༢༣	ས་བཅུའི་ཡོངས་སྦྱོར་།.....	༩༤
༢༤	ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ།.....	༡༡༤
སྐབས་གཉིས་པ།		
༢༥	ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་.....	༡༡༧
༢༦	ནམ་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།.....	༡༡༩
༢༧	རང་སངས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།.....	༡༢༥
༢༨	བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་ཤེས།.....	༡༣༡
༢༩	མཐོང་ལམ་བཤད་པ།.....	༡༣༡
༣༠	སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ།.....	༡༣༧

III

ཡང	དཀར་ཆག	ཤོག
༡༡	མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་དངོས་དང་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ།.....	༡༣༧
༡༢	བསྐྱོད་པ་སྒྲིམ་ལམ།.....	༡༤༢
༡༣	རྟེན་སྲུ་ཡི་རང་བའི་སྒྲིམ་ལམ།.....	༡༤༥
༡༤	སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་དང་ནམ་དག་སྒྲིམ་ལམ།.....	༡༤༦
སྐབས་གསུམ་པ།		
༡༥	ལམ་ཉེ་རིང་གི་རྒྱ་མཚན།.....	༡༥༧
༡༦	རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པ།.....	༡༦༠
༡༧	གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲང་གཉིན།.....	༡༦༢
༡༨	གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲང་གཉིན།.....	༡༦༤
༡༩	གསུམ་པ་མཐུག་བརྟུ་བ།.....	༡༦༧
༢༠	གཞི་ཤེས་གྱི་སྒྲློར་བ།.....	༡༦༩
༢༡	གསུམ་པ་སྒྲློར་བ་བསྒྲིམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་མདོར་བསྟན།.....	༡༧༡
༢༢	གཉིས་པ་ནམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	༡༧༢
༢༣	གཉིས་པ་མཆོད་གསུམ་གྱི་མཐུག་བརྟུ་བ།.....	༡༧༦

ཨང	དཀར་ཆག	ཤོག
	སྐབས་བཞི་པ།	
༤༤	རྣམ་ཐོགས་སྒྱུར་བ།.....	༡༧༧
༤༥	གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ།.....	༡༩༠
༤༦	གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ།.....	༡༩༥
༤༧	གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ།.....	༡༩༧
༤༨	ཉན་ཐོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ།.....	༡༧༡
༤༩	གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ མཐུན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ།.....	༡༧༩
༥༠	གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་བཤད།.....	༡༧༧
༥༡	གཉིས་པ་བདེན་འཛིན་དངོས་སུ་འཛོམས་ཤིང་གྱི་སྒྱུར་བ་ བྱུང་པར་ཅན་ངེས་བཟུང་བ།.....	༢༠༢
༥༢	སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ།.....	༢༠༣
༥༣	སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན།.....	༢༠༧
༥༤	སྒྱུར་བའི་སྒྱུར།.....	༢༠༧
༥༥	གསུམ་པ་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད།.....	༢༡༣
༥༦	ཤེས་མཚན།.....	༢༡༩
༥༧	གཉིས་པ་བྱུང་མཚན།.....	༢༢༠
༥༨	གསུམ་པ་བྱེད་མཚན།.....	༢༢༣

ཨང	དཀར་ཆག	ཤོག
༥༧	བཞི་པ་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད།.....	༣༣༥
༥༨	བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་ནས་འཆང་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀློང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངེས་བཟུང་བ།.....	༡༧༩
༥༩	གཉིས་པ་རྒྱུད་སྒྲིལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ།.....	༣༩༡
༦༠	སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་རྟག་བཤད་པ།.....	༣༩༥
༦༡	གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་རྟགས།.....	༣༩༧
༦༢	གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་རྟགས།.....	༣༩༨
༦༣	གཉིས་པ་སྤྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར།.....	༣༩༧
༦༤	ཆོས་སྤྱིར་བྱ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ།.....	༣༩༩
༦༥	སྒྲ་ཀ་དང་ལན་ནོ།.....	༣༩༩
༦༦	གཉིས་པ་ཡོངས་སྤྱིར་བྱ་བའི་དག་པའི་སྒྲུབ་པ།.....	༣༩༩
༦༧	གསུམ་པ་སྒྲུབ་སྤྱིར་བྱ་བའི་མཐའ་མཐའ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ།.....	༣༩༩
སྐབས་ཐུག་པ།		
༣༨	འོད་ཀྱི་ཅེ་སྒྲུབ།.....	༣༩༧
༣༩	གཉིས་པ་ཅེ་མའི་ཅེ་སྒྲུབ།.....	༣༩༧
༤༠	གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྲུབ།.....	༣༩༩
༤༡	བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྒྲུབ།.....	༣༩༩
༤༢	གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱིར་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པ།.....	༣༩༩

ཨང	དཀར་ཆག	ཤོག
༥༥	གཉིས་པ་དེའི་གཉེན་པོ།.....	༣༩༥
༥༦	གསུམ་པ་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྟེར།.....	༣༠༠
༥༧	སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པ།.....	༣༠༣
༥༨	གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན།.....	༣༡༣
༥༩	བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟེར་དངོས།.....	༣༡༤
༦༠	གཉིས་པ་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་བཤད་པ།.....	༣༡༥
སྐབས་དྲུག་པ།		
༦༡	བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་སྒྲིམ་པ་མཐར་ཁྱིས་སྟེར་པ།.....	༣༡༩
སྐབས་བདུན་པ།		
༦༢	རྣམ་པར་མྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེར།.....	༣༢༥
༦༣	རྣམ་པར་མྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེར།.....	༣༢༩
༦༤	གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེར།.....	༣༣༡
༦༥	བཞི་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེར།.....	༣༣༣

ཨང	དཀར་ཆག	མོག
	སྐབས་བརྒྱད་པ།	
༡༦	ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བཤད་པ།.....	༣༣༥
༡༧	གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བཤད་པ།.....	༣༣༧
༡༨	སྐྱེ་ཡི་གྲངས་ངེས་ལ་ཚུད་སྟོང་།.....	༣༤༣
༡༩	གསུམ་པ་ཡོངས་སྟེང་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན།...	༣༥༠
༢༠	མཆོན་སུམ་རྩ་ཅ་གཉིས་བཤད་པ།.....	༣༥༡
༢༡	གཉིས་པ་རྩ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ།.....	༣༥༥
༢༢	གཉིས་པ་དཔེ་བྱད་བཤད་པ།.....	༣༥༦
༢༣	བཞི་པ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བཤད་པ།.....	༣༥༩
༢༤	གཉིས་པ་མཛད་པ་འབྲིན་ལས།.....	༣༦༩
༢༥	གཉིས་པ་ཆོག་དོན་གཞན་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་དོན་བདུན་རྩེའི་ཐ་མ་ལ་ བརྟེན་ནས་རིགས་པར་བྱ་བ།.....	༣༧༦
༢༦	བརྩས་དོན་དྲུག་དྲུ་བརྩ་བ།.....	༣༧༩
༢༧	གཉིས་པ་དོན་གསུམ་དྲུ་བརྩ་བ།.....	༣༨༡
༢༨	གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཐིམ་པའི་ཚུལ།.....	༣༨༣
༢༩	གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་བཅས་སོ།.....	༣༨༥
༣༠	སྐར་བྱང་སྟོན་ཆོག་.....	༣༨༨

སྒྲུང་བཅོམ་།

མཁུན་པས་འཇམ་དབྱངས་དངོས་དང་གཉིས་སུ་མེད།།

བཙེ་བས་ཀྱལ་ཀུན་མཛད་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱམས།།

མཛད་པས་འགོ་ཀུན་རེ་བ་སྒྲོང་མཁས་པ།།

མཚུངས་མེད་འདེན་མཚོག་བསྐྱན་འཛིན་ཀྱི་མཚོ་བདུད།།

མཁས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཡུ་རལ་མངོན་བཅིང་ཅིང་།།

ལུང་རིགས་མཆེ་སྤེར་འབར་བས་པས་གོལ་བསྟེལ།།

སྒྲོ་བཟང་རིང་ལུགས་གངས་རིའི་རྒྱན་གཅིག་པུ།།

མཁས་པའི་བྱ་མཚོག་པར་ཆེན་མཚོག་དེ་རྒྱལ།།

དེ་ལ་རང་ཅག་གཞིས་ཤེས་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དབུ་བྱིད་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་
ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་མཛད་འཕྲིན་ཉག་ཅིག་
ལ་བརྟེན་ནས་དེང་དུས་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་ཡུལ་
གྲུ་ཀུན་དུ་དར་བྱུང་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ནི་མགོན་པོ་གང་གི་བཀྲིན་ཡིན་པ་ཤེས་པར་
བྱས་ཏེ་དུས་ཉག་དུ་རྗེས་བྲན་ཞུ་འོས་པ་དང་།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དུ་མགོན་པོ་གང་གིས་རང་ཅག་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེས་སུ་བཙེ་
བས་བཀའ་སྒྲོམ་བདུད་ཅིའི་ཉིང་བྱུང་ཕེབས་སྤིང་ལ་བཅངས་ཏེ་རང་རང་བབས་འོས་ཀྱི་བསྐྱན་
སྤེད་ལ་སྤིན་པའི་ཞུ་སྒོ་ཕུར་བ་གྲུ་འདེགས་དགོས་པ་ལས་འགན་དུ་བབས་པ་བཞིན་དེ་ལོར་

འབྲས་སྒོ་མྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་འགྲེག་པ་ཏང་སྟེ་མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྲམས་སྒྲ་བ་པའ་
ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྣམ་དཔྱད་མཆོག་གི་སྤེས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་རྣམ་
བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་འདི་ཉིད་དོན་གཉེར་
ཅན་དང་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཀམ་པའུ་ཏར་ཐོག་སྤར་ཅ་གསར་བསྒྲིགས་ཀྱི་སྤྱི་
གང་ལེགས་སྤར་བསྐྱེད་ཁུས་པ་ལགས་ན་འདིས་དོན་གཉེར་ཅན་དང་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་
ལ་བྱགས་པན་གསོས་པའི་རེ་བ་ལྷ་བཞིན་ཡོད།།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ནམ་བཤད་སྤིང་པོ་
 རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ནམ་བཤད་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

གང་གི་མད་བྱུང་ཐུགས་བཅེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །
 སྐལ་བཟང་སྒྲེ་བོ་མཐའ་ཡས་བྱངས་པའི་ཕྱིར། །
 རྣམ་མང་མདོ་སྤེའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་མཛད་པ། །
 འདྲན་པ་མཉམ་མེད་བྱུང་དབང་ལ་ཐུག་འཆལ། །

སྤྱོན་ཆོ་དགེ་སྤོང་བྱམས་པ་ཞེས་གྲགས་གིང་། །
 ད་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་མགོན། །
 མ་འོངས་སངས་རྒྱས་བྱམས་པར་མཆན་གསོལ་ཏེ། །
 ས་གསུམ་འོད་ཀྱིས་འགོངས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །

ཟབ་རྒྱས་ཡུམ་དོན་གངས་རི་ལ་གནས་གིང་། །
 མདོ་རྒྱན་གཞུང་གི་རལ་ཆོགས་གཡོ་བ་ཅན། །

འཆད་ཚུད་ཚུམ་པའི་སྒོ་གྲོས་སྟོབས་བྱས་པ།

སྐྱུ་བའི་སེཌེ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་འདྲ། །

འཕགས་ཡུལ་ཀྱི་མཆོའི་གློང་ནས་ངས་དོན་གྱི།

གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་ནོར་བུའི་ཚོགས་སྐབས་ཏེ།

བོད་ཁམས་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་མཛད་པ། །

ཆོས་ཀྱི་དང་དཔེ་མཛོད་ལོ་སྟོན་ཕྱག་འཆལ།

སྒྲིགས་མའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །

ཀྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པའི་མཛད་པ་ཅན། །

ཀྱལ་བ་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་དང་། །

ཕྱི་ལ་ཚབ་མཁས་པའི་དབང་པོར་གྱུས་པས་འདུད། །

གང་གི་དྲིན་ལས་མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་པར་བཅས། །

ཆ་ཙམ་གོ་བའི་རྣམ་དཔྱིད་དར་མཛད་པ། །

ཡོངས་འཛིན་བཀའ་དྲིན་ཅན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས། །

བསྟན་བཅོས་རྩ་འགྲེལ་ཆིག་དོན་གསལ་བར་བྱ། །

འདིར་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་
 པ་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་
 དང་ཞུང་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། མཚན་བསྟར་བ་དང་། མཚན་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི།

རྒྱ་གར་རྒྱད་དུ། ཨ་ཉི་ས་མ་ཡ་ཨ་ལ་རྒྱ་ར་རྩ་མ་པ་རྩ་པུ་ར་མི་རྩ་ཡུ་པ་དེ་ག་
 བུ་མུ།

རྒྱ་གར་ན་རྒྱད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་སམ་
 མི་ཉའི་རྒྱད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ་ཨ་ཉི་ནས་བྱི་རྩིའི་བར་དང་།

པོད་རྒྱད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་
 པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ།

པོད་རྒྱད་དུ་བསྟར་ན་ཤེས་རབ་ནས་འགྲེལ་པའི་བར་རོ། །དེ་ཡང་ཨ་ཉི་ས་མ་ཡ་ནི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཨ་ལ་མ་ཀླ་ར་ནི་རྒྱན། རྩ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ། པུ་རྩ་པུ་ར་མི་རྩ་ནི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ། ཡུ་པ་དེ་ག་ནི་མན་ངག་ བུ་མུ་ནི་བསྟན་བཅོས་བྱི་རྩི་
 རི་འགྲེལ་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ནི་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེས་
 སྦྱོན་གསུམ། མདོའི་དོན་བདེ་སྐྱེ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན་མན་ངག་ འཆོས་སྦྱོབ་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ན་བསྟན་བཅོས། མངོན་དུ་སྦྱོགས་པ་འམ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་གཟུགས་བཟང་པོ་ལ་མངོས་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གདུབ་བུ་ལ་སོགས་པས་སྦྱས་པ་གསལ་བྱེད་མེ་ཡོང་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་

གར་པ་རྣམས་མཐོང་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཡུམ་གྱི་ཡུམ་བཟང་པོ་ལ་མཛེས་བྱེད་གྱི་རྒྱན་དོན་བདུན་རྩུལ་བཟང་བ་གསལ་བྱེད་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྒྲུང་བས་ན་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱན། མིང་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅ་པའི་དོན་འགྲེལ་པས་ན་འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བམ་གངས་དང་། འགྱུར་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་གི་ཆ་མང་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེམས་པས་ན་བམ་པོ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་འདི་ནས་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།

གནས་སྐབས་བསྟན་བཅོས་འདི་མདོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཤེས་གིང་། འགྱུར་གྱི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ལོ་གད་བས་བཀོད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འདུག་པ། བཤད་པ་ཉིད་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་པ། འགྲེལ་པ་ཚུལ་རིགས་པར་བསྐྱབ་པ། ཁེངས་སྒྱུང་ཞིང་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །གང་ལ་ན་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ལོ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན། ཡུམ་དེའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དག་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཀྱན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་ནི་འགྲེལ་པ་འདིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལོ། །བཤད་པར་དམ་བཅས་པའི་དགོས་པ་ཚུལ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། མཆོད་བརྗོད་བྱས་པའི་དགོས་པ་གནས་

སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་པའི་འདྲི་དོན་དུ་མ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དགོས་མོགས་བཞི་ཡང་དོན་གྱིས་བརྟན་པས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་ཁྱེན་དག་གི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མན་ངག་དང་ལྡན་པར་བསྐྱབ་པ། ནང་གི་ཁྱེན་བརྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་བསྐྱབ་པ། དེས་ན་འགྲེལ་པ་རྩམ་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་བཤད་མཛད་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་བཤད་མཛད་ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ཡང་ཆོག་དོན་དུ་བྱིལ་ན། གང་གིས་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སོ། །ཁྱེན་གང་ལ་བརྟན་ནས་མཛད་ན་བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་ཀྱང་ཁྱེད་འགྲོ་བ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་དུ་སྤྲོ་སྟག་པར་ཆགས་པར་མཛད་པ་དང་། སྦྱར་བ་ལུན་ཆོགས་གཞན་སྟག་བསུལ་ལས་སྦྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མེ་པམ་མགོན་ལ་གསན་ནས་ཞིའོ། །གང་གི་རྣམ་བཤད་མཛད་ན་སྦྱར་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་བརྟན་བཅས་ཆེན་པོ་མདོའོ། །དེ་གང་ན་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པེས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀྲོལ་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་བཀྲོལ་ལེ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ཡང་ངག་དོན་དུ་བྱིལ་ན། གང་ན་ཡུམ་གྱི་མདོའོ། །གང་གིས་ན་འགྲོ་བའི་དོན་མངོན་མཐོ་དང་པེས་ལེགས་ཀྱི་རྩ་ལག་དུ་གྱུར་པའི་དབྱིག་གཉེན་དེས་སོ། །གང་དུ་ན་ཉི་མེ་གཞུང་འགྲེལ་དུའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟན་ནས་སོ། །དེས་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ལ་ཞེན་པས་རང་གི་མོས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ཡིན་གྱི། སྟོང་པོའི་དོན་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་དབུ་མར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འཕགས་པས་བྱེ་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་བྱེད་ཞེས་པའི་གཞུང་
འདི་བྱང་། འདི་ཡང་ངག་དོན་དུ་བྱེལ་ན། གང་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་རྒྱན་ནོ། །གང་
གིས་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ཞེས་བྱ་བས་སོ། །ཀྱང་ནི་ལྷ་མ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །གང་དུ་ན་ཉི་ཁྲི་སྤང་
བར་རོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་སྤྱིང་པོའི་དོན་མཐའ་བྲལ་དབུ་མར་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཉོགས་
པའི་སྒོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་རྣམ་པར་བྱེད། །དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། དབྱིག་གཉེན་དེས་སྤྱིང་པོའི་དོན་སེམས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ཇི་བཅུན་གྱི་བཞེད་
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་བཅུན་པས་རྣམ་བཤད་མཛད་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་བཤད་བྱས་
སོ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། འདི་ཡང་ངག་དོན་དུ་བྱེལ་ན། གང་གིས་ན་འཕགས་
པས་བྱེ་བ་དེའི་འོག་དུ་རྣམ་གྲོལ་སྤྱིང་དང་པོའི་ས་ཆོགས་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་ཡིས་སོ། །གང་
དུ་ན་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་དུའོ། །གང་ན་མདོ་དང་རྒྱན་ནོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་བརྟན་བཅོས་
རྒྱས་འབྱིང་བརྟུས་པ་མཐའ་དག་གིས་མདོན་པར་ཉོགས་པ་བརྟུད་ཀྱི་རིམ་པ་ཆང་བར་
སྟོན་པ་མ་རྟེན་པར་རང་གིས་ཇི་ལྟར་རྟེན་པ་དྲང་ཇེས་སུ་མཐུན་པར་ཉི་ཁྲི་འབའ་ཞིག་
དང་སྦྱར་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སེཌེ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་
བྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཉེ། དེ་ལྟར་མཁས་པ་ལྷ་མ་བཞིས་ཆོག་དོན་ཅི་རིགས་སྤང་
བར་བྱས་ཤིང་། དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ནས་མ་རྟེན་པའི་བརྟན་བཅོས་
རྒྱས་འབྱིང་བརྟུས་པ་མཐའ་དག་འདི་སྤྱིང་པོའི་དོན་དང་། མདོན་པར་ཉོགས་པ་བརྟུད་
ཀྱི་རིམ་པ་ཆང་བར་སྟོན་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྒྱན་གྱིས་འགྲེལ་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་རྟེན་

པ་གང་དེ་ཡ་མཚན་ནི་སྟེ་རྟེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སེང་བཟང་བདག་དང་མཚུངས་པའི་མཁས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོའི་ཆོག་དོན་དབྱེ་བར་རིགས་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་མཁས་པ་དེ་ལྟ་
 བུས་ཀྱང་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཟབ་མོའི་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་
 པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདི་ཅི་ཞིག་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་
 རྟེན་པ་ནི་བདག་སྐལ་བ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་
 མདོའི་ཆོག་དོན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེང་བཟང་བདག་གི་ནི་སྟོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་
 མིན་ཡང་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཚུམ་པ་ལ་སྟོབ་སྟེ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་བག་
 ཆགས་བཞག་ཅིང་རྩེད་བྱང་བྱ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་
 ཡང་རྟོགས་པ་སྟེད་པའི་སྟོན་ས་རང་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་རུས་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཚུམ་པ་ནི་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་སྟོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དག་སྦྱབ་པ་དང་རྩིས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་
 དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་དགོད་པ་ལ་གསུམ། མཚོད་བཟོད་དང་། རྒྱས་པ་ལ་དང་
 པའི་གང་ཟག་ལ་སྟེ་སྟེ་བཤད། བརྒྱས་དོན་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཚུམ་པའི་ཐོག་མར་བྱ་བ་
 རིམ་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རེ་གིག་དང་པོར་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་སྦྱིས་བྱ་དམ་པའི་སྟོང་པ་དང་མཐུན་
 པར་རབ་ཏུ་རྟོན་པས་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཡུམ་ལ་སྟོག་

དུ་མེད་པའི་རབ་དུ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར་དུ་ ཡུམ་གང་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཞིང་འདུག་པ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ཡན་འདས་མ་སྤྲས་བཞིའི་
 བཞེད་དོན་སྐྱབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཕུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་དཔག་དུ་མེད་
 པའི་འབྱུང་གནས་ཏེ་རྒྱ་དེ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཞིང་འདུག་པའི་སྤྱིར། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡུམ་ལ་
 དང་བ་སྐྱེ་ཞིང་འདུག་པ་ཡོད་དེ། ཉེར་ཞིར་འབྲིད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་
 བ་བཞིན་བརྟེན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྟོན་མ་ཡོན་པའི་སྤྱིར། དང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཟུགས་ཕིག་ཅེས་དངོས་སྤྲུམ་བསྐྱུལ་ཡང་དོན་གཉེར་བྱགས་དྲག་
 སྐྱེས་ནས་དོན་གྱིས་འདུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡོན་པའི་སྤྱིར། དང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུགས་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རབ་དུ་དང་བ་
 ཙེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྟེ་
 དང་པོ་ཡོན་མོ་ཞེས་བྱ་བར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཆད་མ་གང་གིས་གྲུབ་པ་ཡོད་
 དེ་དེ་ ཇི་བཙུན་གྱིས་མཉམ་བཞག་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིང་།
 དེས་དངས་པའི་ཇིས་ཐོབ་ཀྱིས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་རྩ་བ་ལ་ཆོག་དོན་
 དང་དེ་ བཞུལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་སྟོན་མ་བརྟོན་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། འཕགས་པ་བཞིའི་ཡུམ་གྱི་དཔས་བརྟོན་
 ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉིར་ཞིར་བྲིད་མཛད་གང་ཡོན་དང་། །
 འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྐྱབ་མཛད་པ་གང་། །
 གང་དང་ཡང་དག་ཡན་པས་བྱབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ཡན་སྣ་ཆོགས་འདི་གསུངས་པ། །

རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉེ་
 པར་ཞི་བ་འཆོལ་བ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གྱུན་ཤེས་
 ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞིར་འབྲིད་པར་མངོན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་
 པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལམ་གསུམ་བདག་མེད་པར་ཤེས་
 པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་ཅེན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་མངོན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་འདས་རྣམས་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་
 བདག་མེད་པར་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པས་བཞིན་བྱ་རྣམ་
 པ་གྱུན་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་པ་འདི་གསུང་བར་མངོན་པ་རྣམས་
 ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྣོ་གསུམ་གྱས་པའི་རྩལ་གྱིས་འདུད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི།

ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་བཅས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 ལོ། ཎ

དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕགས་པའི་
 ཆོགས་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྣོ་
 གསུམ་གྱས་པའི་རྩལ་གྱིས་འདུད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་ལ། བསྐྱུས་དོན།
 དགོས་དོན། ཅོད་སྤང་། ཆོག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུམ་འདིའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་
 པར་བཞིན་དེ། མཐུན་གསུམ་གྱི་སྣོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོན་པ་བཞིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་

ཚུལ་དེ་ལས་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་སྟེ་བ། དེ་ལས་ཞུགས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་
ལོ། རྟེན་པོ་ལ་དབང་བརྟུལ་དང་བསྟེ་ཚུལ། དབང་ཚོན་དང་བསྟེ་ཚུལ་ལོ། རྟེན་
པོ་ནི། ཆོགས་བཅད་དེ་ཐོས་པས་རྟེན་བྱས་ནས་དུས་རེ་མེག་རྒྱུ་གི་གདུལ་བྱ་དང་
པའི་རྗེ་སྤྱི་འབྲང་བར་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུམ་འདི་ལ་རབ་དུ་དང་བསྟེ་སྟེ། ལོན་
ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེས་སྤྱི་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་སྤྱི་དང་པ་ལུགས་དྲག་པོ་སྟེ་པའི་
ཕྱིར་དེ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་ཚོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་
འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཡུམ་དེ་ལ་རབ་དུ་དང་པ་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལོན་
ཏེ། མཆོད་བཞེད་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པའི་བཞེད་བྱའི་དོན་གི་མཆོན་ཉིད་གཞི་དང་
ལམ་དང་རྣམ་པ་དགག་བྱའི་བདག་གིས་སྟེ་བམེད་པར་ཡོངས་སྤྱི་ཤེས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་
ཀྱི་ཡུམ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ཏེ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ནས་དང་བསྟེ་བའི་ཕྱིར།

དང་བསྟེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚུལ་ལུགས་གསུམ་པ་ཅན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤྱིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
ངོ་པོ་ལ་དང་བསྟེ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིས་བཞི་བསྟུན་པར་མཛད་
པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤྱིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ངོ་པོ་ལ་བཟུང་སྟེ། རུས་པ་ལ་དང་བསྟེ་
བའི་ཕྱིར། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་དགག་བྱའི་བདག་གིས་སྟེ་མེད་དུ་ཆོད་མ་གང་གིས་
གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་བདག་ཉིད་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་པོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོད་མས་དང་པོར་ཆོགས་ལམ་གྱི་
གནས་སྤྱི་བས་སྤྱི་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་དོན་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ལས་ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་
མཁྱེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རབ་
 ཏུ་དང་བས་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ནི་
 ཏུ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡུམ་དེ་དང་དེ་བཞིན་བྱར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གསུང་རབ་རྒྱས་
 འབྲང་བསྐྱས་པ་ནམས་ལ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོག་བབྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐོས་བསམ་
 སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་བྱེད་ཅིང་། དོན་གཉེར་
 གྱི་འདུན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ཡུམ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་
 སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱེས་པ་དེ་ནས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ཤེས་པ་གསུམ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་
 ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་རྒྱུའི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་སྒོ་ནས་བསྐྱུ་བས་བློན་པ་དེའི་
 ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཆོད་བཞིན་གྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་པ་
 གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་དེ་ཡུམ་མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་པར་བཞེད་དམ། ཡུམ་གྱི་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བསྟོད་པར་བཞེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་ལ་མ་བསྟོད་
 པས་གངས་རུངས་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གསུམ་པོ་གང་རུང་ངམ་གཙོ་
 བོ་ནམ་མཁྱེན་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བསྟོད་པས་ཆོག་པས་གངས་མང་བར་འགྱུར་རོ་ནི་ན།
 ཕྱོགས་ཕྱེ་མ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་ལྷ་མ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱིས་
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་གངས་རུངས་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་

བསྟོན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་
 བསྟུས་ལ། བསྟུས་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་མངོན་པ་པོའི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་ལ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་
 དོན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་མཁྱེན་གསུམ་
 དེས་ཀྱང་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་ཐམས་
 ཅད་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟུས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་བརྒྱད་པོ་
 གང་རུང་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་གི་སྒྲོམ་བྱའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 ཚུལ་དེ་ལྟར་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

བཞི་པ་ཆོག་དོན་ལ། ཡོན་ཏན་སེ་སེའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོན་པ་དང་། བསྟུས་ཏེ་
 ཐུག་འཆལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་གྱིས་ཉེར་ཞིར་འབྲིད་པའི་ཚུལ།
 ལམ་ཤེས་གྱིས་འཛིག་རྟོན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་
 བའི་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་པར་མངོན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་ཞེས་བྲངས། གང་
 ཟག་གང་གིས་ན་ཉན་ཐོས་དང་། དེར་མ་ཟད་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེ་འབྲས་བུ་རང་
 དོན་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་སོ། །རང་རྒྱལ་གཞུང་ཆོག་གང་
 གིས་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དེའི་ཐོགས་སུ་བསྐྱེད་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟོན་

པའི་ཆོག་གི་རིམ་པ་གཅིག་གིས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་
 མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། གཟུགས་སྤྱི་རིམ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་སྤངས་པ་དང་། སྤྲོད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྒྲིབ་དཔོན་གཞན་གྱི་མན་ངག་ལ་མི་སྟོན་པ་སོགས་
 རྣམ་པར་ཐར་པ་རུང་བ་དང་ཅམ་ཞིག་གིས་རང་རྒྱལ་ལྷག་པའི་ཕྱིར། ཐབས་གང་གིས་
 རྟོག་གཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་
 གྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་འཐོབ་པར་མཛད་ན། ཉོན་སྐྱེ་བ་སྤངས་ཤིང་སྤྱི་མའི་ལས་
 ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་
 འདས་དང་། ཡུང་པོ་དེ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་
 སོ་ནོ། ་

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་ཞེས་དྲངས། གང་གིས་ན་བྱུང་
 རྒྱུ་བ་མེམས་དཔལ་འཁོར་བ་ཇི་སྤྲོད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་དཔ་རྣམས་གྱིས་སོ། །ཐབས་
 གང་གིས་ན་ལས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཤེས་
 གྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་སྐྱེ་བ་པར་མཛད་ན་འགྲོ་བ་རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་
 གི་དོན་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྐྱོར་བར་མཛད་ཅེས་དྲངས། གང་
 གིས་ན་སངས་རྒྱས་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་ཅན་ཞི་ལྷག་
 ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱག་ཉན་རང་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་
 ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་མང་འཁོར། དེ་དག་ལ་བཀའ་མང་འབྱུང་བའི་གཙོ་བོ་རྣམས་
 གྱིས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བྱགས་
 སུ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་མཁུན་གང་དང་ཐུན་ན་སྟེ་དེ་ཡིས་སོ། །གང་བསྐྱོར་ན། གདུལ་བྱ་

ནམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་བརྗོད་བྱ་བ་བས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པའི་ནམས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོར་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙུག་པོ་སངས་
རྒྱལ་འཁོར་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་
བཞེད་དོན་དེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ཞེས་པ་ནི་གྲུས་པས་འདུད་
པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕྱེ་སྤྱོད་བཤད་པ་ལ། བརྟན་
བཙུག་ཀྱི་དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྐྱུས་པའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། བརྟན་བཙུག་བརྟན་པ་དགོས་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་སོ་སོར་སྤངས་
ནས་བརྗོད་བྱ་མ་ཁྲི་གསུམ་སྤྱིའི་ནམས་གཞག་བཤད་པ་དང་། མདོ་དང་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་
སྤངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་བསྐྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆམ་བ་དང་། བརྗོད་པ་རྩོན་དུ་འགྲོ་བའི་
བརྟན་བཙུག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྩེ་ནམས་རབ་དུ་ནམས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
བརྒྱད་པའི་ཆེད་དུ་གཞི་དང་། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་གཉེན་པོ་
དང་། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྩེ་མ་ནམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བཞིག་
བརྗོད་བྱར་བསྐྱུས་པ་མཛད་ཅེས་གང་། སྤྱོད་སྤང་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་རྒྱན་རྩེ་མ་པའི་འབད་
པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་དང་རྫོགས་པའི་བྱེད་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་
དུ་བྱིན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདི་ལས་ནི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་ནམས་གཞག་གཏན་
ལ་འབབས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བརྟན་བཙུག་མངོན་པའི་སྤྱོད་དག་ལས་མི་སྤྱོད་པའི་
གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲུང་བ་ནི་མེད་པའི་བྱེད་། སྤྱོད་སྤངས་ཀྱིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་བརྟན་

བཅས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཉེན་པོ་འདི་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་
 པར་མི་འགྱུར་རྟེ། གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཅམ་ཞིག་བཟོད་བྱར་བསྐྱས་
 པའི་ཕྱིར་ན་སྤང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་བཟོད་བྱར་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱོགས་གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པ་གཞི་བཅས་བཟོད་བྱར་བྱེད་དམ། གཞི་མེད་བཟོད་
 བྱར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་མངོན་པ་དང་རྫོས་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར། གཉེས་
 པ་ལྟར་ན་རྒྱན་འདིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བྱ་ལ་མཁོ་བའི་དོན་རྩལ་ཟད་ཀྱང་མ་
 བཤད་པར་ཐལ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་
 དོན་རྩལ་ཟད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདིས་རྣམ་པ་གཞི་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་
 བཟོད་བྱར་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉེས་པ་ལ་བཞི། ལན་དངོས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་
 ལུང་དགོད། ལུང་གི་དོན་བཤད། དོན་བསྐྱེད་པོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཆོས་ཅན། གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་
 བཟོད་བྱར་བསྐྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིན་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་
 གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་བཟོད་བྱར་བྱེད་ཅིང་གཞི་གཉེན་རྣམ་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་
 ཆར་གྱིས་ཀྱང་མཐུན་གསུམ་མཆོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་གསུམ་ཁྱོད་ཀྱི་བཟོད་བྱར་
 བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྐྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་འདིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་
 དག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་རྟེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་དང་། སྤྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རིམས་རིམ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ལ། ཡུམ་བར་མའི་ཤེས་བྱེད་དགོད།

བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ། རྒྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཁ་འཕངས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་
 གྱིས་འཕགས་བཞེད་མདོན་རྟོགས་བསྐྱུས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ལས་
 རབ་འབྱོར་ཅེས་པོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་གཞག་གི་རྟོན་དང་སྐྱེ་བའི་
 རྟོན་གཉིས་ལས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་དེ་གཉིས་ལས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེང་། གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་
 རང་འཕགས་པའི་མདོན་རྟོགས་བསྐྱུས་ཚུལ། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མདོན་
 རྟོགས་བསྐྱུས་ཚུལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་འཕགས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་བསྐྱུས་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ལ་ཁྱེད་ལ་ཉན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་མཚན་དང་
 དགོས་པ་ཅིའི་སྒྲུབ་དུ་ཐམས་ཅད་འཚལ་བ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱི་ལགས། ཞེས་ཞུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་
 འབྱོར་ཅེས་པོས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་དང་ནང་གི་ཆོས་སྐྱེ་མཆེད་བརྩ་གཉིས་པོ་
 རྣམས་ཇི་སྟེད་པ་འདི་ཅུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྲང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་བྱ་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་མདོན་སྐྱུ་དུ་ཤེས་པས་གཞི་
 ཤེས་ཡོད་ཀྱི། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲང་ངེས་པར་འབྱུང་བཞིན་

པ་མ་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་མེད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པས་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཞུ་བ་ནི་བཙུག་ཅེན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་ལམ་
གྱི་རྣམ་པ་འཁོར་བ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ལགས། ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ལན་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་
གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཅེས་བོས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྤོང་པར་
རྟོགས་པའི་ཡེས་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་པོར་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་
ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཡོངས་
སུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་
ཡང་བྱ་ལ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་བྱའམ་
ཞེན། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་བྱའོ། །དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་འམ་ཞེན། སྒྲོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མ་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་སྐྱབས་
པར་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཞུ་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཙུག་ཅེན་འདས་ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཞེས་
 བོས་ནས་རྣམ་པ་སྟེ་ངོ་བོ་གང་དག་དང་། རྟགས་འབྲས་བྱ་གང་དག་དང་། མཚན་
 མ་སྟེ་རྒྱ་གང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་མིང་དུ་རབ་དུ་བཞེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། རྟགས་
 དེ་དག་དང་མཚན་མ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དེ་རྒྱ་མཚན་དེའི་
 ཕྱིར་།

གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་
 མངོན་རྟོགས་བསྐྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཡུམ་བར་མ་ལས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མདོར་
 བསྐྱས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་
 པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དེ་ལྟར་བསྐྱས་ཏེ་རྒྱས་པ་འབྲུམ་ལས་ཀྱང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་
 ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
 པ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། མཁྱེན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲུ་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག་གི་རྟེན་
 ཅན་། བྲལ་བའི་འབྲས་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་པའི་རྣོངས་པ་སྤངས་པ་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ཐབས་ཤེས་འབྲུ་པར་ཅན་དང་ལྡན་
 ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྲུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། རྟོགས་

སྒྲིན་སྤྱང་གསུམ་མ་བྱས་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཐབས་
 དང་། རྒྱུས་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་སེམས་ཅན་མ་བསྐྱུས་པ་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་
 པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། རོན་གཉིས་
 མཐར་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་འབྲས་
 བྱ་གཞན་རོན་ནམ་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་རོན་རྒྱུན་མི་
 འཆད་པ་དང་། རང་རོན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་སྒྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་རྟོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་
 འབྲ་ཕྱི་མ་མཆམས་སྦྱར་བ་ཉིད་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རོན་བསྐྱུ་བ་
 རིམ་རེ་དེ་ལྟ་བུས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནི་ཆོས་ཅན། འཕགས་བཞིའི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་རིལ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱ་བ་འདི་འཐད་པར་ཡིན་ཏེ། གཞི་
 དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པའི་སྦྱོན་ས་དེ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་མདོ་དང་རྒྱོས་པའི་སྦྱོན་སྤངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་
 རོགས་པ་བཀོད་ནས་མཆམས་སྦྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པའི་བྱེད་པར་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྦྱོ་གྲིས་
 དམན་པ་དག་གི་རོགས་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་གིས་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་
 ཉིད་དགོས་དང་། འབྲེལ་པ་ཁོངས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རོགས་ན་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་

ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་དུ་འོ། །དེ་
 ལྟར་དོགས་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ནི་འབྲིང་བརྟུལ་པོ་གང་
 གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་བཅོམ་ཡུན་འདས་རྒྱས་པ་དང་འབྲིང་དང་མདོར་བསྟུས་པ་ལ་
 དད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་
 ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་དེ་དང་དེ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་དོན་མཐའ་
 དག་གསལ་བར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནམ་མཛད་ཟིན་པའི་བྱིར། དོགས་པ་བསལ་ནས་
 དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་དགོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་
 པ་གསལ་ཆེར་ཡོད་སྟུང་དུ་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྒྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཡུན་བསྟན་བཅོས་ལ་
 འདུག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྩ་བ་ནི།

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། རྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །

གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྤྱོད་བརྟུལ་བདག་ཉིད་ཀྱི། །

མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། རྟོ་དང་ཡུན་པས་མཐོང་འགྱུར་བྱིར། །

བདེ་སྒྲག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །

རྒྱན་བརྩམས་པ་ལ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་རྫོས་པའི་སྒྱུན་མེད་དེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་
 བདེ་སྒྲག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་
 དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྤྱོད་
 བརྟུལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས་རྟོ་དང་ཡུན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་བཙོན་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་དང་
 ཡུན་ཏེ། ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་བགྱོད་པའི་ལམ་ཆོས་བརྟུག་ནས་སྐབས་

བརྒྱད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་སྟོན་པས་ཡུམ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཅོད་བྱར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་བཅོད་བྱ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་ཆོས་ཅན། གང་
 ཟག་གང་ཡང་རུང་བས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་རུས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་
 སོགས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་
 བརྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བཅོད་བྱའི་ངོ་པོ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་
 གིས་བྱད་པར་དང་། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་ཉིང་དགོས་དང་། བ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་
 པ་དངོས་སུ་བརྟན་ནས་འབྲེལ་བ་བྱགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཉིང་དགོས་བཅོད་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟན་བཙུག་གྱི་
 ཆོས་ཅན། དགོས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་དོན་བྱང་
 རྒྱུ་བྱི་སེམས་དང་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་བརྒྱུ་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་མངོན་
 རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་ཐླག་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 བ་ནི་ཁྱོད་ཚོ་མ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་
 པའི་ཡང་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཉིང་དགོས་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱུན་དུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ས་རབ་དུ་དགའ་
 བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་དེ་ཐོབ་པའི་རིམ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་
 པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིང་དགོས་མངོན་དུ་
 འགྱུར་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟོན་པའི་རྟོན་བྱང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་དང་སྟོན་པ་དངོས་
 གྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལེགས་པར་བཞག་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་

ཕར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དུན་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། རི་ལྗར་འདོད་པར་ངེས་
 ཤེས་འདྲེན་རྒྱས་པའི་ཉམས་སྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་
 བྱུང་པའི་དུན་ཤེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གང་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
 ལམ་ལ་ངེས་པར་འདུག་ཅིང་གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་མི་འཛོག་པས་ཅི་ལ་ཡང་རག་མ་ལས་
 ཕར་ཆས་བ་དག་ཁོ་ནས་ཉམས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བཛོད་
 བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་ཆོ་འཕུལ། གསུང་
 རིས་བསྟན་གྱི་ཆོ་འཕུལ། ཐུགས་ཀུན་བཛོད་པའི་ཆོ་འཕུལ་ཏེ། ཆོ་འཕུལ་རྣམ་པ་
 གསུམ་གྱིས་འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་སྐྱོན་པར་མཇུག་པ་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་བཛོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་
 གང་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་
 རྣམ་མཁྱེན་དུ་འཛོག་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཆོས་བརྒྱ་གཞིར་བཟུང་ནས་གནས་
 སྐབས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤེས་མཆོན་པ་སྦྱར་ལེན་
 པའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བཛོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་བཛོད་བྱ་དེ་ཆོས་
 ཅན་མེད་མེད་འཛོག་བྱེད་དང་དབྱིག་གི་སྒྲིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་།
 གཅིག་ཤོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་མ་བྱངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པའི་ཕྱི་རྣམས་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གང་ཡང་མ་བྱས་

པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལྟེ། རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྒྱན་དང་བརྫོང་པར་བྱ་བ་དངོས་
 རོ་བརྒྱད་པོ་དག་སྐྱ་མ་ཐབས་དང་ཕྱི་མ་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་
 བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བར་མཛད་པ་ཅེས་པའི་འབྲེལ་ཆོག་འདིས་འབྲེལ་
 བ་གཞུང་ཙུ་བའི་ཁོངས་ན་གནས་པ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་དོན་ལ། མཆོམས་སྤྱར། ངག་ཉེ་བར་དགོད། བསྐྱས་ཉེ་
 བཤད་པ། རྒྱས་པར་མ་བཀོལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཉང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱན་བཅོས་
 གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་བསྐྱད་ནས་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅོམས་མདོར་བསྐྱན་པ་དང་
 རྒྱས་པར་བསྐྱན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་
 རྒྱས་བཤད་ཀྱི་རིམ་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་
 ནས་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མདོ་ཅམ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ཡང་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་
 ཀྱི་རིམ་པ་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་སྐྱབ་པ་གཞིགས་ནས་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ངག་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་ལུས་མདོར་བསྐྱན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།
 དང་པོ་ལ་བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་མདོར་བསྐྱན་པ་དང་། འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཀླང་གངས་སོ།
 དང་པོ་ནི།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། ཉང་པོ་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །

མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་འབྲེལ་
 བསྐྱས་པ་གསུམ་ནི་ཡང་དག་པར་བཤད་དེ། རྫོང་བྱེད་སྐབས་བརྒྱད་དང་བརྫོང་བྱ་
 དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

ནམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །

ནམ་ཀུན་མངོན་ཤིང་གསལ་པ་དང་། ཅེ་མོར་ཕྱིན་དང་མཐར་གྱིས་པ། །

སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་ཤིང་གསལ་བྱང་ཆུབ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་དེ་ནམས་བརྒྱད། །

བཞུན་བཅོས་ཀྱི་བཞིན་བྱེད་དོན་གྱི་ལུས་དེ་ལ་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ནམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་ཤེས་དང་། ནམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་ཤིང་གསལ་པ་སྟེ་སྦྱོར་བ་དང་། ཅེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་ཤིང་གསལ་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱས་བཤད་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ལུས་བཤད། སྦྱོར་བཞིའི་ལུས་བཤད་དེ། ཆོས་སྐྱེད་ལུས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ནམ་མཁྱེན་གྱི་ལུས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལུས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལུས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ནམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ལུས་དང་། བཞུན་བཤད་སྦྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྒྱུ་ཡོད་དེ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནམ་བཞི་དང་།

སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱར་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །

དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། གོ་ཆ་འདྲུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །

ཆོག་སེམས་ཤི་དེས་པར་འབྱུང་བཅས་ནམས། །བྱབ་པའི་ནམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །
ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམ་ངག་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནམ་པ་བཞི་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱར་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་དག་

དང་། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། གོ་ཆའི་སྐབ་པ་དང་། འཇུག་པའི་བྱ་བ་སྐབ་པ་དང་། ཆོག་ས་གྱི་ནི་སྐབ་པ་དང་། རེས་པར་འབྱུང་པའི་སྐབ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་བརྒྱུས་མཆོན་ནས་བཞུན་པའི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་ནི་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ནི་ད་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་གིས་ལམ་ཤེས་མཆོན་ཚུ་ལ་དང་། བཞུན་བཤད་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ།

མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སྒོ་བ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། །

འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །

བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྟོད་དང་བཀྱར་དང་བསྐྱགས་པ་དང་། །

བསྟོད་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་མེད་དག །

སྐབ་དང་ཤིན་དུ་དག་པ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་སྒོ་མ་པའི་ལམ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱིས་རྩ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་སྒོ་བ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། ཐེག་ཆེན་སྒོ་མ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། མོས་པ་སྒོ་མ་ལམ། བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་ཡོན་ཏན། བསྟོད་བསྒོ་མ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་མེད་པའི་སྒོ་མ་ལམ། སྐབ་པ་སྒོ་མ་ལམ། ཤིན་དུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་དག་སྒོ་མ་ལམ་རྣམས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་དང་པོ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ལམ་ཤེས་གྱི་
 རྒྱ་རོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གསུངས་པས་ཁ་ཅིག་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་
 ལ་མེས་པ་དཔེ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱུང་པར་མཛད་པ་མི་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་
 རྒྱུ་མེས་པ་དཔེ་མཁས་པ་རྣམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་
 གིས་མཚོན་པ་དེ་འདྲར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་དང་།
 བསྟན་བཤད་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ།

ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། རྟིང་རྟེན་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། །

ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །

མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། །

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། ཉེ་འདྲ་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ཏུ་འདོད། །

ཤེས་པས་སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས། རྟིང་རྟེན་ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་
 པའི་ལམ་ཤེས། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་
 པའི་གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཞི་
 ཤེས་སྦྱོར་བ། སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 མཐོང་བའི་ལམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་ཉན་ཐོས་
 ལ་སོགས་པ་ལ་བཞག་པའི་ཀྱན་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་དགུས་མཚོན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བཞི་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་ལ་མཚོན་བྱེད་
 གྱི་ཆོས་དང་། བསྟན་བཤད་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་དེ།

རྣམ་པ་སྦྱོར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་སྦྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས། །

ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སྦྲོལ་པ་ཕྱིར་མི་ཚྲོག་པའི་ཆོག་ས། །

སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞིང་དག་ལྷན་མེད་པ་ནི། །

ནམ་ཀུན་མངོན་ཚྲོགས་ཉོགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན། །
བསྒྲམ་བྱའི་ནམ་པ། སྒྲམ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱར་བར་བཅས་པ། སྦྱར་བའི་ཡིན་ཏན། སྦྱར་
བའི་སྦྱོན། སྦྱར་བའི་མཆན་ཉིད་དང་བཅས་པ། ཐེག་ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ཐེག་
ཆེན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། སྦྲོལ་པ་ཕྱིར་མི་ཚྲོག་པའི་དགེ་འདུན། སྲིད་དང་ཞི་བ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ། ཞིང་དག་ལྷན་མེད་པའི་སྦྱར་བ། ཐབས་མཁས་པ་དང་
བཅས་པའི་སྦྱར་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་
དག་ནམ་ཀུན་མངོན་ཚྲོགས་ཉོགས་པའི་སྦྱར་བ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ།

དེ་ཡི་རྟགས་དང་ནམ་འཕེལ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀུན་གནས་པ་དང་། །

མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་སྒྲམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །

ནམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་བཞི་ཡི། །གཉེན་པོ་ནམ་པ་བཞི་དང་ནི། །

བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། །ལོག་པར་སྦྱབ་དང་བཅས་པ་ནི། །

ཅེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི། །

ཅེ་སྦྱར་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་
མཆོན་པ་བྱེད་ཀྱི་ཅེ་སྦྱར། བསོད་ནམས་ནམ་པར་འཕེལ་བས་མཆོན་པ་ཅེ་མོའི་ཅེ་སྦྱར།
གཞན་དོན་མི་བྱེད་པའི་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་མཆོན་པ་བཟོད་པའི་ཅེ་སྦྱར། སེམས་ཀུན་
ཏུ་གནས་པས་མཆོན་པ་ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྦྱར། མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་བསྒྲམ་པ་ཞེས་

བྱ་བའི་ལམ་ནི་མེ་མོ་ལ་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་པ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་
ཅེ་སྒྲིར། སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྒྲིར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་
དང་བཅས་པ་ནམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ།

མཐར་གྱིས་པ། །ནམ་གསུམ་ནམ་བུ་ལ།།

མཐར་གྱིས་སྒྲིར་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་དེ། ནམ་པ་གསུམ་དང་ནམ་པ་བུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། བཞི་པ།

སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག་གིས་མངོན་ཇོགས་བྱང་ཁྱབ་པ།།

མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ནམ་པ་བཞི།།

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཁྱབ་པའི་སྒྲིར་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་དེ།
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྟེ་ཇོག་པས་སྟེ་བ་ནམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་སྒྲིར་གང་
ཡིན་སྐད་ཅིག་སྒྲིར་བཞི་པོ་གང་རུང་བྱ་མ་ངེས་ཏེ། ལྷན་མཐའི་སྒྲིར་བའི་ལམ་ལ་སྐད་
ཅིག་སྒྲིར་གྱིས་ཁྱབ། སྐད་ཅིག་སྒྲིར་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། མཐར་གྱིས་སྒྲིར་གྱི་ས་མཆོམས་
ལྷན་མཐའི་སྟེ་ལོགས་བར་དུ་བཞག་པས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོས་སྐྱེ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་
ནམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་པར་བཞིན་དེ།

ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་ཇོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱུལ་པ་ནི། །

ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ནམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཞིན། །

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ལོངས་སྒྲིད་ཇོགས་པའི་སྐྱེ་དང་བཅས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་
པ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནམས་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བརྟན་པ་ནི། ཆོག་པ་བཅད་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཆོག་
ལེའུར་བྱས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་ལྷས་མདོར་བརྟན་པ་ཡིན་
ཏེ། དངོས་པོ་བརྟན་གྱི་རྒྱུ་གངས་ཅམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་ལེའུར་
བྱས་པ་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། བརྟན་པོ་
དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོན་བདུན་ཅུའི་རྒྱུ་གངས་ཅམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ན་ཆོག་པ་བཅད་བཅོ་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། ལྷས་ལེགས་པར་བཤད་དེ། བསྐྱུས་པ་
དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། བསྐྱུས་པའི་དོན་གྱི་ཆོག་
ལེའུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔ་པོ་འདི་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་འཆད་པའི་
སྒྲོལ་དུ་འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་བདག་གིས་རྣམ་པར་མ་བཞོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡན་
ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་རྒྱས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་མ་བཞོལ་
བའི་ཕྱིར། རྒྱས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟན་བཅོས་མཛད་པ་རྗེ་བརྟན་ཉིད་ཀྱིས།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་
བརྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གིས་ལྷས་འདི་འཆད་པས་ཏེ་འཆད་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་
བཤད་པས་ལྷས་འདི་བཤད་པར་བསམས་པ་སྟེ་བཤད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆོག་དོན་ལ། མཁྱེན་པ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད། སྦྱོར་བ་བཞི་རྒྱས་
པར་བཤད། ཆོས་སྦྱུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ། དོན་དུ་གཉིས་བྱ་རྣམས་མཁྱེན་
བཤད། དེར་བཞུད་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད། ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
ལག་གཞི་ཤེས་བཤད་པའོ། གང་པོ་ལ། འགྲེལ་བཞོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ཆོས་
བཅུ་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྐྱུ་བའོ། གང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟན་བཅོས་ཀྱིས་

བསྐྱུས་པའི་དོན་ཀྱན་བསྟན་ནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོར་ནམ་མཁུན་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་གྲི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱིས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཐོབ་
 པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་གྲི་གདུལ་བྱ་བྱང་ཁྲུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཁྲུབ་འདས་
 པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་ནམས་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཐོབ་པར་འདོད་
 པས་ཏེ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནམ་མཁུན་དང་པོར་འཆད་
 པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་གདམས་ངག་སོགས་འཆད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། རྒྱ་མཁུན་དེ་སྤྱད་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ནམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་
 ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་མཁུན་ཐོབ་
 པའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་བའི་བསམ་པ་དམ་བཅའ་བཤད། དམ་བཅའི་དོན་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་བཤད། གདམས་དོན་རྗེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་བཤད་
 པའོ། འདྲ་པོ་ལ་དཀྱུས་མ་མཚན་ཉིད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་
 དོན་དེ་བྱེ་བ་བཤད་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དམིགས་
 པ་བཤད་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་མཚན་སྐྱར་རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་འདི་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་ཚོགས་པའི་བྱང་ཁྲུབ་འདོད། །
 ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅད་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་
 ཅན་གཞན་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་བྱང་
 ཁྲུབ་འདོད་པ་དང་མཆུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་སྒྲུས་བསྒྲན་པ་ནི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཐོགས་སུ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དོ། །དེས་ན་འདོད་དོ། །གང་ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་པོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་ན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཁོམས་སྒྱུར་བ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོན་ལ་འབྱུང་ཡང་དེ་གཉིས་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ནི་གོ་རིམས་བརྒྱུན་སྟེ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་ཐོན་དུ་སྐྱེད་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཆོག་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཐོག་མར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུབ་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་འབད་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཅན། མ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཞུགས་པའི་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འདུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་པོ་ངོ་ཉིད་ནམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཡང་དག་པར་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ནི་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་པའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཡུལ་ངེས་ཁྱེད་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་གང་ཞིག་ཡུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དོན་གཉིས་སྤང་བ་ཅན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྩོད་པ་པོའི་བསམ་པ་ལ་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བཞག་པར་གོ་ནས་མཆན་ཉིད་དེ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་མཆན་

གཞི་འདོད་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སྐུལ་དུ་རྩོད་པར་སྒྲུང་བས་ཁ་ཅིག་
ཁས་ལེན་མེད་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་ལ། ཐལ་བ་དེའི་བྲལ་བ་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་སེམས་བྱུང་འགལ་བར་བསྟན་གྱི་རྗེས་ཐ་དད་
དུ་མ་བསྟན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། གཞན་དོན་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་། བྱུང་ཆུབ་
འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བྱུང་ཡིན་ན་སེམས་བསྐྱེད་
མ་ཡིན་དགོས་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་
པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་མཐུན་ཁས་བླངས་པའི་ཉེས་
པ་མེད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྒྱུའི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་ནས་
བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་རྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་
པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་ཡོད་ན། དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་འབྱུང་། དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་སེམས་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མིང་གིས་
བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྦྱོད་པ་དངོས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་
བྱེད་ནི་རྩོད་ལན་དེ་ཉིད་དོ། །

ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་བྱུང་ཆུབ་དོན་གཉེར་ལ་འཆད་པ་ཡོད་
ཀྱང་། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་རྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟེང་

རྗེ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གཤམ་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་
 དུ་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་འཆའ་བའི་སྒྲིན་ལམ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་
 གྱི་འདུན་པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྔའི་
 སྒྲིན་ས་ལྟན་ཅིག་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲར་བསྟན་པ་ནི་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྒྲིན་ལམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་སྦྱོ་བ་ཞིས་
 བྱ་བར་གཤམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་ནི་སྒྲར་ལྟོ།།

གཉིས་པ་དེ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ་བྱི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། ཇི་བ་སྒྲ་མར་མ་ཟད་ཡང་འབྲས་བུ་གང་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་གང་ཡིན། གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཞན་གྱི་དོན་
 ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྐྱེད་པ་རྒྱས་པའི་སྒྲིན་ས་བརྗོད། །

དམིགས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་དེ་དང་གཞན་དོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུམ་གསུམ་ཀ་ལས་བསྐྱེད་
 པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲིན་ས་བརྗོད་དེ། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀས་
 གྲང་དོན་ཆང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མདོ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ཡུམ་བར་མ་ཡིན་པ་ནི་འདིའི་
 ཐད་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་འཕགས་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་མདོ་རྩ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུང་བས་གཤམ་ཏེ། སྤང་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ལ་འཆད་པ་ནི་ནོར་
 བའོ། ༥

གཉིས་པ་ལ་དམིགས་ཡུལ་གཉིས་བཤད་པ། དེ་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པར་བསྟན་པ།

ཁྱུ་ལ་གཞན་མི་འདྲན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། ཁྱུ་ལ་པའི་ཡུམ་ན་མ་པ་གསུམ་
 ཆར་ལས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་
 གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་བསྟན་ཏེ་ཡུམ་བར་མའི་མདོའི་དོན་དང་མི་འགལ་བར་ཏེ་མཐུན་
 པར་རྒྱས་བསྟན་གཉིས་ལས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་ས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་
 བསྟན་གཉིས་སུ་དམིགས་ཡུལ་གཉིས་སྟོན་པའི་དག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་
 ལས་བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་
 གྱི་དག་དང་། ཡུམ་བར་མ་ལས་གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་རབ་
 ཏུ་སྟོན་པ་སྦྱར་བྱེད་པའི་ཡུམ་རྒྱས་པའི་དག་དང་། བསྟན་པ་ལས་རབ་འབྱོར་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བརྩམས་
 ཏེ་སྤྲོས་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པའི་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་བར་མ་ལས་བྱང་
 ཆུབ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ན་མ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་
 རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པར་སྦྱིན་དུག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པར་
 བྱ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་པོ་དང་། ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་སྦྱབ་པར་བྱའོ་
 ཞེས་བྱང་ཆུབ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་བར་མ་ལས་གཞན་དོན་བསྟན་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན། སེར་སྣ་ཅན་
 ལ་སོགས་པ་ན་མས་སྦྱིན་པ་སོགས་ལ་དགོད་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་འདི་ཉིད་ལ། སྦྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དོན་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་

ཀུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཚུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ནི། ཁོང་དུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཙུག་ལག་གི་གཞུང་གསུང་རབ་ལས་སྐབས་ཀྱི་དོན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཉིས་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ནི་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་གསུངས་མོད་ཀྱི། འབྲེལ་པ་འདིར་ཁྲུངས་ཉིད་དུ་མ་བྱས་སོ་སྟེ་མི་འདྲན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དཔྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འབྲེལ་པ་ལོ། འདྲང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དམིགས་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཅས་པ་བཟོད་ནས། དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རབ་ཏུ་དཔྱེ་བ་རྣམ་པ་ནི་བྱ་ཅུག་གཉིས་པར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བ་མེ། །གཉེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །

དོ་རྩེ་རི་སྒྲན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་ནི་མ་གྲུ། །

རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་རྒྱ་དང་ནི། །

སྒྲ་སྒྲན་རྒྱ་བོ་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ནི་བྱ་ཅུག་གཉིས་སོ། །

དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ནི་བྱ་ཅུག་གཉིས་ཡོད་དེ། ས་རྒྱ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་དཔེ་ཉེར་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཉེར་གཉིས་མཚོན་པའི་རྒྱལ་དང་། ས་མཚམས་སོ། དང་པོ་ལ། ཀུས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བ་མེའེས་བྱ་

བ་དག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་བཤད་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། གྲངས་བཞིན་དུ་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་ཆོས་
 དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ནི། གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ངོ་བོ་གཞན་
 དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ཏེ། དུན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་ནམ་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་སྒོམ་པའི་སྒྱུར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་མེ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྱིབ་པའི་བྱད་ཤིང་མངོན་འགྱུར་བ་བསྟེན་
 པའི་ཕྱིར། སྒྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་ལྡན་པ་ནི། གཏེར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཏེ། འོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་
 བྱིས་དང་ལྡན་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་ཁུངས་ཀྱིས་གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་
 ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་ཉེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
 པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་འདོད་པ་ཐོག་དུ་བབས་པས་མི་
 འཁྱུག་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་
 པ་བརྟན་པས་མི་ཐུང་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ཏེ། ཉིང་རེ་འཛོན་བརྟན་པས་དམིགས་པའི་ནམ་པར་གཡེང་བས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར།
 ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྤྲན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྱིབ་པའི་
 ནད་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་ཞིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མེད་བཞིས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། སློན་ལམ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 རོར་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཤེས་ལྡན་པའི་ལྷན་པའི་འབྲས་བུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་
 དང་ལྡན་པའི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་པའི་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་སློན་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་སྐྱེས་
 ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིས་ཀྱིས་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་འདུན་པར་བྱེད་
 པའི་ཆོས་སློན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ཏེ། མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་དང་ལྡན་པའི་བང་མངོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
 མང་པོའི་མངོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སོ་
 བདུན་དང་ལྡན་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལམ་དེ་ནས་གསེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གསེགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་
 ལྡན་པའི། བཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་དུ་ཡང་
 མི་ལྷུང་བས་བདེ་ཐྲག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གཟུངས་དང་སློབས་པ་དང་ལྡན་པའི་བཀོད་
 མའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པའི་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས་ཀྱི་ཕྱོམ་བཞིའི་དགའ་སློན་དང་ལྡན་པའི། ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་འདོད་
 པའི་གདུལ་བྱ་ལ་འཁོར་བ་ལས་ཐོལ་བར་བྱེད་པའི་སླན་པ་སྦྱོག་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་
 གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པའི་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་དུ་འདུལ་
 པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་མཆུངས་
 པར་ལྡན་པའི་སེམས་བརྟེན་པའི་སློན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་

པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ལྷ་མས་སུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བརྒྱུ་གཉིས་དུས་ཀྱི་ཉུ་
 ལྟོན་པར་རུང་བཞིན་གྱིས་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བཞི། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བ་
 མེའེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གུ་ཅ་གཉིས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སར་
 བཤད་པའི་སྟོན་ས་འཕངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ས་མཚམས་སོ་
 སོར་བཤད་པ་དང་། ལམ་ཀུན་བསྟུ་བར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཅན། ལས་
 དང་པོ་བའི་སས་བསྟུ་ས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་འབྲིང་ཆུང་དུ་ཉིད་གྱིས་
 རིམ་བཞིན་དུ་བསྟུ་ས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་དུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 གཅིག་གི་ནི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱིས་བསྟུ་ས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་
 བསྟུ་ས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ནི། རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ས་བརྒྱས་བསྟུ་ས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱའི་འོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་བ་དང་།
 སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་དུ་མངོན་གསུང་དག་དང་
 ལྟན་པ་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ནི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྟུ་ས་ཏེ། དག་པ་ས་གསུམ་
 གྱིས་བསྟུ་ས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐ་མ་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སས་བསྟུ་ས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་དང་མཇུག་གི་སྟོན་ས་རིམ་
 པ་བཞིན་བསྟུ་ས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་བཟུང་
 རྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྟུ་ས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ནིའི་ཕྱིར།
 འོན་ཀླབས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་དང་ལམ་ལྟ་སྦྱར་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་བཤད་

ཀྱི་གསུང་རིགས་ལ་ལམ་དེ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་འདྲ་བཞིག་འདུག་
 པ་དེ་དང་དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་དེ་བསྟན་པའི་མདོས་ལམ་
 རྩེ་དེ་དང་དེ་སྤྲོས་དོན་ལ་འཕངས་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་དེར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ས་བརྩ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲན་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ས་ལྟ་
 བྱ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་སའི་སྦྱོར་
 དངོས་མདུག་གསུམ་ནི་དང་པོ་ས་བརྩ་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྐབས་དང་། ཕྱི་
 མ་གཉིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་དུ་གསེར་སྤེང་ལས་བཤད་དོ།
 གཉིས་པ་དམ་བཅའི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ། དངོས་
 དང་། གདམ་ངག་གི་དོན་བསྟོམས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོམ་བྱུང་སྦྱོར་
 པའི་ཐོག་མ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད་དང་དམིགས་པ་སྟོན་པའི་ཁར་ལ་བརྗོད་ནས་དེའི་རྗེས་
 སུ་གདམས་ངག་འཆད། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བསྐྱེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གདམ་ངག་ཉན་པའི་དུས་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་གཉེར་
 བར་བྱེད་པ་ལ་མཚོག་གི་སྦྱལ་སྦྱས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམ་ངག་འདོམས་པར་མཛད་པ་ནི་
 དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། སྤར་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་
 འཕངས་པའི་ཆོས་སྦྱོར་བ་ཡུན་ཚོགས་ཞི་ལྷག་སོགས་འབྱུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་
 ཉན་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་དོན་གྱི་མདོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྦྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་

བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་བ་དང་འབྲེལ་པ། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

སྐྱབ་དང་བདེན་པ་ནམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ།

མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །

སྤྱན་ལྔ་དང་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་མཐོང་ལམ་དང་། །

སྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། །བརྩ་ཡི་བདག་ནི་དཔེས་པར་བྱ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམ་ངག་ནི་ཆོས་ཅན། །བརྩའི་བདག་ནི་དཔེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱབ་
པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་ནམས་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་
བརྩོན་འགྲུས་དང་། ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྤྱན་ལྔ་དང་
ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
གདམས་པའི་གདམ་ངག་གི་བར་ནམས་ཡོད་པའི་བྱེར། གཉིས་པ་ལ། བརྩན་པ་བསྐྱབ་
པ་ལ་གདམས་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་གདམས་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་བྱེད་པར་གྱི་
ཆོས་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པ་དང་། དེའི་
དམིགས་པ་ལ་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདོམས་ཞེས་དང་། གང་ལ་ན་བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། སྦྱར་བ་སྦྱིན་སོགས་སྤར་ངེ་སྐད་བཤད་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། འདོམས་
ཚུལ་ངེ་ལྟར་འདོམས་ན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོ་དང་ཐང་བྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཆད་
མས་བྱུབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དེ་ནམས་བདེན་སྟོང་དུ་

རྟོགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་
 མི་འདའ་བས་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་འབྲུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོས་
 བཞི་མེད་མེགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདོམས། ཆོགས་
 གང་གིས་འདོམས་ན། ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཡོད་
 བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོགས་དང་།
 ལྷ་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་འཇམ་བུ་གྱིང་འདི་དག་སྒོང་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོས་
 འདོམས་པ་རྟེ། རྩ་མས་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གདམས། རྩ་མས་སྒྲུབ་པ་རང་གི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་གདམས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་
 འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུགས་སྒོང་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་ན་
 བརྩོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། རྒྱག་བསལ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྒོང་པ་ཉིད་དང་།
 དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དག་བདེན་པས་སྒོང་པ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གཅིག་གོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གདམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། གཟུགས་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནམ། འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་
 སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱར་གྱུར་པ་ནི་གསར་དུ་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་།

ཡང་འགོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་པའི་ཆོས་ཅན་
 དུ་བདེན་པར་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་འདོམས་པའི་ཕྱིར། དེར་བདེན་པར་གྱུབ་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ལྷོང་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དག་དོན་དམ་པར་ཐ་མི་
 དང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་རིའི་བྱ་སྤྱོད་པ་ཉིད་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅིང་།
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་
 ཅན་ཤིང་འགོག་བདེན་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོང་པ་ཉིད་སྤྱོད་བྱུང་གི་རྒྱུ་མ་དང་བྲལ་
 བ་དེ་འདུས་བྲས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་། སྤང་གཉེན་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཉམས་པ་དང་། འཕེལ་བ་
 ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་ཁྱད་ཆོས་བདེན་པ་བཀའ་དུ་ཡང་མ་གྱུབ་པའི་ཞེས་གདམས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གང་དུ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྱུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཉོན་མོངས་
 ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་མེད་པ་ནས་ཁྱད་པར་མ་རིག་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད། རྣམ་བྱང་གི་སྐྱེ་མ་
 རིག་པ་འགག་པ་ཡང་མེད། ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་མེད། སྤངས་བ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཐིམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། བདག་ཉིད་སྐྱེན་པ་ལ་
 བརྩོན་ཞེས་པའོ། མི་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐིམ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཐིམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་
 བདེན་པར་མ་གྱུབ་པས་ལྡན་པ་མ་ཡིན། བཀག་པ་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པས་མི་ལྡན་པ་
 མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་འདོམས་པའི་ཕྱིར། ལྷོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་

པ་ཉིད་ཀྱས་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་དེ། རྩོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནལ་འབྱོར་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། བྱད་ཆོས་རིགས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་
 ཏེ། རང་རྩོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྤེ་རྩོད་པ་
 ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་བདེན་པར་མེད་ཅིང་བཀག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་
 པར་མེད་དེ་ཞེས་འདོམས་པའི་བྱིར། གཟུགས་ལ་སྔོན་གྱི་མཐའ་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་འབྱེད་
 པར་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། བྱད་ཆོས་ངེས་འབྱེན་ལ་འདོམས་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། སྤེ་མའི་མཐའ་བྱང་འདས་དག་ཕན་ཚུན་
 གང་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་བདེན་
 པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་མི་ལྡན་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པོ་ཞེས་འདོམས་པའི་བྱིར། བདེན་པའི་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་
 བཤད་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་
 ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་གོ་རིམས་དེ་དག་དང་མཐུན་
 པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནམ་བཤད་དུ་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་མི་འགྲིག་པས་ཉན་
 ཐོས་ལ་འཆད་དགོས་པ་འདྲ་བཞིག་འདུག་ནའང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་
 པ་བརྒྱུད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་དགའ་འམ་སྐྱེ་སྤེད་པུད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་རྟོན་ལ་འདོམས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་
 ཤེར་བྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་ནམ་མཁུན་ཉིད་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་
 ཉིད་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། སངས་བླ་ས་
 དཀོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་

བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དེ་སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་གི་ཞེས་འདོམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མཆོན་མཆོན་དབྱངས་རིག་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་སྦྱོར་ཞིང་སྦྱར་ནས་ཞེན་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་འདོམས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཐུན་ལ་གདམས་པས་སངས་རྒྱུས་ལ་འདོམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་དག་བདེན་སྟོང་དུ་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཐུན་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་རྣམ་མཐུན་དེ་སངས་རྒྱུས་སུ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར། དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པ་དག་གིས་བསྐྱུས་པ་སྟེ། བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་འདོམས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་འཕྲིན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལམ་སྐུབ་པའི་གོགས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་འདོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་དེ་ཡང་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གསུམ་དང་། ཟུགས་པ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྟེས་བུ་ཆེན་པོ་བདུན་པོ་རང་སངས་རྒྱུས་དང་ལྷན་ཅིག་བརྒྱད་པོ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་དབྱེར་རུང་སྟེ། དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་

གངས་ཉི་ཤར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་གནས་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་མ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཤར་དགོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་གདམས་པ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མངོན་གྱུར་སེལ་བ་ལ་གདམས་པ། ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱབ་པར་གདམས་པ། སྤང་བའི་ས་པོན་སེལ་བར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་སྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ། སྐྱབ་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ། སྐྱབ་པ་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་མི་ལྟང་བའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆེན་ཤར་ཕྱེན་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་གང་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བརྟན་པའི་སྒྲོན་པ་འདོམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གདམས་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་བས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ལ་སྐྱབ་པ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཕལ་པ་ལ་ཆགས་པའི་བསོད་ནམས་ཉིད་ཀྱིས་དབང་བརྟུལ་ལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ་ནི། བྱང་ཆེན་ཕྱེན་དུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། གཟུགས་སུ་མི་རྣམས་ཆོར་བར་མི་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་རལ་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུག་གི་བར་ལ་བདེན་པར་རྣོམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་བརྟན་པའི་

གདམ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གདམས་རིགས་ཏེ། ཏུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་
གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འཆོམས་པའི་འདོད་པའི་དོན་མ་གྲུབ་ན་དངངས་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་དབང་བརྟལ་ལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བར་འགྱུར་བས་དེ་སེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་མི་ལྟང་བའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ་ནི། སྤྱི་རིའི་
བྱ་བྱང་ཆེན་ལེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་
གའི་ལྷང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བཙོན་
འགྲུས་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་
པའི་གདམ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གདམས་རིགས་ཏེ། ཕྱོགས་བརྒྱ་ན་བཞུགས་
པའི་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་རེ་རིའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་གྱི་ལུང་མོད་པར་བྱ་དགོས་
ན་དེ་འདྲ་ག་ལ་རུས་སྟམ་དུ་སེམས་ཞུམ་པར་འགྱུར་བས་དེ་སེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འདུག་པའི་རྒྱ་སྐྱན་ལྟ་བུ་གདམས་པ།
སྐྱབ་པ་ལྟར་དུ་རྩོགས་པའི་རྒྱ་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་རིའི་
བྱ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་གའི་མིག་གིས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་མཐོང་
བ་ཡོད་དོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྐྱན་ལྟ་བུ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་
སྐྱན་ཁྲི་རུས་མཐུ་བ་སྐྱན་ནས་སྐྱན་ཁྲི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་
པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་སྒྲོ་བ་པ་ལ་འདོམས་པའི་ཕྱིར། སྐྱན་ཁྲི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ།
སྤྱི་སྐྱན་གངས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དངོས་
པོ་སོ་སོར་ངེས་པའི་གཟུགས་ལྟ་རགས་རྣམས་མཐོང་བའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན། དག་
པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱང་བའི་ལྡོམ་སྐྱན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་

འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱེན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་བདེན་པར་རྣམ་པར་མིནྟག་པ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན། ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེན་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་བརྟུལ་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་
 དང་ལྡན། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྐྱེན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་ཕྱིན་
 ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་མངོན་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འཛོལ་སྟེ། རྩ་འཕྱལ་གྱི་རྣམ་
 པ་དུ་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་ཤེས་
 པ་དུག་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཐ་སྐད་དུ་རྒྱུད་ལ་རྩ་ལྟར་
 འབྱུང་བ་དང་། དོན་དམ་པར་བཟོད་མ་ནས་ཁི་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་
 པའི་ཆུལ་གྱིས་འདོམས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་དུག་གི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། རྩ་འཕྱལ་
 ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ས་གཡོ་བ་དང་གཅིག་དུ་བསྐྱར་ཁིང་མང་དུ་སྐྱལ་པ་སོགས་
 ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན། ལྟའི་རྣ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སྐྱ་རྒྱུད་དུ་དང་གཅིག་ཤོས་ཆེན་པོ་ཐོས་པའི་བྱེད་ལས་དང་
 ལྡན། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་དང་བལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན། རྩོན་
 ཀྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་ཆོ་རབས་ལྷ་
 མ་བརྒྱ་རྣོད་སོགས་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན། ཆོ་འདིར་བསམ་གཏན་
 བསྒྲུལ་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི།
 བསྐལ་བ་དང་མ་བསྐལ་བའི་གཟུགས་ལྷ་རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་བྱེད་ལས་དང་

ལྷན་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་འདིར་རྣམ་བཤད་ལས་ལྷའི་མིག་གཟུགས་ཅན་དང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་དབང་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པར་སེམས་ཏེ། ལྷའི་མིག་དང་ལྷའི་སྤྱན་དོན་གཅིག་པ་ནི། ཉི་ལྷ་དུ། ལྷའི་མིག་དང་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལྷ་མ་སྤོན་གྱི་ལས་དང་ཕྱི་མ་ཆེ་འདིར་བསམ་གཏན་སྤོམ་པ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་དང་། ཤའི་མིག་དང་ཤའི་སྤྱན་དོན་གཅིག་དགོས་པས་ཤེས་ཤིང་། སྤྱན་ལྷ་དང་མངོན་ཤེས་དུག་གང་ཡིན་ཡིད་ཤེས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པས། གཟུགས་ཇི་ཅུམ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་གསེར་སྤྱང་དུ་འཆི་འཕོ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་དགོངས་ཞེས་འབྱུང་བས་བསྐལ་བ་དང་མ་བསྐལ་བའི་གཟུགས་སྤྱ་རགས་མཐོང་བར་མི་འཛོག་པ་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་སེལ་བ་ལ་གདམས་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཀྱན་བདགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་གདམས་པ་དང་། ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ལས་བརྒྱུ་ཏེ་སྤྱི་བས་པ་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྤང་བྱ་ཀྱན་བདགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྤོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྤོན་པའི་ཆུ་ལ་གྱིས་འདོམས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དེའི་རོ་བོ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡུལ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱས་པ་ཡུལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་བརྩ་

དུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་བརྟུ་དུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གང་གིས་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྐྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མངོན་པར་མེ་ཞེན་པའི་ལུས་ཅན་དེས་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གདགས་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། བསྐྱོམས་པའི་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོམ་ལམ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྤང་བྱ་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འདོམས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་སྤང་བྱ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་དགོས་ན་རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཉིད་ལའང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐྱོམ་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་དང་། བསྐྱོམ་ལམ་དག་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཐ་དད་པ་སྟེ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཎ། སྤར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཤུ་དེ་ཉིད་ལ་བསྐྱོམ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་ལམ་བདེན་དང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་དག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་པན་ཚུན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། ། འོ་ན་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་ལམ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ན་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་

ཉིད་ཉོགས་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་མེད་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྤང་བུ་སྤོང་བའི་རྒྱལ་པ་ལ་བྱད་
 པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་མས་སྤང་བུ་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་མི་རྒྱལ་ལ། སྤོང་
 ལམ་གྱི་རྒྱལ་པ་དེ་ནི་གོམས་པ་བསྐངས་པའི་དབང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བཞི། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 གདམས་ངག་ནི་འདིར་བསྟན་པ་ནམ་པ་བརྟུར་ངེས་ཏེ། བརྟུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཅིང་བརྟུ་པོ་འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་ནམ་མཁུན་དོན་གཉེར་
 གྱི་སྤྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། གདམས་
 པའི་དོན་བརྟུ་ཡང་ཡོད་དེ། བསམ་པ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་མེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་
 དེས་འཕངས་ཤིང་ཟིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་ལ་སྤོང་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ནམ་པ་གང་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་
 པ་དང་། སྐྱབ་པ་དེའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། དེའི་
 ཉེན་གང་ཡིན་པ་སྐྱབས་གསུམ་དང་། སྐྱབ་པ་བྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་
 མ་ཆགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་མི་ཚོག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་
 པ་ཡོངས་སུ་མིང་ལ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་
 པ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པས་གཞན་གྱིས་
 དྲིང་མི་འཛོག་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྟན་ཆ་དང་། ཆོགས་སྟུར་དུ་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་
 མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་དང་སྤོང་ལམ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་བྱ་ཁྱོད་པ་ལ། མཚམས་སྦྲར།
 ཅ་བ། འབྲེལ་པོ། །དང་པོ་ནི། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བདེ་ཐུག་ཏུ་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།

དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྩོན་པོ་དག །དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་གནས་རིགས། །

བར་ཆད་གཅིག་བར་སྐྱེས་ནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན་འོག་མིན་འགོ། །

འཕར་གསུམ་སྤྲིད་ཅེ་འི་མཐར་བུག་འགོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། །

ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད། །བསེ་རུ་དང་ནི་ནི་བྱེད། །

སྐབས་འདིར་བརྟན་པའི་དག་འདུན་ཆོས་ཅན། །ནི་ཤར་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་སྒྲོར་
 གྱི་མིང་ཅན་ལ། །ཕྱིར་འོང་སྒྲོར་གྱི་མིང་ཅན་གསུམ། །ཕྱིར་མི་འོང་སྒྲོར་གྱི་མིང་ཅན་
 བརྩམ། །བསེ་རུ་འི་མིང་ཅན་གཅིག །དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གཅིག་རྣམས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། །དབང་པོ་བརྟུལ་དང་རྩོན་པོ་དག་ཅེས་པས་བརྟན་
 པ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་ཤུགས་བརྟན་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་
 པོ་བའི་མིང་ཅན་གཅིག་རིགས་ནས་རིགས་ཞེས་པས་བརྟན་པ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
 རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་མིང་ཅན་གཉིས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །དད་
 དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་བརྟན་པ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གཅིག །ཤུགས་བརྟན་
 ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན་གཅིག །བར་ཆད་གཅིག་ཅེས་པས་བརྟན་
 པ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་ཅན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། །དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་བརྟན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་

མིང་ཅན་གཅིག་པར་སྐྱེས་ནས་དང་བྱེད་དང་བྱེད་མིན་ཞེས་པས་བསྟན་པ་པར་འདེལ་
བ་སྐྱེས་འདེལ་བ་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདེལ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདེལ་བའི་མིང་
ཅན་བཞི། འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་གསུམ་ཞེས་པས་བསྟན་པ་འོག་མིན་འགྲོ་ལས་ཕྱེ་བའི་
འཕར་བ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་གསུམ། སྤྱད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་
བཅོམ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན་པ་སྤྱད་
ཅེ་མཐར་ཐུག་འགྲོར་བདགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་ལས་ཕྱེ་བའི་མཐོང་ཆོས་
ཞི་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བསེ་
རུ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་བསེ་རུའི་མིང་ཅན་གཅིག་དང་། སྤྱགས་བསྟན་དག་བཅོམ་
ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ནི། སྐབས་གཉིས་པ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྲེས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟུན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་བཅོད་པ་བརྒྱད་
ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་
པའི་མིང་ཅན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དེའི་མིང་ཅན་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་གྲེས་པ་
བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ལྷན་དུ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་ཡིན་ཏེ། མཐོང་
སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་བཅོད་
པར་བྱ་ཡི། རྟེན་བྱེད་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་དེ་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་
རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འཆད་པ་ནི་བྱང་སེམས་ལ་
ལྷན་ཞུགས་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་མི་འཛོལ་པ་དང་ཁས་སྐྱངས་འགལ་བས་མི་འཐད་ཅིང་

བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙུག་ལ་གནས་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་
 མིང་ཅན་དང་། སྐད་ཅིག་བརྩུ་བྱ་པ་ལ་གནས་པ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མིང་
 ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དང་། ཤེས་
 པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་ལེགས་སོ། །དེའི་
 འོག་ཏུ་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་
 དེ། འདོད་པའི་རྩ་དང་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པ་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་དད་པས་
 མོས་པ་དང་རྩོན་པོ་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དག་ཆོས་ཅན། བྱངས་ནི་ཤུའི་ནང་ནས་གཅིག་
 ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཕྱ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དུག་པ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཉིད་ལམ་
 ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་མིང་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་རྒྱལ་སྐྱས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་བྱང་
 སེམས་དེ་ཉིད་མིང་ཅན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མ་ལས་གཞན་ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་
 པའི་མིང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་
 ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པ་
 སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་དད་པས་མོས་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱངས་ནི་ཤུའི་
 ནང་ནས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཕྱ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལ་མིང་ཅན་རྣམ་པ་བཞི་

ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་པར་སྤྲིད་ཀྱི་ཉེན་ལ་ཉོན་སྤྲིབ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་
 ཐོབ་པ་བར་མངོར་འདའ་བ་དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྦྱེས་ནས་འདའ་བ་དང་། འབད་
 ཙོན་གྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་འདའ་བ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཉོན་སྤྲིབ་
 ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྐད་སྒྲུབ་པར་བྱའི་རྒྱུ་བྱེད་ཁ་ཅིག །གཟུགས་སུ་སྦྱེ་བའི་ཀླན་སྦྱོར་སྤངས།
 མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀླན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པ་དང་། སྦྱེ་བའི་ཀླན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པ།
 སྐབས་འདིར་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་པར་སྤྲིད་དང་སྦྱེ་སྤྲིད་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་
 པའི་རྒྱར་འཆད་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་མི་ལེན་
 པར་འདོད་པ་དང་ཁས་བླངས་འགལ་བའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་
 པའི་བྱང་འཕགས་དེ་ཉིད་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་
 རྩ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྦྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཉགས་སུ་འགོད་
 པ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་བཏགས་པ་བར་བྱེད་པ་དང་འགལ་ལ་དར་མ་བྱེད་
 འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པ་ཞེས་པ་དེ་མངོན་གྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་
 པའམ་དེ་འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་ས་བོན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་
 པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་
 ལམ་གྱི་སྒྲིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དག་
 གྱུང་འདིར་བརྟན་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་དགེ་འདུན་དུ་འཆད་རིགས་པར་འགྱུར་
 ལ་དེ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་དམན་ལམ་སྒྲིན་མ་སོང་གི་བྱང་འཕགས་ནམས་ཀྱིས་འདོད་ཉོན་

དེ་ཉིད་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དངོས་སུ་སྤངས་དགོས་པས་མི་འཐད་པ་
 བེས་སྒྲོལ། །དེའི་འོག་ཏུ་འོག་མེན་གྱི་ཉེན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་དེ་ཉིད་འོག་མེན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་སྟེ།
 དེ་ལ་སྤར་གྱི་གངས་འཛིན་ལྔ་ལས་གཞན་གོང་དུ་འཕྲོ་བའི་མིང་ཅན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་
 དེ་དེ་འཕར་བ་དང་། བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕྲོ་བ་ཉིད་
 གྱི་མིང་ཅན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་
 ཐོབ་པ་ཡིན་ཡང་ཆངས་རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་ལས་ཉམས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པ་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ན་ཡང་
 ཉིང་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་བསམ་གཏན་དག་པ་བའི་དབང་
 གིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་གཟུགས་མེད་ཁམས་
 སུ་སྒྲེ་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་སྲིད་པའི་ཅེ་མའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཞེས་བཏགས་
 པ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་བ་བྱང་སེམས་དེ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ཉི་
 སྤུའི་གངས་འཛིན་བརྒྱུད་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་
 བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 འོག་ཏུ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་བྱང་སེམས་ས་བརྩ་
 པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མིང་ཅན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དག་བརྩོན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་
 ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་སེམས་ས་བརྩ་པ་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་

ཅན་མིང་ཅན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རང་སངས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་དག་འདུན་ནི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཁོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གདམས་ངག་གི་དོན་བསྟོན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་
བྱང་སྟེས་པའི་ཐོག་མ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ།
དང་པོ་ལ། མཆམས་སྟུར། ཅུ་བ། འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་ལམ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སྟེས་ལས་དང་པོ་བས་དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་འཆད།
གཉིས་པ་ནི།

དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབ་པ་ཡི། །དྲོད་སོགས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ། །

རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྟར་བརྟེན་པ། །རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །

ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབ་པ་ཡི་དྲོད་ལ་སོགས་པ་རྒྱང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པའི་སྟོར་ལམ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་ཏེ། དེ་ལས་དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས་
བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་སྤང་བྱས་ལྟར་ཕྱིར། ཡང་
ན་ཀྱང་པ་དུག་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྟུར་རོ། །གསར་དུ་སྟེ་བའི་ལུས་རྟེན་ནི་སྟེ་ཁྱབ་ནས་
འདྲོད་པའི་ལྷ་མི་གང་རུང་དུ་གསུངས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ལ་རྣམ་བཤད་འདིར་ཆོས་
མཆོག་དངོས་སུ་སྟེ་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཡང་དྲོད་དང་ཅུ་མོ་གཟུགས་ཁམས་པ་འགའ་ཞིག་

ལ་ཡང་སྐྱེ་བར་མངོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོངས་པ་འཆད་པ་ན་ཁ་ཅིག་བྱང་དོན་
 དུ་འགྲེལ་བར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་གཟུགས་
 ཁམས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་ཅིང་། དེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་
 ལམ་དོད་ཅེ་གཉིས་གསར་དུ་སྐྱེས་ཞེས་འཆད། ཁ་ཅིག གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོར་ཅན་གྱི་
 རྟོན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དོད་ཅེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་
 པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྦྱར་ལམ་
 གྱི་ལུས་རྟོན་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་ན་ཐེག་ཆེན་རིགས་
 ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་སྦྱར་ལམ་དུ་འཕོ་ཁ་མ་མེད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་
 སོང་ལ་འང་བཞག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་གང་ལེགས་བྱུངོ། །

གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། དམན་པའི་སྦྱར་ལམ་ལས་བྱུང་ཞུགས་པར་སྦྱབ་པ།
 དམིགས་ཚུལ་བཅུ་གཉིས་བཞིར་བསྟར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱང་པར་འཕགས་ཚུལ་
 དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་དོ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་ཆོས་ལྡེ་འམ་དུག་གིས་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཐོས་པ་
 ལ་སོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུན་པ་ཐོབ་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡུལ་ལྡེ་ལ་མཁུས་
 པའི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་པའི་རྩ་བའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པས་
 དེའི་འོག་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་

བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 དཔེ་བ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོའི་དཔེ་བ་རྫོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 རྫོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་འམ་
 ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྫོང་པ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱེག་པའི་བཟོད་པར་གྱུར་པ་དང་།
 དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་དང་། གནས་སྐབས་
 ཀྱིས་དཔེ་བ་ནི། རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་འབྱུང་བ་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་
 པའི་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་སམ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལ་འབྱུང་བ་བྱུང་རྒྱུ་མཇུག་དཔའ་དང་འབྲེལ་
 བའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཕྱེ་བྲག་གིས་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་། འདི་རྩེར་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་འབྱུང་
 བ་ལས་སྤྱ་མ་ཉིད་དངོས་པོ་ལ་གནས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་དམིགས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པའི་གཞིར་བཟུང་བའི་སྤྱིར་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རྫོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པར་ཁུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆོས་སུ་བརྟུང་བའི་
 དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྫོར་ལམ་ཆོས་ཅན། འབྲས་
 བྱ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་
 ཆར་གྱི་རྟོགས་པའི་རིགས་ཆང་བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་

པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བྱུང་པར་ཅན་
 དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་བྱུང་པར་ཅན་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་
 སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་དང་བསྟོན་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་
 གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། བཞི་པོ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་སྤང་གཉེན་དུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་
 བས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་བཞི་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྟོན་སྟོན་
 སྤང་བྱུར་ལྡན་ཚུལ་ནི་དོད་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་མངོན་འགྱུར་
 བ་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་ཤེས་སྤྱིབ་རྣམ་བྱུང་གཟུང་རྟོག་མངོན་འགྱུར་བ་མགོ་གཞོན་མི་
 རུས་༥ ཅེ་མོས་དེ་རུས་པ་ཅམ་ཤེས་སྤྱིབ་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་
 མི་རུས། བཟོད་པས་དེ་རུས་པ་ཅམ་ཤེས་སྤྱིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་
 མགོ་གཞོན་མི་རུས། ཆོས་མཆོག་གིས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་འགྱུར་བ་མགོ་
 གཞོན་རུས་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་ལྡན་པའི་དོན་ཡང་སྦྱོར་
 ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་
 རྟོག་ཆེད་དུ་གཏན་ནས་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
 རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ཉིད་དམན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་རྩ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་དེ་དག་གི་དོ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་
 པའི་རྩ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་

ལས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་
 པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་དག་པ་བ་དང་འཇོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་
 པ་བ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་བདག་དུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རང་གི་ཐེག་པ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ཆེད་དུ་
 དང་། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཤེས་
 སྤྱོད་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་སྤང་གཉེན་དུ་མི་ལྟན་པར་འབྱུང་
 འོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བདེན་བཞི་དག་པ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་ནི། ཐེག་དམན་
 སྦྱོར་ལམ་གྱིས་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་ཡུལ་དུ་མེད་པར་དེའི་ངོ་བོ་ཙམ་ལ་དམིགས་
 པ་ལ་བྱ་སྟེ། སྦྱོར་ཁྱད་ཆོས་སྤངས་པའི་བདེན་བཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤིང་
 པོ་དྲེལ་ན་བྱང་མེམས་སྦྱོར་ལམ་ཁྱད་པར་ཁྱ་ལྟན་དང་། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ཁྱད་
 པར་ཁྱ་བྲལ་དུ་བཞུག་ཅིང་བསྐྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་ཚུལ་བཅུ་གཉིས་བཞིར་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི། དངོས་དང་། རྣམ་
 པ་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་དམིགས་པ། དེ་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན། ཅོད་
 པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་
 ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པའི་འཛིན་སྤངས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པ་བཞིན་བདེན་
 པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རྟོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཐབས་
 མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟོད་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་ཁ་ཁ་ཅིག་དུ་ནི་རྒྱུའི་སྟོན་པ། ཆོས་
 མཆོག་ཆུང་དུའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་དུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྟོན་པ། བཟོད་པ་ཆུང་དུའི་
 གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་དུ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ། དེ་ལས་གཞན་དགའི་

གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་དུ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྣོན་ས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། རྩ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
 བདེན་པ་བཞི་ལ་ཀུན་དུ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐབས་དེར་ཉོན་
 མོངས་པའི་དཔལ་གཞིམ་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་དང་། དམན་
 པའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་བྱུ་མོང་བའི་བསམ་པ་
 ཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དམིགས་ཚུལ་དེ་འདིར་དངོས་སུ་རྒྱས་པར་མ་སྒྲིས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྡུས་ཏེ་ཅ་བའི་ཆོག་དོན་རྣམ་པར་དགྲོལ་བ་ཙམ་དུ་
 བརྗོད་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་གྱིས་རྣམ་པ་མཐའ་ལས་
 པའི་སྣོན་ས་བདེན་པ་ཞི་ལ་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོད་ལས། རྩ་མེད་བརྒྱ་
 དུག་གཞན་རྣམ་མེད། ཅས་བདེན་པའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་ལས་མང་
 པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་གཞན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་
 ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྐབས་འདིར་མ་ཟད་གོང་ལོག་གང་དུ་ཡང་སུན་འབྱེན་པ་བརྗོད་པར་
 མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཕྱིར་ན། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་ལས་
 པའི་སྣོན་ས་བདེན་པ་ཞི་ལ་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལ། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ཆོད་མར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྩ་མ་ལས་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་
 པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱད་ཆོས་རྩ་མ་གསུམ་བཤད། རྟོག་པའི་
 བྱད་ཆོས་དང་ཡོངས་འཛིན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་མཆམས་སྤྱར། སོ་སོའི་

དོན་བཤད། བཟོད་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
དག་པར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་གྱི་བཤད། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་
དང་པོ་དོད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་རྒྱུའི་བྱད་པར་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་དང་།
འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དམིགས་པ་མི་ཉག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། །

རྣམ་པར་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག། ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་འཐོབ་པའི་རྒྱ། །
གཟུགས་སོགས་འདུ་འགོད་གནས་བྲལ་དང་། །གནས་དང་བཏགས་དང་བཟོད་དུ་མེད། །
བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
དོད་རྒྱུད་དུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྦྱོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཡི་ནི་བྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་དོད་རྒྱུད་དུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོད་རྒྱུད་དུའི་རྣམ་པ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོགས་སྤྱོད་སུ་སྦྱོ་འདོགས་པ་འགོག་པའི་དོད་རྒྱུད་
དུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཆོས་དོན་གསུམ་འདི་བཞིན་དམིགས་རྣམ་ལྟག་
མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་དེ། ཐེག་
པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཆང་བ་མཐོང་ལམ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་སོགས་འདུ་འགོད་བདེན་པ་བ་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་དོད་འབྲིང་གི་
དམིགས་པ་དང་། མིང་རྒྱན་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་གནས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་དོད་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པར་བྱ་བའིང་། གཟུགས་སོགས་བརྒྱར་

བཏགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་རྟོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་།
གཟུགས་སྟོགས་དོན་དམ་པར་བརྟེན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པའོ།
གཟུགས་སྟོགས་བདར་བ་བཏགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྟོག་ཆེན་པོའི་
དམིགས་པར་བཤད་པ་ནི། རྟོག་ཆེན་པོ་ནས་གཟུགས་སྟོགས་བདར་བ་བཏགས་པ་ལ་
དམིགས་ནས་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྟོང་འདོགས་གཅོད་པ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། གཅོད་ལུགས་
ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བདེན་པ་འཛིན་ཀྱང་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། དེས་བྱངས་པའི་བསམ་
གྲིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་སྤྱད་བསམ་བདེན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་
ཆོས་སྤྱོད་འགོག་བདེན་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་གཟུགས་སྟོགས་བདར་བ་བཏགས་པ་དོན་
དམ་པར་བརྟེན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟོམ་དགོས་པར་ཤེས་
པ་དེ་ཡིན། །གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་པ་བསྟེན། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དམིགས་རྣམ་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤྱད་བསམ་པ་ལ་སྟོགས་པའི་བདེན་པར་བཞི་
ལ་བརྟེན་པ་མི་ཉག་པ་ལ་སྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོག་རྒྱུད་དུ་འཛིན་དམིགས་པ་ཡིན་
ནོ། །སྤྱད་བསམ་པ་ལ་སྟོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
སྤྱད་བཏགས་པ་དང་། སྤྱན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་མཚན་བཟུང་ནས་ཀྱང་ཤེས་པ་ལ་སྟོགས་
པ་འགོག་པའི་རྟོག་རྒྱུད་དུ་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
རྟོག་པ་ལ་སྟོགས་པ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་
པའི་རིགས་འཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ།
དེའི་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སྟོགས་པ་སྤྱུང་བ་དང་

དགག་པ་དེ་དག་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གངས་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་མ་མཐོང་བཞེས་བྱ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 བདེན་པ་བཞིན་ཉིད་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། མིང་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
 མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མིང་གི་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་དང་རིགས་རྒྱན་འདྲ་བར་འདུག་པའི་མཚན་
 ཉིད་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་
 ནོ། རྟེན་གཤམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདར་བདགས་
 པའི་ཆོས་མིང་གི་ཐ་སྙད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞིན་ཉིད་ཆེན་
 པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། གཤམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་དོན་དམ་པར་
 བཟོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་རྩི་བར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
 དང་ཐུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ཟེན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་བྱིར། སྒྲུབ་
 ལམ་དང་པོ་འདི་ལ་རྩི་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་ལྟར་ལྟས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཅེ་མོ་ལ་ཅུ་
 བ་དང་། འགྲེལ་པ་འོ། གང་པོ་ལ་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་བཞག་པ་གཉིས་
 ལས་ཤིང་དང་པོ་ནི།

གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། རེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །

དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་དེའི་ངོ་བོར་
 རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་ཅེ་མོ་རྒྱུད་དུའི་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་

སོགས་དེའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཅེ་མོ་ཆུང་དུ་འེ་
ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །

དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །

དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་བྱེད། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོགས་པ། །

ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་དོན་དམ་པར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པར་མི་གནས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་ཅེ་མོ་ཆུང་དུ་འེ་དམིགས་པ་
དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་
པའི་ཅེ་མོ་ཆུང་དུ་འེ་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མཚན་
མར་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་
དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་མཚན་མར་མི་མཐོང་
བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྟེ་བརྟགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
ནི་ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་དམིགས་
སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་འོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ། བཤད་པ་དང་། བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་དམ་
པར་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་

པ་ཞེས་བྱ་བས་བྱད་པར་དྲུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་ཕྱེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་དང་།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་
དུ་མི་གནས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱེ་མོ་ཆུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དག་པན་ཚུན་བདེན་སྟོང་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དག་པན་ཚུན་བདག་ཉིད་
གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བས་བྱད་པར་དྲུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་ཕྱེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་
པ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་
དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
དོན་དམ་པར་རང་གི་ར་མི་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱེ་མོ་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་
ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་
དོན་དམ་པར་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མར་མི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བས་བྱད་པར་དྲུ་
བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་ཕྱེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་དཔྱད་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱེ་མོ་ཆེན་
པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ལམ་ཕྱེ་མོར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་
གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ཟིན་པ་དེས་ནིའི་ཕྱིར། སྟོང་ལམ་འདི་ཆོས་ཅན།

ཁྱིད་ལ་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗོད་མན་ཆད་དུ་ལོག་ཏུ་སྐྱེས་
དགེ་རྩ་གཙོན་སྤྱད་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱིད་དེ་ལས་རབ་དུ་གྱུར་པའི་
རྩ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །དེ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད།།

གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་
པ་བཞི་ནི་བཟོད་པ་རྒྱུད་དུའི་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་
པ་ཉིད་ཐ་སྙད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་རྒྱུད་དུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པའོ།།

དེ་དག་སྦྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །དག་དང་མུ་། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྦྱེ་བ་འཁོར་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་མུང་འདས་དོན་
དམ་པར་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་
པ་དང་། བདེན་བཞི་ལ་རྒྱུད་དེ་རྩེར་དམིགས་ནས་བསྒྲུབ་པས་ལུས་སོགས་རྣམ་པར་
དག་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པའོ། །

མ་དེ་དག་མཚན་མ་མེད། །དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་རྟོན་པས། །

མོས་མིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན།།

གཟུགས་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མཚན་མ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་
པ་བཞི་ནི་བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་དེའི་མཚན་མར་མི་བརྟོན་
པས་ཉེ་གནས་བྱར་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཡོད་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་མར་མོས་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་
པའོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ། སོ་སོའི་བཤད་པ་དང་། འོན་པ་སྟུ་བཤོ། །དང་པོ་ནི།
 འདིས་མཆོན་པར་བྱེད་པས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། འདི་མཆོན་པར་བྱ་བས་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དག་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་ནི་བཟོད་པ་ཆུང་དུ་འདེམ་གསལ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཐ་སྟེན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ཆུང་དུ་འདེམ་གསལ་ཞི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་
 དམ་པར་འཁོར་འདས་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སོ་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འཁོར་བ་ཡང་མེད་མུ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་བཟོད་པ་འབྲིང་
 གི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཁོ་
 གས་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་དང་། མཆོན་བཟང་པོ་དང་ཁིང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་
 འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་རང་དང་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་
 མི་འཐད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བས་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པས་སྟོང་
 པའི་རང་བཞིན་ཁོ་རྣམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་བདེན་པར་གྲུབ་
 པ་དང་བྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དོན་དམ་པར་མི་མོས་གིང་། དེ་ཁོ་
 ག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་

བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་ནི། བཟོད་པར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་
རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་གསུམ་པ་འདི་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཟོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ངན་འགྲོ་
མེད་པས་ཉེ་དེར་སྐྱེ་བ་སོ་སོར་བརྟག་མིན་གྱིས་འགོག་པ་འཛོལ་ཅིང་། ཆོས་ཆེན་པོ་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་མངོན་འགྱུར་བ་དང་བྲལ་བས་བཟོད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ལས་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་སྟེང་མེད་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་འགོག་པ་
ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་དེར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་
བཤད་དོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ལ་ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད།

བསྒྲུམ་བྱ་ཉིང་འཛིན་དང་འོ་པོ་གཅིག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་
ཆོས་མཆོག་ཁྱུང་དུའི་དམིགས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དེའི་བྱེད་པ་ལྷན་གྱུ་བཟོད་དུ་
འཇུག་པའི་ཆོས་མཆོག་ཁྱུང་དུའི་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པའོ། །

ཡུང་སྟོན་པ་དང་རྫོམ་པ་ཟད། །

སྐྱོག་དུ་ཡུང་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འོ་པོ་གཅིག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་
པ་བཞི་ནི་ཆོས་མཆོག་འབྲེང་གི་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་འཁོར་གསུམ་དུ་རྫོམས་
པ་རགས་པ་ཟད་པའི་ཆོས་མཆོག་འབྲེང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པའོ། །

གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་འོ་པོ་གཅིག་ ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །

འཁོར་གསུམ་པོ་བདེན་སྟོང་དུ་ཡན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་
པ་བཞི་ནི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་མཐའ་གང་དུ་ཡང་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པའོ། །

དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་ཐུན་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན།།
དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་ལ་ནི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་
པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱབས་པོ། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་
ཅད་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དཔའ་བོར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་ཆོས་
མཆོག་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་པ་ན་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཉིང་འཛིན་
འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་ཆོས་མཆོག་ཆུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་
རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་པ་ན་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་དུ་འདུག་སྟེ། བྱང་སེམས་
རང་གི་སྒྲོན་ལམ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་
དག་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདུག་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་བདེན་
པར་མེད་པ་སྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་དུ་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ནིང་དོ་ཞེས་
བྱ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་
ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ལ་མཉམ་པར་

བཞག་པའི་ཆེ་བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་
 ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ།
 དེའི་ཆེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་
 ཅད་སྟེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པས་སྟོང་པའི་བསྒྲུལ་བྱ་ཉིང་འཛིན་དང་སྟོམ་
 པ་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སྟོམ་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་དོན་
 གསུམ་ཡན་ཚུན་ངོ་ཤོ་གཅིག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཆོས་
 མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་
 དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པའི་ཐབས་དམ་པའོ། ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་
 པའི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་སྟོགས་སུ་སྟོ་འདོགས་པ་འགོག་པའི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་
 པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་དང་
 རྣམ་པ་དང་ཐུན་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསྐྱབས་ཟེན་པ་དེ་ལྟར་ནའི་ཕྱིར། སྟོར་ལམ་
 བཞི་པ་འདི་ལ་ཆོས་མཆོག་ཅེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་དངོས་
 རྒྱ་བྱེད་ཅིང་འཛིན་རྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དམིགས་པ་མི་རྟོག་ལ་སོགས་པ། བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
 རྟོད་རྒྱུང་བུའི་དམིགས་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་རྟོད་འབྲིང་ལ་སོགས་པ་ལྷག་
 མ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ན། བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ཆོས་བརྗོད་པ་འབའ་

ཞིག་གིས་ཐམས་ཅད་དུ་བཞུང་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དམིགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་བདེན་
 པའི་ཆོས་ཅན་དང་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་བདེན་པ་དེའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་བཞུང་པར་བྱ་བ་
 རིགས་པ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེས་ཟེན་ལ་ཚུད་གཞུང་དུ་མ་
 གྱུར་ཡང་དོན་དེ་ལྟར་གྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་ལ། གསེར་སྤྱིང་དུ་ཚུད་པ་ལོགས་སུ་
 བཀོད་ནས་ལན་གཞུང་དུ་མཛད་དེ་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་
 བདེན་པའི་བྱུང་ཆོས་བཞུང་པའི་སྐབས་ཤིང་འབྲིང་ཡན་གྱི་དམིགས་རྣམ་བདེན་བཞི་ལས་
 རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཕངས་པས། དེ་རྣམས་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་པ་ཚུད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། དགག་པ་བྱེད་པ་ན་ཤིང་འབྲིང་ཡན་གྱི་དམིགས་
 རྣམ་སྟོན་པའི་བྱུང་གཞུང་གིས་ཆོས་བཞུང་འབའ་ཞིག་བཞུང་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་
 ཡན་གྱི་དམིགས་རྣམས་གཉིས་ཆོས་བཞུང་དང་ཆོས་ཅན་བཞུང་པའི་སྐབས་གཉིས་ཀས་བཞུང་
 པར་ཚུད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སུན་འབྲེན་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་གྱི་དམིགས་རྣམ་
 ཆོས་བཞུང་གི་སྐབས་བཞུང་གྲང་ཆོས་ཅན་བཞུང་པའི་སྐབས་མ་བཞུང་པའི་ཚུད་པ་ཡིན་པ་
 མ་གཏོགས། ཆོས་བཞུང་གི་སྐབས་དང་ཆོས་ཅན་བཞུང་པའི་སྐབས་གཉིས་ཀས་བཞུང་ན་དེ་
 འདྲའི་ཚུད་པ་འབྲུང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དམིགས་རྣམ་ལྟག་མ་རྣམས་སྟོན་
 པའི་སྐབས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་མི་བཞུང་པར་ཆོས་བཞུང་གི་སྐབས་འབའ་ཞིག་གིས་བཞུང་
 པས་ཆོས་ཅན་མི་གོ་པའི་སྐབས་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 ལྟར་ན་ཆོས་བཞུང་གི་སྐབས་དང་ཆོས་ཅན་བཞུང་པའི་སྐབས་གཉིས་བཞུང་བྱ་རོ་བོ་ཐ་དད་མེད་
 པས་ཆོས་བཞུང་གི་སྐབས་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཅན་གོ་བར་འགྱུར་པའི་ལན་བྱེད་པ་དང་འགལ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་བཞུང་གི་བྱ་རོ་བོ་ཐ་དད་མེད་ན་དམིགས་རྣམ་ལྟག་མ་རྣམས་

སྟོན་པའི་སྐྱེས་ཆོས་བཅོམ་པ་བཅོམ་ཆོས་ཅན་མ་བཅོམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལན་ལ། ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་དངོས་སུ་མ་བཅོམ་པས་
 དེ་ལྟར་མི་རྟོགས་པའི་སྟོན་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་བཅོམ་པ་ཀྱང་དོན་གྱིས་
 གོ་བར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་ནམ་ལྟག་མ་ནམས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་
 བརྟེན་པར་དངོས་སུ་མ་བཅོམ་པ་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་པར་མི་རྟོགས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། གཞི་
 གཅིག་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་བཅོམ་པའི་སྐྱ་དང་། ཆོས་ཅན་བཅོམ་པའི་སྐྱ་གཉིས་ལ་བྱུང་
 པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བ་མ་གཏོགས་པར་འདི་དག་ལ་བཅོམ་པའི་དོན་གྱི་བྱུང་
 པར་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གིང་ན་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པའི་ལུགས་ལས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དཔེར་བཅོམ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་བཅོམ་པའི་ཆོ་སྐྱ་བྱུང་གཞི་དང་མི་རྟག་པ་
 བྱུང་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་ལ། སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བཅོམ་པ་ན་མི་རྟག་པ་བྱུང་གཞི་དང་
 སྐྱ་བྱུང་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པས། སྐྱ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཅན་སྐྱའི་
 རྟོག་པ་གཅིག་པུ་བཅོམ་པ་འདྲ་ཡང་། ཆོ་ཡུལ་དུ་བྱུང་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་
 བའི་སྐྱ་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལན་
 གྱི་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྟག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་དོན་ཆུང་
 འུའི་ནམ་པར་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཆུང་འུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 དེའི་ནམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོད་འབྲིང་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པ་འོག་མ་དག་ལ་ཡང་དེ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་སྟག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་
 དོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ནར་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་དང་བྲལ་

བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དོན་འབྲིང་གི་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 དོན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་འོག་མ་དག་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་དམིགས་ནམ་ལྟག་མ་ནམས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་པའི་དེན་ཅན་ཞེས་པའི་ཆོག་
 མེ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་བསྐྱེབ་སྒྲ་བའི་རོ་བོར་བརྒྱུད་
 ཚུལ་བ་དང་པར་བརྒྱུད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལ། སྤྱི་མཚམས་སྤྱར། སོ་སོའི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་སྦྱོར་ལམ་བཞི་སྤང་
 གཉེན་དུ་ཁུན་པ་ཡང་རྟོག་པའི་རོ་བོ་དང་དབྱེ་བའི་དོན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མདོར་བཞུན། རྒྱས་བཤད་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་གཟུང་རྟོག་མདོར་བཞུན། འཛིན་རྟོག་མདོར་བཞུན་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 ཙ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །
 ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་བར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞི་ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོའི་དེན་ཅན་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མོངས་དང་ཡུང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ། །
 གཉིས་པོ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། མོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་བྱང་
 གི་ཡུང་པོ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་གཞིའི་དེན་ཅན་དང་གཉེན་པོའི་དེན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་

ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡུང་པོ་ལ་
སྐགས་པའི་དམིགས་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཙ
འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྒྱས་དང་བདགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས། །འཛིན་པ་འང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད།།
ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་པར་རྟོག་པ་འང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། གང་ཟག་
རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དང་སྒྲིབ་བྱ་བདགས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟེན་
ཅན་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་དབང་བདག་སྐགས་ངོ་བོ་དང་། །ཡུང་སྐགས་རྟེན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ།།
གཉིས་པོ་དེ་ལ་འང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། རང་དབང་བའི་
བདག་སྐགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཡུང་སྐགས་རྟེན་ཅན་དགུ་ཡོད་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། དབྱེ་བ་
རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ཟག་རྒྱས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲིབ་བྱ་བདགས་
ཡོད་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ནས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པོ་ལ་འང་ཆོས་
ཅན། སྐ་སྐར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཡུང་པོ་ལ་སྐགས་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱ་བདགས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་
གྱིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། སྐ་སྐའི་དོན་བཤད་ལ། དོན་བསྐྱེ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་སོ་དུག་ཡོད་པ་དེ་ལ་མདོར་བསྐྱེས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ན་
འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། གཟུང་རྟོག་བཤད། འཛིན་རྟོག་བཤད། དང་

པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། རྟུག་ཀུན་སྒྲིབ་
 ལ་དམིགས་པ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་དམིགས་པ་བཞི། རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 བྱེ་བྲག་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་
 འབྱུང་གི་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མིང་
 དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སྟེད་པ་དང་། ཉམ་ཆད་
 ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སྟེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དོར་བྱ་དང་བྲང་བྱར་མི་ཤེས་པ་མ་དད་པ་དང་། འཕགས་
 པའི་ལམ་ལ་མངོན་པར་སྒྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པ་ལེ་ལོ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བའི་
 དམིགས་པ་སེམ་གདུང་བར་མ་གསུམ་དང་། ཚོར་བའི་རྟེན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 བདག་གཞན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོར་བ་རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ན། དེས་
 ཡིད་འབྱུང་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱད་
 བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ནི། གཉིན་
 པོའི་རྟེན་ཅན་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ།
 རྣམ་བྱང་གི་ཤེས་བྱ་ལ་དམིགས་པ་ལྔ། སྒྲིབ་པ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག རོ་བོ་ལ་དམིགས་
 པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བྱང་གི་ཕུང་པོ་དང་བདག་སྟེན་སྒྲིབ་
 མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོ་དང་། ཉེར་ལེན་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་རིགས་དང་།

ནམ་བུར་གི་སྐྱེ་བ་ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་ཚོགས་སྡེ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པས་བསྐྱུས་པ་བཞི་དང་།
 ཇི་ལྟ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོད་
 པ་ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།
 མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་
 ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འཛིན་ཏོག་ལ་ཇུས་འཛིན་ཏོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་ཏོག་པ་གཉིས་
 ལས་༥ དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཇུས་སུ་ཡོད་པའི་ཉེན་ཅན་ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་པར་རྣམ་
 པར་ཏོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དགྲ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ཇུས་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཚུལ་
 གཅིག་དང་། ཞེན་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་དབང་བའི་བདག་གཅིག་ཕུ་དང་རྒྱ་དང་། ལྟ་བུ་ཤེས་པ་
 སོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་
 པ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གསུམ་ལ་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པ་དམིགས་པར་བྱས་པ་གསུམ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རང་དབང་
 བའི་བདག་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་ངར་འཛིན་
 པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྟོམ་པ་དང་། དོན་བྱས་པའི་ཉེན་སྟོབས་སོགས་ལ་རང་
 དབང་བའི་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་
 བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་ཉེན་ཅན་ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་ཏོག་པ་ཆོས་ཅན། དགྲ་
 ཡོད་དེ། ཕྱང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པར་འཛིན་

པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་དེར་བཏགས་པར་འཛིན་པ་
 དང་། རྟེན་པར་བྱང་བ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་།
 བྱུང་པར་གྱི་ལམ་དང་། མི་སྒྲོལ་པའི་ལམ་ལ་སྒྲེས་བྱར་བཏགས་པར་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་
 པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བརྒྱ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་
 གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
 བཞི་པོ་གྲངས་བཞིན་དུ་སྤངས་གཉེན་དུ་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིས་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་
 བ་བཞི་རིམ་གྱི་མགོ་གཞན་ཅིང་ས་བོན་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་རང་སྒྲོལ་སྒྱིས་འབྲེན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྲུབས་དང་པོ་འདིར་རྟོག་པའི་རྣམ་བཞག་བརྒྱས་ནས་བརྟན་པ་ཙམ་
 ཡིན་ལ། ཚེ་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་དོན་གཅིག་དུ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེར་
 འཇུག་པ་དང་ནི་ཐོག་པ་ལ་ཞེས་འབྱུང་བས། ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་།
 ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་འཇུག་བྱའི་ཆོས་
 ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དང་། གཉིས་པ་ནི་
 བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ཐོག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་
 པའི་ཞེན་རིག་ལ་བྱའི། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་
 གྱི་ཐོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དང་། དེ་ཉིད་དེའི་ཐོག་བྱར་ཡོངས་སྤྱད་
 བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་གཉིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་དུ་མི་བྱ་སྟེ་སྤྱ་
 མ་ལ་བརྒྱུད་རྟོག་གི་འཛིན་སྤངས་མེད། ཕྱི་མ་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་སེལ་བས་འཇུག་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོངས་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གོ་རིམས་གཞན་གྱི་དགོས་པ་བརྟན་

པས་མཚམས་སྒྱུར། ཅ་བ་དང་། འགེལ་པོ། དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་
འཛིན་རྟོག་པའི་སྒར་བཤད་ནས། རྒྱས་བཤད་དུ་ཡོངས་འཛིན་སྤྱིས་འཆད་པ་མ་མཐུན་
ནོ་སྟུང་ན། མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྟོག་པའི་སྒར་གསུངས་པ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྒྱུར་སྒྲ་བ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ན་ཡང་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡང་རྟོག་པའི་འདུག་ཐོགས་སུ་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
པས་ཡོངས་འཛིན་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡོངས་འཛིན་དེའི་སྐབས་གྱི་ཇི་
སྟངས་བཤད་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ཀ་སྒྱུར་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད།

དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་པོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན།

སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སེམས་མི་འགོང་ཞིང་མི་སྒྲག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་བདེན་ཞེན་ཅི་
རིགས་པོར་བའི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བྱང་
སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་
བྱང་སེམས་དེའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་ལ་དོན་དམ་པར་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཆོས་ཅན། བྱང་
སེམས་ལ་སྒྱུར་ལམ་པའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་རྟོགས་པར་སྟོན་
པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་སྤྱུག་
པ་ཤི་བ་བདེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སེམས་མི་འགོང་ཞིང་མི་སྒྲག་པ་ལ་

སོགས་པའི་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་བགྱི་བའི་ཐབས་མཁས་པའི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་
 རྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་
 ལུན་པར་རྟོན་པའི་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་
 ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྫོགས་པར་རྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གདམས་དོན་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་བཤད་པ་ལ་
 བཞིན། སྐྱབ་པའི་རྟེན། དམིགས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐྱབ་པའི་ངོ་བོའོ། །

དང་པོ་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཚྭ་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྦྱར།
 ཙ་བ། འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པ་འབྱུང་རུང་གི་རིགས་དང་ལུན་པ་ལ་ངེས་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཇི་སྟབས་བཤད་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཐོང་
 པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་འབྱུང་བས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་དེ་འཆད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི།

རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤྱོད་བ་དང་། །

དེ་དག་ཡོངས་སུ་གདུགས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་སྡིང་བརྩེར་བཅས་པ་དང་། །

སྦྱོབ་མ་ཐུན་མོང་མིན་ནི་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་། །

ཡེ་ཤེས་ཚུ་ལ་བམི་མངའ་བར། །འདུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཤེས་བྱ། །

འདིར་བཤད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རིགས་དེ་ལ་བར་ཅུ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རྟོགས་
 པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་གི་སྐྱབ་པ། གཉེན་པོའི་སྐྱབ་པ། སྤྱོད་པའི་སྐྱབ་པ། སྤང་བྱ་དེ་
 དག་ཡོངས་སུ་གདུགས་པ་ན་མ་གྲོ་ལ་ལམ་གྱི་སྐྱབ་པ། ཤེས་རབ་སྡིང་བརྩེར་བཅས་པའི་

སྐྱབ་པ། སྐྱབ་མ་ཉན་ཐོས་སྟགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་པ། གཞན་གྱི་དོན་
གྱི་གོ་རིམ་གྱི་སྐྱབ་པ། བེས་བྱ་རི་རྩ་རི་རྩེད་གཉིས་ལ་ཡེ་བེས་རྩོལ་བ་མི་མང་ལ་བར་
འདུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ།

གསུམ་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། བསྟུ་བའོ། འདར་པོ་ལ། མོ་མོའི་ངོ་བོ། གོ་
རིམས་གངས་ངེས་པའོ། འདར་པོ་ནི། སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རེ་ཞིག་
དང་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་གྱི་
ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ངེས་ཁྱོད་ལ་དམིགས་ཤིང་གོམས་པ་ལས་
རང་ཉིད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེད་པ། དེའི་འོག་དུ་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ནི། དེའི་རྟེན་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན། དེའི་འོག་དུ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་
ལམ་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱན་པོ་བྱེད་པུང་བ་དང་། སྒྲོ་འཕར་བཅད་པ་དུས་
མཉམ་པ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་། དེའི་
མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་
དུས་མཉམ་པ་གཉེན་པོའི་སྐྱབ་པ་དང་སྤོང་བའི་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། དེ་དག་གི་རྟེན་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན། དེའི་འོག་དུ་སྤང་གཉེན་དེ་
དག་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་གོམས་པས་གཉེན་པོ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་སྤང་བུ་དེ་
དག་འགག་པ་དང་ཁྲན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
གྱི་ཆོས་ཉིད་ནི། དེའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན། དེའི་

འོག་ཏུ་བྱང་མེམས་རང་གི་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིན་ལམ་དང་། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལ་
 མཁས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་འཁོར་པའི་མཐའ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མིག་ནས་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི། ཤེས་རབ་སྤྱིང་བརྩེར་
 བཅས་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན། དེའི་
 འོག་ཏུ་ཐབས་ཤེས་དེ་དག་སྒྲིབ་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ཆོས་བྱང་རྒྱུ་ཐབས་མཁས་དཔའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ནི། ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན། དེའི་
 འོག་ཏུ་བྱང་མེམས་ས་བརྩུ་པ་བ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་
 རྟེན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟེ་མ་པོར་
 དགོངས་པའི་བྱང་དོན་དང་། དེས་དོན་གྱི་ཆོས་སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་ས་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་
 མཉམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྩུ་པ་བའི་རྒྱུ་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་གོ་རིམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བརྩུ་པ་བ་དེ་ལ་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་
 འབད་ཚུལ་གྱི་མཆན་མ་མེད་ཅིང་རྩོན་གྱིས་གྲུབ་པར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཚུལ་བ་མི་མངའ་བར་འདྲུག་
 པའི་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་དམིགས་ཏེ་གོ་མས་
 པ་ལས་རང་ཉིད་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བའི་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 སྒྲིབ་པ་བརྩུ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་འདི་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱབ་པ་ལ་བརྟུག་གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས་
 ཏེ། བརྟུག་གསུམ་པོ་འདིས་ཀྱང་ནམ་མཁུན་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱེས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་
 མང་ཉུང་གི་སྒྲིན་དང་བྲལ་ནས་ཡུན་སུམ་ཆོག་པ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྟུ་
 བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་པ་བརྟུག་གསུམ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
 ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་སྐབས་འདིར་རིགས་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་
 སྤྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བརྟུག་གསུམ་དུ་དབྱེར་རུང་སྟེ། སྤྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱེ་བྲག་གིས་
 དེ་སྟར་རུང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚོད་སྤང་ལ། ཚོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱེ་འགྲེལ་
 དང་། ཚ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་
 དབྱིངས་ཁོ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟེན་གས་པར་འགྱུར་པའི་རྒྱུད་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས་དབྱིངས་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
 ཅན་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྒྲུབ་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་
 ཁྲུངས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ན། འོ་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་
 ལ་གནས་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་གང་ཟག་ལ་སྤྱིར་གནས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་
 ལ་གནས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་
 ཅན་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པའི་སྤྱོ་བོ་སྤྱོད་མན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསལ་ནས་པར་སྐབས་ཀྱི་

ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་གསུངས།

གཉིས་པ་ཅ་བཞི།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །

ཁོ་ན་རེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་
ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་གང་ཞིག །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རིགས་མི་འདྲ་
བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། རོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ལན་དང་།
དངོས་སུ་བཟུན་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་
སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་
གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། རི་ལྗར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ལ་སོགས་པ་
རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཆོགས་དང་དབང་པོའི་བྱུང་པར་
མི་འདྲ་བའི་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་གིང་རི་ལྗར་དམིགས་པ་
དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རྒྱ་སྟེ་དམིགས་པའི་ངོ་ཐོར་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་སྒྲོ་ནས་གང་ཟག་གསུམ་རང་
རང་གི་རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། དེའི་ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཉིད་དུ་
ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྟུར། ཅ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་
བའི་ལན་ཞིག་ཀྱང་རི་བཙུན་གྱིས་གཟིགས་མོད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛིག་ཉན་པའི་དངགས་
ཀྱིས་སྟེ། བྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལན་གཞན་དུ་བཟུན་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུང་།

གཉིས་པ་ནི།

བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྟེན། །

སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱེངས་རིགས་ཡིན་ན། །རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་
འཐད་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། །བརྟེན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་རིགས་
དེའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ནི། །བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ལམ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་རིགས་ཐ་དད་
པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་ཉེར་ལེན་འཛིམ་པ་གཅིག་ལས་མངོན་པར་
གྲུབ་ཅིང་རྩན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་མེ་ལྷུ་གཅིག་གིས་སོ་བདུང་བའི་རྟེན་རྗེའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོང་གཅིག་ཉིད་བརྟེན་པ་སྐྱབ་ཅི་དང་ལེ་ཁ་ར་དང་ཞོ་ལ་སོགས་པའི་བརྟེན་མི་འདྲ་
བ་ཐ་དད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་གསུམ། །མཚམས་སྐྱར། །ཅ་བ། །འགྲེལ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། །རི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན་དམིགས་པ་དེ་འཆད། །གཉིས་པ་ནི།

དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །

འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །གང་དག་འཛིག་རྟེན་འདས་འདོད་དང་། །

ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །

སྒྲོབ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་སྐྱབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན། །

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། །ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་སྒྲོ་
འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། །བརྟེན་
གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། །སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་

མ་འདས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་འཛིག་ཏེན་པའི་རྟོགས་པ་དང་གང་དག་འཛིག་ཏེན་ལས་
 འདས་པར་འདོད་པའི་རྟོགས་པ། སྤང་གཉིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས། བདེན་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་གང་དག་འདུས་བྱས་ལས་
 གྱི་བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཡིན་ཏེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 དབྱེ་བ། སྒྲོ་བ་མ་ཉན་རང་སོགས་དང་ཐུན་མོང་པའི་ཆོས་དང་གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། སྦྱིར་བརྟན་
 པ་དེ་སོ་སོར་བཤད་པ། དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་ལ་རིམ་གྱིས་དམིགས་པར་བརྟན་
 པའོ། ཡོ།

དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་དང་པོར་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིར་ཆོས་འདི་ལ་སྒྲུང་
 བྱ་དགེ་བ་དང་། རོར་བྱ་མི་དགེ་བ་དང་། བཏང་སྒྲོ་མས་སུ་བཞག་བྱ་ལུང་དུ་མ་བརྟན་
 པ་གང་ཞེས་དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དགེ་སྦྱོང་གི་
 རྒྱལ་ཉིད་སྒྲུང་བྱ་དང་། སྒྲིག་གཙོད་ལ་སོགས་པ་དོར་བྱ་དང་། ལུང་དུ་མ་བརྟན་
 པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་བཏང་སྒྲོ་མས་སུ་བྱ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་
 པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་གང་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་དེ། དགེ་སོགས་གསུམ་པོ་དག་ཉིད་ལ་དབྱེ་
 གཞི་བྱས་ནས་འཛིག་ཏེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་ཟུང་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་
 དམིགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གངས་བཞིན་དུ་བྱིས་
 པའི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་འཛིག་ཏེན་པའི་ལས་ཀྱིས་བརྟུས་པའི་ལུང་པོ་ལྔ་
 ཆོས་ཅན། འཛིག་ཏེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འདྲིས་པའི་ཆོས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བརྟུས་པའི་ཟག་མེད་བསམ་

གཏན་བཞི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པའི་གཉེན་པོ་འཁོར་
 བར་མ་འདྲིས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་
 ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟ་ལས་བྱུང་ཞིང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་
 དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ་རྒྱུ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་
 བྱས་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་བཤེན་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་
 ཆ་ཡིན་ཏེ། འགོག་བཤེན་གྱི་བྲལ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་མི་རྟོགས་པ་སྟེ་དེས་འདུས་
 མ་བྱས་པའི་རྫོ་བྱར་དྲི་བྲལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཆ་ཡིན་ཏེ། ལམ་
 བཤེན་གྱི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་
 བའི་བསམ་གཏན་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་སྟེ་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟོབས་པར་ཆོས་ཅན།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་
 རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
 པས་ན་དམིགས་པ་ནམ་པ་བར་ཁུག་ཅིག་ཡོད་དེ། བསྐྱབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཙ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཆེད་
 དུ་བྱ་བ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། རྫོང་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ།

ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་འབྱུང་གི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ། །

རང་བྱུང་གི་མིང་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། གསུམ་
 དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཆེན་པོ། སྤངས་
 པ་མཐར་ཐུག་སྤོང་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་དུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལྷན་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་
 དང་། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་
 པ་ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྷན་པས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་གི་སྒྲིན་ནས་སངས་
 རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་
 མཆོན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲིན་ནས་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། སེ་སྤྱིར་བཏགས་
 པའོ། རྟོ།

དང་པོ་ལ་སྒྲིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མཆོན་གཞིའི་སྒྲིན་ནས་བཞིར་
 དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བྱེ་བ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་
 རྟོག་དུ་གྱུར་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་སོགས་བརྗོད་ནས་སྐྱབ་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་
 ཡིན་ཞེན། གཉིས་པ་ལན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལྷུ་ལ་དུ་བྱས་པ་ལ་སྤྱིར་བཏགས་

པས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དེ། ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མཁུན་པ་ཡུལ་
 གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀྱན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྐབས་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རེ་རེ་ཞིང་པ་རེ་ལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་དུག་གི་རྟེན་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རིམ་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། གོ་
 ཆའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་དེ། སར་ཕྱིན་དུག་ཅན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བསམ་པས་བྱུང་པར་
 དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན།
 འདུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་དེ། སར་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་པའི་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོགས་
 སྐྱབ་ཡིན་དེ། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པར་མཆོན་ཉིད་དག་པ་ས་གསུམ་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་དེ། རྣམ་མཁུན་དུ་གདོན་མི་བླ་པར་
 དེས་པར་འབྱེན་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོ་སྐྱབ། སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདུག་
 སྐྱབ། ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆོགས་སྐྱབ། རྣམ་མཁུན་དུ་གདོན་མི་བླ་པར་འབྱེན་
 བྱེད་དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགེལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 དང་པོ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་དེ་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

དེ་དག་སོ་སོར་སྒྱིན་པ་སོགས། །ནམ་པ་དྲུག་དྲུ་བསྐྱུས་པ་ཡིས། །

གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་ངེ་བཞིན་བཤད། །

གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་མདྲོ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ངེ་བཅུན་གྱིས་
བཤད་དེ། གོ་སྐྱབ་དྲུག་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་ལེན་རེ་རེ་སྒྱིན་
སོགས་ནམ་པ་དྲུག་དྲུག་དྲུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱུ་བ་ལོ།
དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་གྱིས་གོ་སྐྱབ་པར་སྒྱིན་དྲུག་ཅན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་དང་ཟང་ཟེང་གི་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྱིན་པར་བྱེད་པ་ན་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྒྲེ་བོ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་མི་སྒྲན་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་བཟོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་མཐའ་དག་
ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་སྦྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་ཐེག་དམན་དང་མ་འདྲེས་པའི་
ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་ཙ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པའི་བསམ་གཏན་ནམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྒྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་
པའི་གོ་ཆ་ཉིད་གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བར་བྱེད།
བཟོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད། བཅོན་འགྲུས་ཚོམ། བསམ་གཏན་སྐྱབ། ཤེས་རབ་སྒྲོམ་
པར་བྱེད་དེ་ཞེས་པར་སྒྱིན་དྲུག་ཅན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་
ལྟར་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་སྒྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སོ་སོར་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་
པ་དྲུག་དྲུག་བསྐྱུས་པས་ན་གོ་སྐྱབ་དེ་ལ། དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་ནམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དྲུག་ཡིན་
མོད་ཀྱི་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་འདུས་ཤིང་སྒྱིན་པའི་གོ་སྐྱབ་དྲུག་

ཀུན་པའི་གོ་སྐབ་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་གོ་ཆའི་སྐབ་པ་ནམ་པ་དུག་གོ། །བམ་
པོ་གཉིས་པ་འདི་ནས་འཆད།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདུག་སྐབ་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅ་བ།
འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་གོ་བཤོས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཉམས་
ལེན་གྱི་འདུག་པ་འབྱུང་བས་གཉིས་པ་འདུག་པའི་སྐབ་པ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྤྱིན་སོགས་དང་། །ལམ་དང་བྱམས་ལ་སོགས་པ་དང་། །

དམིགས་པ་མེད་དང་ལྡན་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་དག་པ་དང་། །

ཆེད་དུ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་དུག །ནམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །

འདུག་པའི་སྐབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཛེག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

འདུག་པའི་སྐབ་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལ་འཛེག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་སྦྱོར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོ་ནས་ཉམས་
སྤྱེལ་ན་པའི་མེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འར་ནམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ།
ལམ་གྱི་ཉེན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འདུག་པ་དང་། ཉོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐབ་
བྱེད་སྤྱིན་སོགས་དུག་ལ་འདུག་པ་དང་། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་སྐབ་བྱེད་གྱི་མཐོང་
ལམ་སོགས་ལ་འདུག་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐབ་པའི་ཐབས་བྱམས་སོགས་ཆོད་མེད་
བཞི་ལ་འདུག་པ་དང་། གཞན་དོན་ནམ་པར་དག་བྱེད་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་
པ་ལ་འདུག་པ། ཐེག་དམན་ལས་འབྱེད་པ་འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་དག་པ་ལ་འདུག་
པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་འདུག་པ་དང་། རྒྱ་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་འདུག་
པ་དང་། འབྲས་བུ་ནམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་འདུག་པ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཅན། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་སྒྲོར་བ་ལག་ལེན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོན་ནམ་
 པར་གཞོན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ནལ་འཕྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འང་ནམ་
 པ་དགུ་ཡོད་དེ། ལམ་གྱི་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒོམས་པར་འཇུག་
 པ་དང་། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱབ་བྱེད་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་
 དང་། སྒངས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱབ་བྱེད་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པ་དང་། མི་སྒོབ་པ་དང་།
 བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཞན་
 དོན་ནམ་པར་དག་བྱེད་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐེག་དམན་ལས་འབྱེད་བྱེད་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་དག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་
 གསུམ་དང་། རྒྱ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། འབྲས་བུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་
 རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆོགས་གནིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆོགས་སྐྱབ་བཤད་པ་ལ། སྒྲིར་བ་ལྟན་པ་དང་།
 ཆོགས་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྒྱར། ཅ་བ། འགེལ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོར་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་འཇུག་པ་བྱས་པ་ལ་ཆོགས་སྐྱབ་
 རྒྱུ་བས་སྐྱབ་པ་གསུམ་པ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་འཆད། གནིས་པ་ནི།

བརྩེ་དང་སྒྱིན་ལ་སོགས་པ་དུག ཁི་གནས་ལྟ་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །

ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །

ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསྟོན་ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བརྩུ་དང་། །

གཉེན་པོ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལ་རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་བརྟེ་
བ་དང་། སྤྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་གི་སྐྱབ་པ། མཉམ་ཆེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་
གནས་སྟག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱབ་པ་དང་།
གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ལེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། ཡོན་ཏན་སྐྱབ་ཅིང་དམིགས་པ་
འཛིན་པ་ལམ་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྐྱབ་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་སྤང་བྱའི་ས་བོན་
སྤོང་བ་ས་བརྩ་དང་། གཉེན་པོའི་སྐྱབ་པ་ནམས་སྤྱོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ། སོ་
སོའི་ངོ་བོ་བཤད། ཚོགས་སྤྱོད་པའི་རྩ་མཚན། གངས་ངེས་པོའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཚོས་ཅན། ནམ་པ་བརྩ་བདུན་ཡོད་དེ། སེམས་
ཅན་མཐའ་དག་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྱལ་བར་འདོད་པའི་སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོ་འདིར་
བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱོན་པ་དང་། བྱི་མ་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགུས་དང་། གཅིག་
དུ་ངེས་པའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་བསམ་གཏན་དང་། གཏན་དུ་བའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་ཤེས་རབ་
དང་། མཉམ་ཆེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་གནས་དང་སྟག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་
ལམ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ལེ་ཤེས་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་
པའི་ལམ་དང་། ཚོས་ནམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་མི་བརྟེན་
པར་འཛིན་པས་ན་གཟུངས་ཏེ་དབྱེ་ན་བཟོད་པའི་གཟུངས། གསང་སྟགས་ཀྱི་གཟུངས།

ཆོགས་གི་གཟུངས། རོན་གྱི་གཟུངས་དང་བཞིར་ཡོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་
 པས་ས་དང་། སྤང་བྱ་སྤྲོང་བ་གཉེན་པོའི་སྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། སྤང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བར་བརྟུན་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོགས་སུ་འཛོག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བར་བརྟུན་པོ་འདི་དག་གིས་ཡང་དག་
 པར་འབྲུག་པའི་ངོ་པོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་
 ཆེན་འབྱེན་པར་བྱེད་དེ། ཟབ་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐའ་དག་
 སྐྱབ་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་རྣམས་པ་བར་བརྟུན་
 དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། བསྐྱབས་བེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆོགས་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས། སའི་
 ཆོགས་དྲུག་གཉེན་པོའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་དང་།
 ཡུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོགས་གསུམ་སྐྱབ་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
 བེ་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྲོང་པ་ཉིད་
 ཉི་ཤུ་སྒྲོན་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་འཕངས་ནས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
 དང་སྤྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྤྲོང་པ་ཉིད་སྤྲོན་པའི་མདོ་ལས་ཆོགས་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
 དེ་བརྟན། སྤྲོང་པ་ཉིད་སྤྲོང་པ་ཉིད་དང་ཆེན་པོ་སྤྲོང་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་སྤྲོང་ཉིད་
 སྤྲོན་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་སྤྲོར་ལམ་དང་ས་དང་པོ་གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
 དེ་བརྟན། འདུས་བྱས་སྤྲོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་
 པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྤྲོང་པ་ཉིད་རྣམས་སྤྲོན་

པའི་མདོ་ལས་ས་གསུམ་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་བཞུགས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཚས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་བཞུགས། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མེད་མེགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་བཞུགས། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་པོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་བཞུགས། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་དོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནམས་སྟོན་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་འཕངས་ནས་བཞུགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་འདིར་སྐྱས་པ་ནང་མེག་སོགས་དབང་པོ་དུག་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་ཀྱི་རྟོག་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བདེན་པས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱོགས་བརྒྱ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཅིག་མོས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་དབྱས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བྱར་མེད་པའི་སྐྱེན་སོགས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གནས་ལུགས་

བདེན་པས་སྤྲོང་པ་ནི་རང་བཞིན་སྤྲོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱང་བདེན་པས་སྤྲོང་པ་ནི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་བདེན་
 པས་སྤྲོང་པ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྤྲོང་པ་ཉིད་དང་། འདས་སོགས་གསུམ་བདེན་པས་
 སྤྲོང་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་སྤྲོང་ཉིད་དང་། རྩ་ཁྱེན་ལྡན་ཞིང་ཆོགས་པ་བདེན་པས་སྤྲོང་
 པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྲོང་པ་ཉིད་དང་། ཅིག་ཤོས་ཕུང་པོ་ལྔ་བདེན་པས་
 སྤྲོང་པ་ནི་དངོས་པོ་སྤྲོང་པ་ཉིད་དང་། ནམ་མཁའ་བདེན་པས་སྤྲོང་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་
 པ་སྤྲོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྤྲོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་བདེན་པས་སྤྲོང་པ་ནི་རང་གི་ངོ་
 བོ་སྤྲོང་པ་ཉིད་དང་། བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གྱིས་སྤྲོང་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དེ་དེ་བདེན་པས་སྤྲོང་པ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྲོང་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྲོང་པ་ཉིད་ནི་ཉི་ཤུར་
 འདོད་དེ། སྤྲོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཉི་ཤུ་དོན་དམ་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྲོང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སའི་ཆོགས་ལ། སྤྱིའི་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། སོ་སའི་རང་བཞིན་བཤད་
 པའོ། རྟེན་པོ་ནི། སའི་ཆོགས་ལས་གང་གི་སྦྱོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་
 སྦྱོན་ས་ཡོངས་སུ་སྤྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 དུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི་བྱ་ཅུ་གསུམ་གསུངས་པ། གཉིས་པ་ལ་རྒྱུའི་
 ས་དགའི་ཡོངས་སྤྲོང་བཤད། འབྲས་ཕུའི་ས་བརྩ་པའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་དགའི་དང་པོ། ས་དང་པོ་ལ། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཡོངས་སུ་སྤྲོང་བ་རྣམ་བརྩ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་འཐོབ་འགྱུར་རྟེ། །

བསམ་དང་ཕན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད། །

གཏོང་དང་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་དང་། །དམ་ཚིག་དམིགས་པ་འཆོལ་བ་དང་། །
 ཏྲག་ཏུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་དཀའ་བ་དང་། །
 ཚིག་སྟོན་པ་དང་བདེན་པ་ཡི། །ཆོག་ནི་བརྩུ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །

འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་ཤེས་པར་བྱ། །
 ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་བརྩུ་ཡིས་ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ས་དང་པོའི་སྟོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྫོགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་
 བརྩུ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་སོགས་བརྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་དང་
 པོའི་ལྷར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཚིག་བརྩུ་པོའི་དག་གི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བདེན་
 པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་
 སྤྱོད་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། རྩ་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་བཤད་ན། སེམས་ཅན་
 དང་དགེ་སོགས་བཞི་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཡོ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་གྲ་གྲུ་
 མེད་པའི་བསམ་པས་དམ་པའི་ཚིག་འཛིན་པར་སྤྱོད་པའི་ས་དང་པོ་བའི་ཡོན་ཏན་ཚིག་ཅན།
 ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་རྟེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་ཤིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པའི་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་
 ལ་ཡང་སྤྱོད་བར་བྱའོ། །ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚིག་འཛིན་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དགོས་
 པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆད་མེད་པ་བཞིའི་སེམས་རྩ་གཅིག་པ་དང་།
 ས་འདིར་སྤྱིན་པའི་ཕར་སྤྱིན་ལྷག་པས་སྤྱི་ནང་གི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་
 བ་ལ་ཀུན་འཛིན་མེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྩ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁྱེད་བར་བྱེད་

པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདོད་པ་གིན་
 ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་པ་དང་། བྱིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་བྱིན་ན་
 གནས་པ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་མི་འབྲལ་
 བར་སྐྱ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་འབྱུང་
 དང་མེར་སྐྱ་མེད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། དམ་བཅས་པ་མཐར་ཕྱིན་
 པར་བྱེད་པས་བདེན་པར་སྒྲུབ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
 བཅུས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་པར་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་
 མི་དམིགས་པར་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་འབྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དག་ཁོ་ནས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་
 ལས་ས་དང་པོའི་སྟོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྗེས་པའི་སྟོན་ས་དང་པོ་ནམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་ལ་ཕྱ་བ། འགྲེལ་པའོ།
 དང་པོ་ནི།

ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཙོ་དང་བཟོད། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྒྲིང་བཅེར་ཆེ། །

བཀྱར་བསྐྱེ་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་ཉན། །བརྒྱད་པ་སྐྱིན་ལ་སོགས་ལ་བརྩོན། །

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཞན་གྱི་ཕན་པར་བྱས་པའི་དྲིན་བཟོ་བ་དང་། གཞན་གྱི་གནོད་
 པ་བྱས་པ་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པའི་སྟོན་ས་ཡིད་རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་དང་། སྐྱེ་པོ་ནམས་ལ་སྒྲིང་བཅེ་བ་དང་། མཁན་པོ་སོགས་ལ་བཀྱར་བསྐྱེ་
 བྱེད་པ་དང་། སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་ཤིང་ཉན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོ་
 ཞིང་བརྩོན་པ་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་ལུས་རྟེ། དེའི་མི་མཐུན་

ཕྱིགས་འཛོམས་ཤིང་གཉིན་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱིར་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ས་འདི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པས་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱ་བ་དང་། ཉེས་སྤྱོད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཞན་གྱིས་ཕན་པ་བྱས་པ་དྲན་
 པ་ཆུད་མི་གསོན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པ་གནོད་
 པ་ལ་ངེ་མི་སྒྲུལ་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་འགྱུར་པ་མེད་པ་སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་
 པ་དང་། སྤྱི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་། སྤྱི་པོ་གོང་མ་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་འདུད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་བརྟན་པའི་ཆོས་གསུངས་པ་ངེ་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དམ་པ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱག་
 ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སྤྱིར་བ་སྤྱིར་བཞིན་
 དུ་མྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བློན་པའི་སྤྱོད་ནས་ཡོངས་སྤྱིར་
 སྤྱོད་པ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གཉིས་པའི་སྤྱོད་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཙ་པ་ནི།

ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཟང་བྱིང་མེད་པར་ཆོས་སྤྱིན་དང་། །

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྤྱོད་བ་དང་། །འཁོར་བས་ཡོངས་སྤྱི་མི་སྤྱོད་དང་། །

ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ། །རྣོམ་མེད་བདག་ཉིད་དེ་རྣམས་ལ། །

མང་དུ་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་། །རྟོན་བཀུར་གྱི་ཟང་བྱིང་མེད་པར་ཆོས་སྤྱིན་

པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཀུན་སྤྱོད་བ་དང་། འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་བ་དང་།
 རོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རང་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
 དང་ཁྱ་སྟེ། རྣམ་མེད་བདག་ཉིད་དེ་རྣམས་ལ་ཞི་ཆོས་ལ་རེ་རེ་ལའང་སྤྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ལྟོས་དེ། ས་གསུམ་པ་བས་
 དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པས་རོམས་མི་ཤེས་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་བ་སྟེ་ལ་སོགས་
 པ་ལ་མི་ལྟ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་རབ་དུ་སྟོན་པ་དང་། རང་ཉིད་གང་དུ་སངས་
 རྒྱ་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོན་ཀུན་དུ་སྤྱོད་བ་
 དང་། ས་འདིར་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྟག་པའི་སྟོན་ས་པན་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་
 ཡིད་མི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་བ་དང་། རང་ལ་ལྟོས་
 རྣམ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པ་རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་མི་བྱེད་པ་
 ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་ལྟ་
 པོ་ལྟ་མ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཅེ་ཆེན་པོ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་
 པའི་སྟོན་ས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་བྱས་པས་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གསུམ་པའི་སྟོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར། བཞི་པ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ལ། ལྟ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི།

ནགས་གནས་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་དང་། །སྤྱངས་པ་ཡང་དག་སྟོང་བརྟེན་དང་། །

བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། །

ལྟ་རན་འདས་དང་བདོག་ཀུན་གཏོང་། །མི་ཁྱམ་པ་དང་ལྟ་བ་མེད། །

ནགས་ཏེ་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འདྲོད་པ་ཁྱུང་བ་དང་།
 ཚོག་ཤེས་པ་དང་། སྤངས་པ་ཡང་དག་སྒྲིམ་བཞེན་དང་། རང་གིས་བསྐྱབ་པ་སྒྲིམ་
 པ་བྲངས་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་ལ་སྦྲོད་པ་དང་།
 གདུལ་བྱ་ནམས་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། བདོག་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་
 གཏོང་བ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་ཞུམ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 མཚན་མར་ལྟ་བ་མེད་པ་སྟེ་བཅུ་ལྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་བཅུ་ཡིད་དེ། འདྲ་འཛིན་དབེན་
 པའི་དགོན་པར་གནས་པ་དང་། རྟེན་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་པར་འདྲོད་པ་མེད་པ་འདྲོད་
 པ་ཁྱུང་བ་དང་། རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷག་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་ཚོག་ཤེས་པ་དང་།
 ཟས་བསོད་སྒྲིམས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡིད་དམ་
 བཟན་པས་ཡང་དག་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྲངས་པ་སྟོག་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་
 ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲིན་ས་ཉེས་དམིགས་
 སུ་ལྟ་བས་སྦྲོད་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་དང་མཚམས་པར་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་
 གཞོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱིན་དགེ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་།
 དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཞེན་གྱིས་
 མི་ལྟ་བཞེས་བྱ་བ་ནམས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བྲིན་པ་ནམས་པ་བཅུས་ས་བཞི་པ་འོད་
 འཕྲོ་བ་ཅན་གནོན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བཞི་པའི་སྦྱོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པར་བྱེད་
 པའི་བྱིར། ལུ་པ་ས་ལུ་པ་སྤངས་དཀའ་བ་ལ། ལྟ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འདིས་དང་ཁྱིམ་ལ་འབྲེན་པ་དང་། །འདྲ་འཛིན་གྱུར་པའི་གནས་དང་ནི། །

བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་བརྟུན་པ་དང་། །མི་དགེ་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། །

ཚོམ་པས་ཁེངས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །སློང་ན་དང་ནི་ཉོན་མོངས་བཟོད། །

བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་སྐངས་ན། །ས་ལྡ་པ་ནི་ཡང་དག་འཛོལ། །

ཁྱིམ་པ་དང་འགྲོགས་གིང་འདིས་པ་དང་། །གཞན་གྱི་རྟེན་པ་ལ་ཐུག་དོག་པའི་ཁྱིམ་

ལ་འབྲེན་པ་དང་། །འདྲ་འཛིན་གྱུར་པའི་སྐྱེ་པོ་མང་པོའི་ནང་དུ་གནས་པ་དང་། །བདག་

བསྟོད་གཞན་ལ་བརྟུན་པ་གཉིས་དང་། །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། །ཐོས་

པ་སོགས་ཀྱིས་རྫོམས་པས་ཁེངས་པ་དང་། །དགེ་བ་དོར་བུ་དང་མི་དགེ་བ་སྐྱང་བུར་

འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། །འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་སློང་ན་པ་དང་། །འདོད་

ཆགས་སོགས་ལ་སེམས་དང་ལུས་དག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ཉོན་མོངས་བཟོད་པ་དང་།

བཅུ་པོ་། །བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་སྐངས་ན་ས་ལྡ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་འཛོལ་བོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ནི། །ས་ལྡ་པའི་ཡོངས་སྦྱང་ཡོད་དེ། །སྟོད་པས་རྟེན་པ་ལ་

སོགས་པའི་དོན་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། །ཁྱིམ་ལ་ཞེན་

པས་གཞན་ལ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་པ་ཉི་པར་མི་སྟོན་པ་དང་། །འདོད་པས་སྐྱེ་པོ་མང་

པོའི་གྲོང་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་དང་། །རྟེན་བཟུར་གྱི་ཆེད་དུ་བདག་ལ་བསྐྱགས་པ་

དང་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་འཕེལ་

བ་དང་། །བདག་ཉིད་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་རྫོམ་ཞིང་གཞན་ལ་མི་འདུད་པ་དང་། །སྐྱང་

དོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སྒྲིག་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།

ལོག་པར་ལྟ་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་མཛོན་དུ་སྒྲིགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་
 བྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུ་རྣམས་པར་སྤོང་ཞིང་སྒྲིག་པའི་ཆོས་གཉིན་
 པོ་དོན་གྱིས་འཕགས་པ་སྤིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྤོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
 པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་པ་བརྒྱུས་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་ས་ལྟ་བུ་སྤྱོད་དཀའ་བ་འཐོབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། ས་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སྒྲིན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་
 ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་རྟེན་ས་དང་པོ་ནས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་བཟད་པར་
 སྤངས་ཟིན་པས་འདིར་སྤངས་པར་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་དུ་ཐག་བསྐྱངས་པའི་གཉིན་
 པོ་སྒྲིབ་པ་ལ་བྱའོ། །ས་དུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལ། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྒྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། །

སྒྲོབ་མ་དང་ནི་བསེ་རུ་ལ། །དགའ་དང་སྐྱག་པའི་སེམས་སྤངས་པ། །

བསྐྱངས་ན་མི་ཞུམ་བཞོག་པ་ཀུན། །བཏོང་ཡང་མི་དགའ་མེད་པ་དང་། །

དབུལ་ཡང་སྤོང་བ་མི་སྤོང་བས། །ས་ནི་དུག་པ་ཡང་དག་འཐོབ། །

སྒྲིན་དང་ཞེས་སོགས་ཡོན་ཏན་དུག་རྫོགས་ཤིང་སྒྲིན་དུག་སྤངས་པས་ས་ནི་དུག་པ་ཡང་
 དག་པར་འཐོབ་སྟེ། དེའི་སྒྲིན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སྒྲིན་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་
 གཉིས་པ་ནི། ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་རྫོགས་པས་སྤང་བྱ་དུག་སྤོང་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡར་བྱིན་རྫོགས་པས་ཉོན་མོངས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་པར་
 འདོད་པ་སྤངས་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཡར་བྱིན་རྫོགས་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་

མི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲག་པ་སྤོང་བ་དང་། སྒྱུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་སྤོང་བ་པོའི་
 སྒྱུ་པོས་སྤངས་ན་ཞུས་པ་སྤོང་བ་དང་། སྒྱུན་པ་ལ་སྤོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་
 རྫོགས་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ངང་གི་རང་གིས་གཏོང་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་
 བའི་སེམས་སྤོང་བ་དང་། བེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་རང་ཉིད་བཀྲེན་ཡང་སྤོང་
 བའི་སྒྲུ་པོ་སྤོང་བའི་སེམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་དུག་རྫོགས་པ་དང་། སྤང་བུ་
 དུག་སྤངས་པའི་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་བརྩུ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་མ་བཞིན་དུ་ས་དུག་པ་
 མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཀུན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དུག་པའི་སྤོང་
 སེལ་ཁིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་
 བ་ལ། སྤང་བུ་ཉི་ཤུ་སྤོང་བའི་ཡོངས་སྤོང་དང་། གཉེན་པོ་ཉི་ཤུ་བརྟེན་པའི་ཡོངས་
 སྤོང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཙ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །སྤྱོག་དང་གང་ཟག་ཆད་ཅག་དང་། །

མཆན་མ་རྒྱ་དང་ཕུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་སྒྱུ་མཆེད་དག་དང་ནི། །

ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་དང་ཆགས། །སེམས་ནི་ཀུན་དུ་ཞུས་པ་དང་། །

དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། །དེར་ལྟ་བུ་མངོན་ཞིན་དང་། །

སྤོང་བ་ཉིད་ལ་བརྩོན་པ་དང་། །དེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། །

ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་པ། །དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་འཛོལ། །

བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་པར་ཆད་པ་དེ་ཡིས་
 ས་ནི་བདུན་པ་འཛོལ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཉི་ཤུ་རྫོགས་པའི་སྤོང་ནས་འཛོལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྤང་བྱ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། རང་
 དབང་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རང་དབང་པའི་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་།
 སྤྱི་གཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཇས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཆད་པར་
 འཛིན་པ་དང་། དེ་ཉག་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་དོར་གྱི་མཆོན་མར་འཛིན་པ་དང་།
 དེའི་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ཡུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་ལ་དེར་ཞེན་
 པ་དང་། རྒྱུ་མཆེད་ལ་དེར་ཞེན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་ལ་སྤང་བྱར་གནས་པ་
 དང་། དེ་ལ་དོར་བྱར་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་མི་རུས་སྐྱམ་དུ་སེམས་
 ཀྱན་ཏུ་ཁྱམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་གསུམ་
 དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་སུ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཚིད་པ་དང་།
 རྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་འགལ་བ་བཟོད་པ་འཛིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་སྤང་སྟེ། ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་དང་བྲལ་ནས་རྒྱོག་པའི་ཆོས་གཉེན་པོ་དོན་
 གྱིས་འཕངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་པར་རིང་དུ་
 མོང་བ་ཀྱན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པའི་སྤྱོད་སེལ་ཁིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་
 པའི་སྤྱོད་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྤྱར། ཅ་བ་དང་།
 འགྲེལ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཆོས་གཉེན་
 པོ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྣམ་ཐར་སྤོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །

རྟོང་རྗེ་དང་ནི་རྫོམ་མེད་དང་། །ཆོས་མཉམ་ཉིད་དང་ཚུལ་གཅིག་ཤེས། །

མི་སྤྱེ་བ་དང་བཅོད་ཤེས་དང་། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ། །

རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིམས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་། །

ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། །ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། །

སེམས་དུལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །

ཆགས་པའི་ས་མིན་གར་འདོད་པར། །ཞིང་གཞན་དུ་ནི་མཉམ་འགྲོ་དང་། །

ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ངོ་བོ་ནི། །སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུ་ལོ། །

གཉེན་པོ་བརྟན་པའི་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ནི་གུ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྒྲོག་སུམ་ཤེས་པ་རྣམས། ས་བདུན་པ་བ་རང་གི་ལུས་ལ་དབང་འབྱོར་སྟོན་པའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤྱོད་སྟེ། ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་གོ་མས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཇས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་སྤྱོད་སྟེ། དགེ་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བསད་པར་བྱ་བ་དང་། གསོད་པ་པོ་དང་། བསད་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཆད་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་སྟེ། རྟེན་འགྲེ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་བཙེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྐར་དོར་གྱི་མཆོན་མར་འཛིན་པ་སྤྱོད་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་སྟོང་པ་མཉམ་པར་

ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་སྟེ། མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུང་པོ་བདེན་
 པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་སྟེ། མིང་ག་བྱུགས་ཀྱི་ཆོས་ན་མས་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་སྟེ། ལྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མིངས་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 སྐྱེ་མཆེད་དོན་དམ་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་སྟེ། སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་
 གུ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ག་བྱུང་འཛིན་བདེན་མེད་རབ་དུ་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་ལ་གནས་པུར་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྤྱོད་སྟེ།
 བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཙོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་
 ལ་དོར་བྱ་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྤྱོད་སྟེ། མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
 ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་འདོར་བ་དང་། འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མིངས་པ་སྤྱོད་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁོང་མའི་ཡིན་ཏན་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཁྱུ་པ་སྤྱོད་སྟེ། ཞི་གནས་ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱི་ཡིན་ཏན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་
 རྒྱལ་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དུ་ཞེན་པ་སྤྱོད་སྟེ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པའི་སེམས་
 ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ག་བྱུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྱིམས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྤྱོད་སྟེ། ཆོས་གང་ལ་ཡང་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱིན་

ཅེ་ལོག་ཏུ་ཅོད་པ་སྤོང་སྟེ། རི་ཁྱར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཁིང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཐུན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྤོང་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་
 འགལ་པར་འཛིན་པ་སྤོང་སྟེ། གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ལུས་
 ལ་དབང་སྐྱུར་ཐོབ་པར་རབ་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་པ་
 ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་ཀྱང་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྤོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་སྲུང་བདུན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབས་ཟེན་པ་དེའི་
 ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་ཀྱན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པས་ཅེ་བ་དང་།

སངས་རྒྱུ་ཁིང་བཟང་སྐྱབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བརྟེན།

དབང་པོ་ཤེས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི། ཁིང་སྤྱོད་སྐྱུ་མ་ཁྱར་གནས་དང་། །

བསམས་བཞིན་སྲིད་པ་ལེན་པ་དང་། ལས་ནི་རྣམས་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད། །

སེམས་ཅན་ཀྱན་ཡིད་ཤེས་པ་སོགས་བཞི་ཕྱག་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བས་ས་བརྒྱད་པ་
 ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོན་སེལ་ཁིང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བརྒྱད་ཡིད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆགས་བཅས་དང་ཆགས་བྲལ་སོགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཅེ་བ་དང་། དགེ་བའི་ཅ་
 བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་རྟེན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོར་ཡོངས་སུ་

བསྐྱར་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་བརྟག་པས་ཏེ་དེའི་ཆེད་
 དུ་སངས་རྒྱུ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷའི་མིག་བསྐྱེད་པས་དབང་པོ་མཆོག་དང་
 མཆོག་མཡིན་པ་ཤེས་པ་དང་། རང་ཉིད་གང་དུ་སངས་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱུ་གྱི་
 ཞིང་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ལྷ་འདུག་ཐམས་ཅད་དུ་
 སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བ་གཟུང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 མཐོང་ནས་ཆོ་སྦྱོན་དུ་བཏང་བའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་
 པ་མི་གཡོ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྦྱོན་སེལ་
 ཞིང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་
 ཆོ་གོས་ལ། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྦྱོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །རྩ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་། །

སྦྱོངས་པ་ཁྱེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། །མངལ་དུ་འདུག་པ་མཆོག་དང་ནི། །

རིགས་དང་རུས་དང་ཆོ་འབྱང་དང་། །འཁོར་དང་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི། །

ངས་འབྱུང་བུང་ཁུབ་ཤིང་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན། །

སྦྱོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་པ་སོགས་བརྩ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དགུ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་
 བྱེད་དེ། དེའི་སྦྱོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སུ་ལ་བརྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། སར་ཕྱིན་དུག་རྫོགས་
 པས་སྦྱོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་འབྲུག་པ་དང་། ངས་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་

ཐོབ་པས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། སློབས་པ་
 སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སློབས་པ་ཚུ་པོ་ལྟར་མི་བད་པ་
 དང་། བུད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་
 པའི་མའི་མངལ་དུ་འདུག་པ་དང་། རིགས་ལུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་རྒྱལ་པོ་དང་བྲམ་ཟེའི་
 རིགས་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་དང་། རུས་ལུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ཉི་མ་དང་བྱ་རམ་ཤིང་
 ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མ་ལ་སོགས་པ་དང་ལེགས་པར་འབྲེལ་བའི་གཉེན་
 དམ་པ་བདུན་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ་འབྲང་དང་། རང་གིས་བདུལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལ་བཞག་
 པ་རང་དབང་བའི་འཁོར་ལུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་མའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་
 པས་མངོན་པར་བརྟན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་གནས་གཙང་མའི་ལྟ་ལ་སོགས་
 པས་བསྐྱལ་ཏེ་ཁྱིམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་པ་འདིའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལྡ་ཤད་ཐ་དང་།
 བྲམས་པའི་སྐྱེ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 ལུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ལུན་སྤྲུལ་ཆོགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ནམས་པ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་དང་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་
 བྱ་བའི་བྱུང་པར་དག་གིས་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་བློས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 སྟོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྤྲུབ་པའི་སྟོན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་བརྒྱུ་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། མཚན་པ་སྤྱིར། ཅ་

བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མ་དགུ་པོ་ནམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་དེ་
ལྟར་ངེས་པར་བསྟན་ནས། འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སྦྱང་དེ་དག་མ་བཤད་
པར་ས་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟུ་བའི་སྣོན་ས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དེ་གཉིས་པ་ནི།

ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །

དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། །བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

མདོ་ལས། འདའ་བྱ་ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་
པ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་
པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། འདའ་བྱ་ས་དགུ་པའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་
དུ་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་འདའ་བྱ་ས་དགུ་བཤད་པ། དེ་ལས་འདས་པ་ས་བཅུ་པ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལ་བརྟེན་
པའི་སྦྱར་ལམ་བཞི་ཆོས་ཅན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རིགས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་
གྱི་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རིགས་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་སོ་སྦྱེའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ལ་ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་
ཏེ། ཟུང་བཞིའི་ཡ་གུལ་དང་པོའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་
མངོན་རྟོགས་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱར་སྤངས་
པས་རབ་དུ་སྦྱེ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་མངོན་རྟོགས་

ཆོས་ཅན། བསྐྱབས་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཡལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་
 ཏུ་སྤྱེ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མེ་འོང་བའི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། བ་མའི་ཆ་མཐུན་ཁྲ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་མངོན་
 རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་རྟོགས་
 པའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཁོང་མའི་ཆ་མཐུན་ཁྲ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིར་
 འདེམ་བྱའི་ས་དེ་ལ་གནས་ནས་འདེམ་བྱ་དང་བསྐྱབས་ནས་འདེམ་བྱའི་ཐོག་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 རྣམ་པར་བཞག་པར་དགོངས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། རང་
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ།
 ཐོག་འབྲིང་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ས་རྣམ་པ་དགུ་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཞེས་འདེམ་བྱ་ས་དགུའི་
 གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་ནས་འདེམ་བྱའི་ས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་
 རྣམ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདེམ་བྱ་ས་དགུ་འདས་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་
 པོའི་ལས་ལ་དབང་བའི་སྒྲོན་ལམ་ཤེས་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་གནས་པ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ས་བརྒྱ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། འདེམ་བྱ་ས་དགུ་པའི་རྗེས་ཐོགས་

དེ་མ་ཐག་ཏུ་གསུངས་པའི་བྱང་མེས་སྤྱི་འབྲས་བུའི་ས་གང་ཞིག་ ཁྱིད་ལ་གནས་པའི་
གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་བརྩུ་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱལ་ཁོ་
ནར་བརྗོད་པར་བྱའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་མདོ་ལས་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་
སྐྱར་༥ ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉེན་པོའི་ཆོགས་ལ་པར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
སྤུ་བཅད་པ་གཅིག་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོགས་རྣམས།

ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྟུན་ཅེས་བྱ། །

གཉེན་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྟུན་ཅེས་བྱ་སྟེ། མཐོང་བ་དང་
གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་
ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་
གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉེན་པོའི་སྐྱབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་
བརྟུན་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་བརྟུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དེ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྟུན་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་དང་།
གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་
པ་དང་། རྒྱུས་བྱ་བ་ཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཀུན་ཏགས་དང་ལྟན་རྒྱུས་ཀྱིས་
བརྒྱས་པ་གཉིས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཆོགས་སྐྱབ་གཉིས་པོ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་

དུ་བྱ་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤངས་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་ཐ་སྟེན་
དུ་སྤང་བྱ་སྤོང་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བརྟན། སྒྲོམ་སྤངས་གཉེན་པོའི་ཚོགས་
སྐྱབ་དོན་དམ་པར་བྱ་བྱེད་བཀག་པའི་ཆ་ནས་བརྟན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བས་
སྐྱབ་པ་བཞི་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་། །

མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། །ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་དང་། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་འབྱུང་སྟེ། །

རྣམ་པ་བརྟན་གྱི་དག་ཉིད་འདི། །ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཤེས་བྱ། །

ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྟན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། ངེས་པར་འབྱུང་ས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སོགས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྟན་གྱི་
བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་འབྱུང་ས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྟན་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་
པར་འབྱུང་ས་བརྟན་དུ་ངེས་ཏེ། ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་བརྟན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་
དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞི་བརྟན་པོ་འང་ཡོད་
དེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་སྟེན་བཤད་པའི་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྟུན་བསལ་བྱར་

མཁུན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱོར་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐུང་པར་སྟེ་མཐའ་ལས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉྀག་པ་དང་། རྩོལ་བའི་མཆན་མ་རགས་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པ་དང་གསུམ་ནི་སེམས་ཆེན་པོའི་བྱེད་པར་དང་། སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་སྤངས་པས་ཉྀག་པ་དང་ཆད་པ་དང་བྱུང་བའི་ངོ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཉྀགས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་གཉིས་ནི་སྦྱོར་བ་ཆེན་པོའི་བྱེད་པར་དང་། རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ཐམ་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་མཁུན་དེའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛོལ་གྱིས་བསྐྱས་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་བྱི་མ་གཉིས་ཉྀགས་པ་ཆེན་པོའི་བྱེད་པར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱེ་བ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་ཉྀགས་པའི་རྒྱན་ཅས་བྱ་བ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཉེ་དང་པོའོ། །
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་ཉྀགས་པའི་རྒྱན་ཅས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ རྣམ་མཁུན་ལེའུའི་རྒྱ་གཉེར་བསྐྱབས་པ་ལས། །

སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་ཆོས་བརྒྱའི་ནོར་བུ་རྟེན། །

དེས་ན་བརྩོན་པའི་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་བཀོད་དེ། །

ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་བྱེད་དོར་བྱ་བར་རིགས། །

ལྷ་གཉིས་པ་རྣམས་མཐུན་དེར་བཤོད་པའི་ཐབས་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། མཚམས་
 སྐར་ཏེ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད། སྐབས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམས་མཐུན་བཤད་
 པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ།
 ཐོབ་པ་མེད་ན་མེད་པས་དེ་བཞུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་།
 ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འོད་ཀྱི་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། །

ཡུལ་ངེས་པ་དང་བྱབ་པ་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ལྟ་ལས། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་
 མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དཀོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་ལམ་ཤེས་སྟེ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་དེ་
 ཡང་བྱད་པར་དུ་མ་དང་ཟུན་ཏེ། དངོས་སུ་སྟེ་བའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ངེས་པ་དང་། སྦྱིར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེ་བས་བྱབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གཙོ་བོར་མི་སྦྱོང་བའི་
 རང་བཞིན་དང་། གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་བྱེད་ལས་བྱད་པར་ཅན་དང་ཟུན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ལྷ། གེགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན། ལྷ་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན། རིགས་
 ཀྱིས་བྱབ་པའི་རྟེན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་

སྒྲིན་པའི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མངོན་པའི་
ང་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོའི་ཆོག་ཟུར་གྱིས་ལམ་ཤེས་
སྐྱེ་བའི་རྟོན་བཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། ང་རྒྱལ་མངོན་འགྱུར་བ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་དེ་
ཉིད་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བཤད་པ་ནི། ལམ་ཤེས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་
དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
རྟོན་ཁོ་ན་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིགས་ཀྱིས་བྱལ་བ་བསྟན་པ་
ནི། ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་ཅིག་ཤོས་
ཀྱི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པས་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཁྱིད་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་དུ་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་གྲུབ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་
པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པ་བཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཤིང་རྟོ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བྱུང་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
གསེར་སྤེང་དུ་ནི་ལྷགས་དེ་དམ་ཆོས་པད་དཀར་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས་འབྱུང་ཞེས་
བཤད་དོ། །

བཞི་པ་རང་བཞིན་བཤད་པ་ནི། ལམ་ཤེས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་པར་དང་
ཐུན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་

པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པར་ནམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་
 ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལམ་
 ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་
 མ་བྱས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་ཏུ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་གནས་ལུགས་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་དང་སྟིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 མ་བསྐྱས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་དོ་རང་ཀྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་སོ། དང་པོ་ལ། རོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ།
 མཆོམས་སྐྱར། ཅ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་
 ཉོན་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་
 ཅད་རྫོགས་པར་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་དེ་འཆད། གཉིས་
 པ་ནི།

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི།

ནམ་པ་མི་དམིགས་སྒྲིན་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །

ལམ་ཤེས་ཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྟེ། སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི་ནམ་པ་མི་དམིགས་བཅུ་དྲུག་སེམས་

བསྐྱེད་བསྐྱེད་བ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་བློན་པའི་སྒྲིམ་ཤེས་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་ལམ་དང་། དེ་རི་ལྟར་ཤེས་པའི་
 རྒྱལ་ལོ། འདྲ་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱག་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ། འགྲོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། ལམ་
 བདེན་གྱི་རྣམ་པའོ། འདྲ་པོ་ལ། རྒྱག་ཀུན་སྲི་སྲི་བའི་རྣམ་པ། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་
 པའོ། འདྲ་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རྒྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ལ་རྒྱག་བསྐྱེད་གྱི་
 བདེན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་
 པས་མི་རྟག་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་རྒྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། རོན་
 གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྒོང་བས་སྒོང་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་རྩ་མ་གྲུབ་པས་བདག་
 མེད་པ་སྟེ། བདག་མེད་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་བདག་རྩ་མ་གྲུབ་པས་ཁི་བའི་རྣམ་པ་
 བཞི་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རྟ་
 དང་འདྲ་བར་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཙ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་
 དང་འདྲ་བར་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱག་བསྐྱེད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཟུག་རྩ་དང་འདྲ་བར་རབ་རྩ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱག་བསྐྱེད་ལྷགས་
 དག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པའི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པ་ནི། རྒྱག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དེ་དག་
 ཉིད་ཆོས་ཅན། སྲི་སྲི་ཡོད་འབྱུང་བའི་ཡོད་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཕྱི་རྒྱལ་བས་པ་རོལ་
 དག་ལྟ་བུ་དང་གཞོན་བྱེད་ཀྱིས་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་རྩ་

དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དུ་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྱུར་ལམ་དུ་ཞུགས་
 པ་ཡིན་ནི་ཞེས་རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་
 བྱ་བ་དག་གི་ངོ་བོ་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པས་གཡོ་བ་དང་། གཉེན་པོས་རབ་དུ་འཛིག་
 པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་ལམ་ཐ་མར་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིམ་ལམ་ལྟག་མ་རྣམས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་རྣམ་གྲངས་
 བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞོན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་
 འཛིགས་པ་དང་། སྤེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲགས་ཐོད་པས་ནད་འགོ་བ་དང་། ཐོག་འབབ་
 པ་སོགས་ཀྱིས་འཆེ་བའི་རྣམ་པར་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟག་མེད་དུ་འགོག་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ལྟག་བཅས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དུ། འདི་ནི་ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལའོ། ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 རྒྱ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དག་ལའོ། ། འགོག་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་འགོག་
 པའོ། ། རྒྱུ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། ། འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མི་སྒྲོལ་པ་རྣམས་
 ཡིན་ནོ། ། ཞེས་རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པའི་འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་
 བོར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་
 མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་ནི་
 བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུ་རྩལ་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་དཔེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཙང་
 བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེས་པར་འབྱུང་བའི་

མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་འདྲ་
བྱ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ཏེ། རི་ཁྱུར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བོ་རྩ་འབྲས་གསུམ་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འབད་ཚུ་ལ་གྱི་མངོན་
པར་འདྲ་བྱེད་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པར་དངོས་སུ་བགྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེས་པར་འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷུག་བསྐལ་གཏན་ཟད་དུ་བྱེད་
པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་རི་ཁྱུར་ཤེས་ཚུ་ལ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་
དུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྟོམ་བྱའི་ལམ་ཡིན་པར་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔས་དེ་ཁྱུར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་བསྟོ་བ་དོན་དམ་
པར་དོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་ས་ཤེས་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་འཕུན་ལ། མཚན་ས་སྟུར། ཅ་བ། འབྲེལ་པའོ།
དང་པོ་ནི། བདེན་པ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་ཚུ་ལ་བཟོད་ནས་རྩ་ངེས་
པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །

སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས། །དྲི་བ་དེ་དག་མི་དམིགས་པས། །

ཅེ་མོར་གྱུར་བ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་ལ་དྲག་ལ་སོགས་ཚུ་ལ་གྱིས། །

གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས། །ས་བརྩ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། །

མི་གནས་ཀྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་གད་དེ། །

འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཇེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་ནི་བཞི་
ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་སྟོང་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་
སོགས་རྣམས་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོར་ལམ་དོད་དང་།
གཟུགས་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
ཅེ་མོར་གྱུར་བ་དག་ཏུ་འདོད་པའི་ཅེ་མོར་དང་། གཟུགས་དེ་དག་ལ་དྲག་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་དོན་དམ་པར་གནས་པ་བཀག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
བཟོད་པ་རྣམས་དང་། འཛིན་པ་ས་བརྩ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི་དོན་དམ་པར་མི་
གནས་པ་ཀྱས་པར་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆོས་
ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་བཀད་པའི་ཆོས་མཆོག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཅི་ཕྱིར་ཞེན་སངས་ཀྱས་ཀྱིས། །མཁུན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །
ས་བརྩ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ས་བརྩ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མེད་
དེ། སངས་ཀྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མདོན་སྟུང་དུ་མཁུན་ནས་བྱོད་དོན་དམ་པར་མ་གཟིགས་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཇེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ་ལ་
བཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟངས་པོ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་

སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་སྟོངས་མཉམས་མཉམས་ཕྱིན་ཐང་དང་པོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དྲོད་དང་། གཟུགས་ལ་སྟོངས་པ་སྤྲོད་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་
 པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱི་མོད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་
 ལ་སྟོངས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གནས་པར་བྱ་བ་བཀག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བཟོད་
 པ་དང་། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སྟོངས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་རྒྱས་པར་མདོས་
 རི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆོས་མཆོག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་བརྩ་
 ལ་སྟོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ས་བརྩ་ལ་སྟོངས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གཟིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུས་མ་དམིགས་པའི་
 གཏན་ཆོག་ཀྱི་འཐད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམས་
 བཞིན་དུ་བདེན་པའི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆད་མཐུན་པ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྐབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
 རི་སྐད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་
 ཆ་མཐུན་ནི་གཞུང་འདིར་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་མི་རྟག་སྟོངས་བརྩ་དུག་ལ་དམིགས་
 པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱང་ལོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་སྐབས་
 དང་པོའི་སྤྲོད་པ་ལམ་དང་སྒྲིམ་སྟེངས། སྤྲོད་མེད་དེ། དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྤྲོད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ལམ་ལས་ཁྱད་ཁྱུགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། འདིར་
 རི་མི་རྟག་སྟོངས་བརྩ་དུག་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ནས་སྒྲིམ་པར་ཤེས་

པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ། རྟོན་གྱི་བྱང་པར། དེའི་ལམ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པའི་ཚུལ། དེའི་རྒྱ་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤོང་། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འབྲེལ་པའོ།

དང་པོ་ནི། ལུས་རྒྱལ་གཞན་དང་བསྟན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཅོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། རེ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་བྱང་ཞུགས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་བྱང་པར་མེད་ན་གཞན་དུ་འཆད་མི་རིགས་ལ། བྱང་པར་ཡོད་ན་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་ས་ལས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཇི་ལྟར་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ན་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ལམ་གཞན་ཡིན་སྟེ་ཤེས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །
རང་རྒྱལ་སྒྲིམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་
ངག་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་དེ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པ་གཞན་ལ་ཡང་རེས་པར་ངག་གི་ཆོས་མི་སྟོན་པའོ།

བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བཅོད། །

བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་རྟོགས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་
པར་བཅོད་དེ། རྒྱ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྩ་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་སྟེན་སྟོན་ལས་པའི་ཕྱིར། འོག་

ནས་འབྱུང་བའི་རྟོན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་
སྒྲིམ་པར་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་འདིར་རང་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་གྱི་ནམ་གཞག་
བཞུན་པ་འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཟུང་འཛིན་ཇེས་གཞན་
གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་བྱངས་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་
འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བཟོད་ཆུལ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
བྱེད་ཆུལ་གྱི་རིམ་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ལམ་འགྲོད་པའི་ཁྱད་པར། ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་
རྟོན་ རྟོན་པའི་ཞི། རང་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་ལ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོས་ངས་རྒྱལ་ལ་
སོགས་པས་བྱང་ཆུབ་བཞུན་མི་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་
པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རང་སངས་རྒྱལ་ནམས་ནི་སྟོན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་འདུ་
བྱས་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གདམས་ངག་བཞུན་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་བདག་ཉིད་གྱིས་རང་
གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལུང་
ལས་དྲ་ ཉན་ཐོས་ནམས་ནི་གཞན་གྱིས་བཞུན་པ་ལ་སྟོས་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དག་གྱང་བཞིན་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བཞུན་པས་དགེ་བ་ལ་
འཇུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་གི་
ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ལྟར་ངག་གི་འབྲས་ཏུགས་ལས་མི་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི། ཉན་ཐོས་ལས་
ཆོས་སྟོན་ཆུལ་ཁྱད་ཞུགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་ནི་རང་གིས་
ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས། སྤྱི་མེད་པའི་ཆོས་བཞུན་པས།
གདུལ་བུ་གཞན་དག་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

སྟེ། ཉན་ཐོས་ནམས་ནི་སྒྲར་བཟོད་པའི་ཆོས་བཟུན་པའི་སྟོན་ས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
འཆད་པ་པོའི་ཤེས་པའི་རྩ་ལ་ཉེ་སྒྲིའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཆོམས་སྒྲར་བ་ནི། རྩོད་པ་ལ་རྩོད་པ་གཞན་འཕྲོས་
པས་ཡང་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར། གཉིས་པ་རྩ་
བ་ནི།

གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་ཉན་འདོད་པ། །

དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ། །སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲར། །

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་དག་གང་
རྟོགས་བྱའི་དོན་ནི་གང་དང་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་
དེ་དང་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ་སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགྲེལ་
པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་
སྟོན་པའི་སྒྲིའི་དགོས་དོན་ནི་འདི་ལྟར་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཉན་པ་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྒྲུན་ཅིང་སྦྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ན། དེ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲ་མེད་
དུ་ཆོས་བཟུན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
ན་ཡང་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་སྒྲ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་དོན་གང་ལ་
རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉན་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ། དོན་དེ་རྣམ་
པ་དེ་ཁོན་ལྟར་སྒྲར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་བཟོད་པ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་
ལམ་བཟུང་བོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་ལམ་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་བས་ན་སངས་

ཀུས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རང་སངས་ཀུས་སྒྲིན་ལམ་དེ་ལྟར་འདེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དོན་གྱི་རོ་བོ་ལ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས། བྱད་པར་ལ་རྣམ་པར་མ་དབྱད་པར་
ཆོག་ཏུ་མི་སྒྲིབས་བཅོལ་བའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
རྒྱད་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་ཀུས་དང་འདྲ་བའི་དོན་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་བཅོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་ཀུས་པའི་ཆོག་དུ་འབྱུང་བྱེད་ཀྱང་ལ་རྟོགས་
པ་བསྐྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སྒྲིན་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་པ་འདྲ་བས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལམ་དེ་རི་ལྟར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་
པའོ། རྟེན་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རང་སངས་ཀུས་ཀྱི་ལམ་ཉན་ཐོས་ལས་བྱུང་ཞུགས་པར་
བཅོལ་ནས་བྱུང་ཞུགས་པ་རང་སངས་ཀུས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་བྱུང་
པར་དུ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྣམ་མ་སྟེ་དོན་བདུན་རྩེད་དུ་སྦྱས་མ་རང་སངས་ཀུས་
ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་ནི། །

རྟོན་གྱི་བསེ་རུ་རྩ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྐྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

བསེ་རུ་རྩ་བུའི་ལམ་ནི་བྱུང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ་
རྟེན། གཟུང་བ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་རྟོག་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིན་
པ་ཤེས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སངས་
ཀུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་བསྐྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། འདིར་བརྟན་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ནི་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་རང་སངས་
ཀུས་ལ་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྦྱེ་བས་

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ཚུལ་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟར་དུ་གོ་བར་
མི་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཡང་།
དབང་པོའི་བྱད་པར་གྱིས་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལམ་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་ཆོས་གསུམ་
གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་
གྱིས་ཤེས་ཤིང་སྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལམ་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ངེ་རྒྱད་བཤད་པའི་བདེན་པའི་
རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་སྒོམ་པ་ཁོ་ན་དང་། འབྱུང་ཚུལ་དང་ལྷོག་ཚུལ་གྱི་དངོས་པོ་ངེ་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྒོམ་པས་གཟུང་བ་
ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤངས་པ་དང་། ཤེས་
པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་མ་སྤངས་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཐེག་པས་བསྐྱས་པའི་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་དམིགས་པ་ཆོས་ཉིད་རིགས་ལ་བརྟེན་
པའི་བྱད་པར་གྱིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པ་ལ། མཆམས་
སྒྱར་པ་ ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
ཐོབ་ན་ངེ་རྒྱད་བཤད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བས་ངེས་
པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

བདགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །རྟོན་པའི་རྣམ་པ་དྲོར་གྱུར་པ། །

ཅེ་མོར་གྱུར་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་སྟེ། །
 རང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་སྟེར་བ་བློན་པ། །
 གཟུགས་སོགས་སྟེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །
 རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་བདར་བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་
 དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དྲོ་བར་གྱུར་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་དོན་དམ་པར་འགྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པས་སྟེ་བ་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དང་།
 རང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ཡིས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་འཛིན་པར་
 རྟོགས་པའི་སྟེར་བ་བློན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པ་སོགས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ཡོད་པའི་སྟེར་བ་འགྲེལ་པས་སྦྱོར་ལམ་སྲ་མ་
 དང་འདྲ་བར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་
 ལ། རྒྱུ་རྒྱུ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ལ་
 གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་དུ་རུང་ཅོམ་སྒྲུང་བ་ལ་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་
 དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་
 ཀྱི་བདེན་ལས་བྱུང་བའི་བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའི་དྲོད་དང་།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲིབ་པ་དང་འཕྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 དོན་དུ་སྦྱོབ་པའི་ཅེ་མོར་དང་། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟེར་བ་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་ལ་ནང་དང་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བློན་

པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་བཟོད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་
 པར་སྟེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་མཆོག་རྣམས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་
 པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟུབ་
 ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོར་
 ལམ་བཞི་དངོས་སུ་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདི་དག་གི་ཤུགས་བརྟན་བརྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སྟོར་ལམ་
 བཞི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ནས་བསྒྲོམ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དེ།

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། སྦྱིའི་
 མཆོམས་སྟུར་བ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
 ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
 དེ་འཆད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་སྐད་ཅིག་
 མ་མདོར་བརྟན། རྣམ་པ་བསྒྲོམ་ཆུ་བ་རྒྱས་པར་བཤད། རྣམ་པ་མ་བརྟན་པར་འདོད་
 པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས། །

ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཕན་ཡོན་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། །

ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་ལམ་ཕན་ཡོད་ཆེན་
 པོ་དང་བཅས་པ་འདི་བཤད་དེ། ལྷག་ཀྱང་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་

ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲིན་ས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོ་འདི་དང་ཆོ་
 རབས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་པ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་བའི་ལམ་ལན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་
 ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཟོད་
 པ་དང་། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་རིགས་བཞི་པོ་སྤྲོས་རྒྱལ་བསྐལ་ལ་སྤྲོས་པ་བདེན་
 པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་
 གྱི་རྣམ་པ་ངེ་ལྟ་བུར་བསྒྲིམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག །ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །

རྣམ་གངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། །ཆེན་པོ་ཆད་མ་མེད་བཅས་དང་། །

ཆད་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་དང་། །དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སྤྲོས་པ་ལ། །

སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང་། །སྒྲུང་མེད་དོར་བ་མེད་སྤྲོས་དང་། །

བྱམས་ལ་སྤྲོས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཐོབ་པ་དང་། །

རྣམ་པར་བྱང་ཀྱན་ཡོངས་བསྐྱས་དང་། །ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀྱན་སེལ། །

མྱ་ངན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ལ་སྤྲོས། །

སྤྲོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སྤྲོས་པ། །རྣམ་པ་ཀྱན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །

བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་དག །འགོད་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྲོས་པ། །

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོན་བ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །

ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མཐོང་པའི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། བཙུངས་ཀྱི་ཡོད་དེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆད་མེད་དང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སྐྱག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་བསྟན། མཉམ་མེད་དང་ཞེས་པ་ནས། བྱམས་ལ་སོགས་དང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་བསྟན། སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། ནད་ཀུན་སེལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། འགོག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་བསྟན། ཟུང་ན་འདས་འཛིན་ཞེས་པ་ནས། བརྟོག་པའི་བར་གྱིས་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འོན་པསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། འོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཆོས་ཅན་འོན་དམ་པར་དེ་དག་ཕན་ཚུལ་རྣམ་གངས་ཀྱི་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འོན་དམ་པར་རྟོན་དང་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར། དེ་རྩར་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་པོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་མ་རྣམས་ལ་འང་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་ཕྱིན་

ཡང་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྟོན་པ་
 དག་དོན་དམ་པར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྗེས་
 བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱེ་མ་བཞིན་དུ་ནམ་
 མཁའ་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སྟོན་པ་དག་དོན་དམ་པར་ཆད་མེད་པ་ཞེས་པ་
 རྟོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་དག་ཡིན་
 རྟོག་ །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གིས་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སྟོན་པ་ལ་དོན་དམ་པར་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ཉིད་ལ་སྟོན་པ་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་
 བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དུ་སྤྱིན་པ་
 ལ་གནས་པ་ནི་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སྟོན་པ་
 པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་སྟོང་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་ཕན་
 ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ཐུང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་
 ལྡན་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆད་མེད་པ་བཞི་

སྒྲིམ་པར་བྱའོཞེས་བྱ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཇེས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཇེས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་
པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་གཉུག་མ་སྟེ།
དང་པོ་ནས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་
འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་
འཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ཇེས་བཟོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྒྲིམ་པར་གཉེན་པོ་
རྣམ་བུ་གི་རིགས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་
འགོག་པ་ཇེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་འགོག་པ་ཇེས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་
པ་ཇེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་དང་ནང་གི་འཆོ་བ་རབ་དུ་ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་
འགོག་པ་ཇེས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཞི་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་
རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྒྲིམ་པ་ཁོ་
ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་
ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་ལྟས་བྱས་པའི་གནོད་པ་ལས་བསྐྱང་བ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གནོད་པ་

ལས་སྐྱབ་པ་དང་། རང་གི་གནོད་པ་ལས་སྒྲ་བ་དག་མཛད་པའི་ཕན་ཡོད་དང་ལྷན་
 པའི་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་
 ཉིད་མཛོད་པར་འདོད་པས་བདག་ཉིད་སྲོག་གཙོད་པ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གནས་ནས། དེ་ཉིད་གཞན་དག་འགོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་
 ལྷན་པའི་ལམ་ལ་རྩེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལམ་ལ་རྩེས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་ཅུ་མི་ཟད་པར་བྱེད་འདོད་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བརྩོ་བར་བྱ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྷན་པའི་ལམ་ལ་རྩེས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ལམ་རྩེས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་
 དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ལ་རྩེས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཞི་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་དག་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྟུས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དག་ཡིན་ཏེ། སྦྱ་བ་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྣམ་པ་མ་བཞུན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་།
 དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི་འདིར་མཐོང་ལམ་
 མདོར་བཞུན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་ཉི་ཤེས་མཚོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་རྒྱས་བཤད་
 ཀྱི་གཞུང་གིས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་དོན་དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་མཐོང་བའི་ལམ་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་དང་རྩེས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཅུ་མ་ཞིག་ཉི་ཤེས་མཚོན་པ་ནི་
 ཆོ་མཛད་པར་ཟད་དེ། དེར་མ་ཟད་སྤར་བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་
 པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམས་སུ་འང་རྣམ་པ་

མ་བཟུག་ཁིང་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐབས་གཞན་
 འགའ་ཞིག་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དེ་དང་མཐུན་
 པ་གཞན་དག་ན་རེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་
 གིས་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་བཟུན་
 པར་ཐལ། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་སློམ་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་དངོས་སུ་མ་བཟུན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་གཞན་ཡང་དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཡང་རི་ལྟར་བྲངས་ཏེ། བྲངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའི་སྦྱོར་ལམ་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་
 རྣམ་པ་མ་བཟུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་སློམ་ལམ་ལ་སྦྱིའི་མཆོམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་སློམ་པའི་ལམ་བཞི་དཔར་
 བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སློམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་
 གྱི་སློམ་ལམ་མོ། དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཙུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 རེ་ཞིག་སློམ་ལམ་དེའི་བྱེད་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཞི་དཔར་བྱ་བ་རྩུང་
 པ་ཉིད་དང་། གདུལ་བྱ་འབྲས་བྱ་ལ་གཞི་ལ་བཞི་དུ་དེའི་རྒྱ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

ཀྱན་ནས་ཁི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། འདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་། །

གནོད་པས་བརྩི་བ་མེད་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟོན་མཆོད་ཉིད། །

ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དུག་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱན་ནས་ཁི་བཞི་དང་། མཁན་

པ་སྒྲིགས་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། གཞན་
 གྱིས་གནོད་པས་བརྩི་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། སྐྱེས་པའི་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་བཞི་དང་། བྱང་
 རྒྱལ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་རྟེན་གྱི་ཡུལ་མཆོད་
 པ་ཉིད་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ནམ་
 པ་དུག་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལམ་གོང་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་སེམས་ལ་རང་དབང་
 ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བ་ཅོམ་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྒྲིགས་པ་སྐྱེ་བོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བས་འདོད་ཆགས་
 ལ་སྒྲིགས་པ་ཡར་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། བརྩོལ་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེད་ལ་སྒྲིགས་པའི་
 གནོད་པ་རྩིས་སུ་སྐྱུ་བ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། རང་སྒྲོབས་གྱིས་ཡང་དག་པར་
 རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་གང་
 ན་བཞུགས་པའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ། དཔྱེ་བ་བརྟན་ཏེ་མཆམས་སྦྱར་བ། སོ་སོའི་
 རོ་བོའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་འོག་དུ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
 རྟེན་ དེ་ཡང་ནམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་
 དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ནམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་
 ལ་དཔྱེ་བས་མཆམས་སྦྱར། སོ་སོའི་དོན་བཤད། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་
 ལམ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ།

མོས་པ་དང་། བསྟེ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཞེས་
བྱ་བ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ། བསྟེ་བ་སྒྲིམ་ལམ།
རྗེས་སུ་ཡི་རངས་སྒྲིམ་ལམ་མོ།། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ཕན་ཡོན་གཉིས།

དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར། ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་
གསུམ་པོ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲིམ་པའི་ལམ་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
དེ་འཆད། སྒྲིམ་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་པ་ནི། སྒྲོ་དོན་འབྲེས་
རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། སྤང་བྱས་
བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མདོན་པ་ཀྱན་བདུས་སུ་ཟག་བཅས་ལ་སྤང་
བྱས་བྱུང་བར་བཤད་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་
ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་བྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་
དུ་རྟོག་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡན་ཆད་དུ་གཞལ་བྱ་སྒྲིག་གྱུར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཅ་བ་ནི།

མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་དང་། །

ནམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །

སོ་སོར་ནམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཆུང་དུ་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །

དེ་ཡང་ནམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །ནམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། །ནམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །རང་
གི་དོན་དང་། །རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དང་། །གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་ནམས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། །མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། །སོ་སོར་ནམ་པ་

གསུམ་དུ་འདོད་དེ། རྒྱུ་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དུ་འབྲི་
རྒྱུ་སྟོགས་དཔྱེ་བ་ཡིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་རྣམ་པ་
ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་དུ་འདོད་དེ། དགུ་ཆེན་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཞི། ཐེག་ཆེན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་
དེ། རང་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་གསུམ་དུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྲུང་
གནས་སུ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་དགེ་བའི་ཆོས་མོས་ཡུལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
རྟེན་ཡིན་ན་ཡང་འཕགས་ལམ་གྱི་དང་པོར་ཁྱོད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་
པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མོས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་
ཡིན་ཏེ། རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུ་དུ་ལ་སྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་རྒྱུ་དུ་འབྲི་རྒྱུ་ལ་
སྟོགས་པའི་དཔྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་རྣམ་པ་ཉི་
ཤུ་ཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། དགུ་ཆེན་གསུམ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མོས་པ་སྟོམ་ལམ་
གྱི་ངོ་བོ་ཞི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་མཉམ་གཞན་དུ་སྟོམ་པའི་སྟོབས་ལས་ཐོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་
དུ་ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་ཡོད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཡོད་ཆེས་ཀྱི་དད་
པ་དང་། དང་བའི་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་པོའི་རང་དོན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་
བདག་དུང་རྒྱལ་བ་མ་སྤངས་པའི་གནས་སྐབས་མ་དག་ས་བདུན་ལ་བཞག། གཉིས་

དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ས་བརྒྱད་པ་
 དང་དགུ་པ་གཉིས་ལ་བཞག་གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་
 དོན་ཁོན་ལ་འདུག་པའི་གནས་སྐབས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་བཞག་པ་རྣམས་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་གསུམ་ཀ་སྒྲིམ་ལམ་དགུ་ཀའི་རྗེས་ཐོབ་ན་ཡོད་པར་བཞག་
 པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡོད། གཞན་
 དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དང་པོ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲིམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཁྱེད་
 ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕན་ཡོན་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འབྲེལ་པོ། །དང་པོ་ནི།
 མོས་པ་དེ་དག་སྒྲིམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མོས་
 པ་ལ་སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དེ་ཞེས་བསྟོད་པ་དང་བཀྲར་
 བ་དང་བསྐྱགས་པ་དང་གསུམ་གསུངས། གཉིས་པ་ཅ་བ་ནི།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། མོས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། །

དགུ་ཆོན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། །བཀྲར་བ་དང་ནི་བསྐྱགས་པར་འདོད། །
 གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གསུམ་ལ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་
 རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྟོད་པ་དང་བཀྲར་བ་དང་ནི་བསྐྱགས་པར་འདོད་དེ། དགུ་
 ཆོན་གསུམ་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་ནི། མོས་པ་གསུམ་
 སྒྲིམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང་བཀྲར་བ་དང་ནི་
 བསྐྱགས་པར་འདོད་དེ། ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་རྗེ་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་

དུ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ནིད་ཀྱི་མོས་ཡུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡིད་
 ཆེས་པའི་རྣམ་པས་ཞུགས་པའི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
 པ་སྟེ་གནས་སྐབས་དགུ་དག་དུ་སྟོང་མོས་རྣམ་པ་དགུས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་
 ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྟོན་ནས་མངོན་པར་དགའ་
 བ་བྱེད་ཅིང་། བསྟོན་བཀུར་བསུགས་གསུམ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟོན་པ་ལ་
 སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་སྟོན་འདོགས་པའི་གཅུམ་བུའི་
 ངོ་བོ་ནིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་
 ཏོགས་པའི་མཚན་ནིད་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་པའི་བསྟོན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་བསྟོན་པ་བསྟོས་ལམ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ། ། དང་པོ་ནི།
 དེ་ལྟར་ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་མོས་པ་ལ། དགེ་ཙ་ཇོགས་བྱང་དུ་བསྟོན་
 བ་འབྲུང་བས་གཉིས་པ་བསྟོན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་བྱུང་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཚོག་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ནིད་དོ། །

དཔེན་དང་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཆོགས། །རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན། །

ཐབས་བཅས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཇེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །

ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། །རྒྱུད་དང་འབྲེང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །

བསྟོན་པ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །བསོད་ནམས་ཆེ་འབྲུང་བདག་ནིད་དོ། །

ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་བྱུང་པར་ཅན་བྱང་སེམས་སྟོས་ལམ་པ་དེའི་བསྟོན་བ་ཆོས་ཅན། བྱེད་
 པ་མཚོག་དང་ལྡན་ཏེ། །རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཙ་ཇོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་དུ་སྦྱར་བར་

བྱེད་པའི་བསྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྡོམ་བའི་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བྱེད་
 པ་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་བསྡོམ་པ། བསྡོམ་བྱའི་རྣམ་པ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་དམིགས་
 མེད་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསྡོམ་པ། བསྡོམ་བྱེད་གྱི་སེམས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྡོམ་པ། བསྡོམ་བའི་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་དཔེན་
 པའི་བསྡོམ་པ། རང་གི་དགེ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་བ་བཟང་ངན་དུ་བདེན་ཞེན་འགོག་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྡོམ་པ་རྣམས་ཆོག་ས་རང་བཞིན་དུན་པའི་སྡོམ་པ་ལ་ཅན་གྱི་བསྡོམ་པ།
 ཕྱིན་དུག་གི་དགེ་བ་ལ་བཟང་ངན་དུ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་བཅས་
 པའི་བསྡོམ་པ། འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་མཆོན་མ་མེད་པའི་བསྡོམ་པ། ཐ་
 རྟེན་དུ་ཉེན་འབྱེད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གཤམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དམིགས་པ་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་སུ་ཡི་རང་གི་བསྡོམ་པ། ཐ་རྟེན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱུར་མི་བསྡོམ་པའི་ཁམས་གསུམ་གཏོགས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་བསྡོམ་པ། བསྡོམ་བ་གཞན་བསྡོམ་པ་རྣམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་པའི་བདག་ཉིད་
 རྒྱུད་དུ་དང་འབྱེད་དང་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བྱང་
 སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་ཟད་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱེད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ལུབ་དུ་བསྡོམ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་
 གཉིས་སུ་བྱེད་དེ། དགེ་བ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་ཐ་རྟེན་དུ་དམིགས་
 པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ལམ་ཉེ་བར་སྡོམ་པའི་རྒྱུ་རྩེ་
 བོ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གང་ཞེན། བྱང་
 སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་བསྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། རི་རྒྱུད་བཟང་པོའི་མོས་པ་ཁྱུད་པར་ཅན་
 ཞེས་བྱ་བའི་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསྡོམ་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་ས་

[illegible]

པའི་ཞེས་བྱ་བ་བསྟོར་བ་ཆུང་དུ་འཇོག་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དག་
 བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་
 བ་སྟངས་དུ་དམིགས་པའི་བསྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་
 འབྲུང་བའི་བསྟོར་བ་འབྲིང་གི་མིང་ཅན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་བ་སྟངས་དུ་དམིགས་
 པའི་བསྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འབྲུང་བའི་བསྟོར་བ་ཆེན་པོའི་མིང་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པར་བྱ་བའི་དགེ་བ་
 རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་བ་སྟངས་དུ་དམིགས་པའི་བསྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒྲིམ་ལམ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འབྲེལ་
 པའོ། རྟེན་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལགས་པར་བསྟོར་པའི་དངོས་པོ་མང་
 པོར་སྟེལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གསུམ་པ་རྩེས་སུ་ཡིད་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 སྒྲིམ་ལམ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །དགེ་བའི་རྩ་ལ་ཡི་རང་བ།

རྩེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་པ། །བསྒྲིམ་པ་ཡིན་པར་འདིར་བཞེད་དོ།

བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེས་སུ་ཡིད་རང་ཆོས་ཅན། རྩེས་སུ་ཡིད་རང་བ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་སྐབས་འདིར་བཞེད་དེ། བ་སྟངས་དུ་དམིགས་
 པའི་ཐབས་དང་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དག་
 གིས་རང་གཞན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་ལ་དགའ་བ་སྒྲིམ་པའི་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་
 རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་རྩེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བར་བྱ་བའི་སྒྲིམ་ལམ་དག་
 ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དགེ་
 བའི་རྩ་བ་རྣམས་དམིགས་ནས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 ཟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་གོང་གི་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་
 བ་ནི། དེ་ལ་སྒྲིམ་ལམ་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་མདོར་བསྟུས་པའི་དོན་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་དང་ཟུན་ཏེ། འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་གར་བྱ་
 བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟུ་བཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཟུན་ཏེ། གར་བྱ་དེ་གསེར་མགར་
 གྱི་གདུ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དུ་བསྟུར་བ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བཡིད་ལ་
 བྱེད་པས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཟུན་ཏེ། གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་
 ཟེན་པའི་དགེ་བ་རང་དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཐོབ་པོ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ཟག་མེད་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ། དེ་བྱེད་པས་མཆོམས་སྦྱར། སོ་
 སའི་ངོ་བོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིམས་ལམ་གྱི་འག་ཏུ་བྱང་བའི་
 ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་
 རྣམ་པ་གཉིས་སོ། གཉིས་པ་ལ་སྦྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་སོ། །དང་
 པོ་ལ་མཆོམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འབྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་ལ་གཉིས་
 ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྦྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་

དེ་འཆད།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཡི་པོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། །

ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། །གཏོད་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད། །

སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་པའི་སྒྲོམ་སྒྲུ་ཡོད་དེ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲས་
བྱ་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱེད་ལས་ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། གནས་
སྐབས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམར་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
མཐའི་འབྲས་བྱ་དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྣམས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དེ།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་རྗེས་ལ་མངོན་
རྟོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐབས་མཆོག་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ་ཐབས་ཀྱིས་
མ་བློན་པའི་སྒྲིན་སོགས་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་མི་འཕྲོག་པ་དེས་བློན་པའི་དབང་གིས་
འཕྲོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་
ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་དམར་པར་སྒྲེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པའི་རྒྱད་ལ་སྦྱར་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བཏོང་
པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་
པའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་དོན་དམར་པར་མེད་མིགས་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་
རྒྱད་ལ་སྒྲེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཐའི་འབྲས་བྱ་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་
དང་ལྡན་ཏེ། དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་ལ་བཞི། རྒྱུ་ཁྲི་བྲད་པར། ཡུལ་གྱི་བྲད་པར།
 འབྲས་བྱེ་བྲད་པར། རོ་པོ་བྲད་པར་རོ། འད་པོ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅ་བ།
 འབྲེལ་པོ། འད་པོ་ནི། སྦྱུ་པ་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ་དེའི་འོག་ཏུ་མཐུན་ཀྱིན་གང་
 ཞིག་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་འགལ་ཀྱིན་གང་ཞིག་པོར་བས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་
 དག་སྒྲིམ་ལམ་འདིའི་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་བེ་ཆོམ་བསལ་
 བའི་སྒྲིན་ས་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།
 སངས་རྒྱུ་པ་བཞེན་དང་སྦྱིན་སྟོགས་དང་། རབས་ལ་མཁའ་པ་གང་ཡིན་པ། །

འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན། །

ཕྱི་འོག་སངས་རྒྱུ་པ་བཞེན་པ་དང་། རྣམ་གྱི་སྦྱིན་སྟོགས་དང་། ཞི་ལྟག་ཟུང་
 འབྲེལ་གྱི་རབས་ལ་མཁའ་པ་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་འདི་ལ་མོས་
 པའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཐུན་ཀྱིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་ཀྱིས་འཕྲོངས་པའི་རྒྱ་དག་ནི། འབྲད་ཀྱི་ཐིབས་ཀྱིས་གྲོན་པ་དང་། །

ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མི་མོས་དང་། ལུང་པོ་ལ་སྟོགས་མངོན་ཞེན་དང་། །

སྟོག་པའི་སྟོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་པོ། །

འབྲད་ཀྱི་ཐིབས་ཀྱིས་གྲོན་པ་དང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་སྤྲོད་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་དང་། ལུང་
 པོ་ལ་སྟོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྟོག་པའི་སྟོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་སྟོགས་ཆོས་ཀྱིས་འཕྲོངས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་འགལ་ཀྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་པ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 སྦྱིན་པ་ལ་སྟོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་མཁའ་

པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྣ་མ་དེའི་ཕྱིར།
 རྒྱུན་དགེ་བ་མ་བསགས་པས་བདུད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཚེས་ཟབ་མོ་སྒྲོང་པ་
 ཉིད་ལ་མ་མོས་པ་དང་། བདེན་པའི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་གྲོགས་
 པོ་དང་འགྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ཏེ། རྟགས་
 སྣ་མ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྟུར། ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་
 དག་སྒྲོམ་ལམ་འཐོབ་པ་དང་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་དག་བཤད་ནས། སྐབས་སུ་བབས་པའི་
 རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱར་བ་ལྟན་པའི་གཞུང་འདི་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་དེ་ལྟར།

དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བུའི་ངྷི་མས་དག་པ་ན། དེའི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་
 ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་རྒྱུང་བུའི་
 ཆེན་པོས་དག་པ་ཡིན་ཏེ།

་་་གང་གི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །

བཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྟེན།

རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། དག་བྱ་གཅིག་གིས་དཔེན་པའི་དག་པ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་མ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་ཐ་དད་དུ་བཅད་དུ་མེད་པས་རིགས་གཅིག་པའི་དག་པར་
 བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དག་བྱ་
 གཅིག་གིས་དཔེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་རིགས་གཅིག་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་

དེ་དོན་མཆོད་ཀྱིས་རང་དང་སྤྱི་མཆོད་ཉིད་འོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་
 པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆོད་གང་གི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
 གིས་རྣམ་པར་དག་པ་འོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་མི་དང་ཅིང་ཆད་མས་རིགས་ཐ་དང་དུ་བཅད་
 དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལམ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་བདག་
 ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དག་བྱ་གཅིག་
 གིས་དཔེན་པའི་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་
 དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་
 པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུས་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་
 པའི་ཕྱིར། འདིའི་བཤད་བྱའི་མདོར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དངོས་སུ་བཞུགས་ནས། སློ་
 བུར་རྣམ་དག་གྲགས་ལ་བཞུགས་པའི་གྲགས་བཞུགས་དེ་ཉིད་འདིར་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ཡིན་
 ཅོད། རྣམ་པར་དག་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱར་བརྗོད་ནས་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་སྟེ་འཆད།

གཉིས་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །

རྒྱལ་སྐུས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་གིན་དུ་བ། །

ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་

དག་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་
 དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་
 རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྤྱི་རྩལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བརྟོག་སྤངས་པའི་
 རང་རྒྱལ་ཀྱི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་
 སྤུལ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ལམ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཉམས་པའི་བྱང་མེམས་ཀྱི་
 བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ་
 ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉོན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པའི་འགོག་བདེན་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་ཏེ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་འགོག་བདེན་ནི་རང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་
 པའི་དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་སྤྱོགས་གཅིག་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་རང་རྒྱལ་ཀྱི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པའི་
 འགོག་བདེན་ནི། བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་གསུམ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་བྱང་མེམས་ཀྱི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་འགོག་བདེན་
 ནི། རྒྱ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་
 ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ལ། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་
 པར་། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
 ལྟ་ནམ་པར་དག་པ་སྒྲིམ་པའི་ཁར་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་དག་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་
 པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་ཤོས་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པར་
 བཤད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཞེས་ཏེ། བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་དག་པ་འཆད་པའི་སྐབས་
 ལྟ་ནམ་པར་གི་དག་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་སྒྲིམ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ། ཅུ་འགྲེལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིས། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། །

གཉེན་པོ་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་ལ། སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །

འབྲས་བུ་རྣམ་དག་གི་དབྱེ་བ་བྱས་པས་རྒྱུ་དག་བྱེད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་ལམ་
 གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་འབྲུབ་པས་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་སྒྲིམ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་འབྲུབ་ན།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱེད་པར་འཐད་དེ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་ནི་ཡོད་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་
 མོངས་ཆེན་པོ་ཡི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འཛོམས་བྱེད་དྲི་མ་ཡི་གཉེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་
 ལམ་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དག་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། ཉན་
 རང་གི་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དངོས་སུ་སྤོང་མི་རྒྱས་པའི་བྱེད་པ། གཉིས་པ་འགྲེལ་
 པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་རྣམ་
 དག་ཅིག་ཤོས་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་བསམ་
 གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ས་
 དགུ་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་

པ་དགའི་གཉེན་པོའི་ངོ་མོར་གོ་རིམས་པའི་ན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཁྱུང་དུ་འཁྱུང་
 དུ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་དག་སྐྱེ་བ་པའི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཤེད་དང་། ཉན་རང་
 གི་ལམ་གཅིག་ཤོས་སུ་སྤང་བུ་ཉི་ཆེ་བ་ཅམ་ནམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་བསྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་ནམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་བཤད་པ་ནི་ཐོག་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ཡིན་གྱི། ངོ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་པན་ཚུན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་གཙོ་བོར་
 ཉོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་ཏུ་འཛིན་ཤེད་དང་། གཙོ་བོར་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་
 གི་ལག་ཏུ་འཛིན་ཤེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་སྐྱབ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར།
 ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཞེ་
 ན། གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། །ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་དག །

མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི། །གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་དག་ནམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་གཉེན་
 གྱི་གོ་རིམས་དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་པ་ཡི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་འཇལ་བྱེད་
 བེས་པ་དང་གཞལ་བྱ་དག་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་པ་མ་
 ལུས་པ་དག་ཤེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཉེན་པོ་རྒྱུང་རིམ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་སྤང་བུ་ཆེ་རིམ་
 ནས་འགག་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དག་སྟོབས་ལྡན་འདུལ་བ་ལ་གཤེད་མ་སྟོབས་ལྡན་དགོས་

ཤིང་། དག་སྟོབས་ཞན་པ་འདུལ་བ་ལ་གཤེད་མ་སྟོབས་ལྡན་མི་དགོས་པ་ལྟར། དེ་
ལ་སྒྲིམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བ་ལ་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སྟོགས་
པ་རིགས་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིམ་སྤངས་ཁུང་དུའི་ཁུང་དུ་སྤྱོད་བ་ལ་གཉེན་
པོ་སྒྲིམ་ལམ་ཡང་ཁུང་དུའི་ཁུང་དུ་ལ་སྟོགས་པ་རིགས་སོ། ཞེས་བྱ་བའི་ལྟ་ཀའི་ལན་
འཆད་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྤང་གཉེན་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འཐད་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། གོས་
ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་རགས་པ་མེལ་བ་ལ་གཙོ་བླག་མཁན་ཆེར་འབད་མི་དགོས་ལ། དྲི་
མ་ཕྲ་མོ་བསལ་བ་ལ་ཆེ་ཐད་དུ་འབད་པའི་དཔེས་ལྟན་ཀ་སྤངས་པའི་སྦྱོན་སྤང་གཉེན་
གྱི་རིམ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པར་
རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཇི་སྐད་དུ་བརྟན་པ་དེ་ཁམས་
གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོའི་ངོ་པོ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་བརྟུ་བཞི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཙུག་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཙུག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ཆོག་
དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་པོ་བྱང་དུ། །

རེས་པར་བཀོད་པའི་ཐེམ་སྐས་རྒྱ་ལམ་ཤེས། །
 གཅིག་གིས་རྒྱག་པའི་བརྩ་ཕྱག་མཆོན་བྱེད་ཀྱིས། །
 རྣམ་པར་བརྒྱན་ནས་བཤད་འདི་ཨེ་མ་མཛར། །
 ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ གསུམ་པ་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་ཤེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ལ།
 འབྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ལེའུའི་གཞུང་བཤད། སྐབས་བསྟར་བཤོ། འདྲ་པོ་
 རྟེན་ ལམ་ཤེས་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། གཞི་མི་རྟག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐོག་པ་གསུམ་
 གྱི་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་འཆད་པའི་
 སྦྱར་དུ་ གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། མཆོན་པ་གསུམ་གྱི་འདུག་
 བསྟར་བཤོ། འདྲ་པོ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ལམ་བཤད། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་
 པའི་འབྲས་བུའོ། འདྲ་པོ་ལ། ལམ་ཉེ་རིང་གི་རྒྱ་མཚན། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་བསྟར་བ་
 པ་དེ། མི་མཐུན་སྦྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བཤོ། འདྲ་པོ་ལ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་
 པའོ། རྟེན་པོ་རྟེན།

རྒྱ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། རྟེན་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །

དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་སྦྱར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྦྱིན་པར་འདོད། །
 གཞི་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་འདོད་དེ། དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པའི་
 རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
 མཆོན་པ་ཡིན་པའི་སྦྱར། རྟགས་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 ཉན་རང་ལ་རིང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྒྲ་མ་དེའི་སྦྱར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱར་རོལ་འཁོར་
 པའི་མཐའ་དང་པ་རོལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། མཐའ་དེ་

དགག་གི་བར་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་དེ་གཉིས་འགོག་བྱེད་
 གྱི་སྒྲིང་ནིང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ། དངོས་བསྟན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་ལམ་དང་།

གྲགས་བསྟན་ཉན་རང་ལམ་དེ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་
 པའི་ལམ་ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་
 པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཉམ་པ་ནིང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་གྱི་མི་རྟག་སྐགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་རྒྱུར་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བས་བསྟུས་པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 པའི་དབང་གིས་ཉིད་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་རྟག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་
 ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲིང་
 རྩ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡ་རོལ་གྱི་མཐའ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྟུས་པ་
 ལས་ཉོན་གྱིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཆད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་མཐའ་
 ལ་མི་གནས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་བྲངས་ནས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་གཞི་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་
 ལ་མི་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་
 རྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་དེ་དག་འགོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཀུན་རྫོབ་ལ་རྩོམ་པའི་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་སྡོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིའི་གཞི་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་
 འཁོར་བའི་སྒྲིན་མཐོང་བར་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་བའི་སྒྲིན་དོན་དམ་འཇལ་བའི་རིགས་
 ཤེས་གྱིས་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་མ་
 བརྟན་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ་བྱང་མེམས་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་པ་དངོས་སུ་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
 ལས་བརྒྱུག་སྟེ་ཤུགས་ལ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འོག་མ་ཁ་ཅིག་ཏུ་དངོས་སུ་ཡང་
 བརྟན་པས་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་ལ་ལར་རྩོག་པའི་སྒྲིན་ས་དང་། ལ་ལར་རྩོག་པའི་སྒྲིན་ས་
 བརྟན་པར་བཤད་དེ། རྩོག་པའི་དངོས་བརྟན་དང་རྩོག་པ་ཤུགས་བརྟན་བྱའོ། །སྐབས་
 འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པ་གཞི་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་པ་རིང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་གསུམ་བདེན་སྡོང་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་རང་གི་རྟོགས་པ་ཅམ་ཞིག་གཞི་ཤེས་
 པའི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་གནས་པའི་ཉན་རང་ཆོས་
 ཅན་། སྐབས་འདིར་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་མ་ཟད། སྲིད་པར་སྐྱེ་
 བ་ལེན་པའི་རྒྱ་སྡོང་བརྩེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་སྲིད་
 པར་སྐྱེ་བའི་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱང་བྱར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་འདོད་ཅིང་། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་བྱང་བ་ལ་

བདེན་ནས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་
 སྤྱིར་ཤེས་པ་ལས་འབྲེང་དུ་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་
 གོ་བ་སྒྲིག་ནས་སྤྱིར་བ་མཛད་ཀྱང་གོང་བཞིན་ཡིན་པ་རྗེས་ཀྱི་ཞལ་ལས་བྱུང་བ་ཁྲིམས་
 གསུངས་སོ། དེ་ཡང་འདིར་བཞུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་སྤྱིང་མཐའ་ཡིན་ན། སྤྱིང་
 མཐའ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡུན་རིང་
 པོར་ཉིང་མཆམས་སྤྱིར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་བཞུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་སྤྱིང་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་
 ན་ནི་མཐའ་ཡི་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱིང་པར་ཆད་ཅམ་གྱིས་སྤོབ་པའི་མྱང་འདས་
 ལྟ་བུའོ། །འདིར་བཞུགས་པའི་སྤྱིང་མཐའ་ཡིན་ན་སྤྱིང་མཐའ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བ་ནི་དཔེར་
 ན་སྤྱིང་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་དོར་བྱར་ཞེན་པའི་ཆ་འདིར་བཞུགས་སྤྱིང་མཐའ་
 ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིར་བཞུགས་བྱུང་སྟེ་མཐའ་ལམ་ལ་སྤྱིང་པའི་སྤྱིང་མཐའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་།
 འདིར་བཞུགས་ཞི་མཐའ་ཡིན་ན་ཞི་མཐའ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བ་ནི་དཔེར་ན་སྤྱིང་པར་སྤྱོད་
 བ་ཆད་ཅམ་གྱི་སྤོབ་པའི་མྱང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་བྱུང་བྱར་ཞེན་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 འདིར་བཞུགས་བྱུང་སྟེ་མཐའ་ལམ་ལ་སྤྱིང་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་།

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་
 རྟེན་ རྩོད་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་གཞི་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་རབ་གྱི་
 བཅོམ་པ་དུ་ཕྱིན་པ་རིང་བ་དང་བྱུང་བ་སྐྱབ་སྟེ་མཐའ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཅིག་ཤིས་ཉེ་
 བར་འགྱུར་བ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཉན་རང་ལའང་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་གཞིའི་གནས་
 ལུགས་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཐམས་

ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པའི་ལྷགས་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་།
 དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། ཅས་པ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་གང་
 ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ། ཕ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོན་ས། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །

དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ཡང་དག་ཉི་བ་ཉིད་དུ་བགད། །

འདིར་བསྟན་པའི་ཉན་རང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་པའི་ལམ་ཤར་ཕྱིན་དེ་ནི་ཁྱོད་
 པ་རིང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལམ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་
 འབྲས་ལུམ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
 གཞི་ཤེས་པའི་ལམ་ཤར་ཕྱིན་དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་ཉི་བ་ཉིད་དུ་བགད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། འབྲས་ལུམ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ནི། འདིར་བསྟན་པའི་ཉན་རང་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་ལུམ་རིང་
 པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སྟོགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་བདེན་སྟོང་སྟོས་བྲལ་མི་
 ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་དག་བདག་མེད་པ་མེད་སྟོན་པའི་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྟོགས་པ་ཐབས་མཁས་
 པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མ་མཁན་གྱི་
 རྒྱལ་བའི་རྟ་རྒྱང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ལྟུ་མ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པས་རྟ་རྒྱང་

གི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏྲ་སྒྲུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་སྤང་བ་ཞེན་
 དུ་དངོས་པོ་ནམས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བྱིར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་
 དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་འདི་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་ཡུལ་དེ་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་
 དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་བྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ལ་
 བདེན་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འབྲུལ་པའི་མཚན་མ་བསལ་བ་སྟེ། དེ་དག་
 གི་ཞེན་ཡུལ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དུས་ཡུན་རིང་མོ་བསྐལ་པ་གངས་
 མེད་པ་ཞིག་ནས་སྤྱིའི་རྒྱུན་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་མགྱུ་བར་
 བྱས་པའི་མན་ངག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཁིང་། རང་གི་རྒྱུན་བདེན་
 པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དེས་ན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ལ་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་ཁྱད་པར་འཐད་དེ། ཉན་
 རང་ཡུམ་བསྟོམ་པའི་ཐབས་མཁས་པ་མ་ཡིན་པས་ནི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་
 ཐབས་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་
 དང་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན། འབྲས་
 བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན། མཇུག་བསྟུ་བའོ། དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་དང་།
 གཉེན་པོའོ། དང་པོ་ལ། མཚན་སྟུར། ཙ་བ། འགྲེལ་པོའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་
 བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་ཡུམ་ལ་རིང་བར་འགྱུར་བའི་སྟུབ་
 བྱེད་མཚན་མར་དམིགས་པ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་གོ་ལ་ས་མི་མཐུན་པའི་
 སྟོགས་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་བྱིར་གཞུང་འདི་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

གཟུགས་སོགས་ཡུང་པོ་སྤོང་ཉིད་དང་། ། ཉུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །

སྦྱོན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། ། སྦྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །
 ཇི་ལྟ་བུས་བསྐྱུས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྤོང་པ་ཉིད་
 དང་། ཇི་སྟེང་པས་བསྐྱུས་པ་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ། ལམ་
 སྦྱོན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྦྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཅིངས་
 པའི་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོ་ལ་
 ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཟག་
 པ་དང་བཅས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་སོགས་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་
 ཀའི་ངོ་པོ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མ་གྱུར་པ་བཟམས་ཅད་ལ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་དམིགས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅིངས་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བཏགས་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་སྤོང་
 པ་ཉིད་དུ་ཁྱ་བ་དང་། དུན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་དེ་ཁོ་ནར་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་
 པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བཅིངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དངོས་
 པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་
 ལ་སྦྱེད་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་
 བཤུ་ འགྲེལ་པའོ། ། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤར་བཤད་པ་དེ་
 ལས་རྒྱུག་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།
 སྦྱོན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། ། གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །
 དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །

སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་སྤྱིན་དུག་ལ་ངར་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་རང་གནས་པའི་གདུལ་བྱ་གཞན་
 དགུ་ནི་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་ལམ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་དང་གཞི་ལ་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རང་གནས་
 པ་དང་། གཞན་སྦྱོར་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲངས་མ་
 ཡིན་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་དག་
 པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པར་ཆགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་བཀག་
 པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲས་
 བྱ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་ལ། འབྲས་བྱ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་ངོ་པོ། སྤྱོད་བྱེད་
 ཀྱི་གཉེན་པོ། འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཅུ་བ། འགྲེལ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཤ། །

རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་ཤ་མོས་བཅེངས་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཤུག་འཆལ་
 བ་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོ་ལ་
 ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་དང་
 པས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ནས་ཤུག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐྱོད་རྣམས་
 ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བྱང་སེམས་
 ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་ཤ་མོའི་ངོ་པོ་ཉིད་
 ཀྱིས་བཅེངས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་

པོ་གསུམ་པ་འདི་ནས་འཆད།

གཉིས་པ་སྔོང་བྱེད་གཉིན་པོ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། གཉིན་པོ་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྱར། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། ཡང་ཇི་
ལྟར་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་ཕྱ་མོ་བྱང་མེས་ས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་སྐབས་གནས་སུ་བདེན་པར་དམིགས་པ་ཡང་བྱང་མེས་ས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་
པོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྔོང་པས་དེ་དག་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཉིན་པོ་དངོས་
ལ་ཤི་མཚམས་སྒྱར། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན། འབྲས་བུ་ལ་བདེན་
པར་ཆགས་པ་ཇི་ལྟར་སྔོང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྔོང་བ་ཡིན། །

ཆོས་རྣམས་བདེན་སྔོང་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་བྱང་མེས་ས་
ཀྱི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྔོང་བ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་དངོས་གཉིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་བདེན་སྔོང་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བྱང་མེས་ས་ཀྱི་མཐུན་པ་ཆོས་
ཅན་ཤི་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྔོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་གཉིན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དེ་གེས་པ་དང་གེས་བྱ་བ་དེ་ན་སྤྱོད་དུ་རྩོམ་གཅིག་པར་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སྒྲིགས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་རྩོམ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་
པ་ཞེས་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན། རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།
དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་བའོ། དང་པོ་ནི། ཡང་རྩི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་
དོན་དམ་པར་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།

མཐོང་བ་ལ་སྒྲིགས་བཀག་པ་ཡིས། རྟེན་ཅི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད། །
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་གེས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་
མཐོང་བ་ལ་སྒྲིགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་གིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་
པ་དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་གས་ལ་སྒྲིགས་
པ་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་པར་གེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ཆོད་མས་བསལ་
བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་
བའོ། རྟེན་ཅི་ནི། ཡང་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་
ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།

གཟུགས་ལ་སྒྲིགས་པར་མི་གེས་ཕྱིར། རྟེན་ཅི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད། །

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་
སྟད་པའི་ཆད་མས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། རིགས་ཤེས་
གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟོང་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པར་
དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་
འདས་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཤིང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཏུ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
གིས་གཞིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཙ་
བཤུ་བཤུལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་ལ་སོགས་པས་
གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་བཞིན་ནས་མཐུག་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་
གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི།

རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ། །ཇི་སྟངས་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ། །

ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟེ་སྐབས་སུ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི་གཞི་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པའི་མདོ་ལས་ཇི་སྟངས་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལྟར་གོང་ཏུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གོ་རིམས་བཞིན་ཏུ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ། སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ། རང་བཞིན་ནོ། དང་པོ་
ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཙུང་བ། འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་
སྒྲིགས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ཤེས་རྣམས་བརྗོད་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྱུར་བ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི། འདིར་བཞུན་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་
སྒྱུར་བ་དེ་ལ་བརྟུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་བཞི། རོ་པོའི་སྒྲོ་ནས་གསུམ། བྱེད་
ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བྱུ་བ་སྟེ།

གཟུགས་སོགས་དེ་མི་ཉག་སོགས་དང་། །དེ་མ་རྗོགས་དང་རབ་རྗོགས་དང་།།

དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། །སྒྱུད་པ་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། །

བྱེད་གཞི་གཟུགས་ལ་སོག་པ་ལ་དམིགས་པ། དེའི་བྱེད་ཆོས་མི་ཉག་པ་སོགས་ལ་དམིགས་
པ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་རྗོགས་པ་དང་རབ་རྟེན་གས་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་
ཀྱི་སྒྱུར་བ། བདེན་ཞེན་གྱིས་སྒྱུད་པ་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་བྱུ་བ་སྟེ།

མི་འགྲུར་བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་སྒྱུར་བ་དང་། །

ལས་སུ་བྱ་བ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་མི་འགྲུར་བའི་སྒྱུར་བ། བྱེད་པ་པོ་ལ་བདེན་
ཞེན་འགོག་པ་བྱེད་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ། འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་བྱ་དཀའ་
རྣམ་གསུམ་སྒྱུར་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ།
ཆེད་དུ་བྱ་དཀའ་བ། སྒྱུར་བ་བྱ་དཀའ་བ། ལས་བྱ་དཀའ་བ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།

སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་ནི། །

གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་གང་དང་།།

རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྦྱོར་བ། བཅ་ཡོད་ཀྱི་སྦྱོན་ས་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ།

སྣང་བ་རྣམ་པ་དབྱུག་ཤེས་བྱེད་དོ།།

སྣང་བ་རྣམ་པ་དབྱུག་གི་སྦྱོན་ས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། དངོས་བཞུགས་སྦྱོར་བ། རྒྱགས་བཞུགས་གྱི་སྦྱོར་བ་ལོ། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་རྣམ་པ་བརྩུ་ཡོད་དེ། གཞིའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་རྣམས་ཤེས་བྱེད་སྣང་བ་རྣམ་པ་དབྱུག་ལ་སྦྱུབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བདེན་འཛིན་བསལ་བའི་སྦྱོན་ས་བྱེ་བ་བརྩུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡིན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་སོ་སོར་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རོན་དམ་པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བར་རྟོགས་པ་

དང་། ལམ་ཤེས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་ནམ་མཁེན་གྱི་རྒྱུ་ལྔ་ལྔ་པར་
 རྟོགས་པ་དང་། གཞི་ཤེས་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་གཞན་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱི་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྔ་ལྔ་པར་
 རྟོགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་མི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལྔ་ལྔ་པར་དང་། བསྐྱར་རྒྱུ་ལྔ་ལྔ་པར་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལྔ་ལྔ་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྔ་ལྔ་པར་
 དཔེའི་སྟོན་སྟེ་བ་གཅིག་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་གང་ཞེན། ཟག་པ་དང་།
 བཅས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་ནམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། མངོན་ཞེན་གྱི་
 བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་འཁྱུར་བའི་སྣང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆེ་ལམ་བཞིན།
 ཡང་བདེན་པར་མེད་དེ། རྒྱུ་རྒྱུ་མཉམ་དུ་ཆོགས་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་སྐྱུ་མ་བཞིན། ཡང་བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པར་ཡོད་པར་འགལ་བའི་སྣང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲིག་སྐྱུ་བཞིན། ཡང་བདེན་པར་མེད་དེ། རྒྱུ་ལ་རགས་
 ལས་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱུ་བརྟན་བཞིན། ཡང་བདེན་པར་མེད་
 དེ། བག་ཆགས་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་ནམ་པ་ལས་མ་འཕྲོས་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་གཟུགས་པརྟན་བཞིན། ཡང་བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་མེད་
 པའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དྲི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་བཞིན། ཡང་བདེན་པར་མེད་
 དེ། བྱེད་པ་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱུ་ལ་
 པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་རྒྱུ་ལྔ་ལྔ་པའི་ལམ་ཐོབ་སྟེ་བཤད་
 པ་ལས་རྒྱུ་ཉི། བདེན་ཞེན་མ་ཤེས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ལྔ་ལྔ་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱུ་ལྔ་ལྔ་པར་དང་པོ་བརྟན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་སྟེ་བས་པས་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ན་དེ་ལྟར་

ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་རང་བཞིན་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ།
 དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་སྦྱར་བ་སྒྲིམ་དགོས་
 པས་དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་སྒྲིམ་མེད་པ། །རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད།
 འདིར་བསྟན་སྦྱར་བ་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ངོ་བོ་དང་། མཆོན་མ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་པར་སྒྲིམས་པ་
 མེད་པའི་སྦྱར་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་བ་མ་
 ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྦྱར་བའི་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་དང་། རྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་དང་། དབྱེ་བའི་སྦྱོམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་
 རྟོགས་པའི་བདེན་པར་སྒྲིམ་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་
 པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པའི་
 འབྲས་བུ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་མདོར་བསྟན། རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་མཆོམས་སྦྱར། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་སྒྲིམ་
 དགོས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

སྤྱད་བསྐུལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྒྱུ་ཤེས་པ་དང་།

བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀྱན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ།

སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་།
 རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
 གི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་ཆོས་ཅན། ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་སྟེ་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་
 མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་ནི། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་ཞེས་ཏེ་རྩ་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི།

གཟུགས་དྲག་མ་ཡིན་མི་དྲག་མིན། །མཐའ་ལས་འདས་དང་རྣམ་དག་དང་། །

མ་སྦྱེས་མི་འགགས་ལ་སོགས་དང་། །མཁའ་འབྲུ་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། །

ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་མེད་དང་། །

གང་ཕྱིར་འདི་དོན་བཟོད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། །

དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ནད་མི་འབྱུང་། །

ངན་སོང་ཆད་དང་འབྲས་བུ་ནི། །མངོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད། །

མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་། །དངོས་དང་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ། །

ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །

ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྟན་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན།

བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱེལ་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད། རྣམ་གྲོལ་

ལམ་གྱིས་བསྐྱེལ་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་དངོས་བརྟན་གྱི་མཐོང་

ལམ་། སྤྱགས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་
 སྤུལ་སྤུལ་བཤད་པ་དང་། བསྟུག་ཏེ་བཤད་པའོ། །རང་སྤུལ་བཞིའི་དང་སྤུལ་
 བསྟུག་ཤེས་བཞེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་ཏྲག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོན་
 དམ་པར་ཏྲག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་ཏྲག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་དམ་པར་ཏྲག་པ་
 དང་མི་ཏྲག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 རྟོན་མཛོན་སྤྱུང་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྟུག་ལ་ཆོས་བཞེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་བྱེད་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་འོག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ། སྤྱག་བསྟུག་གི་
 རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟོན་དམ་པར་ཏྲག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་
 དམ་པར་སྤྱག་བསྟུག་པ་དང་སྤྱག་བསྟུག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། སྤྱག་
 བསྟུག་རྟོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། རྟོན་དམ་པར་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྟོན་དམ་པར་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྟུག་བདག་
 གོ་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། རྟོན་དམ་པར་མ་སྦྱས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་ཆགས་
 སོགས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱག་བསྟུག་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཀྱན་འབྱུང་ཤེས་བཞེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་སྟེང་པ་ཆོས་
 ཅན་། རྟོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྟུག་གི་རྒྱ་
 དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་རྟོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་གསོག་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་

མོངས་པ་དང་། ཉེ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྤངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་ཀྱན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་
 བསལ་དྲག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དེ་དང་མ་འབྲེལ་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོས་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་
 བསལ་གྱི་ཁྱེན་དང་ཁྱེན་མ་ཡིན་པ་ལས་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
 བ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་འགོག་པ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པའི་དོན་ཉོན་སྐྱིབ་
 སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཆོག་ཏུ་བཟོད་པའི་དོན་དམ་པར་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྐྱེན་
 དུ་མེད་དེ། གང་གིས་ཕྱིར་ན་འགོག་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་དང་དོན་དམ་པར་མ་
 འབྲེལ་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་བདེན་པ་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷག་བསལ་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཉག་ཆད་
 ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་
 གྲུལ་པ་དང་གྲུལ་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཉན་
 ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའི་ཕན་ཡོད་དང་ལྡན་ཏེ། དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་དེས་པར་འབྱུང་
 བ་མེད་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། འགོག་པའི་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལམ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལེ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། དམུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངན་སོང་ཆད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ལམ་དང་

ལམ་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། ལྷན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བའི་དོན་གྱིས་ཐབས་ལ་
 བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་
 དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་མ་འབྲས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་
 དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལས་རྣམ་པ་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་དོན་དང་བརྗོད་པར་
 བྱེད་པའི་ངོ་ཐོའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་བྱ་དང་ལྷན་གཉིས་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་འདས་སུ་ངེས་པར་འབྱེན་པ་
 དང་ངེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་
 ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཤེས་ཉིས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་མ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
 པས་བྱུང་བ་ཀྱང་། གཞུང་འདིའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱུང་བ་སྟེ། མི་རྟག་པ་སོགས་བརྩ་
 དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་འདིའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། གཞུང་

འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་གཞུང་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་
 མི་དགོས་ཏེ། གཞུང་འདིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་པའི་
 བྱེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་གོང་དུ་གཟུགས་སྟོགས་དེ་མི་ཉག་སྟོགས་དང་། ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྲབ་ཅིང་། སྤ་
 མ་ཕྱི་མའི་ཟིན་བྱེད་དུ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་
 པ་ཅན་དེ་ལས་ལྔ་ལ་མི་ཉག་པ་ལ་སྟོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་དུ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བའི་མཐོང་
 བའི་ལམ་ནི་ཀུན་གཤམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲིམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། མཐོང་ལམ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་གི་དེ་མ་ཐག་དུ་མི་ཉག་སྟོགས་བཅུ་དྲུག་
 གོམས་པ་སྦྱར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲིམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ནི་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མི་ཉག་སྟོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཤེས་མཐོང་གིས་བརྟན་ནས་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐུན་གསུམ་གྱི་མཐུག་བསྟེན་པ་ལ། མཚན་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་
 པའོ། རྟོགས་པའི་ནི། དེ་ལྟར་མཐུན་གསུམ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་

པའི་དོན་མཐའ་དག་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྟུ་
བའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་པོ། །

འདི་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་ །རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་
པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་སྤྱད་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་དང་། རབ་
འབྱོར་དེ་ལྟར་ཡུམ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཡང་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་མཇུག་སྤྱད་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་དང་། ཡང་རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནས་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན།
འདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འཇུག་སྤྱད་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་
ཡིན་ཏེ་ཆོག་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་
གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་གི་མཇུག་རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་མཇུག་སྤྱད་སྟོན་པའི་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་
ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པའམ་ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་
སྤྱད་པའི་ཆོག་འདི་དང་། བཅོམ་ཞུན་འདས་འདི་ནི་གང་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
ཆགས་པ་མ་མཆིས་ཞེས་སོགས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་སྤྱད་པའི་ཆོག་འདི་དང་།
རབ་འབྱོར་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རབ་དུ་འཇུག་པའམ་རྫོགས་པ་མེད་དེ་ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་སྤྱད་པའི་ཆོག་འདི་སྟེ། དེ་ལྟར་ལེན་གསུམ་གྱི་མཇུག་སྤྱད་པའི་

ཆོག་དོན་ཚན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་མཛུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་མངའ་དེ་པ་ཡིན་ཏེ། སུར་མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེའི་མཛུགས་སྤྱད་སྟོན་
པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱུ་བ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྫོགས་
པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ནམ་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་
ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ཆོགས་
དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ རྣམ་མཁྱེན་ཉི་ལྗེ་ལམ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ། །

རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད།

མཆོན་བྱེད་ཆོས་དགྲུ་ཡིས་ནི་བརྒྱན་ཏེ་བཤད། །

མོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་གྲུས་པས་བྲང་བར་འོས། །

[illegible]

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་རྫོགས་སྐུར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་
བཟུང་སྟེ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་རྫོགས་སྐུར་བའི་ངོ་བོ།
སྐུར་བ་བརྒྱམས་པའི་སྐྱོན་ཡོན། སྐུར་བའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། མི་མཐུན་
སྟོགས་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ། བདེན་འཛིན་དངོས་
སྤྱ་འཛིན་སྟེད་ཀྱི་སྐུར་བ་བྱུང་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན།

ཀྱུས་པར་བཤད། རོན་བསྐྱུས་པའོ། འདྲ་པོ་ལ། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། འདྲ་པོ་ནི།

གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །

གཞི་བདེན་པ་བཞིའི་སྒྲིབ་གི་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་རྟུག་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་བའི་སྒྲིབ་ནས་དེ་དག་
འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མེས་པ་དཔེ་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་དེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཀྱུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །

གཉེན་པོར་འཛོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། ཀྱུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་
རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུང་པོ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡུང་པོ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛོན་
པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་བྱེད་གཉེན་པོའི་མཚན་
ཉིད་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཤེས་པའི་རྣམ་
པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་བཞེད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ། རྣམ་
མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། འདྲ་པོ་ནི།
གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སྦྱིར་བསྟན་ནས། དེ་ནི་བྱེད་པར་དུ་བྱེ་ནས་

འཆད། གཉིས་པ་ནི།

མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར། །

བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད། །

ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འོ་ཞེས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་པར་མེད་
པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འོ་ཞེས་
ལམ་བདེན་གྱི་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཞི་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་བསྟན་ཏེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་པོ་ལ་བཞི་བཞི་དང་།
ལམ་བདེན་ལ་རྣམ་པ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་
ཀྱི་རྣམ་པ་མི་དྲག་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་གདུང་ས་པའི་ཉེས་
དམིགས་སེམས་པ་སོགས། རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྦྱོར་ཚུལ་སྟོན་
ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་
པ་དང་པོ་བཞི་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱི་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མཉམ་གཞན་དང་། དེའི་རྗེས་ཀྱི་སྐབས་ལས་རྣམ་པ་ཕྱི་མ་བཅུ་གཅིག་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་
ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། གང་ས་
ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་པར་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མི་སྟེ་བ་
དང་། དོན་གཞན་གྱིས་བདག་གིས་དབེན་པ་དང་། རང་གི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་བདག་
གིས་མི་བརྗེ་བ་དང་བཞི་སྟོན་པའི་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། སྟུག་བདེན་གྱི་

ནམ་པ་བསྟན་ཏེ། མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་བཞི་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱི་པ་དོན་དམ་པར་གནས་པ་མེད་
 པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང་། རྟོག་དཔྱད་དོན་
 དམ་པར་བརྟུན་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་སྤྱིད་ཀྱི་ཀྱན་སྤྱི་པ་དང་ཆོར་བ་དོན་དམ་པར་
 མེད་མེད་པ་དང་བཞི་སྟོན་པའི་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཀྱན་འབྱུང་གི་
 ནམ་པ་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་རབ་སྟེ་ཀྱན་གྱི་ནམ་པ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགྲོག་
 པ་དོན་དམ་པར་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཀྱན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་།
 གྲུ་མོམ་པའི་ཐར་པ་མེ་ཟད་པ་དང་། རྩི་བྲལ་གྱི་འགྲོག་པ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ནམ་པ་དང་།
 བཞི་སྟོན་པའི་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། འགྲོག་བདེན་གྱི་ནམ་པ་བསྟན་ཏེ།
 འགྲོག་པ་ཞི་བ་གྲུ་མོམ་པ་ངེས་འབྱུང་གི་ནམ་པ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་བརྩ་
 གཉིས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། མདོ་དེ་དག་གིས་དོན་ནམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཤེས་ནམ་དོན་གྱིས་འཕངས་ནས་
 བསྟན་ཏེ། འོན་ཏེ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཏྲག་པར་མེད་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཏྲག་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་ཏྲག་པའི་ནམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་ཅིང་།
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྟོང་འདོགས་ལ་གཞི་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པོ།

གཉིས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་ནམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུ་
 བའོ། རྟོག་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་ནམ་པ་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་
 དོ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་གཅིག་

དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཟུང་བར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་
 ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་
 རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་
 རྟོག་གི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སངས་
 རྒྱལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱང་བརྩམས་པས་དེའི་གཉེན་པོ་བརྟན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར།
 སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་འདི་ལ་ལོ་གད་བ་ཆེན་པོས། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་བརྩམས་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་རྣམས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་
 པ་ལ་དམིགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཞི་ཤེས་
 ཀྱི་དམིགས་པ་གཞི་ཤེས་སུ་བརྩམས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་གསུང་ན་འད་སྟོན་མེད་དེ།
 སྐབས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རྣམ་ཉེར་བདུན་
 དངོས་སུ་བརྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སྦྱོར་པའི་སྟོན་པ་བསྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱལ་བཤད་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་
 རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཟག་བཅས། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་གསུམ། དང་
 པོ་ནི། ལམ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལམ་དང་པོ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ལ་རྣམ་
 པ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་
 པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། འཕྲོ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་།

ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལམ་བཅུན་གྱི་རིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་།
 རེས་འབྲེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལམ་
 གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ལེ་ཤེས་
 ཚུལ་ཅན། སྐར་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམས་
 བཞིན་དུ། མི་ལམ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱབ་རྣམས་བཞིན་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མིག་ཡོར་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དོན་མ་འགགས་པ་དང་།
 སྐྱེག་རྒྱ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟོང་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། སྐྱུ་མའི་རྣམ་པ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་རྟོགས་ཤིང་། ཕྱི་
 དོན་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་སྒྲུང་ཙམ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་། གསུམ་པ་ནི། ལམ་གསུམ་པ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ལེ་ཤེས་ཚུལ་ཅན། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཤེས་སྐྱབ་
 གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རེས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་
 ཏེ། ཤེས་སྐྱབ་གཟུང་བར་རྟོག་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་གོས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་སྒྲིམ་པ་དང་། རང་གི་
 རྟོགས་པ་ལ་རོ་སྒྲིང་བའི་སྒྲིམས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་བློན་ཡོངས་སུ་ཉམས་
 པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་།

བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པ་མེད་པ་དང་། རོན་གྱིས་དབྱེ་བའི་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་
 པས་རྩ་མུང་བའི་སྒྲོམས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་ཉམས་པ་མེད་པའི་མི་གཡོ་བའི་
 རྣམ་པ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་
 བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་ཞེས་སོ། །ཡང་གསུམ་
 པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྤྱིར་ན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་ལྔ་ཅ་བདུན་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་དུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད།

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྟག་བསྟེན་དང་། འཁོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །

དེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། །ལྗ་དང་བརྩ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །

ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་བརྒྱད་དང་། ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པ་བདུན་
 དང་། སྟག་བསྟེན་ལ་དམིགས་པ་ལྗ་དང་། འཁོག་པ་ལ་དམིགས་པ་བརྩ་དྲུག་ཅེས་
 ཡུམ་གྱི་མདོས་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་སྦྱིར་བསྟན། སོ་སོར་བཤད། སྤྱིའི་
 དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་།
 ལམ་དང་སྟག་བསྟེན་བ་དང་། འཁོག་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་གངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། བདུན་དང་། ལྗ་དང་། བརྩ་དྲུག་ཅེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་བསྟན་

པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འབྱུག་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་
ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་འབྱུང་པའི་བདེན་པ་རྒྱ་དང་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་འབྲས་བྱུང་ཤེས་པའི་ཆེད་
དང་། འཁོར་བ་ལས་ཐོག་པའི་རིམ་པ་གཅིག་གོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་རྣམ་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་
ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་ནི་འབྲས་བྱུང་ཡིན་པར་ཤེས་
པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཀུན་
འབྱུང་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞུགས། ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྒྲོ་ནས་
བཞུགས། རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་རང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཞུགས། འགོག་པ་ཡན་ཡོན་གྱི་
སྒྲོ་ནས་བཞུགས་པའོ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བྱང་མེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་གང་
ཡིན་པ་སྟེ། ཡུལ་ལ་སྟེད་པའི་འདུན་པ་དང་། མི་འབྲལ་བར་སྟེད་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་། ཡང་སྟེད་ལ་དགའ་བའི་སྟེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཡོན་ཐོབ་པར་འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་ལ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པ་དང་། ཡང་
སྟེད་ལ་དགའ་བའི་སྟེད་པ་ཞི་བའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་
བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་
ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དང་། གཏི་
མུག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན་། རབ་དུ་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པའི་
ཀུན་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཞེན་ཡུལ་

མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གྱེན་གང་
 ཡིན་པ་སྟེ། རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རང་
 དབང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཏུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བརྟུན་ཡིན་
 ཏེ། རྩར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག་དང་
 གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པའི། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་
 པ་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་
 ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་
 ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་བདེན་སྟོང་དུ་ཐ་མི་དད་པའི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ལྔ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་
 རང་གི་ལམ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པར་སྦྱོས་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུབ་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ལྷུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞལ་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་པར་འབྲེན་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་
 ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་

གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་རྣམས་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནིའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཅིག་གིས་འཇིག་
 པའི་ཕྱིར། རྟག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟག་བསྐྱེད་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟོང་
 པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པའི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་བདེན་པས་རྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱབ་བློན་པ་དེ་ལྟར་ནིའི་ཕྱིར།

བཞི་པན། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་
 ཅན་ཤིན་ཏུ་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་རྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་དེ། ནང་དང་
 ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་
 རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་ཞི་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན།
 རྟོང་པ་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པ་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་བརྒྱུད་ཡོད་
 དེ་ཤིན་ཏུ་བདེན་པར་བདགས་པའི་བདག་རྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་དོན་
 དམ་པར་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་
 འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་དོར་བ་མེད་པ་ལ་བདེན་
 པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲུ་
 རོམ་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་

ཀུན་བདག་པ་ལོ་ཕྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་བཀག་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། རི་ལྗང་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
 གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ཡུལ་དུ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེན་
 པར་བདག་པ་དང་གཟུགས་སུ་རུང་བ་མཆོན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་འབྱུང་
 པ་དང་། འདས་མ་འོངས་པ་སོགས་དུས་སུ་འབྱུང་པ་རྣམས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པས་
 རབ་དུ་སྟེ་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ཆོས་
 ཅན་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཡོད་དེ། བདེན་
 པར་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ན་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཙུ་བྱུག་
 ཡིན་པ་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྤྱིར་ནི་ལམ་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་
 འདིར་ཆོས་ཉིད་བཙུ་བྱུག་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙུ་བྱུག་སྐྱར་ནས་བསྟན་
 པ་ནི། འགོག་བདེན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་ཉིད་འགོག་བདེན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
 གྱི། ཆོས་ཅན་བཙུ་བྱུག་གི་ཆོས་ཉིད་སྟོ་བྱར་གྱི་འི་མ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་བཙུ་
 བྱུག་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི། འགོག་བདེན་དང་ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པར་
 མཚུངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། ལྷན་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྟུར། ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་

བཤད་པ་དེའི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་འཆད།

གཉིས་པ་ནི།

དན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱལ་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས།

ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཀྱན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་སྟེ་བས་ན། །

སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཏེ།

སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་ཙ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །

བཙུག་ཡུལ་ལ་ལོག་པ་བྱེད་པ་ལྟར་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་དན་པ་ཉེར་བཞག་པའི་ལ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཙུག་ཡུལ་ལ་ལོག་པ་བྱེད་པ་ལྟར་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་དན་པ་ཉེར་བཞག་པའི་ལ་

སེམས་དང་ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། ལུས་

འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཙུག་ཡུལ་ལ་ལོག་པ་བྱེད་པ་ལྟར་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་དན་པ་ཉེར་བཞག་པའི་ལ་

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཆང་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལ་སངས་རྒྱལ་

ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྗེ་ཆེན་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སློབ་མ་ཉན་

ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སུམ་ཅུ་ཙ་དགུ་དག་ཏུ་བཟུང་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་དགུ་དག་ཏུ་བཟུང་སྟེ།

ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་དགུ་དག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་

དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཡོད་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་

པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཀྱན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་སྟེ་བས་ན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་ནི། དན་པ་ཉེར་བཞག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་

རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རིགས་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་

བསྐྱུས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་གངས་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ནམས་ལ་ནམ་པ་སྐྱུ་ཙུ་
 ཙུ་བདུན་དང་། བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་སྐྱུ་ཙུ་ཙུ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ལ་སྐྱུ་ཙུ་ཙུ་དགུར་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བརྒྱ་དང་བརྒྱར་བཞེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤེ་ཆོན་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་
 རྣམས་ཡར་ཐོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
 པ། བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པ། རོན་
 བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁྱེན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་
 སྤེ་ཆོན་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ལ་བྱན་པ་ཉེ་བར་
 བཞག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་། ཆོར་བ་སྐྱུག་
 བསྐྱུལ་བ་དང་། སེམས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་།
 མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྟོང་བདག་མེད་བདེན་པས་སྟོང་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པས་
 ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞིའི་འདོར་ལེན་ལ་
 འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱན་པ་ཉེར་གཞག་བཤད་ཟེན་པ་དེའི་འོག་
 ཏུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་འདོར་ལེན་ལ་ཞུགས་པས་སྤང་གཉེན་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པར་ཞུགས་

པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བཅོམ་འགྲུས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་སྤྱོད་བ་བཞི་ཡོད་དེ། གོ་རིམས་
 བཞིན་དུ་མི་དག་བ་སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་བ་དང་།
 དག་བ་སྐྱེས་པ་སྐྱེལ་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་གི་ངོ་པོར་གྱུར་
 པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་
 པའི་རྣམ་པ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་གཉེན་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་པའི་བཅོམ་
 འགྲུས་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། འདུན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཞེན་ནས་
 སེམས་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་དང་། བཅོམ་འགྲུས་ལ་བཞེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་
 པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་དང་། སེམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ལ་བཞེན་ནས་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་དང་། དཔྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞན་གྱིས་བསྐྱོན་
 པའི་ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་འབྱེད་ལ་བཞེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་སྤྱོད་པའི་
 འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་
 འོག་རྩ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་དབང་པོའི་རྣམ་པ་ལྟ་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་བྱས་པ་ལ་དབང་པོའི་
 ངོ་པོར་གྱུར་པའི་དྲོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་སྤྱོད་བ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དྲོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་ངོ་པོ་
 ཉིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་ལ་ཡོད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། སྤང་དོར་ལ་
 སྤྱོད་པའི་བཅོམ་འགྲུས་དང་། དམིགས་རྣམ་མ་རྗེད་པའི་བྲན་པ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བདེན་པའི་གནས་ལུགས་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
 ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་འོག་རྩ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་

ལྷོ་བས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྷ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྩོ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོབས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཚན་གྲུང་བའི་ཕྱིར། བཟོད་
 པ་དང་ཆོས་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྷ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་
 པའི་དད་པ་དང་། བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལ་བརྩོན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དམིགས་
 རྣམ་མི་རྗེད་པའི་བྲན་པ་དང་། སེམས་ཚུ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་དང་ཁྱད་པར་ནི་
 སྐབས་འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མངོན་གྱུར་རྣམས་མགོ་གནོན་པའི་དད་པ་སོགས་མི་སྟོམ་
 པའི་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་མ་དད་པ་སོགས་མངོན་གྱུར་གས་ཆེན་མི་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ལ། རྟོན་ཅེའི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་ལྷ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་
 འབྱུང་ཡང་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡན་དུ་མ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའོ། །དབང་
 པོ་དང་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་བདུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་དང་སྟོབས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་རྩོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྟོགས་གིང་ཐོབ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་བདེན་པ་
 མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡང་བའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་བྲན་པ་དང་། རང་བཞིན་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་
 བརྩོན་འགྲུས་དང་། ལུས་སེམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་
 བ་དང་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་གིན་དུ་སྦྱངས་པ་དང་། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ངོ་བོའི་ཡན་ལག་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་

ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། རྣམ་པར་དག་
 པ་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱན་ཡོད་དེ།
 མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་
 བ་དང་། དེ་གཞན་ལ་སྒྲོན་པའི་དག་ཀྱན་ནས་སྦྲང་བ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། དག་
 གི་ལས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་དག་དང་། སྤྱི་གཙོ་སྤང་བ་སོགས་
 ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། རྒྱལ་འཛོམས་དང་ཁ་
 བསག་སོགས་སྤང་བར་ལུས་དག་གི་ལས་རྣམ་པར་དག་པར་ཡང་དག་པའི་འཛོལ་དང་།
 སྒྲོམ་སྤང་སྤྲོང་པའི་གཉེན་པོ་ལ་རྩོལ་བ་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་ཞི་གནས་དང་རབ་
 ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་རྒྱན་མ་བཞེད་པའི་ཡང་དག་པའི་བྲན་པ་དང་།
 མངོན་ཤེས་སོགས་ཡིན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྦྱོབ་
 མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཡོད་ཅིང་། གནས་སྐྱབས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་བསྒྲོམ་
 པར་བྱ་བ་ཀྱན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སུམ་རུ་རྩ་བ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱུ་བཟིན་པ་དེ་ལྟར་ནིའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་གི་དང་པོ་ནི། ལམ་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྡེ་ཚན་དུ་གྲག་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཉེན་པོའི་ལམ་

དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
 རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྐྱུག་བདེན་གྱི་སྒོར་པ་དང་བདག་
 མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དང་
 སྤྲོ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་སྤྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་དང་ལམ་
 གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བརྒྱན་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མཚན་མ་
 འཛིན་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དངོས་གྱི་གཉེན་སྤྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་ཉག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 བཞི་སྟེ་དུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཁམས་གསུམ་པ་ལ་ཐོབ་བྱུང་སྟོན་པའི་གཉེན་སྤྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱུལ་ལམ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུགས་
 ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྐྱུག་
 པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནིའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་
 ལ་བརྟེན་ནས་ནང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཞིག་པར་
 གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་གང་དང་གང་དུ་སྐྱུལ་
 པར་འདོད་པ་དེ་དང་དེར་མིས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཚུངས་ཅན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞིག་ནས་གཟུགས་ཅན་
 མ་ཡིན་པའི་མིང་བཞིའི་ཡུང་སྤོ་ཅམ་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་པས་ཕྱིར་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་
 ལ་ངེ་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སྐྱུལ་མི་རྣམས་པའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་སྤོར་རྣམ་པར་

ཐར་པ་འདི་གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། གོ་
 རིམས་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྤྱད་པ་སྤྱུལ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་སྤྱད་པ་སྤྱུལ་པ་ལ་མི་
 དགའ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གཟུགས་སྤྱད་མི་སྤྱད་པ་ཚུན་
 ལྟོས་པའི་འདུ་ཤེས། རྗེས་སུ་འབྲལ་བའི་འདུ་ཤེས། ཕན་ཚུན་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་
 རྣམས་བསྐྱེམ་པར་བྱས་པས་མཐར་གཟུགས་སྤང་བམས་ཅད་སྤྱད་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་
 མོས་པའི་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
 རས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སེའི་སྤྱད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དོ།

གསུམ་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ།
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཐར་པ་དང་རང་སའི་ཉོན་མོངས་པས་མ་བསྐྱེད་པར་མཐུན་པར་གནས་
 པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་སྒོ་མས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་།
 འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་རགས་པ་ཞི་བས་ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འདུ་
 ཤེས་དང་ཆོར་བ་རགས་པའི་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་
 ལྟར་ནའི་ཕྱིར། བཞི་པ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་
 སྒོ་མས་པ་འཇུག་པ་དགུ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་
 བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྒོ་མས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། འགོག་
 པའི་སྒོ་མས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྒོ་མས་འདས་ལམ་གྱིས་
 སྒོ་བས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། རང་གི་རོ་བོ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་བྱའོ། ། ལུ་པ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་

བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་བཅོམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཆོད་ཉིད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་རྣམ་པ་བརྩེ་ཡོད་དེ། སེར་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་གཉིན་པོར་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་རྣམ་པ་བརྩེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བཞི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐབས་བཅུ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་ཕྱོག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་པོགས་དབྱེད་དུ་མེད་ཅིང་གིན་དུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ། རོ་བོ། རྟེན། ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྟོ་བས་བརྩུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ནི་ལྟོ་བས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྩེ་ཡོད་དེ། རྒྱ་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྟུག་འབྱུང་བ་གནས་དང་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་ལྟོ་བས་དང་། ལས་ཀྱི་ཆ་བླ་མོའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཁུན་པའི་ལྟོ་བས་དང་། མདོན་མཐོ་དང་ཐོག་པ་གསུམ་ལ་མོས་པའི་མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་མཁུན་པའི་ལྟོ་བས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། སྐབ་པ་ལས་གྱུར་པའི་རིགས་དུ་མ་མཁུན་པའི་ལྟོ་བས་

དང་། དད་སྟོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རབ་འབྱེད་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་
མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་
བའི་ལམ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་།
བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སྟོགས་ལ་སྟོམས་འདུག་གི་སྦྱིབ་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་དང་། དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་བྱུང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། རང་
དང་གཞན་གྱི་རྩོན་གྱི་གནས་ཆེ་རབས་སྤྲུལ་མ་མཐའ་དག་ཆེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྦྱིབ་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཉན་
རང་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་སྦྱིབ་ཟད་པ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་
ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་བཙུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ངན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་སེཁེས་བདག་ཉིད་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཁྱེལ་བ་མེད་
པ་རྟོགས་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
འདོད་ཆགས་ལ་སྟོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཁྱེལ་བ་མེད་
པ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྟོགས་པའི་ལམ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཁྱེལ་བ་མེད་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་ཉིད་

དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཆོལ་བཤི་མེད་པ་རང་དོན་སྤངས་པ་ལུན་ཆོག་ས་
བསྟན་པ་ལ་མི་འཛིག་ས་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་བཞིན། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
མིང་གི་རྣམ་གངས་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཐུན་པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཆོས་སོ་སོར་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཆགས་ཐོགས་མེད་
པར་མཐུན་པ་དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཐུན་པ་ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་
པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་ཡུལ་མཐུན་པ་ཆགས་
ཐོགས་མེད་པར་འདུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་སྟོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྟེན་འོག་མ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་
བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ཡོད་དེ། སྟོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག་ རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག་
འཕྲན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤང་བེ་ཆེ་གཏུམ་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་
སྟོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་། རྟགས་སྟུག་པོར་དོན་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱེན་པ་ལྟ་བུ་གསུང་ལ་ཅ་
ཅོད་དང་། བརྗེན་ས་བྱ་བ་ཤོར་བ་དང་དུས་ལས་ཡོལ་བ་སོགས་བྱན་པ་ཉམས་པ་དང་།
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བྱུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་སྤང་
དོར་དོན་དམ་པར་བྱབ་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་
དུས་ལ་བབ་མ་བབ་སོ་སོར་ལ་མ་བཞགས་པའི་བྟང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་རྣམ་པ་དུག་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་དོན་མང་ད་པའི་དོན་གཉིས་
 གྱི་འདུན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་
 འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་མ་བཤེད་པའི་བླན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་
 ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནམ་པ་དྲུག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་ལམ་བཞིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་སྒྲིབ་
 འཕྲིན་ལས་དང་། ཆོས་དང་མཐུན་ཞིང་དོན་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་མང་ད་པ་གསུང་
 བེ་འཕྲིན་ལས་དང་། བུམས་པ་དང་སྟིང་ཇེ་སོགས་བྲུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནམས་དང་
 རོར་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བས་ཡེ་ཤེས་ཇེས་སུ་
 འབྲང་བའི་ནམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་
 རོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་པ་འཇུག་པས་མ་ཆགས་པ་
 དང་། ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་
 པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོ་བོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོ་བོའི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ་ལ་སྤྱར་མི་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 མཉམ་པར་གཤག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟེན་ནི། གཙོ་བོའི་ཤེར་
 ཕྱིན་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་མངའ་བ་སྤྱར་བའི་རང་བྱུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། ནམ་
 མཁྱེན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ལམ་གྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་སྤྲུམ་ཅུ་ཅད་གྲུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྲུབ་ཟིན་པའི་
ཕྱིར།

ཡང་གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ལ། རོ་བོའི་དོན་བསྟུ་བ་དང་། བྱངས་ཀྱི་དོན་
བསྟུ་བ་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཡོད་
པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་
པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་
གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་བྱངས་ཀྱི་ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པ་སྤྲོ་མི་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་རྣམ་བཤད་
ལས་རང་སངས་རྒྱུ་ཉིད་སྒྲིབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤྲོང་བར་གསུངས་པ་
ནི། གཞུང་ན་མི་སྤང་བས་དཔེ་མ་དག་པ་འདྲ་སྤྲོད་བྱེད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་མཐར་ཐུག་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་
པ་ཁོ་ན་དག་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱངས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རྣམ་པ་རྣམས་

གཅིག་དྲུ་བསྐྱེམས་ན་ནམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་བདེན་འཛིན་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བྱུང་པར་ཅན་ངོས་
བཟུང་བ་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་གསོག་པའི་ཉེན་དང་། སྒྱུར་བ་དངོས། །དང་པོ་ལ།
མཆོམས་སྒྱུར། ཙ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ནས་འཆད་པའི་སྒྱུར་བ་བྱུང་
པར་ཅན་དག་གིས་ཟེན་པའི་སྒྲོན་ས་ནམ་པ་ནམས་སྒྲོམ་དགོས་ན་དེ་དག་ཀྱང་སྒྱུར་བ་
སྒྲོམ་པ་པོ་བཤད་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་པས་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོད་སྒྱུར་
བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

སངས་རྒྱུ་ནམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྱུན། །

དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ། །འདི་མཉན་པ་ཡི་སྒྲོད་ཡིན་ནོ། །

བྱང་མེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤར་ཕྱིན་འདི་མཉན་
པའི་སྒྲོད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་སངས་རྒྱུ་ནམས་ལ་བཀྱར་བ་སྒྲི་སོགས་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་
པ་དང་། དེ་ལ་བསོད་སྒྲོམས་འབྲེལ་བ་སོགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྱུན་པ་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱུ་བསྐྱེན་དང་ཀུན་འདི་དང་། །སྒྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྒྱུད་པས།

ལེན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི། །སྒྲོད་དྲུ་དམ་པ་ནམས་བཞེད་དོ། །

ལུས་འདིའི་གཞུང་སྒྲོ་ལ་ལེན་པ་དང་། དོན་མི་བརྗོད་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོད་
དྲུ་དམ་པ་ནམས་བཞེད་དེ། སངས་རྒྱུ་གངས་མེད་པ་ཡོངས་འཛིན་དྲུ་བསྐྱེན་པ་དང་།
ཐེ་ཆོམ་བཟུང་བའི་ཆོག་དོན་ཀུན་འདི་བ་དང་། དེས་པའི་དོན་སྒྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་

སྐགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི། ཡང་དེ་ཆོས་
 ཅན་ཤོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་བརྟུན་ཅུ་ཙ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡུམ་འདྲིའི་གཞུང་མཉན་པ་དང་། ཆོག་འཛིན་པ་དང་། རོན་
 མེ་བཟེད་པ་དང་། རྒྱུ་བ་ཤོགས་པར་བྱེད་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྦྱོད་ཉིད་
 ཡིན་པར་སངས་རྒྱུས་ལ་སྐགས་པ་བཞེད་དེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་
 རྒྱུས་རྣམས་ལ། སྦྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་འབུལ་བ་ལ་སྐགས་པའི་དགེ་བའི་ཙ་བ་བསྐྱུན་
 ཅིང་སྦྱངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ལ་སྐགས་པའི་བསྟེན་བཀྲར་
 གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པ་དང་། དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་འདྲི་བ་དང་། དེས་
 པའི་དོན་སྦྱོན་པ་ལ་སྐགས་པའི་ཡ་ཤོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་བརྟུ་སྦྱུ་བ་དང་ཐུན་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་དངོས་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ། དང་པོ་
 ཞི། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་སྦྱོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་བསྟན་ནས་སྦྱོར་བ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་
 ལ་སྦྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྦྱོན་ནས་དབྱེ་བ། སྦྱོར་བ་ཤོགས་པའི་
 ཐབས་ཀྱི་སྦྱོན་ནས་དབྱེ་བ། འབས་བྱུང་དང་དུས་ཀྱི་སྦྱོན་ནས་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། ལ་
 ཡོད་དེ།

གཟུགས་ལ་སྐགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །

དེ་དག་ཆད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །

ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་གཟུགས་ལ་སྐགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ། ཡུལ་

ཅན་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་སྒྱུར་བ་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ། གཞི་དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཟབ་པའི་སྒྱུར་བ། ལམ་དེ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྒྱུར་བ། ནམ་
པ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཆད་ནི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།

ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ལུང་བསྟན་ཕྱིར་མི་ཞོག་ཉིད་དང་།

དེས་འབྲུང་བར་ཆད་མེད་བཅས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་དང་མྱུར་བ་དང་།

གཞན་དོན་.....།

ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་བ། ཕྱིར་མི་
ཞོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ། དེས་པར་འབྲུང་བའི་སྒྱུར་བ། བར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་
པའི་སྒྱུར་བ། བྱང་ཆུབ་ལ་ཉིད་པའི་སྒྱུར་བ། མྱུར་དུ་འཆང་བྱ་བའི་སྒྱུར་བ། གཞན་
དོན་གྱི་སྒྱུར་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ།

“འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཕྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །

གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱུང་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་།

དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནམ་མེད་རྟོག།

འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཀྱི་སྒྱུར་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་བའི་སྒྱུར་བ།
གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱུང་མི་མཐོང་བའི་སྒྱུར་བ། གཟུགས་སོགས་དང་གཟུགས་
རུང་སོགས་དེའི་མཚན་མ་དང་། དེའི་མཚན་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
སྒྱུར་བ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ།

འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྒྱུན་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་པ་མཚམས་དང་བཅས། །

འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྒྱིན་ཤེད་ཀྱི་སྦྱར་བ། ཉེས་པ་སེལ་བ་ནམ་པར་དག་པའི་སྦྱར་བ།
སྦྱར་བ་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་ས་མཚམས་དང་བཅས་པའི་སྦྱར་བ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
ཅན་༥ གངས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་སྦྱར་བ་
དང་༥ ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་མི་སྦྱར་བ་དང་། ཟབ་པ་དང་གཏིང་དཔག་
དཀའ་བ་དང་ཆད་མེད་པའི་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་
ལ་དོན་དམ་པར་མི་སྦྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་པ་དང་།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་བདེན་པས་སྤོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
གཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། མ་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནམས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་བརྟུལ་གྱི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། གོ་
རིམས་བཞིན་དུ་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོང་
བྱ་བའི་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་
སྒྲག་པ་མངོན་གྱུར་གས་ཆེར་འབྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དོད་ཆོས་ཅན། ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པའི་
སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་པ་ཉིད་ལ་མི་སྒྲག་པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྦྱར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཅེ་མོ་ཆོས་ཅན། སྤར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དོད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་གིང་ཡུམ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་དག་

པར་འཛིན་པའི་སྐྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྐྱུར་ལམ་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། དེས་
 པར་འབྲུང་པའི་སྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྐོགས་པར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་
 པའི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་
 ཅན་༥ པར་ཆད་མེད་པའི་སྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་དངོས་རྒྱ་བྱེད་པས་ཉག་
 ཏུ་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གསར་ཐོབ་གྱི་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལྷུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱང་ཆུབ་པའི་སྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་དུ་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་མངོན་པར་འབྲུབ་པའི་
 སྐྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་གྱི་སྐྱུར་བ་ཡིན་
 ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བ་དུ་བསྐྱོར་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་སྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་
 དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཐོང་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་སྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
 དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མི་དམིགས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་སྐོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རྣམ་པ་
 འགོག་པའི་སྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སྐོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རྣམ་པར་
 བདེན་པར་རྫོགས་པ་མེད་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་
 ལ་སྐོགས་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་གཞི་གཟུགས་

དང་དེའི་མཆོད་མ་གཟུགས་རུང་དང་། མཆོན་བྱ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ནམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགྲ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འབྲས་
 བུ་རིན་ཆེན་སྒྲིན་པའི་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མཐོང་བ་
 རྟེན་ དེ་ལ་གཞན་འགོད་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྩ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་
 རྣམ་པར་དག་པར་སྦྱོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་མུར་དུ་བསྦྱོམ་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། ས་མཆོམས་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞག་དང་
 ཟླ་བ་དང་། ལོ་སྤྱིར་དུ་དུས་ཚིགས་བཅད་ནས་ཡུམ་སྦྱོམ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྟན་པ་
 མི་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱར་བ་ལྡད་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱར་བ་རྣམ་
 པ་བཅོ་ལྔ་རྟེན། སྦྱར་བ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱབ་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྦྱར་བ་སྦྱོམ་པའི་སྦྱོན་ཡོན་ལ། སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན། སྦྱར་བའི་སྦྱོན་
 རྟེན་ ༥དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འབྲེལ་པའོ། ༡དང་པོ་ནི། སྦྱར་བའི་ཡོན་
 ཏན་མཐོང་བ་སྦྱོན་དུ་བཏང་ན་སྦྱར་བ་རྣམས་ལ་གིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྦྱར་བའི་
 འོག་ཏུ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བརྩ་བཞི་འོ། །

རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བ་སྦྱོམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བརྩ་བཞི་ཡོད་དེ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྦྱར་བ་བསྦྱོམ་པ་
 ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་འབྱུང་བའི་འཕྲོ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་

ན་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡིན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟར་སྦྱོར་བ་བསྒྲིམ་པ་ལ་གྲངས་
 བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུགས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟར་སྦྱོར་བ་བསྒྲིམ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དགོངས་པའི་སེམས་དཔའ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མངྒ་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟར་སྦྱོར་བ་སྒྲིམ་པ་ལེ་ཤེས་
 ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་
 བར་གྱུར་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱུས་དང་མི་འབྲལ་བ་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་སོགས་པས་བདེ་འགྲོར་
 སྦྱོར་བའི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་པས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་། གཞན་དོན་ལ་
 འདུག་པས་རྣམ་སྟོན་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡིན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟར་སྦྱོར་
 བ་བསྒྲིམ་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་འཆང་
 རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་ཡུལ་དཔུད་པའི་ཕན་ཡོན་
 འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟར་ཡུམ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་སོགས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
 པའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟར་གཉེན་པོའི་ཆོས་ལམ་ཤིར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་ཡུམ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་
 སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བུ་ཉིད་འཐོབ་སྟེ། ད་ལྟར་རང་ལ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བཟྃ་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་

ན་བདུད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་འཛོལ་སྟེ། ད་ལྟར་སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པ་ལ་མངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་གྲོགས་མཛད་པ་འཛོལ་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་དགེ་པའི་
 ཅ་བ་ཉན་རང་དང་བུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་ཏེ། ད་ལྟར་སྦྱར་བ་
 སྒྲིམ་པ་ལ་དགའ་བ་བྱ་ཆེན་པོ་སྟེད་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་
 གཞན་དོན་སྦྱབ་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་འཛོལ་སྟེ། ད་
 ལྟ་ཡུམ་བསྒྲིམ་པ་དེའི་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་ལ་མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 བཐོབ་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་དགེ་བ་རྒྱབས་ཆེ་པའི་འབྲས་བུ་
 བྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འཛོལ་སྟེ། ད་ལྟ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་མངོན་པར་
 འདོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་
 པ་ཐོབ་སྟེ། ད་ལྟ་སྒྲིག་ཆགས་མང་པོ་བྱང་རྒྱབ་པ་ལ་འགོད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་ཡུམ་ངེས་པར་ཐོབ་པ་ཞེས་
 བྱ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་ངོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆོག་དོན་ཆང་བར་
 རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱར་བའི་
 ཡོན་ཏན་བགད་ཟེན་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྦྱོན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སྦྱར་བ་
 རྣམས་སྒྲིམ་པར་བྱ་བ་སྦྱར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྦྱོན་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
 དག་གི་བར་ཆད་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྦྱོན་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

སྦྱོན་ནི་བཅུ་ཆེན་བཞིར་བཅས་པ། །དུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །

སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པའི་སྦྱོན་ནི་ཞེ་དུག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅུ་ཆེན་བཞི་དང་དུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་

ཕར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སེ་སེར་བཤད་པ་དང་། གངས་བསྐྱུ་བའོ། །དང་
 བོ་ལ་སྦྱོར་བའི་འགལ་རྒྱུན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་
 པ་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཉེར་གསུམ། འགལ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་མོ། །དང་
 བོ་ཡིད་དེ། ཡུམ་གྱི་ཆོག་དོན་ལ་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངེས་པ་སྦྱེད་གོས་པ་ཆོགས་
 ཆེན་པོས་འཐོབ་པ་དང་། མཐའ་མ་བཟླས་པར་ངེས་པ་སྦྱར་དུ་སྦྱེ་བ་སྦྱོབས་པ་དྲ་
 ཅང་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་ཡུལ་གྱི་གནས་ངན་
 ལེན་དང་། ཆགས་པས་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྟེན་
 བཀྲར་སོགས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བྱེད་པ་སོགས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྦྱེད་པའི་
 ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡུམ་ལ་བྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་པ་ཉིད་
 དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དད་པ་ཉམས་པ་དང་། གྲོམ་པའི་
 རོ་མུང་བ་ཉམས་པ་དང་། དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འཆོལ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡུམ་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཡུམ་རྟེན་པ་དོར་ནས་
 དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འཆོལ་བ་དྲག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་བརྒྱ་ཆོན་དང་པོ་དང་། དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་ཅམ་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་
 རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་ཉམས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་
 རྒྱུད་གི་སྡེ་སྡོད་འདྲ་བར་འཛིན་པ་གོང་ན་མེད་པ་སྦྱ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉམས་པ་དང་།
 གཟུགས་སྦྱ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཡིན་གྱི་ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྦྱོབས་
 པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡུམ་ཡི་གེར་འདྲི་བ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྟེན་
 འབྱུང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་

ཕ་དྲུག་དང་ལྷན་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་མི་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུ་ཚན་གསུམ་པ་དང་།
 སྤྲེལ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། འཆད་
 པོ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་།
 འཆད་པ་པོ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་ཡུམ་ཡི་གེར་འདྲི་འདོད་པ་དང་། འཆད་པ་
 པོ་ཡི་གེར་འདྲི་མི་འདོད་པ་དག་དང་། ཉན་པ་པོ་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་།
 འཆད་པ་པོ་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། གཞན་དོན་དུ་རན་སོང་གི་འགྲོ་བ་
 ལ་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་སྡེད་ཅིང་ཡིད་
 བདེ་བ་སྟེ་གཉིས་དང་། བྱངས་བཞིན་དུ་འཆད་པ་པོ་སྤྲེལ་མ་རྣམས་དང་། ཉན་པ་པོ་
 དག་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་དང་དེ་ལས་སྒྲིག་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་འབྲེལ་བས་
 གྲུང་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བས་འཆད་པ་པོ་གཅིག་ཕུ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཉན་པ་པོ་འཁོར་ལ་
 མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། འཆད་པ་པོ་འཁོར་གྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྲེད་པ་ཉིད་དང་།
 ཉན་པ་པོ་འཁོར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ཉིད་དང་། འཆད་པ་པོ་ཟང་ཟིང་རུང་
 ཟད་འདོད་པ་ཉིད་དང་། ཉན་པ་པོ་དེ་སྦྱིན་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་དང་། འཆད་པ་པོ་
 སྟོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་འདོད་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་བར་ཆད་དུ་
 མི་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ་བཙུ་ཚན་བཞི་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་འཆད་པ་པོ་སྤྲེལ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཉན་པ་པོ་མི་འགྲོ་བ་
 དང་། འཆད་པ་པོ་ཚོས་རྒྱན་པ་ལ་སོགས་པས་དཀྱུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།
 ཉན་པ་པོ་དེར་མི་འགྲོ་བ་དང་། འཆད་པ་པོ་བསོད་སྟོམས་སྟེར་བའི་བྱིས་ཡང་ཡང་
 བལྟ་བས་ཡིད་བདེ་ཞིང་། ཉན་པ་པོ་ཡིད་མི་བདེ་བ་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་འགལ་ཉེན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདུད་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་སོ་སོར་
འབྲེད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། མི་སྣུག་པ་སྒྲིབ་པ་སོགས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྒྲིབ་པར་
སྒྲིན་པ་ཡུལ་བཙུག་མ་ཉི་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། བདུད་དགེ་སྒྲོང་གི་ཆ་བྱུང་དུ་འོངས་
པ་ལ་དད་པ་སྒྲེབ་ཡུལ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲངས་བསྟར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིན་བཞི་
བརྩ་ཙ་བྱུག་ཡོད་དེ། གོང་དུ་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ། སྤྱིའི་མཚན་མས་སྒྲུབ། སོ་སོའི་དོན་བཤད།
སྤྱིའི་གྲངས་བསྟར་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྲངས་པ་
དང་སྒྲིན་དོར་པའི་སྒྲིན་པ་སྒྲིབ་པ་ནམས་བསྒྲིབ་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་དགོས་
ལ་དེ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིན་
གྲིས་འོག་དུ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བཞུན། གྲུས་
པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་གིས་མཚོན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ། ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །

ཤེས་པ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་མཚོན་བྱ་ཡང་། །

སྐབས་འདིར་ལམ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞུན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚོན་བྱེད་
གང་གིས་ལམ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཚོན་རུས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བཞུན་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་
དེ་དེ་མཁྱེན་གསུམ་སྒྲིབ་པ་མཚོན་བྱེད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་
པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲིབ་པར་མཚོན་བྱེད་བྱུང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་།

གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱར་བར་མཆོན་བྱེད་བྱེད་
 པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
 བཞུན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་མཆོན་པར་བྱ་བའི་མཆོན་བྱ་
 དང་༥ མཆོན་གཞི་ཡང་སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བཞུན་པའི་སྦོ་ནས་ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པར་སྐྱབ་པས་འདིས་སྦྱར་བ་རྣམས་
 མཆོན་པར་བྱེད་པས་ན་མཆོན་ཉིད་ཅེས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་བྱེད་པ་ལ་འདུག་པའི་ཆོ་ཤེས་
 པ་དང་ཁྱད་པར་དང་བྱེད་པ་གསུམ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་འདུག་སྟེ། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་
 པ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་བྱང་ལེམས་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱར་བའི་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཅི་རིགས་
 པར་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་མཆོན་པར་བྱ་བས་ན་མཆོན་ཉིད་ཅེས་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་ལས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་ལ་འང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་འདུག་
 སྟེ༥ དེ་རྣམས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་འདུག་པའི་
 གཞི་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཤེས་མཆོན། ཁྱད་མཆོན། བྱེད་མཆོན། ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད། ལམ་ཤེས་
 སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། མཆོན་ས་
 སྦྱར་༥ ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ། དེ་ལ་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ལ་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦོ་
 རས་སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། །

སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་པ་དང་། ། དེ་བསྐྱུས་པ་དང་ཕྱིར་ལྷས་དང་། །

མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམས་པ་དང་། ། ཆགས་བཅས་སྒྲིགས་དང་བྱ་ཆེན་དང་། །

ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཆད་མེད་དང་། ། རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། །

སེམས་བརྩམས་མེད་དང་ཤེས་པ་དེ། ། གཡེ་བ་ལ་སྒྲིགས་ཞེས་བྱ་དང་། །

དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །

ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དེ། ། གཞན་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི། ། ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་

ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སྒྲིགས་གཞི་ཤེས་སྒྲུར་བ་བཅུ་དྲུག་དུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི། ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་

སྒྲུར་བས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལོ། ། དེ་ཡང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་རྟགས་སྒྲིགས་

ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམས་འབྱོར་བཞི་པ་རྣམས་མཆོན་གཞི། ཐམས་ཅད་

ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུར་བ་རྣམས་ཡིན་པར་མཆོན། གང་གིས་ན་སྒྲུར་བའི་འོ་པོར་གྱུར་

པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དག་གིས་སོ། །

མཆོན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཆ་རྟེན་གིས་མེ་མཆོན་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་མཆོན་

པས་ན་ལོ། ། དེ་ལ་ཡང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་སྒྲུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟན་ནས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། ། འཇིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་འཇིག་པ་མེད་

པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ། སེམས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་

པ་དུ་མ་ཤེས་པ་དང་། ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་སེམས་བསྐྱུས་པ་ཤེས་པ་དང་།

དེ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟར་སེམས་མི་ཟད་
 པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་
 གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་དང་། ཙུ་བའི་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་
 བརྒྱས་པ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོགས་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 གྱུ་ཆེན་པོ་ཤེས་པ། ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཤེས་པ་དང་། རོན་དམ་པར་
 སེམས་ཆད་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་སེམས་བརྟན་དུ་མེད་པ་ཤེས་པ་
 དང་། སྤྱན་ལྡན་སེམས་ལྟར་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་གཡོ་བ་དང་ལ་སོགས་
 པ་འདུ་བ་དང་བཀྲམ་པ་དང་། བརྒྱུ་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་འབྲུལ་གཞི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་འབྲུང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཡོ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དེ་བདེན་པས་སྟོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
 དཔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་རང་གིས་རྟོགས་
 པ་ལྟར་གཞན་ལ་བརྟན་ཅིང་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་
 འདི་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བརྒྱུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོན་དུ་ལ་ན་ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཆོན་
 མ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་
 པོ་བཞི་མཆོན་གཞི། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྟོར་བར་མཆོན། དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་འབྲུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་
 ཡིན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྐྱར། ཙུ་བ། འབྲེལ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་དུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོར་པའི་སྟོན་ནས་འཆད།

གཉིས་པ་ནི།

སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། སྟོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །

སྟེ་མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། ཚེས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲུལ་མེད་དང་། །

འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག །རབ་དབྱེ་མཚན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། །

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ནི། ཤེས་པ་ལེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། །

ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པ་ལེ་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པར་བཞེད་དེ།

སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཤེས་པ་ལེ་ལམ་ཤེས་སྟོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལེ་བྱེད། གསུམ་པ་

ནི་ཤེས་པ་ལེ་མཚན་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོར་བས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་

སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོར་བ་བར་པ་ལྔ་པོ་མཚན་གཞི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་

ཀྱི་སྟོར་བ་དག་ཡིན་པར་མཚོན། གང་གིས་ན་སྤར་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལེ་

རྣམ་པ་ལེ་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐྱས་པ་ལེ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། མཚོན་

ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་ཆ་རེ་ག་གིས་མེ་མཚོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚོན་ནོ། །

དེ་ལ་ཡང་བཅུ་དྲུག་དུ་ཡོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་

པ་མེད་པ་དང་། སྟེ་བཞོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་

དང་། རྩ་བའི་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྐྱས་པ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དོན་དམ་

པར་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བཞོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། སྤང་བྱའི་དངོས་

པོ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལེ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་

པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་རྣམས་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ་དྲུག་

དང་། ཚེས་ཉིད་གཞན་དུ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་མེད་པ་དང་། སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་

འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་དོན་
 དམ་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་
 དྲིལ་ན་འོག་གི་དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 གཞན་དོན་གྱི་མི་ཆ་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་མཚན་གཞི། ལམ་
 ཤེས་སྒྱུར་བར་མཚོན། རྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་
 ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
 ལ། མཚན་སྒྲུབ། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་བཅའས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །གནས་དང་གྲས་པར་བྱ་བ་དང་། །

ཐ་མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཚོད་དང་བྱེད་མེད་དང་། །

ཀུན་ཏུ་འཇུག་མཁྱེན་གང་ཡིན་དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །

འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བཤྲོད་དང་ཤེས་མཛད་མཛོན་སུ་མཛད། །

བསམ་མི་བྱུང་དང་ཞི་ཉིད་སྟོན། །འཇིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ། །

རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །

རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་སྟེ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་བརྩུ་བྱུག་ཅེས་
 མདོ་ལས་བཤད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་
 ཤེས་པ་སོགས་ཡུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྩུ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པའི་
 མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅའས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་

སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་རིམ་ཉིད་ཐ་མ་བདུན་མཚན་གཞི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དག་ཡིན་པར་མཚོན། གང་གིས་ན་ཐུར་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་
 ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བརྩུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ།།
 མཚོན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་ཆ་རེག་གིས་མེ་མཚོན་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་མཚོན་ན། །དེ་ལ་
 ཡང་བརྩུག་དུ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་
 རས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པར་བྱ་
 བ་དང་། བཀའ་ལས་མི་འདའ་བ་སྦྱ་མར་བྱ་བ་དང་། རྟེན་བཀུར་གྱིས་མཉེས་པར་
 བྱ་བ་དང་། མེདོག་སོགས་ཀྱིས་མཚོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་
 དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་མཐོང་
 བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེམ་
 བྱུང་གི་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། གདུལ་བྱས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྟོག་གེ་བའི་སྒྲོས་བསམ་གྱི་མི་ཁྲུབ་པ་ཉིད་
 དུ་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྦྱོས་པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དོན་
 དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཡ་རོལ་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་
 དོར་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཡོད་པའི་
 བྱིར་། དོན་རིལ་ན། མི་མཐུན་ཐོགས་པ་མེད་དང་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་
 སུ་བརྟན་པའི་གཞི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཁྱད་པར་སོགས་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་བདུན་
 མཚན་གཞི། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བར་མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་

ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་ནམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱང་མཚན་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ལ། མཚམས་སྒྲུབ། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
སྒྲུབ་བཅད་པ་དགུམ་མཁུན་གསུམ་སྦྱོར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཉན་རང་གི་
སྦྱོར་བ་ལས་བྱང་ཞུགས་པའི་ཚུལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར། སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཞིན་
ནས་ཤེས་མཚན་བརྩ་དུག་པ་ཕྲག་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུས་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་མཁུན་
གསུམ་སྦྱོར་བ་སོ་སོར་ཆད་མས་ཡོངས་སྒྲུབ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ལས་བྱང་ཞུགས་པའི་
བྱང་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་དུ་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་སྒྲུབ་བཅད་པས་བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

བསམ་མི་བྱབ་སོགས་བྱང་པར་གྱིས། །བྱང་ཞུགས་བདེན་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན།།

སྐད་ཅིག་མཆོད་བརྩ་དུག་གིས། །བྱང་པར་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན།།

རྒྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་
གྱིས་བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱང་ཞུགས་
པར་མཚོན་པའི་བདེན་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མཆོད་བརྩ་དུག་གིས་བྱང་པར་དུ་
འཕགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱུགས་སུ་ཆུད་པ་
དང་། མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱག་བསྐལ་
ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོན་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་
བཟོན་པ་དང་། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བརྩ་དུག་གིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལ་སོགས་

པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་བར་མཆོན་
 པས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབས་ཟེན་དེའི་ཕྱིར། འདིར་ཁྱད་གཞི་
 མཐོང་ལམ་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པར་བྱད་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིག་པའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་སོགས་བརྟུ་དུག་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་
 རྒྱན་མཐའི་བར་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཉན་
 རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་མེད་ཀྱང་། འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ནི། སྦྱོར་
 གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གང་གི་ཡིན་ཞེན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།
 བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གསུངས་། གཉིས་པ་ནི།

བསམ་མི་བྱབ་དང་མི་མཉམ་དང་། །གཞལ་དང་བགང་ལས་ཡང་དག་འདས།།

འཕགས་པ་ཀུན་སྤྱད་མཁས་པ་ཡིས། །རིག་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་ཤེས་ཉིད། །

ཤེས་སྦྱར་བྱི་དང་གང་མེད་དང་། །སྦྱབ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །

དམིགས་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། །མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་།།

རྩ་མུང་མེད་དང་ཁྱད་པར་ནི། །བརྟུ་དུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

གང་གི་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ། །

ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་མཁུན་སྦྱོར་བས་བསྐྱས་པའི་ལམ་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་
 གཞན་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་འཕགས་
 རྣམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བརྟུ་དུག་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིགས་ཁྱད་

ཕར་འཕགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་ཡོད་དེ། བསམ་མི་བྱལ་དང་ཞེས་སོགས་
བརྒྱ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། གང་ལས་
བྱུང་ཞུགས་པའི་ཡུལ་དངོས་སུ་མ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲིབ་བ་གཉིས་ནི་ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་བྱུང་ཞུགས་སོ། །གང་གི་
བྱུང་པར་བྱུང་འཕགས་ཤིང་མཚོན་ན་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་
པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བཟོད་རྒྱུད་ཅིག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་པར་བརྒྱ་དྲུག་གིས་བྱུང་པར་
བྱུང་འཕགས་ཤིང་མཚོན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་བརྒྱ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། བདག་རྒྱུན་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་
དང་། དཔེ་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་གཞལ་བ་ལས་
ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། གྲངས་ཀྱིས་བགྲང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྟུང་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་
ཇི་སྟེད་པ་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་བྱ་མཁས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་
ཆེན་རང་གི་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བྱི་བ་མེད་
པ་དང་གང་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་དང་། ལས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་

དག་པས་སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྒྱུན་པ་དུག་དུ་རབ་དུ་སྒྱུབ་པ་དང་། གུས་
 པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཡང་དག་པའི་སྒྱོར་བས་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་བསྒྱུབ་པའི་བསོད་
 རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པ་དང་། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་རྟེན་རིགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྒྲིན་ལམ་
 ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྒྱུན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུད་ཆོགས་པ་དང་། དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་མུང་བ་མེད་པ་དང་བརྩུ་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བྱུང་པར་ཞུགས་པའི་ཉན་རང་དེ་དག་གི་ལམ་དངོས་
 སུ་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་ལམ་ནི་རི་རྒྱད་བཤད་པའི་བྱུང་པར་
 དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་
 སྒྱེ་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གོ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཉན་རང་གི་ལམ་
 ལས་བྱུང་ཞུགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རོན་ངྲིལ་
 ར་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤས་སྒྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྒྱོར་བའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་བདུན་མཆན་གཞི། ཉན་རང་གི་སྒྱོར་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྱོར་བར་
 མཆོན་པ་བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཡིན་པ་ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་བྱེད་མཆན་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། ཅ་བ། འགྲེལ་པོ། །དང་པོ་ནི།

བྱད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཉན་རང་གི་སྒྱུར་བ་ལས་བྱད་པར་
 དུ་འཕགས་པར་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

ཕན་དང་བདེ་དང་སྒྲོབ་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང་། །

གནས་དང་དཔུང་གཉེན་སྦྱང་དང་ནི། ཡོངས་འབྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །

སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི། འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་དག །

ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན། །

སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་བརྩུག་ཅིག་པོ་འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ན་བཤད་
 དུ་ཡོད་དེ། ཕན་དང་བདེ་དང་སྒྲོབ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་
 དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བྱེད་ལས་དང་ཡན་པའི་སྒྱུར་བར་མཆོན་
 བྱེད་ཕན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་
 པ་མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་ནི་བ་སོགས་ཆེ་འདིའི་
 བདེ་བ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྒྲོབ་ཅིང་སྒྲར་ཡང་མི་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཉི་ཤེས་སྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་གཞན་
 ལ་ཕན་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་སྐྱབས་
 ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་བདུན་ཡོད་དེ། གཏན་དུ་ཕན་པ་མུང་འདས་ལ་འགོད་པའི་སྐྱབས་
 ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་རྒྱུག་པ་གནས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་
 མུང་ན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དཔུང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་
 དང་། རྒྱུས་བསྐྱོར་བའི་སྐྱམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྤྱོད་པའི་རྒྱན་དང་བུལ་བའི་ཐར་

པ་ལ་འཕྲོད་པར་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་སྤངས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་།
 གནས་སྐབས་དང་མཐའི་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ཡོངས་འབྲེན་གྱི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་པའི་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་
 གྲུབ་པའི་རྣམས་དུས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་སྦྱབ་པའི་དོན་གྱིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་གྱི་
 མཛད་པ་གཅིག་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདུལ་
 གྲུབ་ལ་སྟོན་པ་ཉེ་བར་སྦྱབ་པའི་དོན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་
 བཅུ་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དག་གིས་ཆ་རྟེན་གྱིས་མེ་མཚོན་པ་
 ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་གཞན་དོན་བསྐྱབ་
 པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པར་མཚོན་པས་ན་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར། དོན་དྲིལ་ན་ཉོན་མོངས་ཉགས་སོགས་ཀྱིས་དཔེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་
 པའི་སྦྱོར་བར་མཚོན། སན་བདེ་སྦྱོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། མཚན་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ།།
 དང་པོ་ནི། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བ་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་བྱེད་
 ལས་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་གཞི་དང་། མཚོན་
 བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག།

དཔེན་དང་དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་། ཁེན་དུ་བྱ་དང་མི་དམིགས་དང་། །

མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །

མི་མཐུན་ཐོགས་པ་མེད་དང་དེ། གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྦྲེ་མེད་དང་། །

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། རིང་པོ་ཉིད་བཙུ་བྱག་བདག་ཉིད། །

མཚོན་བྱ་ལྟ་བུ་མཚོན་པས་ན། མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །

མཐུན་གསུམ་སྦྱར་བའི་རིང་པོ་ཉིད་བཙུ་བྱག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་དེ་དག་གང་ཞེན་བཙུ་བྱག་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་ཞེས་སོགས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཉོན་བསྐྱུ་བའོ། དང་པོ་ནི། སེམས་
དཔའི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་ལ་ཉོན་སྦྱིབ་ཅི་རིགས་པས་དཔེན་པའི་རིང་
པོ་ཉིད་བཞི་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྦྱང་བ་དང་། དེའི་རྟགས་
ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་སྦྱང་བ་དང་། དེའི་མཚན་མ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་།
འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་དག་དོན་དམ་པར་བླང་དོར་དུ་གྱུབ་པས་སྦྱང་
བ་ཉིད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱིན་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱར་བ་རྒྱམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བའི་རིང་པོ་ཉིད་དེ་ལ་ཇུ་ཡོད་དེ། ཉོན་དམ་པར་མེད་པའི་སེམས་

ཅན་ཐ་སྟད་དུ་སྒྲ་ངན་ལས་འདའ་བར་དགའ་བ་སྦྱབ་པའི་སྦྱར་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་
 དུ་མི་ལྟང་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་དུ་སངས་རྒྱ་བར་ངེས་པའི་སྦྱར་བ་དང་།
 ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྦྱབ་པའི་
 སྦྱར་བ་དང་། བསྐྱེམ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེམ་པ་པོའི་ཆོས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་
 རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། བདེན་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་གི་ནི་སྦྱར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
 དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བསྐྱས་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་གཞི་ལམ་ལ་དམིགས་
 པ་དང་། འཛིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་ཅན་ཀྱི་སྦྱབ་པའི་འཛིན་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་
 བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྒྱུག་སྟེ་བསྟན་པས་བྱིས་པ་འདི་ནས་དོན་དང་མི་
 མཐུན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་
 དང་། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པས་འབྲུལ་གཞི་བདེན་པ་མེད་
 པ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྦྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་
 པོ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་
 དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱར་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱབ་བཞི། དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དུ་བཞེད་དེ། སྒར་བགད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བརྒྱ་དུག་གིས་ཆ་རེག་
 གིས་མེ་མཚོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་དག་

ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཡན་པ་བཞིན་དུ་མཚན་པས་ནའོ། །གསུམ་པ་གངས་བསྐྱུས་བཞི། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་མཚན་ཞེ་བརྒྱད། ཁྱད་མཚན་བརྒྱ་དྲུག་ བྱེད་མཚན་བརྒྱ་གཅིག་ ཁོ་པོ་ཉིད་མཚན་བརྒྱ་དྲུག་ཡོད་པས་སྦྱར་གཅིག་དུ་བསྡེ་མས་ན་ནི་མཚན་ཉིད་དགུ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ། བསྐྱུས་པ་གངས་མེད་གསུམ་ནས་འཆང་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་བཤད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་། རྒྱད་སྟེན་བྱེད་ལམ་སྟེ་བའི་རིམ་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱད་ལ་སྟེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལམ་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད། ལམ་གྱི་ཆེང་ས་ལྟར་བསྐྱུས་ནས་དེ་ལ་མཁས་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མཚན་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་པའི་ཅ་བ་དང་ཡན་པ་ཁོ་ན་ལ་ངེ་སྒྲུབ་བཤད་པའི་རྒྱར་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

མཚན་མེད་རབ་དུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཡང་དག་སྦྱབ་ལ་མཁས་པ་ནི། །

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། །
རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། །ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་རྟོན་པའི་སྒྲུབ་པའི་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དོན་དམ་པར་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱིན་པའི་རབ་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ནམ་མཁའ་ཀྱི་བར་རང་རྒྱད་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་

པ་ལ་མཁས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 རེད་ རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་ལུ་མཁས་ཀྱི་ཆོག་མཁས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདི་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པ་ཡིན་པ་འདོད་དེ། རོན་དམ་པར་མཆོན་མ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་
 རྣམ་པས་ཟེན་པའི་སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པ་ཉིད་ལ་ཐུག་པའི་བར་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པར་མཁས་པའི་བྱང་ལུ་མཁས་ཀྱི་ཆོས་
 མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཆིངས་ཁྲར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་མཁས་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་
 བ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་
 རྒྱབ་པར་མཁས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེན་དེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་མཁས་སུ་བཅད་
 པ་དེ། གཉིས་པ་ལ། ལམ་སྦྱིའི་ཆིངས་ལ་མཁས་པའི་ཆད། དེ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱན་གྱི་
 གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུག་སྡོ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བརྟན་
 པ་དང་། སྦྱོང་པ་ལ་སྦྱོབ་པའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ཡིད་དེ།

སངས་རྒྱལ་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་དྲན་པ་དང་། །
 སངས་རྒྱལ་སོགས་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་། བསམ་
 པ་ལུན་ཆོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དྲན་པ་སྟེ་བྱང་སེམས་ཆོགས་
 ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིད་དེ།

སྦྱོར་སོགས་སྦྱོང་ལུལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །རྣམ་པར་མེད་རྟོག་ཉིང་འཛིན་དང་། །

ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྔ། །

* འདིར་ཅུ་བ་གོ་རིམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་སྐབས་བདེ་ཆོག་འགྲེལ་དང་བརྟན་དེ་བརྟན་གསུངས་སོ།

སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་ཡུལ་དུ་སྒྲིག་པའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། རྣམ་པར་མེད་ཀྱི་པ་རྣམ་མཁའ་
མཛོད་ལ་སྒྲིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་
སྟེ་སྒྲིག་པ་གཉིས་དང་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ལྟར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་མཁའ་པའི་རྒྱན་གྱི་
གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣོན་པོ་ཡིས། རྒྱུགས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུགས་དཀར་བཞེད།
རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་དབང་པོའི་རིམ་པས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིས་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱུགས་པར་སྒྲུབ་དང་། བརྒྱལ་པོས་རྒྱུགས་
དཀར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིར་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། གདུལ་བྱ་
དབང་རྣོན་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་གསེས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོན་བརྒྱལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའོ།
གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། ཡུལ་ལྟ་ལ་མཁའ་པའི་བྱང་པར་དབང་པོ་རྣོན་བརྒྱལ་གྱི་ལམ་
བཟོད་པའི་བྱང་པར། རྒྱགས་ལ་འཕངས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་
བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རྣམ་པ་ལྟ་
ལ་མཁའ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱངས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་ལ་སྒྲིག་པ་དམིགས་པའི་དད་པ་
དང་། རྒྱན་པ་ལ་སྒྲིག་པའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། བསམ་པ་ལུས་སུ་མཆོགས་པས་བསྐྱུས་
པའི་བྱན་པ་དང་། རྣམ་པར་མེད་ཀྱི་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་ལ་སྒྲིག་པ་ལྟ་དང་ལྟར་
པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དད་སྒྲིག་པ་ལྟ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་
མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་པོར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་གྱི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡུམ་ལྷ་ལ་མཁམས་པ་དེ་རྩ་མོད་
 གྱི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་སྒྲ་བར་མཛུངས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་རྩེ་དང་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དབང་
 པོ་རྣམས་ཞི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་
 སྒྲ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ཉིད་དབང་པོ་བརྒྱལ་པོས་ནི་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་
 པར་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲགས་ལ་འཕངས་
 པའི་དོན་ནི། དད་སོགས་འབྲེང་པོ་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་ལ་དད་སོགས་རྒྱུད་དུ་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་པོ་རྣམས་གཉིས་ནས་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་དངོས་
 སུ་བཞུན་པའི་གྲགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟེ་བའི་
 རིམ་པ་བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན། མངོན་པར་རྟོགས་པར་དུག་གི་གོ་རིམས་ལ་
 ལོག་པར་རྟོགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ།
 དང་པོ་ནི། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟེས་པའི་སྟོབ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་ངས་
 པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

རྩོབ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བཟླགས།

དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་བརྩུར་བཤད་དོ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྩོབ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཡིན་པར་མདོ་ལས་བཟླགས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་དམིགས་

ནས་སེམས་མཉམ་པར་སྒྲ་བ་སྟགས་རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བདག་ཉིད་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་། སྡིན་ལ་སྟགས་ལ་གནས་པས་གཞན།།

དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། བསྐྱགས་པ་བཟོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད།།

ཅེར་གྱུར་ལྷོ་ལྷོ་།།

ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བདག་ཉིད་
སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་སྡིན་པ་ལ་སྟགས་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དེ་དག་ལ་ནི་
འགོད་པ་དང་། བྱགས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་བཟོད་པ་དང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

ལྷོ་ལྷོ་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ།།

དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ། བདེན་བཞི་ཤེས་
པ་ལ་རང་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་དེ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། སྡིན་བྱེད་སྟགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ།།
ཆོས་མཆོག་གྲང་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
ཅན་རྣམས་སྡིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སྟགས་ཀྱིས་དམིགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མདོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདི་ལ་སྦྱོར་ལམ་དྲོ་བར་
གྱུར་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཆགས་སྤང་གི་རིགས་སུ་བཅད་ནས་འཛིན་པ་འགོག་པའི་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་
པ་མཉམ་པའི་སེམས་དང་། ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་དང་། དུགས་སུ་

སྐྱེ་པའི་སྐྱེ་མས་དང་། ཀྱུ་ནས་མནར་སྐྱེ་མས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་པའི་སྐྱེ་མས་དང་།
 མཐོ་མི་འཆོམས་པས་རྒྱུ་པར་འཆོ་བ་མེད་པའི་སྐྱེ་མས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ལྟ་དང་། སྐྱེ་པ་དང་
 བྱད་མེད་ཀན་པ་ལ་ཕ་དང་མའི་སྐྱེ་མས་དང་མཉམ་པ་ལ་སྦྱུན་དང་སྤྱིང་མའི་སྐྱེ་མས་དང་།
 བཞོན་པ་ལ་བྱ་དང་བྱ་མའི་སྐྱེ་མས་དང་། ཡིད་ལེབས་པ་བཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མས་དང་། ཡིད་
 བརྟན་པ་གྲོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མས་དང་། རུས་གཅིག་པ་གཉེན་གྱི་སྐྱེ་མས་དང་། མི་གཅིག་
 པ་སྒྲག་གི་གཉེན་མཆོམས་ཀྱི་སྐྱེ་མས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་གཞན་ལྟས་སྐྱེ་མས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
 སྤྱིར་། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་སྐྱེ་མས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་མི་དགེ་བ་
 གངས་བཞིན་དུ་སྤྱིང་བའི་སྦོ་ནས་ལྟོག་པ་ལ་རང་ཉིད་གནས་ནས་གཞན་རྒྱུ་མས་སྤྱིག་
 པ་ལས་ལྟོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དགེ་བ་ལེན་པའི་སྦོ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 དེའི་སྦོ་ནས་རང་ཉིད་གནས་ནས་གཞན་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་དག་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་དང་། གང་ཟག་གཞན་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མ་བསྐྱུལ་བར་ཞུགས་པ་
 རྒྱུ་མས་ལ་བསྐྱུལ་པ་བརྟེན་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་སྦོམ་པའི་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་པ་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རབ་དྲུ་དབྱེ་བས་ནི་རྒྱུ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྒྱུ་མས་
 ཀྱིས་སྐྱེ་མས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། བཟོད་པ་ཡང་སྐྱེ་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་འགོད་བྱེད་རང་དང་། འགོད་བྱ་གཞན་གྱི་
 རྟེན་གྱི་དབྱེ་བས་དམིགས་པ་དང་རྒྱུ་པ་དག་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ལ་
 སྦྱོར་བ་དང་། མ་བསྐྱུལ་པར་ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱུལ་པ་བརྟེན་པ་དང་། མཐུན་པ་ཉིད་
 ཀྱི་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་རང་སྦྱུག་བསྐྱུལ་ལ་མོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ལ་གནས་
 རས་། གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྦོ་ནས་དམིགས་པའི་སྤྱིར།

ཆོས་ཀྱི་མཆོག་དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་བཞིན་
 ཏུ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲོལ་བར་
 བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བཞི། དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
 བཞིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་བློན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དྲུག་གི་གོ་རིམས་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། སྐབས་
 དང་པོ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་
 དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཐ་སྟེད་དུ་གསུངས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོགས་སྦྱར་གྱི་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་དང་། ལམ་ཤེས་ས་དང་པོ་
 རས་དྲུག་པའི་བར་འབའ་ཞིག་ཏུ་དང་། གཞི་ཤེས་ས་བདུན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཅིག་ཅར་
 གྱེ་བ་ཏེ་སྒོམ་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དགག་རུས་ཏེ། དེ་ཉིད་
 སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་སྒོམ་པ་
 རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བ་སྟེ་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རྣམས་གྲུབ་
 སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དྲུག་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་དང་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམས་བཞིན་
 ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལ་སོགས་པ་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་པ་སྟེ།
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་སྟེ་དེ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་གསུམ་ཀར་སྒོམ་ཞིང་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་

བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
 མིང་གི་བ་སྟེད་དུ་གསུངས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་
 རྟོགས་སྦྱོར་པའི་ས་བརྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དང་། ཅེ་སྦྱོར་ས་དགུ་པ་དང་བརྒྱ་པའི་དགེལ་
 རྟོད་འབའ་ཞིག་ཏུ་དང་། མཐར་གྱི་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པའི་དགེལ་སྟེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཅིག་
 ཅར་སྟེ་བ་སྟེ་སྟོམ་པ་དགག་པར་བྱ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དགག་ནས་ཏེ་རྣམ་
 ཀྱན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ནི་སྟོམ་པ་གོང་
 རས་གོང་གི་གནས་སྐབས་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་
 བྱགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཛོན་སྣངས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཟག་པ་མེད་པའི་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྩུང་དུ་དང་འབྲིང་
 དང་ཆེན་པོ་སྟེ་སྟོམ་པ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བ་སྟེ་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་བཤད་དུ་གཞུང་འདི་ལམ་གསུམ་གྱི་སྟོམ་སྟོང་ལའང་ཅུང་ཟད་སྦྱར་དུ་རུང་མོད་
 གྲང་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་བཞུན་
 པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་བཞུན་པ་མི་སྟོམ་
 ཏེ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བཞུན་པ་ཉམས་སུ་གྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས། སྦྱོར་བ་དང་
 པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་གསུམ་བཞུན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྟེ་པའི་རིམ་པ་
 བཤད་པ་ལ། རྣམ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་སྦྱིར་མི་རྟོག་པའི་རྟགས་བཤད། སྟུ་གསུམ་
 རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བཞུན། རྣམ་བཤད།

དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་མཚམས་སྒྱར། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྤྱིར་མི་ཚྭ་གཤེད་ཉེན་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
 ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས་སྤྱིར་མི་ཚྭ་གཤེད་པའི་
 སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དེ་འཆད། གཉིས་སས་པ་ནི།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐོང་དང་གོ་མས་པའི་ལམ་དག་ལ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་སྤྱིར་མི་ཚྭ་གཤེད་པའི་ཆོག་ས།

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣམ་ནས་བཟུང་སྟེ།
 མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ་གང་དག་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་
 རྣམ་དེ་ཆོས་ཅན། འདིར་རྫོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ཚྭ་གཤེད་པའི་ཆོག་ས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡིན་
 ཏེ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་ཀྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བ་སོགས་
 ཀྱི་རྟགས་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གསུམ་པ་ནི། སྤྱིད་
 ཞིའི་དབྱེ་ལས་རྒྱལ་བའི་དཔའ་པོ་གང་དག་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་
 དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་རྟགས་དེ་དང་
 དེ་རྟགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྒྲོབ་པ་སྤྱིར་མི་ཚྭ་གཤེད་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་རྟགས་དེའི་སྤྱིར་བམ་
 པོ་བཞི་པ་འདི་ནས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྤྱིར་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ཚྭ་གཤེད་ཉེན་ས། མཐོང་ལམ་པ་
 སྤྱིར་མི་ཚྭ་གཤེད་ཉེན་ས། སྒྲོམ་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ཚྭ་གཤེད་ཉེན་ས་སོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་
 བསྟན་ཏེ། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་མཚམས་སྒྱར། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་

གཟུགས་ལ་སྟགས་ལས་སྟོགས་སྟགས་ཏྟགས། །རྣམ་པ་ནི་ཤར་བརྩོད་པ་ཡིས།།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣམ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་བྱང་
ལས་ཐུར་མི་རྫོག་པའི་མཆན་ཉིད་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་བདེན་འཛིན་ཀྱང་བདགས་མངོན་གྱུར་བ་རྫོགས་པ་སོགས་ཉགས་རྣམས་པ་ཉི་ཤུར་བཟོད་
པ་ཡིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣམ་རྣམས་ཀྱི་རྫོགས་བྱང་ལས་ཐུར་མི་རྫོག་པའི་
མཆན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་བདེན་འཛིན་ཀྱང་བདགས་
མངོན་གྱུར་བ་རྫོགས་པ་དང་། རྒྱལས་གནས་ཡང་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམས་པ་ཉི་ཤུས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་རྫོག་པ་དང་། བེ་ཚོམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་། །

བདག་ཉིད་དག་པ་ལ་གནས་ཤིང་། །གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། །
 གཞན་གྱི་རྟོན་ཅན་སྒྲིན་སོགས་དང་། །ཟབ་མའི་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་མེད། །
 བྱམས་ལུས་སོགས་དང་སྒྲིབ་པ་ནི། །རྣམ་པ་ལྡན་དང་མི་འགྲོགས་དང་། །
 བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛོམས་པ་དང་། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་། །
 གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་། །ལུས་ལ་སྒྲིན་བྱ་རྣམས་མི་འབྱུང་། །
 བྱ་བྱ་མེད་སེམས་སྦྱངས་པ་དང་། །ལེན་དང་སེར་སྒྲ་མེད་སོགས་དང་། །
 ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་འགྲོ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་དཔྱལ་འཆོལ་དང་། །
 གཞན་གྱིས་བཀྱི་བར་མི་བདུབ་དང་། །ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །
 བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་དགྲེས་པའི་སྦྱོད་པ་སྟེ། །
 རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །དྲོད་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །

ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག།

འདིར་བཤད་པའི་རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས་དྲོད་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་བཅས་
 པ་དང་ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲོད་སོགས་སོ་སོའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་
 རྣོན་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཏེ། དྲོད་ལ་གནས་པའི་རྟགས་
 བརྩ་གཅིག ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་དུག བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས།
 ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲོ་བ་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་
 པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་གླ་ན་

མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དེ་གང་ཞིན། རྟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྟོན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འདོན་པ་ཀུན་བདགས་མངོན་གྱུར་པ་ཐོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་གནས་ཡང་དག་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་མངོན་གྱུར་པ་ཟད་དེ། དེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལས་དབང་གིས་དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དགས་དང་དུད་འགྱུར་སྒྲེ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་བཀའ་མི་ཐོས་པ་དང་། འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་རྩལ་པའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དུ་སྒྲེ་བ་དང་། དབང་པོ་མ་ཆང་བ་ཡིད་དབང་ལ་སྦྱོན་ཞུགས་པའི་སྒྲེན་པ་དང་། རྩེད་བང་ལ་སྦྱོན་ཞུགས་པའི་ལྷག་པའི་དངོས་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ལྟ་ཆེ་རིང་པོར་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། རི་ལྟར་འདོད་པ་སྒྲེ་བའི་སྦྱོན་ལམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་དང་གཞན་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུང་སྒྲོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྤྲང་རྗེས་ཡིད་གདུངས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་འབྲས་བྱ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བ་ཉིད་གྱིས་སྒྲིན་སོགས་ལ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཡང་སོམ་ཉི་མི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་གྱི་གནས་ལུགས་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱམས་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་དང་། ངག་དང་ཡིད་གྱི་

ལས་དང་ལྷན་ཏེ། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་པ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། གཉིད་
 དང་མཉམ་པ་གཉིས་དང་། རྟོན་པ་དང་འགྲོད་པ་གཉིས་དང་། ཐེ་ཆོས་དག་དང་མི་
 འགྲོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་གཞི་ལ་བའི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་
 པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བུ་པ་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་བག་ལ་
 ཉལ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་དང་ལྷན་ཏེ། རྟོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོབས་
 གྱིས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོན་ལམ་
 ཀྱན་དུ་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་སེམས་
 མ་གཤེད་ས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོན་པ་དམ་པས་སྦྱང་དུ་མེད་པས་གཙང་བཞེས་བྱ་བ་དང་
 ལྷན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གཙང་བྱ་ཀྱན་དུ་རྟོན་པ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། རྟོན་
 ལམ་རྩ་མོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་ཚོན་ཆོས་ཅན། ལུས་ལ་སྤྱོད་བུའི་རིགས་
 བརྒྱད་ཁྲིམ་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་འཛིན་ཏེན་རྩ་མོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའ་དབང་འབྲིང་མན་ཆད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བྱ་བྱ་མེད་པ་དང་ལྷན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱགས་དར་ཁྲིད་པ་
 ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་པའི་ཡོད་ཏན་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་ལྷན་ཏེ། རྟོན་པ་དང་
 བཀྲར་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡར་ཕྱིན་དུག་དེ་
 དག་དང་འགལ་བ་སེར་སྒྲ་དང་འཆལ་བའི་རྩྭ་ལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་

ཏེ། རྩིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པའི་ནལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་བུར་གི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་བདེན་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་
 གྱི་དོན་དུ་དམུལ་བ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་
 བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་
 ཚོན་ཆོས་ཅན། ལམ་སྟོན་པ་གཞན་གྱིས་བཀྱི་བར་མི་བདུབ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། གནས་
 ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཟས་གཙོད་པ་དང་མེ་ལྔ་བསྟེན་པ་སོགས་ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་ཉི་བར་སྟོན་པའི་བདུད་
 ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཐབས་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་
 དབང་ཚོན་ཆོས་ཅན། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགུས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཐོབ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་ཕྱིན་དུག་གི་སྦྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་
 པར་བཤད་དོ། དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་འོ། དང་པོ་ནི། དེས་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་འོག་དུ་མཐོང་བའི་
 ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་པར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་
 གསུངས་། གཉིས་པ་ནི།

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བརྒྱུ་བྱེ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱུ་བྱེ་དང་དེས་བྲངས་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྡོག་པའི་ལས་ཤིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཤིང་། གསུམ་པ་ནི། སྐྱབ་བསྐྱེལ་
 ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་སྒྲིན་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་
 ཅིག་མ་བརྒྱུ་བྱེ་དང་དེས་བྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་
 ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལྡོག་པའི་བྱང་
 ལས་ཤིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་པ་དེའི་ཤིང་།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། མཚན་སྒྲུབ་ཅུ་བ། འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་
 སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་བཞིག་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་རྣམས་བར་སྐབས་
 གྱི་ཆོག་སྐྱབ་བཅད་པ་ལྷས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

གཟུགས་སོགས་འདྲུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །སེམས་བརྟན་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས།

རྣམ་ལྡོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །

ལུས་སེམས་ཡང་བཞིན་དང་ནི། །འདྲོད་པ་སྦྱོད་ལ་ཐབས་མཁས་དང་། །

རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་ཉིད་དང་། །འཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །

ཕྱང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་། །ཆོག་སྐྱབ་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི།

གཡུལ་འབྲེད་མེར་སྐྱ་ལ་སོགས་ལ། །སྦྱོར་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡི། །

གནས་པ་སེ་སྤར་བཀག་པ་དང་། ཆོས་ནི་དུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཉིད། །

རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཉིད། །ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། །

ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སློག་གཏོང་བ། །དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་དུག་ནི། །

མོ་ལྷན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དྲགས་དག་ཡིན། །

སྤར་བཤད་པ་དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དུག་དང་དེས་བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྟད་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཆོས་ཅན། མོ་ལྷན་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་འབྱེང་རྒྱུས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་དུ་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོགས་པ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་འབྱེང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ཀྱན་བཏགས་ལས་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཐུན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཟན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་མི་ཉམས་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལྟོག་པར་ལྡན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་ནི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཐུས་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཁོང་།

དུ་བཤད་པ་དེ་བཞི་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱེད་ཆོས་ཅན། ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་
 བདེ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། མཐོང་སྤང་གིས་བསྐྱེད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཡོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་
 དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཐུས་དེ་ལྟར་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཉལ་ཏུ་ཆོངས་པར་སྦྱོད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། འདོད་ཡོན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འཆོ་
 བའི་ཡོ་བྱད་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 མི་བརྗོད་པ་ལ་དབང་བའི་སྤྱེས་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་འཆོ་དེ་དག་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
 ཅན་མེད་པར་འཁྲུག་པར་སྤྱོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་
 དག་ཏུ་མི་བྱའོ་ཞེས་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྦྱོར་བ་
 དང་རྗེས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་ལྡན་
 ཏེ། རྣོང་ཉིད་མངོན་སུ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འགོག་
 པ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྲོ་མ་བཞིན་ཏུ་སྦྱོར་བ་
 དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་ལྡན་ཏེ། འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་
 ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ལྟོགས་མཐོང་སྤང་བས་ལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྲོ་མ་བཞིན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་
 པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་ལྡན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་

སྒྲིན་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། གང་མ་ཞེས་པ་ནི་མིང་ལའང་
 བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་དོན་ནོ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གི་སྐྱས་བསྟན་པའི་དབང་པོ་དང་
 ཁྱོད་ཀྱི་ཀྱི་སྐྱས་བསྟན་པའི་དབང་ཉེན་དང་། ཁྱོད་བདེ་ལ་གྱི་སྐྱས་བསྟན་པའི་དབང་
 ཡུལ་དང་། སྐྱས་བུའི་སྐྱས་བསྟན་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་དང་། དེ་རྣམས་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤང་གཉེན་དུ་གཡུལ་འགྱེད་
 པ་ལ་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བཞི་གནས་པ་རྗེས་སུ་བཀག་པ་དང་ལྡན་
 ཏེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་སྤང་
 བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་བྱེན་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ཆོས་ཅན། སེར་སྒྲ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲུ་མ་བཞིན་
 དུ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་ལྡན་ཏེ། སྒྲིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལམ་
 འབྲས་བྱ་བ་དང་རྒྱུ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་
 ཏེ། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོག་སུམ་
 གྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་
 གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ས་གསུམ་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་
 པའི་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་གི་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་པར་
 ཡིད་ཆེས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གཏོང་བ་ལ་སེར་སྒྲ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་
 འབྱུང་ཞེ། གནས་ཡུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་མཐའ་གཅིག་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་

གཞིལ་བཞིན་གྱི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་ཟེན་པའི་
ཕྱིར་དེ། གཉིས་པ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་
མ་རྣམ་པ་བརྩུ་བྱུག་གི་བསྐྱེད་པ་འདི་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་
ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཆན་ཉིད་དག་ཡན་ནོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་མ་
ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་སྤྱབ་པའི་དོགས་ཡིན་ཞེ་ན། རིས་ཐོབ་ལུས་ངག་
གི་ཐ་སྐད་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མའི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་
བཤད་དེ། དོགས་པའི་རྩ་མཆན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་གིས་
རིས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྐད་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མའི་མིང་གིས་
དོགས་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་འདི་རྣམས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་
པ་ན་རིས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་བདེན་པར་མངོན་པར་
ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རིས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ལྷོག་པ་ལ་སོགས་པ་རིས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྐད་བྱུང་
པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པ་རྣམས་ཀྱི་རིས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྐད་ནི་འདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་
པར་བྱས་ཐམས་ཅད་བྱ་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ཤེས་བཟོད་

སྐད་ཅིག་མ་དངོས་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོར་
རང་གི་རིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རང་ལས་སྒོ་དམའ་བའི་གང་ཟག་གཞན་
ཀྱི་ངོ་བོར་ཕྱིར་མི་ཚྭ་གྲུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་འབྲས་ཉགས་ཡིན་དགོས་
པ་ལ། དེ་ཉིད་རང་ལས་སྒོ་དམའ་བའི་གང་ཟག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྱུད་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ཚྭ་གྲུ་པའི་ཉགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
རྒྱས་པར་བཤད། ཕྱིར་མི་ཚྭ་གྲུ་པའི་ཉགས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་
གྱི་བྱུང་ཆོས། བྱུང་གཞིའི་སྒྲོམ་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚམས་
སྦྱར་༥ ཙ་བ། འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ཚྭ་གྲུ་པའི་ཉགས་
བཤད་ཟེན་པ་དེའི་འོག་དུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ཚྭ་གྲུ་པའི་མཚན་ཉིད་
བཤད་རིགས་པ་ཡིན་པ་ལས་རེ་ཞིག་དང་པོར་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་འཆད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རིགས་པའི་དབང་ཡུག་གིས་ལུགས་ལས་བྱུང་པར་མ་བཟུང་བར་
བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་མི་སྒྱུ་འཁྱེས་འབྱུང་བས་བྱུང་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་ཉོགས་པའི་ཡན་ལག་
དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །

ཟབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །སྐྱར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད། །

ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་ཉོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་
འདོགས་དང་སྐྱར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དབྱེད་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་
 པ་དང་ཐ་སྟད་དུ་མེད་པའི་སྒྲུར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་གཟུགས་མེད་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་
 ལས་ངོ་བོ་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་སྒྲུར་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟབ་མོ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་
 པའི་དབྱེངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་ཐུན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱད་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་
 བོད་ དེ་ལྟར་བྱད་པར་བརྟན་ནས། བྱད་པར་གྱི་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་འཆད།

གཉིས་པ་ནི།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ།

ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་སྒྲོམ་པའི་ལམ།

ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ངེས་
 འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་དོན་མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་ངེས་པར་རྟོགས་
 པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་
 ཅན་ལྟར་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
 ལ་ངེས་པར་མཐོང་བའི་དོན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཐོས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཤེས་རབ་དག་གས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་རྗེས་ལས་བྱུང་

པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་ཚད་མས་འཇལ་
 བ་དང་ཞིབ་དུ་སྒྲེན་ས་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་དེའི་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་བྱི་བ་དང་། ལན་ནོ།།
 དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་དེ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཅེན། གཉིས་པ་ལ། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ།།
 དང་པོ་ནི།

དེ་ནི་རྒྱུ་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །

ཁུང་དུའི་ཁུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །

ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དེ། ཁུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཁུང་དུའི་ཁུང་དུ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡི་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགུའི་སྒྲོ་
 རས་རྒྱུ་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན།
 རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པས་རོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་རྣམ་པའི་སྒྲོ་རྣམ་ཤེས་སྒྲིབ་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལས་གངས་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་
 ཁམས་ལ་སོགས་པ་ས་དགུ་དག་ཏུ་ཁྱིད་རྣམ་པ་དགུ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཁུང་དུ་
 རྣམས་ཅེ་ཅེ་ཞིང་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཁུང་དུའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་
 དག་གི་གཉེན་པོ་ཁུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཅེ་ཅེ་ཞིང་ཁུང་དུ་དང་འབྲིང་
 དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟར་ན་འདི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་
 པ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་ན་མེད་དེ། ལུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སྤང་བ་ཁུང་

དུས་སེལ་ལ། རྒྱུ་དུ་ནི་ཆེན་པོས་སེལ་དོ། ཞེས་བྱ་བའི་དཔེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་
སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། ལུང་ལས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
ཞེས་སྤང་བུའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་མངོན་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ལ། བྱངས་ངེས་ལ་རྩོད་སྤང་། བྱེད་ལས་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་
ལ་རྩོད་ལན་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་རི་ལྟར་རྣམ་པ་
དགྲའ་ངེས་ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་དགྲ་བས་མང་
བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བརྒྱུས་པ་དེ་དང་དེ་
ལས་སྒྲོམ་ལམ་དགྲ་པོ་རྣམ་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མངོན་དེ། འབྲས་བུ་བསོད་རྣམས་བྱངས་
མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་ཆད་མེད་པ་སྟེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉེས་
པ་ལ། ཙ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱངས་མེད་ལ་སོགས་བརྟན་པ་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །

ཀུན་རྫོབ་དུ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བའི། །རྒྱ་མཐུན་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞེད། །

འབྲས་བུ་བསོད་རྣམས་བྱངས་མེད་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པ་རྣམས་དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་
པ་མ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྟད་དུ་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་དུ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གསུང་རབ་ལས་བྱངས་རི་ལྟར་བརྟན་
པ་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ལ། དོན་དམ་ལ་སྟོས་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྟོས་ཏེ་
བྱུང་པར་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རི་སྤང་བཞད་

ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡན་གནོད་རྩལ་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ་སྟེ་པ་འི་
སྐྱེ་བོ་སྟོང་མན་པ་འི་ངོར་དོགས་པ་བསུ་བར་གཞུང་འདི་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

དངོས་པོ་བཟོད་དུ་མེད་པ་ལ། ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་མི་རུང་། །

སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་ཅི་ཞིག་འཕྲོག་། །

ཁོ་ན་རེ། སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉེན་
པོ་ཅི་ཞིག་འཕྲོག་སྟེ་མི་འཕྲོག་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ།
སྒྲིམ་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་བཟོད་དུ་མེད་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་ནི་གཉེན་
པོ་འཕེལ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་པོར་འདོད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་པའི་
ཚྭ་གས་སྒྲིམ་སྤང་དང་། གཉེན་པོའི་སྒྲིམ་ལམ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་འབྲལ་བ་དང་
སྐྱེ་བར་མི་རུང་བར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ།
ཡང་དག་པར་ན་དེ་ཉིད་གཅིག་དང་གཞན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་བྱུང་བ་ཕྱིན་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
བས་ན་ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་ཀྱི་ངོ་པོ་ནི་ཅི་ཞིག་
པོར་དེ་ མམ་པར་བྱང་བ་ནི་ཅི་ཞིག་འཕྲོག་སྟེ། ཡན་གནོད་རྩལ་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་
ཉིད་པས་སྤང་བའི་གཉེན་པོར་ཉེ་བར་དགོད་པར་མི་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེ་ན། གཉིས་
པ་ལན་ལ། མཆོམས་སྐྱར། ཅུ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་
སྒྲིམ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ལན་འདི་ལྟར་འདེབས། གཉིས་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྐབས་བྱེད། །

ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིལ་མེད་ཀྱང་། སྤང་བྱ་སྤོང་བ་སོགས་
 གྱི་བྱ་བ་མི་འཐད་མི་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་དམ་པར་མེད་ཀྱང་
 བ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་ལམ་འདི་ནི་དོན་
 དམ་པར་མེད་ཀྱང་བ་སྙད་དུ་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་སོགས་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཐུར་༥

བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞེད།།

དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་བ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་
 བྱེད་པར་ཡང་མཚུངས་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་བཞིན་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་ལམ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བཞེད་པའི་ཐུར།
 གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། བ་སྙད་དུ་བྱལ་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདོད་
 ལན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། དཔེ་སྐྱབ་པ་དང་། དོན་ལ་སྐྱར་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་
 ལྟར་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིལ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་བྱང་
 ཆུབ་སྤྱོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་མཁྲེན་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་
 དུ་མེད་ཀྱང་བ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་བ་སྙད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་
 གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་བདག་པོ་ཙམ་གྱིས་སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་ལས་དག་པ་ནས་བྱང་སེམས་འཕགས་
 པའི་བར་གྱི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་པོ་རྣམས་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
 དོན་བྱུང་པར་ཅན་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིན་ས་དོན་བྱེད་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ལམ་
བདེན་པས་སྒྲེང་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་འདི་ཡང་ཆོས་
ཅན་། འོན་པ་མ་དུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དེ།
སྒྲོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དྲི་མ་འཛོམས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་དོན་དམ་ལ་སྒྲོས་ཏེ་འདོད་ལན་ནི། དོན་དམ་པར་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་
ཉིས་པ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ནི་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉིས་པོ་འཕེལ་བ་དགག་
པའི་ཚུལ་དུ་བཞེད་པས། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་སྤང་བྱ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་དེའི་ཆེ་
དོན་དམ་པར་སྒྲོར་བ་མེད་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐ་སྟངས་ལ་སྒྲོས་པའི་ཚུད་སྤང་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་
ཡིན་ན་ཡང་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་ངོ་སྒྲོམ་པའི་དོགས་
པ་བསུ་བར། གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ནི་སྤྲ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན།།

ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱེད་སྐད་ཅིག་སྤྲ་མ་སོགས་རེ་རེ་ལས་
བསྐྱེད་པར་མི་རིགས། སྐད་ཅིག་སྤྲ་ཕྱི་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་ཀྱང་མི་སྐྱེད། སྐད་
ཅིག་སྤྲ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འབྲེཆེན་པོ་
ལ་སོགས་པ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་སྤྲ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་བྱང་
ཆུབ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་སྤྲ་མ་ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནས་ལྷན་ཅིག་དུ་ཆོགས་ནས་

བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་ནི་བདག་པ་གསུམ་པ་འདི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མཁའ་ས་
 པ་རེད་མདའ་བ་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་
 ཡང་མི་འཐད་པས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་
 པོ་འདིར་མཐའ་ཚད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སུ་བསུ་བ་ལ་མི་མཁའ་ས་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་སུན་འབྲུན་པ་ལ། གཡག་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ བྱང་ཆུབ་མི་
 བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཤེད་གསུམ་པོ་དེར་མཐའ་ཚད་དམ་མཚན་དུ། ཚད་ན་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་
 པ་མི་འཐད་མཚན་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སུ་བསུ་བ་ལ་མི་མཁའ་ས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 ཟེར་བཞི་སུན་འབྲུན་ལྟར་སྤང་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་པོ་
 འདིར་མཐའ་ཚད་ཅིང་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་མི་འཐད་ན། བྱང་ཆུབ་མི་བསྐྱེད་དགོས་
 ལ། བྱང་ཆུབ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཤེད་གསུམ་པོ་དེར་མཐའ་ཚད་ཅིང་། གསུམ་པོ་
 གང་ཡང་མི་འཐད་ན་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མཐའ་ཚད་ན་བྱང་ཆུབ་
 མི་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཆེས་མི་འཐད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་ཕྱི་རེ་རེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ནི་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཕྱིར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 བྱང་ཆུབ་སྐྱུབ་པར་ཤེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན་
 མཐའ་དག་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་དོན་བྱང་ཆུབ་སྐྱུབ་པར་ཤེད་པ་སྤང་བའི་
 སེམས་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་སེམས་ཅན་
 རྒྱུ་མ་ནི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུ་
 ལ་ཡིད་ཀྱིས་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་རྩལ་ཐད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་

ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དྲན་པ་ཉི་པར་བཞག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་པའི་
 རང་གི་ངོ་པོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལྟ་ཕྱིར་གྱུར་པ་མང་
 པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཕྱི་མ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ལྟ་
 རྒྱུ་ལྟ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇིག་པས་ན་སེམས་ལྟ་ཕྱི་གཉིས་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་གཅིག་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཇི་སྟར་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་
 བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་སྣང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་
 བྱེད་པ་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ།
 དང་པོ་ནི། ཇི་སྟར་བཤད་པའི་ཚིག་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་གཞུང་འདི་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི།

མར་མེད་དཔེ་ཡི་རྒྱལ་གྱིས་ནི། །ཟུང་མེད་ཆོས་ཉིད་ནམ་པ་བརྒྱད་།

ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྟངས་ཅིག་ལྟ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་འབྲས་
 བྱང་ཆུབ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་མེད་པར་ཐལ། མར་མེ་སྟངས་ཅིག་ལྟ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟངས་བྱ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པར་སྟེག་པའི་མར་མེད་དཔེ་རྒྱལ་གྱིས་ནི་ཐེག་
 ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྟངས་ཅིག་ལྟ་ཕྱི་མང་པོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་
 བསྐྱེད་པ་དང་ཟུང་མེད་ཆོས་ཉིད་ནམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། དེས་གཞན་ཡང་མཆོན་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དཔེ་
 སྐྱུ་པ་དང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་མི་སྟེག་ ལྟོས་ནས་སྟེག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། སྟངས་ཅིག་དང་པོས་ལྟོས་མེད་དུ་སྟེག་པ་དང་། སྟངས་ཅིག་

གཉིས་པས་ལྟོས་མེད་དུ་མི་སྲེག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྷར་མེ་ལྷེ་དང་སྤྱིང་པོ་སྤྱི་མ་
 ལྷན་པུད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ལྷེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མེད་པར་
 ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུའི་མཆོན་ཉིད་སྤོང་བུ་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་ཕུའི་མཆོན་
 ཉིད་སྲེག་པར་བུ་བ་སྤོང་བུ་རྩོགས་པར་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་མེ་ལྷེ་སྐད་ཅིག་
 མ་གཉིས་པ་གཉིས་རང་གི་རྒྱས་པམན་ཚུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དུས་མཉམ་པ་པུད་པ་ཅམ་ཞིག་
 དུ་བསྐྱེད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་གྱི། སྤོང་བུ་སྲེག་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་དང་སྤྱིང་པོ་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། མེ་ལྷེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་
 ནས་རྒྱུའི་མཆོན་ཉིད་སྤོང་བུ་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་ཕུའི་མཆོན་ཉིད་སྲེག་པར་
 བུ་བ་སྤོང་བུ་རྩོགས་པར་ཆོག་པ་མེད་དེ། མེ་ལྷེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་
 ཀུན་རྩོམ་དུ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉག་དུ་ཡོད་
 པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཉག་དུ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་དུ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས་གྲངས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་ཆད་མས་
 བསལ་བས་ཉེས་པ་དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟོས་ནས་
 སྲེག་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་ཕྱིར་མེ་ལྷེ་སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱི་རྟོས་མེད་དུ་མི་སྲེག་
 པར་ལྟོས་ནས་སྲེག་པ་དེ་ལྷར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྲེག་པར་བུ་
 བ་ཡོད་དེ། མེ་ལྷེ་དང་སྤོང་བུ་སྤྱི་མ་ལྷན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་མེད་པར་ཞིག་ཀྱང་མེ་ལྷེ་དང་། འབྲས་ཕུ་སྤོང་བུ་དག་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ། འབྲས་ཕུ་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་འཛིག་པ་དུས་མཉམ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་

པའི་ཕྱིར། མེ་ལྗེ་དང་སྤྲོད་བྱ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
ལ་སྟོན་ནས་སྤྲོད་མ་དེས་བྱས་པ་མཐུ་ཕྱལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆོ་རྒྱུན་ནི་ད་སྐད་ཆོད་འདི་པ་ཅམ་
གྱི་བདག་ནི་ད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ནི་ད་ཀྱིས་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་
ཀྱི་རིགས་པས་མ་བརྟགས་ཅིག་ཕུར་ཉམས་དགའ་བ་ནི་ད་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྟེག་བྱ་སྟེག་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དཔེ་དོན་སྤྱར་བ་ནི། དེ་བས་ན་མེ་ལྗེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་ཀྱང་མེ་
ལྗེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་མ་སྟོན་པར་སྟོང་པོ་སྟོང་པོ་མེ་སྟེག་ལ་མི་ལྗེ་སྐད་ཅིག་མ་
གཉིས་པས་ཀྱང་མེ་ལྗེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་མ་སྟོན་པར་སྟོང་པོ་མ་སྟེག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་མར་མེའི་དཔེའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
རིགས་སོ། །མེ་ལྗེ་སྐད་ཅིག་མ་སྤྲོད་མ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྤྱུལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་དངོས་
པོ་ཆད་ཡོད་པ་རྣམས་པ་རྒྱུད་དུ་ཞིག་སྤྲང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲོད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
ལ་སྤྲང་བའི་དོན་གྱིས་དཔེན་པ་སྤྲོད་མ་བས་རྣམས་པ་རྟག་པར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་སྤྲང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱི་མ་སྐྱེ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱིར་ལྟར་པ་གཉིས་རྣམས་པ་འདུག་པའི་
ཡུལ་བྱང་ཆུབ་གཅིག་ལ་ཕན་པ་ནི་བར་སྟོར་བ་མར་མེའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་
བྱེད་པ་ལྟར་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་ཚུལ་ཇི་སྐད་སྟོན་པའི་
མར་མེའི་དཔེ་ཁོ་ནས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་འབའ་ཞིག་མཚོན་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བབ་མོའི་ཆོས་ནི་ད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁོང་དུ་

ཁུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་ཚྲིག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར།
ཅ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཕྱིར་མི་ཚྲིག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཟབ་མོ་རྣམ་
པ་བརྒྱད་གང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།

སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་།

ཤེས་དང་སྦྱོད་དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད།

བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བཆོས་ཅན། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཐུགས་སུ་ཁུད་པ་དང་
ཟུན་ཏེ། གཞིའི་གནས་ལུགས་ཟབ་པ་སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་ཟབ་པ་དང་། སྦྱོད་པ་
ཉམས་སུ་ཡེན་ཆུ་ལ་ཟབ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་དང་སྦྱོད་དང་གཉིས་
མེད་ཟབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཆུ་ལ་ཟབ་པ་ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་
པ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཁུད་པ་དང་ཟུན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཟབ་མོའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་
རྟགས་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཆུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བཆོས་
ཅན་ཤིན་ཏུ་བདེན་པས་སྤོང་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུར་བའི་སྒྲིའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱེ་
བ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་ཁུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་སྒྲུ་མ་དང་ཕྱི་
མ་དག་རེ་རེ་ཁོ་ན་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན། ཐ་སྙད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་འོན་ཀྱང་བསྒྲོམས་པས་རྟགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུགས་སུ་ཁུད་པ་དང་ཟུན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
འགག་པ་ཟབ་མོ་ཐུགས་སུ་ཁུད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་པོ་བྱང་བ་ཉིད་

ནས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགོག་ཞེས་བྱ་
 བ་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་མོ་ཐུགས་སུ་
 རྟུན་པ་དང་ལྡན་ཏེ། སྒོ་བ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་
 གྲང་དུས་མ་ཡིན་པར་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 རེས་བྱ་ཟབ་མོ་ཐུགས་སུ་རྟུན་པ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་
 དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རེས་པ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་དགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་
 ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོང་
 པ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་ཏེ། བདེན་པས་སྟོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོང་
 པ་མེད་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱོང་པའི་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
 ཅན། གཉིས་སུ་མེད་པ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དུ་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐབས་
 ལ་མཁས་པ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ་དོན་
 དམ་པར་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འཐོབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་རྟོགས་པ་རྟོགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ས་བརྟན་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཟབ་
 པ་ཉིད་བརྟན་ཐུགས་སུ་རྟུན་པའི་སྒོ་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་
 ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ནམ་པར་ཐར་པ་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་བྱ་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་མན་པའི་ངོར་ཕན་རྒྱུན་འགལ་བའི་དོན་མི་འགལ་བར་གཞི་མཐུན་

དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བཞི། སྐྱབ་པ་ཕྱིར་མི་ཚྲིག་པའི་ཚྲིགས་མཆོན་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ནོ། །འདིའི་སྐྱབ་པ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་བྱ་དགོས་ཀྱང་སྐྱམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ཚྲིག་པའི་སྐབས་སུ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ཚྲིག་པའི་རྟགས་ཀྱང་བཤད་པ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་གསུམ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བྱད་པར་ཅན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་སྐྱའི་རྒྱ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ། ཡོངས་སྐྱའི་རྒྱ་ཞིང་དག་པའི་སྐྱོར་བ། སྐྱལ་སྐྱའི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྐྱར། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱིར་མི་ཚྲིག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མཉམ་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བའི་རྒྱ་ལ་འབད་པ་ཡིན་པས། ཕྱིར་མི་ཚྲིག་པའི་རྟགས་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་འཁོར་བ་དང་མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྡན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །
བྱང་མེམས་ས་བརྒྱད་པ་བཆོས་ཅན། སྤྱིད་དང་ཞི་བར་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྤྱིད་ཞི་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐྱས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་འགྱུར་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། སྤྱིད་ཞིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། དེར་མེད་པ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

ལས་མེད་ལ་སྟོགས་ལྡན་ཀ་ཡི། །ལན་ནི་ངེ་སྤྱད་བཤད་པར་ཟད། །

ཁོ་ན་རེ། ལས་འབྲས་བཞག་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱན་དོན་དམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་སྟགས་པ་ལྷན་ཀ་ཡི་ལན་ནི་མདོ་ལས་ཇི་སྟངས་བཤད་པར་
 ཟད་པའི་ལྷན་ཀ་སྤང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།
 ལྷན་ཀ་སྤང་བ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤང་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་ངོ་ཤོ་བ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པས་ན་འཁོར་
 འདས་གཉིས་བདེན་སྟོང་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མི་མཐུན་པ་འཁོར་བ་དང་གཉིན་པོ་རྒྱུ་པར་བྱང་བ་རྒྱུས་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་
 ཐ་སྙད་དུ་སྤང་བརྟན་ཙམ་གྱི་ངོ་བོས་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལྷན་ཀ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཉིན་པར་ཡང་
 མི་དགེ་བ་བརྒྱ་དང་སྟེན་པ་ལ་སྟགས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་
 སྟོང་བ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་
 ན་ཡང་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་དགེ་མི་དགེ་ལ་སྟགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷན་ཀ་རྒྱུས་ལན་ནི་ལོག་ནས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། ཁྲབ་
 པ་མ་ངེས་པའི་ལན། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་རང་ལ་གྲགས་
 པའི་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པར་དཔེར་བཞེད། དེ་དབུ་མ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་བརྟན་པའོ།
 དང་པོ་ལ། སྒོ་དོན་དམ་པའི་ངོར་བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་མ་གྲུབ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་
 སྲངས་པ་དང་། སྒོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པར་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་
 སྲངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་ལྗང་ཕྱི་རིལ་གྱི་དོན་སྒྲིབ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སྒྲིབ་དམ་
 པ་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བའི་གཟུང་རྩེ་བསྟོན་བྱེད་སྤྱད་ཀྱང་བསད་བྱ་སྤྱ་ཡང་བསད་
 པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དང་རྒྱན་དང་རྒྱན་ཅན་དུ་གང་བ་ཡང་མེད།
 མ་བསད་པ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་སྤང་བ་ཡང་མ་ཡིན། སྤྱད་ཀྱང་
 སྤྱི་ལོར་མ་བྱེན་པར་གླངས་པ་ཡང་མེད་མ་གླངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 གཟུང་རྩེ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དུ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་
 ལ་སྒྲིབ་དེ་བཟུང་རྩེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རུལ་ཤུན་ཉིད་སྤང་ཁིང་། དངོས་
 སྤྱད་མས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མེད་
 པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་དམན་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་
 ལྷ་ཆོགས་ལས་ལས་སྐྱེས་ཞེས་འབྱུང་བས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཐུན་མོང་
 དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉན་
 ཐོས་ལྷེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷགས་ལ་དགེ་མེད་གེ་ལས་ལམ་སྒྲིབ་རྒྱུ་རྩིབ་པ་རྟོག་པའི་རྩིབ་
 རྒྱུ་པ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་དམ་པར་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བའི་གཟུང་རྩེ་དགེ་མེད་གེ་
 ལས་ལམ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིགས་ལ་བསད་བྱའི་སྒྲིག་གི་རྒྱན་འཇུག་
 པ་དང་འགལ་བའི་དངོས་སྤོ་གསྟོན་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསད་བྱ་དང་གསྟོན་པ་སྤོ་
 ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིགས་སྒྲིག་གཅིད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་རྒྱུ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བརྒྱུ་ལ་སེམས་དང་གཞིང་སེམས་ལ་
 སོགས་པ་དང་རྟེན་པ་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་འཛིག་པ་དང་འབྲུ་བའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དབྱུ་མ་པ་ལ་ཡང་མ་གླངས་པར་བསྟན་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་

དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་བདེན་པར་མེད་ན་མེད་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་བདེན་པར་
 མེད་པ་མི་ལམ་དང་འདྲ་ཡང་བྱིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་མ་ཉམས་
 པ་ནམས་ལ་བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་སོགས་དེ་དང་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་
 དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་
 དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ལན་དེ་དང་དོན་
 དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདོད་ལེན་དེ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལན་འགྲེལ་པ་འདི་ལས་ཕྱོགས་གཞན་
 བེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོན་
 བསྐྱུས་ན་ལས་འབྲས་བདེན་པར་མེད་ན་ཉིན་པར་ཡང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གསོག་པ་མི་
 འཐད་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། དོན་སྣ་ཁྲོད་རང་གི་ལུགས་ལ་སྒོ་དོན་དམ་པར་དབང་གེས་
 ཀྱི་ངོར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱང་དེ་སྟོན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་ངེད་དབུ་མ་པ་ཡང་ལས་འབྲས་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ངོར་མེད་
 ཀྱང་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ལ་དབུ་མ་པ་ལ་དཔེ་མ་གྲུབ། དོན་སྣ་བ་ལ་
 དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་མི་ལམ་དེ་དབུ་མ་པའི་ངོར་དགེ་མི་དགེའི་
 ལས་གསོག་པ་མེད་པའི་དཔེར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། མི་ལམ་སེམས་ནི་གཉིད་
 ཀྱི་ཉམས། དེས་ན་འབྲས་བྱ་འདྲ་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་མི་ལམ་དུ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲིན་
 པ་སྟོབས་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་འབྲས་བྱ་འབྲིན་པར་དབུ་མ་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་མ་གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་དེ་དོན་སྣ་པའི་ངོར་ཡང་དགེ་མི་དགེའི་
 ལས་གསོག་པ་མེད་པའི་དཔེར་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་ལམ་ན་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་

ལས་སྤྱད་པ་ནས་སང་པའི་གནས་སྐབས་ན་གྲེ་མ་བདག་གིས་བྱས་སོ་ཡིགས་པར་བྱས་
 སོ་ཞེས་ཇེས་སྤྲི་རངས་ནས་ཇེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 གསེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསེས་ཏེ། མངོན་ཞེན་དག་པོས་གསེས་བདབ་ན་མི་ལམ་གྱི་ལས་
 འབྲས་བུ་འབྱེན་ངེས་སུ་དོན་སྤྲི་ལྷགས་ལ་ཡང་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེས་
 གྲུབ་པའི་དོན་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་བདེན་སྟོང་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོན་ཕྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དྭགས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་མཐུན་དཔེ་
 ཡང་དག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོངས་སྤྲི་རྒྱ་ཁོང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ། མཚམས་
 སྦྱར་ཏེ། ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། སྤོང་ཞི་གཉིས་ཀ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་
 དུ་རྒྱམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་རང་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་པའི་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས་དེའི་འོག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་
 འཆད་ཏེ། གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། རྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་མ་དག་པ། །

དེ་ལ་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིས། སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། །

བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
 ཐོབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་མ་དག་པ་དག་པར་སྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོན་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་མ་དག་པ་དེ་ལ་དག་པར་སྐྱབ་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱམ་པར་དག་པའི་སྦྱོར་
 བ་དང་ཐུན་ཏེ། དག་པའི་ཅ་བ་སྤྲིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དང་རྟོན་གྱི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཕྱེ་བྲག་གིས་དག་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱམ་པ་གཉིས་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་

བཅུད་ཀྱི་ཁིང་བཀའ་པ་དང་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོ་
 ལྟའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་ཁིང་རྩོད་པ་དང་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་གསེར་གྱི་ས་ཕྱོགས་ལ་ཡིན་ཏེ་ལས་མེད་
 མངས་རིས་སུ་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་ཁིང་རྒྱལ་པར་དག་པའི་
 སྒྱུར་བ་ནི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བ་ལ། མཆམས་སྒྱུར། ཅུ་བ། འགྲེལ་
 པའོ། ཡོད་པོ་ནི། རང་གི་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་རྒྱལ་པར་དག་པ་སྐྱུབ་པ་ནི་ཐབས་
 མཁས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛེད་པ་བྱ་དགོས་པས་ཁིང་དག་པའི་འོག་
 དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྱུར་བ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

ཡུལ་དང་སྒྱུར་བ་ཅན་འདི་ནི། འདྲ་རྒྱམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །

མི་གནས་ཇི་བཞིན་གྲགས་དང་ནི། རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་མཆམ་ཉིད་དང་། །

མ་ཆགས་པ་དང་མི་དམིགས་དང་། མཆམ་མ་སྒྲོན་ལམ་ཟད་པ་དང་། །

དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཆད་མེད་པ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྒྱལ་བ་བཅུ། །

ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྱུར་བ་ཅན་གྱི་ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་
 པ་བཅུ་ཡོད་དེ། བདུད་བཞིའི་དབྱ་རྒྱམས་ལས་ནི་འདས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་
 བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་རྒྱལ་བ་བཅུ་
 མཛེན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དུས་དང་མི་ཕན་པ་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་
 པའི་སྒྱུར་བ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་རྒྱལ་བ་བཅུ་ཡོད་དེ།
 ཅུ་བ་ལ་བཀོད་པའི་རྟགས་དེའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱམས་གང་ཞེ་ན། ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་

ཅན། ལྷའི་བུའི་བདུད་དང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་། ཡུང་པོའི་བདུད་རགས་པ་ལས་འདས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་རྣམས་འཕྱོར་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམས་འཕྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པར་ཐ་སྟད་དུ་གནས་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟོམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། གཞན་དོན་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དང་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོར་བ་དང་ལྡན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དཀའ་བ་སྟུང་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པར་མེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ས་དང་ལམ་གྱི་ཆོས་དཀར་པོ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བདེན་འཛིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་པོར་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་སྟོར་བ་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱལ་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷའི་མཆན་མ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྟོར་བ་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཆན་མ་མེད་པ་བསྐྱལ་པར་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་དོན་དམ་པར་སྟོན་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པ་བསྐྱལ་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཕྱིར་མི་ཐོག་ལས་བརྒམས་ཏེ་བྱི་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ཅན་ལ་ཕྱིར་

མི་ཚྭ་ཤི་རྟགས་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མི་ཚྭ་ཤི་རྟགས་
 པ་བརྗོད་པས་རང་ཉིད་ཕྱིར་མི་ཚྭ་ཤི་རྟགས་ལྟ་བུ་པར་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བྱང་པར་ཅན་དང་ཐུན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་པ་ཆད་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཐུན་ཏེ།
 རིག་པའི་གནས་ལྡ་ལ་མཁས་ཤིང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་གོམས་
 པས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བཞི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་པ་ཅས་མངོན་པར་རྟགས་
 པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། རྣམ་ཀླན་མངོན་པར་རྟགས་པར་རྟགས་པའི་སྐབས་ཏེ་བཞི་
 པའོ། རྟོ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་པ་ཅས་མངོན་རྟགས་པར་
 རྟགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་
 བཤད་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་དག །

རྒྱལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣམ་རྟགས་སྟེར། །

ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་རི་ལྟ་བུར། །

མངོན་རྟགས་རྒྱད་ལ་སྟེ་པའི་རིམ་པ་བཤད། །

ཕྱ གཉིས་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུའི་ཅེ་མོའི་སྦྱར་བ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་
 པས་མཆམས་སྦྱར། ལེའུའི་གཞུང་བཤད། སྐབས་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་
 རྩོགས་སྦྱར་བ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། མཁའ་ཉན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱར་
 བ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཅེ་མོའི་རྟོགས་
 པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅེ་སྦྱར་དེ་རྟོགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་ས་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གོ་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྦྱར་ལམ་ཅེ་
 སྦྱར་དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར། སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར། དང་
 པོ་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། རྟོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲིད་ཀྱི་ཅེ་སྦྱར། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྦྱར།
 བཟོད་པའི་ཅེ་སྦྱར། ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྦྱར། དང་པོ་ལ་ཅ་བ། འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་
 རྟོན་

ཆེ་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །ཆེ་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས། །

ཅེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱར་བའི་རྟོགས། །རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད། །

དྲིད་ཀྱི་ཅེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱར་བ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དག་ཏུ་ཡུམ་གྱི་མདོ་
 ལས་བཞེད་དེ། ཆེ་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཆེ་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ནི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཐོབ་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། སད་དུས་སུ་སྤོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་

ལྷག་མཐོང་གིན་དུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པར་ལྷ་བ་དང་། སད་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གོམས་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་ན་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་
 པ་དང་། སད་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་དགེ་ཅ་སྟེན་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་མི་ལམ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བ་རྒྱ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་
 ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྲལ་གྱི་ནམ་པར་
 འབྲལ་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་དམིགས་པ་དང་། མི་ལམ་ན་ཡང་
 བདག་སད་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་བརྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དམ་
 པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སད་མི་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ན་ཡང་དཔྱལ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་དུ་
 ངན་སོང་གི་མིང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་ངན་སོང་སྟོང་བ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་།
 སད་མི་གཉིས་ཀར་གྲོང་བྱེར་ལ་སོགས་པ་མེས་འཆོག་པར་རབ་དུ་ཁྱི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་
 པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གྲུབ་པ་དང་། སད་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གཞོན་སྐྱེན་
 ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པས་ཟིན་པ་ན་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་པས་མེད་པར་བྱེད་པའི་
 བདེན་པའི་ཆོག་གྲུབ་པ་དང་། རང་ཉིད་བདུད་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཡོལ་བདུད་
 ཀྱི་ལས་ཟིན་གྱིས་གཞོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་གཞན་དོན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། ཅེ་མོའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་
 རྒྱལ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཅེ་མོའི་རྟགས་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྱུར་ལ། མཚམས་སྒྱུར། ཅ་བ། འབྲེལ་པོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ལྟར་དགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བསོད་ནམས་ནམ་པར་འཕེལ་བ་ནམ་པ་དུ་ཞིག་
ཡོད་ཅེ་ན། ནམ་པར་འཕེལ་བའི་ཅེ་སྒྱུར་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

འཛམ་བུ་སྒྲིང་གི་སྒྲེ་བོ་སྟེད། །སངས་རྒྱས་མཚོད་པའི་དགེ་ལ་སོགས། །

ནམ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། །ནམ་འཕེལ་བ་དུ་ག་བདག་ཉིད་དོ། །

ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྱུར་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་ནམ་པར་
འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་སྟེ། འཛམ་བུ་སྒྲིང་གི་སྒྲེ་བོས་མཚོན་པའི་སྟོང་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཚོད་པའི་དགེ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་
མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྱུར་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་
ནམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་དེ། མེ་དོག་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་མཚོད་པའི་དགེ་ལ་
སོགས་པ་ནམ་པ་མང་པོ་དཔེར་མཛད་ནས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གོང་ནས་གོང་
དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། ནམ་འཕེལ་བ་དུ་ག་པོ་གང་ཞེ་ན།
བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཛམ་བུ་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཀྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོད་པ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་
ལྷག་པའི་ནམ་འཕེལ་དང་། བསོད་ནམས་དེ་བས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་
ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་
ནམས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། འཛམ་བུ་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་

ནམས་དགེ་པ་བརྩ་ལ་སོགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་
 འཇུག་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷའི་
 རིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་གྱས་པས་དྲུང་དུ་ཉེ་བར་འོངས་པ་དང་། བདུད་
 ཐམས་ཅད་ཟིན་གྱིས་གནོད་པ་དང་། རང་དང་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲེ་པོ་བྱང་
 སེམས་གཞན་ལ་སྒྲོན་པ་དང་འབྲ་པར་གྱས་ཤིང་། བསྐྱབ་པ་མཚུངས་པར་གནས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྒྲོན་པས་ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ནམ་པ་བརྒྱད་
 དང་། ཡང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅེ་མོའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་
 ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་སྦྱོར་བ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐོབ་པ་དང་། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་སེར་སྣ་སོགས་མི་སྦྱེ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་མངོན་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་
 རབ་དུ་མི་སྦྱེ་བ་དང་། ཤར་ཕྱིན་གྱི་ནང་དུ་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཀྱན་བསྐྱས་པ་ཤེས་པ་
 དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་དང་།
 ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསོད་ནམས་སྤྲ་མ་
 ལས་གཞན་ནམ་པ་བརྒྱད་དེ་བརྩ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བསོད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅེ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་
 པོ་ལ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ནམ་པར་འཕེལ་བས་ནམ་པར་སྤེལ་བའི་
 རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནམས་ནི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་

ངེས་པར་བདན་པ་ཡིན་པས་ངེས་པར་བདན་པ་འི་ཅེ་སྒྲོར་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲ་མེད་པ། །

སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །བདན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྟུང་། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་བོད་པ་ཆོས་ཅན། བདན་པ་འི་ཅེ་སྒྲོར་ཞེས་ནི་མངོན་ལས་མངོན་པར་བརྟུང་དེ། རང་དོན་རྫོགས་པས་བསྐྱུས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་རྫོགས་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲ་མེད་པ་འི་ཤེས་རབ་དང་། གཞན་དོན་སྤྱིར་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་འི་ཐབས་བདན་པ་དང་། ཐུན་པ་འི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་དེ་ཆོས་ཅན། ངེས་པར་བདན་པ་འི་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་འི་ཡང་དག་པ་འི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འི་སྒྲོབས་ཀྱིས་མཉམ་གཞན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྫོགས་པ་འི་གནས་སྐབས་ན་སྤྱིར་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་འི་མཆན་ཉིད་ཐབས་བདན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྲུང་མི་སྤྲུང་བ་འི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་སུམ་ཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྫོགས་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲ་མེད་པ་འི་ཤེས་རབ་བདན་པ་ཐོབ་པ་འི་ངེས་ཆ་གསུམ་པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྒྲོར་ལ། མཆོམས་སྐྱར་ཅ་བ་འབྲེལ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་གྱི་རྫོགས་པ་ངེས་པར་བདན་པར་བྱེད་པས་ངེས་པར་བདན་པར་འགྱུར་པ་འི་མཆན་ཉིད་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་འི་ཅེ་སྒྲོར་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

མྱོང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། སྟོང་གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་མཛད་ནས།
 བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ཉིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན། །
 ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྦྱར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མདོ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། མྱོང་
 བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་སྟོང་གཉིས་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིན་རྟེན་ཁམས་དག་གི་
 རྒྱུ་རྗེ་རྣམས་སྤངས་གྲངས་ཀྱིས་གཞུགས་པ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བས་བྱང་སེམས་
 བཞིའི་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མཆོན་ནས་བརྟན་པའི་
 ཕྱིར་དུ་གསུམ་པ་ནི། མྱོང་བཞི་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 རྣམས་ཀྱི་སའི་རྒྱལ་རྣམས་སྤངས་གྲངས་དང་། རྒྱུ་རྗེ་རྣམས་སྤེལ་ཅེ་སྟོང་སྤངས་པའི་
 ཐིགས་པའི་གྲངས་ཀྱིས་ཆད་བཟུང་བར་རྟུས་ཏེ། ཆད་སྟོང་པ་ནི་སྤང་ཆད་ཀྱིས་གཞུགས་
 པར་རྟུས་སོཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟུས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྦྱང་པའི་ཕ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བརྟུས་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མདོ་ལས་བརྗོད་པ་ནི་སེམས་ཀྱན་དུ་གནས་པ་ཆོས་
 མཆོག་ཅེ་སྦྱར་ཡིན་ཏེ། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སའི་རྒྱལ་རྣམས་སྤངས་གྲངས་དང་རྒྱ་
 རྒྱུ་རྗེ་སྤེལ་ཐིགས་པས་གཞུགས་པ་སོ་སོར་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་བྱང་
 སེམས་བཞིའི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་ཆས་ཀྱང་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་
 ཆད་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་ནས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་དོན་བརྟུ་བ་ནི། ཉགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་སོ་སོར་བརྟན་པའི་ཅེ་སྦྱར་བཞི་པོ་དེ་དག་
 ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞིའི་

ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཁྱད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུར་ལ། མཚམས་སྒྲུར་ལ། སྤང་གཉེན་སོ་སོའི་
 འོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཅེ་སྒྲུར་བཤད་
 ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཅེ་སྒྲུར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་འཆད་དོ། །གཉིས་
 པ་ལ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཤད། དེའི་གཉེན་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན།
 རྒྱས་པར་བཤད། འོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཟུང་རྟོག་མདོར་བསྟན། འཛིན་རྟོག་
 མདོར་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྲུར། ཅ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུར་དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་
 པས་རེ་ཞིག་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འཆད།
 གཉིས་པ་ནི།

འདུག་པ་དང་ནི་ཚྭ་ག་པ་ལ། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་དེ། །

དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཡུལ། །མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཤེས་བྱ། །
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་འདུག་པ་དང་ནི་ཚྭ་ག་པ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཅན། སོ་
 སོར་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུར་ཡོད་པའི་བྱེར། དེ་
 དག་ཆོས་ཅན། ཇི་བཞིན་ཡུལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་ཤེར་པར་བྱ་
 གྱེད། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་པའི་འོག་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱེར།

གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་འདུག་པར་བྱ་བ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དག་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གཟུང་བ་དང་། ཚྭ་ག་པར་བྱ་བ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་

ངོ་བོ་ཉིད་ཉན་ཐོས་པ་སྒྲིགས་པའི་ཆོས་དག་ལ་གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
འདོར་བའི་སྒྲིགས་གཟུང་བའི་ཞེས་གཟུང་བར་བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐོང་
སྤང་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་ཉན་མོངས་པ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྦྱོར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་
རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་
ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་
ཆོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བར་བདེན་པར་ཞེན་ནས་འདུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་
ཐུན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་མཛོར་བསྟན་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ།
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་བསྟན་ནས་འཛིན་པར་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ཅུ་བ་ནི།

སོ་སོའི་སྦྱོར་བ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བཟླས་ཡོད་པར། །

རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་དག་སོ་སོར་དགུ་བདག་ཉིད། །

གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་དག་གང་གི་འཛིན་པར་འདོད། །

དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི། །ངོ་བོས་སྤང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
དེ། སོ་སོའི་སྦྱོར་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་དབྱེ་བས་
སྦྱོས་བྱ་བཟླས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་
པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན།

སྔ་སྔར་དགའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་
 བྱིར་དུ་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གནས་ཆོད་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་གང་གིས་འཛིན་པར་
 འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་དེ་དག་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མེད་པའི་
 འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་དག་འཛིན་པ་མ་འཁྲུལ་བ་
 ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཐལ་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྟོན་སྔོན་སྟེ་པོ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་
 དུ་སྟེས་བྱ་ཆས་དང་བདགས་པ་བར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དག་ཡོད་པས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཆས་སུ་འཛིན་པར་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་རྩེ་
 སྤྱོད་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟེ་བ་ལ་གཤགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་དུ་ ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་དག་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 དག་ནི་ཤེས་པ་གང་གནས་ཆོད་དང་མཐུན་པ་འཛིན་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་
 པས་དེ་རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྤྱང་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་གི་ཆེ་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ཡུལ་
 གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཟུང་བའི་དོན་དག་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་ངོ་
 བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཆེ་གནས་ཆོད་དང་མཐུན་པ་གང་གིས་ཀྱང་འཛིན་
 པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྔ་སྔར་ནམ་པ་དགུ་ཡོད་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
 གྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། གཟུང་རྟོག་རྒྱས་བཤད། འཛིན་རྟོག་རྒྱས་བཤད་དོ།
 དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྤྱོད་
 ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤང་གཟུང་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་

གྱི་དམིགས་པ། སྤང་བྱ་འཛོམས་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འབྲུལ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་བརྟན་ཙམ་དུ་བྱ་བ་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་སེལ་བའི་རྣམ་པ་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སྟོན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དོར་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒྲུབ་དང་། མི་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་འཛོམས་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྲེན་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་སྟེ། དེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞན་དོན་གྱི་རྣམ་པ། ལས་དང་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐག་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དམན་ཞིང་འབྲས་བུ་གྲུ་མོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ལས་དང་ལྡན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་རྩ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུལ་པས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་

ཕྱིར་དེ།

གཉིས་པ་ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ་མཆམས་སྒྲུར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།
གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ཐོག་པ་འི་རྟོག་ཅན་ངེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་
ན་པོ། གཉིས་པ་ནི།

སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། །

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཆང་དང་། །

གཞན་གྱི་རྟོག་གིས་འགྲོ་བ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། །

ཉེ་ཆེ་བ་དང་སྒྲ་ཆོགས་ཉིད། །གནས་དང་འདུག་ལ་ཆོངས་པ་དང་། །

རྗེས་ལ་འགྲེལ་བྱ་བ་ལ། །རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི། །

ཐོག་པ་འི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་ཅན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལས་འབྱུང་། །

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་སྒྲུང་ཐོག་པ་འི་ཕྱོགས་
ཀྱི་རྟོག་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་དེ། ཉན་
རང་གི་ལམ་སྲིད་མཐའ་དང་ཞི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ན་རྟོགས་པ་དམན་པ་སོགས་ཡུལ་
གྱི་སྒྲོན་ནས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
པ་མཐོང་སྒྲུང་ཐོག་པ་འི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་ཅན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་རྣམ་པ་དགུ་པོ་ཆོས་
ཅན་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་འདུག་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་བཞེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་ས་པོན་འཛོམས་པའི་ཕྱིར།

དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལྔ་ཞེ་ན། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་དམན་པ། བདག་
 རྟེན་ཡོངས་འཛིན་དམན་པ། རོན་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་དམན་པ། སྤང་རྟོགས་
 རྩད་པར་ཅན་ལས་ཉམས་པ། ལམ་འབྲས་རྩད་པར་ཅན་མཐོབ་པས་ཉམས་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཉན་རང་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་ལ་ཞུགས་
 གྲང་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་རུང་བཞིག་དུ་ལྷུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཐབས་ཤེས་རྩད་པར་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་དམན་པ། རང་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་
 དམན་པ། རོན་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་དམན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན།
 གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ལམ་མ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་
 པོ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་གཞན་གྱི་
 རྟེན་གྱིས་འགོ་བཙེད་ཡིན་ཏེ། སྤེད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་གདམས་ངག་ལ་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་
 ཅན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་
 ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་མི་འདུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར།
 བཞི་པ་ལ། སྤངས་པ་དམན་པ། རྟོགས་པ་དམན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན།
 སྤངས་པ་ཉི་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོ་
 ཅམ་ཞིག་སྟོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་
 ཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། གཞི་

ལམ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བཞི་རིམ་གྱིས་སློབ་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ། ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་སློབ་པས་ཉམས་པ། འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་
མ་སློབ་པས་ཉམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་གནས་
པ་དང་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལམ་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མྱང་ངན་
ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་སློབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་
དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར།
དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཤྲོག་པར་བྱའོ་
ཞེས་ཡུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་ཤྲོག་པ་གཟུང་རྟོག་འཛོག་སྟེ། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ཉེས་པ་
དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ཀྱས་བཤད་ལ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྤྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ས་སྤྱེ་བོའི་
མཐོང་སྤང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་སྤྱེས་བུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཇི་
ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།

འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཁམས་རྣམས་ནི། །

གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེར་འབྲེལ་དང་། །གནས་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། །

ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པ་དང་། །ཆགས་པ་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། །

ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ལ། །འཛིན་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །

མཐོང་སྤང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དགུར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡིན་
 ཏན་འཛིན་པ་དང་། སྦྱོན་འདོར་པའི་གང་ཟག་རང་རྩ་བུའི་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཡོད་དུ་ཞེན་པའི་
 འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་རང་རྩ་བུའི་
 ཐུགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་དངོས་པོར་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཐོང་སྤང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་ཆོས་ཅན།
 མཐོང་བའི་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་དངོས་ཀྱིས་གཞིམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྩ་ལས་ཉམས་པ། འབྲས་
 བྱ་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ཉམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་ཞེན་པ། ཤེས་བྱ་ལ་ཞེན་པ།
 སྤང་གཉེན་ལ་ཞེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤང་དོར་དུ་ཞེན་པ། དེའི་ཀྱན་སྦྱོང་བདེན་པར་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ། དེའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱན་རྫོང་ལ་སྦྱོར་བཞེན་པར་
 ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་དང་སྦྱོན་འདོར་པའི་གང་ཟག་རང་རྩ་བུའི་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཡོད་དུ་ཞེན་པའི་
 འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཀྱན་བཏགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་མེ་བྱེད་པར་བདེན་པར་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རང་རྩ་བུའི་ཐུགས་སོགས་སྤང་བཞེན། གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་
 བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཆར་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་རང་རྩ་
 སོགས་སྤང་བཞེན། གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ཞེན་པ་ལ། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་
 པ་། བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པ། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་གནས་པས་བདེན་པར་བརྟུན་ནས་གནས་པའི་གང་

ཟག་རང་རྒྱ་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན། གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན། གསུམ་པ་སྤང་གཉེན་ལ་ཞེན་པ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པ། གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པའོ། ༥

དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་མ་ཆགས་པས་གང་ལ་ཡང་མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན་ འོ། ༥ གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་བསྒྲམ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྣམས་མཐུན་ལས་ཉམས་པ་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཐུན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྣམས་ཡོད་དུ་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སོགས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྟོགས་པ་དགུ་པོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞི་མ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤང་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྦྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེན། གཉིས་པ་ནི།

ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ལམ་ལ་ལམ་མིན་ངེས་འཛིན་དང་། །

འགོག་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། །དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །

གནས་དང་རིགས་ནི་འཛིག་པ་དང་། །དོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱ་མེད་དང་། །

ཕྱིར་ཚོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ། །འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །

ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ནས་བདུད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་སྐྱེས་བྱ་བ་ཏགས་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ལུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདུག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་འཛོམས་པའི་ཕྱིར།

དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་འདོད་པ་བཞིན་མི་ཐོབ་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ། ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅམ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་བྱ་བ་ཏགས་པར་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ། ཤེས་བྱ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་ལམ་མེད་པས་ལམ་གཞན་ཡར་ཕྱིན་

དུག་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ལུས་བྟགས་པར་ཞེས་སོགས་སྤར་
 བཞིན། གཉིས་པ་ལ། དགག་སྐྱབ་བདེན་པར་འཛིན་ལ། ཆོས་ལྡན་མི་ལྡན་བདེན་
 པར་འཛིན་པ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བདེན་པར་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་
 སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་འགག་པ་ཀྱན་ཆོལ་གྱི་ངོ་པོར་གནས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཞེན་པའི་སྐྱེས་ལུས་
 བྟགས་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱིས་བར་ཆད་མེད་པར་
 དང་གཅིག་ཤོས་སུ་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་
 དག་ལྡན་པར་དང་མི་ལྡན་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་སྐྱེས་ལུས་བྟགས་པར་འཛིན་པ་
 ལ་དམིགས་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན། གསུམ་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་བྱ་
 དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ལ་སྐྱེས་ལུས་བྟགས་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན། གསུམ་པ་ཡང་
 དག་པའི་ལམ་དང་འགལ་བ་ལ། དམན་པའི་རིགས་ཉམས་པ། མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་
 བཤ། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་ཟིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་
 སོགས་པའི་རིགས་འཛིན་ཅིང་ཉམས་པ་ལ་སྐྱེས་ལུས་བྟགས་པར་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་
 ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན། གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དོན་གཉེར་མེད་
 བཤ། དེའི་རྒྱ་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་
 ཆོག་པར་བཟུང་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་མེད་པས་སངས་
 རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་པའི་འདོད་པ་མེད་པ་ལ་སྐྱེས་ལུས་བྟགས་པར་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་
 ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཤེར་

ཕྱིན་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་ལ་སྒྲིམ་བྱར་བཏགས་པར་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ཞེས་སོགས་སྤར་
 བཞིན། གསུམ་པ་འགལ་ཁྱེན་གྱིས་ཟེན་པ་ནི། སེར་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ཆོལ་བའི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་ལ་སྒྲིམ་བྱར་བཏགས་
 པར་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་
 བཏགས་སོ། ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྟོག་པ་དགུ་པོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་
 སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞིམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཟུང་རྟོག་འཛིན་
 རྟོག་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། འདུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་ལྡོག་
 པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དེའི་སྒོ་ནས་སྤྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱེ་བའོ། །
 རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ལྡོག་
 བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཤེས་སྤྱི་བ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་མི་འཐད་དོ། ། གསུམ་པ་དོན་
 བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དགུས་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་
 ཉིད་ལས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་
 ལ་དེ་དག་སྤང་བ་ཉིད་ཏུ་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དོ་ཞེས་
 བྱང་བར་ཁོང་དུ་ཁྱུད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་གཉེན་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་རྒྱ། དེའི་འབྲས་བྱ་བྱང་
 ཆེན། དེའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་ཅེ་སྦྱར་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་བརྟན་
 ར་མཐར་བྱག་གི་བྱང་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་རྒྱ་གང་
 དང་བཅས་པས་བྱང་ཁྱབ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་བར་སྐབས་

ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། རེ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཡོངས་གཏོང་དང་། །

དེ་ཐོབ་པར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ། །བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཆན་ཉིད་དོ། །

བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཤེར་
 སྤྱིར་གྱི་ཆོག་དོན་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཅེ་སྤྱོད་དེ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་
 རྒྱ་མཉམ་གཞན་ཏུ་རང་གི་ཤེར་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཆན་
 ཉིད་དང་ཐུན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་
 གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་
 པ་འགྲེལ་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལ་འགོད་པ་དང་། རང་ཉིད་
 བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་སྟོན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པས་འོག་
 ནས་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་དག་མཐོང་
 པའི་ལམ་ལ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་འགོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་
 གྱི་རྒྱ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་དེ་གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐའི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཁོ་ནར་གཞན་ཏུ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་ཆོག་དང་དོན་ལ་སྟོན་པའི་
 སྟོན་སྟེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་གཏོང་པ་ནི་ཆོས་ཅན།
 མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་གནས་པ་ལ་གཞན་འགོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། བྱང་
 ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་མཉམ་གཞན་ཏུ་གནས་ལུགས་དོགས་

པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རིལ་དུ་བྱིན་པ་རང་གིས་སྒྲིམ་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་དུ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་རྒྱ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་ལ། རང་ལྷགས་ཀྱི་བྱང་ཆེན་ངོས་བཟུང་བ། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དེ་མི་འབྲད་པ། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་ནམས་བདེན་སྟོང་དུ་ཁས་བྲངས་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་སྒྲོར་ཅེ་ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་གང་གི་དོན་དུ་མཐོང་པའི་ལམ་རང་གི་དེ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པར་བཞེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སྲུ་བཅད་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅས་བཞེད་དེ། །

ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་བྱིར་དེ་དག །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

སྐྱེ་བ་པོ་དོན་དམ་པར་ཟད་པ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་དེ། དེ་ལྟར་ཟད་མེད་དང་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་བྱིར། དྲི་མ་ཟད་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་མདོར་སྒྲུབ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་དག་གོ་རིམ་སྐབས་བཞིན་དུ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱ་ན། དོན་དམ་པར་དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བ་མདོར་སྒྲུབ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཞེས་མདོ་ལས་བཞེད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པའི་དྲི་མ་སྐྱེས་པ་འདས་པ་དང་ད་

ལྷ་བ་གཉིས་དང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དངོས་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་བརྟགས་
 པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། འོན་དམ་པར་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤྱོད། དབུས་མཐའ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པར།
 འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་བདེན་པས་སྟོང་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་དམ་སྐྱེས་པ་
 ཉི་རྟགས་གང་རུང་རེས་ཆོག་པའི་དོན་ནོ། །སྐྱབ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་
 མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འོན་དམ་
 པར་རྒྱ་བདག་སོགས་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ། འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འང་མི་སྐྱེ། དངོས་
 མེད་དུ་གྱུར་པ་འང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ། དོན་དམ་པར་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་པོ་སྟོང་བཞིན་དུ་ཡོ། །རྟགས་རྣམས་གྲུབ་སྟེ། ཇི་སྐད་བཤད་
 པའི་ཆད་མ་ལ་སོགས་པས་དོན་དམ་པར་འཐད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་མཁུན་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བྱི་མ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཟད་
 པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ། ཁས་སྐྱེངས་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ལ།
 མཆོམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་གང་དག་དེ་མ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྦྱར་ཡོད་འཇིག་པའི་བསམ་པས་ཟད་པ་ལ་ཟད་དོ་སྙམ་
 པའི་ཤེས་པ་དང་། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་བསམ་པས་མི་

སྐྱེ་པ་ལ་མི་སྐྱེའོ་སྐྱམ་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བཤིང་
 ཅིང་རང་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱའི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
 བཤིང་པ་དེ་དག་ལ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཁོ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་
 པ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྤྱིར་ན་ངེ་མ་བདེན་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པ་
 དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ།
 གཉིས་པ་ནི།

འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །

རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད། །སྐྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཐོབ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་
 གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རིགས་བདེན་གྲུབ་སྐྱེས་པ་ཅི་ཞིག་ཟད་ཅིང་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་
 པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཐོབ་སྟེ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ། ངེ་མ་བདེན་གྲུབ་སྤར་ཡོད་
 གསར་དུ་འགོག་པའི་འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་སྤར་ནས་
 ཡོད་མ་སྟོང་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་དངོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་སྤར་ཡོད་སྐྱེ་པ་ནི་ཅི་
 ཞིག་ཟད། སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ་དེ་འདྲི་
 ཟད་སྐྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངེ་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་གཉེན་
 པོས་ཟད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
 དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་

རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་དབྱུ་མ་པ་ཁོ་པོ་ཅག་གི་གཞུང་ལུགས་
ཁོ་ན་ཁས་སྒྲུང་པར་བྱའོ་སྐྱེ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟད་སྦྱེདོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པར་
རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁས་སྒྲུངས་དང་འགལ་བ་ལ།
མཆོམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་བདེན་པས་སྒྲོང་པ་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་
ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་
འགལ་བ་ཁས་སྒྲུངས་པས་ངོ་མཆར་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་ཅོ། ཁྱིམ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
སྤྱ་བཅད་པས་གསུངས་པ། གཉིས་པ་ནི།

གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། །

སྦྱིབ་པ་ཟད་པར་བཞེད་པ་གང་། ཉེ་ལ་ཁོ་པོས་མཆར་དུ་བཅུས། །

དངོས་སྒྲུབ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སྤང་གཉེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ལ་
ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་སྟོན་པ་ཡི་ཟད་པར་བཞེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱམས་
པ་ཁོ་པོས་མཆར་དུ་བཅུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིབ་པ་བདེན་པར་གྱུ་བ་ན་གཉེན་པོས་སྤང་དུ་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྤྱིང་པོའི་དོན་སྟོམ་པའི་རིམ་པ། ཅ་བའི་ཆོག་
དོན་ཅམ་བཤད་པའོ། ཉང་པོ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
ས། གཞུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྒྲོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་སྒྲོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པ། བསྟོམ་བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར། བསྟོམ་

པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོག་པ་རྒྱུ་གང་ལ་ཡང་མ་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་གིས་སྒྲིང་སྟེ། སྒྱི་བ་དང་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ན་སྒྱི་འཛིག་གིས་སྒྲིང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོ་སྒྲུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་ནས་བསྒྲོམས་པས་སོ། ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་པོར་ནས་བདག་དེས་དབེན་པའི་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་སྒྱི་བ་དང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་དག་པར་དམིགས་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱས་ཡོད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་གཞག་དུ་བསྒྲོམས་པའི་རིམ་ལ། རྗེས་སྐོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པ། བསྒྲོམ་བྱུང་གི་ནལ་འབྱོར། བསྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིན་པོ་དང་དེའི་སྒྲོ་སྒྲོ་འཛིན་ཆད་མ་དག་ཆོས་ཅན། རྗེས་སྐོབ་དང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་དེ་ལ་སྒྲིན་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་ཁོ་ནའི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་པོར་བས་སྒྲིང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། གཟུང་བ་རྗེས་གཞན་མེད་ན་གཟུང་འཛིན་རྗེས་སྐོབ་དང་དུ་སྤང་བའི་འཛིན་པ་མ་འབྲུལ་བ་མེད་དོ་སྒྲུམ་དུ་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་པར་སེམས་

པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་འབྲུལ་བར་འཛིན་པ་ཙམ་དེ་
ཡང་བསལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་འབའ་ཞིག་ཡང་དག་པར་
ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པ། བསྐྱེད་བྱུང་གི་རྣམ་འབྱུང་། བསྐྱེད་
པའི་འབྲས་བྱུང་། །དང་པོ་ནི། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རོན་
དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་འོ། གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་
ཏུ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་དང་དེ་བཟུགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་བདེན་པར་བྱུང་པ་ལ་སོགས་
པར་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསྐྱེད་པས་བདེན་ཞེན་སྤོང་བ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབས་བྱུང་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་
སྤང་ཚོགས་པ་ན། རྣམ་འབྱུང་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་
དག་པར་སྤོང་སྟེ། སྤང་པོ་བདེན་བྱུང་ཏུ་འབྲུལ་བའི་མཆོན་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པ།
སྤོང་རང་ཉིད་བདེན་པར་སྤང་ཡང་བདེན་པས་སྤོང་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་
བའི་སྤོང་རྣམ་པར་མེད་ཀྱི་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོར་ང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ལྟར་
ཡང་དག་པར་སྐྱེས་ན་སྟེ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ཞོར་
བུ་ཆུ་ཤེལ་དང་། དངུལ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མ་འདྲེས་པར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་
བ་བཞིན་དུ་འོ། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་ཞེས་པ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་
རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤང་བར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཅུ་བའི་ཆོག་དོན་

ཅམ་བཤད་པ་ལ། གྲིབ་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་གཞི་བྱེད་བསྟན་པ། དེ་ཁས་ལེན་པ་དང་ཤེས་གྲིབ་ཀྱི་ས་པོན་སྤྱང་རྒྱས་པར་འདོད་པ་ཁས་སྐྱངས་འགལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གྲིབ་པ་ལེ་གཉིན་པོ་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་དུ་མེད་པ་དང་སྤང་དུ་མེད་པ་ལི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པར་ཐལ། གྲིབ་པ་བདེན་པས་སྤྱང་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ནམ་མཁའ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་ཇས་མེད་པ་ཅམ་གྱི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་བཞིན་དུའོ། །འདོད་ན། དེའི་ཆེ་གཉིན་པོ་བསྒྲོམས་པས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ཕན་གཞི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བྱ་དེ་དག་ལ་གཉིན་པོས་གཞི་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཤེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་སྤྱིབ་པ་རྣམས་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བཅོམ་ཅན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་གྲིབ་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤང་གཉིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་སྟེ། དངོས་སྤྱོད་བཀའ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་པ་གང་ཞིག་དེ་དག་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་ཐོག་པས་དེ་ལ་བྱམས་པ་ཁོ་བོས་མཆོར་དུ་བཅིས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྤྱང་དུ་ཁས་སྐྱངས་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གྲིབ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བསལ་ནས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱོགས་བརྟན་པོར་མངོན་པས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་

བདེན་སྟོང་འདི་ཁོ་ན་ཁས་སྒྲུང་པར་བྱའི་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་སྤྱུ་བཅད་པས་གནས་
པའི་ཕྱོགས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས། དེ་རྟོགས་པའི་ལྷ་
བདེན་ལྷ་བཀོམས་པའི་འབྲས་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད།།

ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་
ཞེན་ཡུལ་དང་། སྐྱབ་པ་བདེན་གྲུབ་སྤར་ཡོད་གསར་དུ་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་
དེ། དེ་དག་དང་པོ་ནས་ཡོད་མ་ཆོད་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་གཉིས་སྤར་མེད་གསར་
དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དང་པོ་ནས་བདག་གཉིས་ཀྱིས་དཔེན་པའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལ། །

ཡང་དག་པ་བདག་གཉིས་སྤར་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བཀོམས་ཅན། ཡང་
དག་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་དེ། གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །

ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་བསྐྱོམ་པ་
ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡང་དག་པར་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་
པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་བརྟག་ཅིང་སྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་

ཕྱིར་ན། བདེན་པའི་དངོས་པོར་མཛོར་པར་ཞེན་པ་མ་སྤངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འབྲད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། གཞི་ཀུན་རྫོབ་པའི་གནས་ལུགས་བདེན་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་ཁས་སྤང་
 པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་ངོ་བོས་བསལ་
 བ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ངོ་བོས་བཞག་པར་མ་བྱས་པར་
 དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོམས་
 པར་བྱས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་ནམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རྟེ། ལྷ་
 མའི་སྒྲུང་པོས་སྒྲུ་མའི་སྒྲུང་པོ་གཞན་ཞིག་ལས་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པའི་གཉེན་
 པོས་བརྟུན་པའི་སྤང་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་
 རང་གི་ངོ་བོ་ལ། དངོས་དང་། སྤངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། རྩ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཛོན་
 དངོས་སུ་མ་བྱིན་པའི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཞར་ལ་འོངས་པ་བརྗོད་
 ནས་ནས་མ་སྟེ་དཀྱུས་མ་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པེ་རེ་རེ་ནི། །དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྐྱུས་པ་གང་། །

སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྐྱུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ། །
 སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡར་ཕྱིན་རེ་རེ་ནི་ཡར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྐྱུས་པ་གང་
 ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་བསྐྱུས་པ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་ཡིན་རྟེ། མཐོང་
 སྤང་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མཛོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་མ་གོ་སྒྱུབ་གྱི་སྐབས་

བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་ལ་རྟུ་སྦྱིན་པ་དུག་པོ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ངོ་པོ་རེ་རེ་པན་ཚུན་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་
 ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་བསྐྱུས་པ་པར་སྦྱིན་དུག་ལ་འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་དག་པས་
 རབ་དུ་བྱེ་བ་ཐོག་པའི་སྦྱོ་ནས་ནམ་པ་སྐྱུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཅན་སྦྱིས་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་
 ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་
 མཐོང་བའི་ལམ་ཅེ་སྦྱར་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་ཤེད་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་དེ་
 སྦྱིས་ན་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱིད་པར་ཤེད་པའི་
 བག་ཆགས་ཀྱི་ནོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཛོལ་སྟེ། ཅེ་སྦྱར་དེའི་ཆེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་
 བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདོད་
 པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ནམ་པར་རྟོག་པ་
 བཞི་པོ་སོ་སོར་ནམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤངས་པ་ལ་དབང་ཤེད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་
 པའོ། རྟོད་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་དེ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཅེ་མོ་དེ་ཉིད་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱོམ་པར་ཤེད་དོ་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ།
 གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནས་སེང་གེ་ནམ་པ་སྦྱིངས་པའི། ཉིང་པེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་ཞུགས་ནས།

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་། །ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་ཤེད།

མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱིས་སྤང་བུ་སྤོང་ཚུལ་བརྟན་ཟིན་པ་དེ་ནས་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་
 བརྟན་ཟིན་སྒོམ་པའི་ནལ་འཕྲོར་པ་ཆོས་ཅན། སྤངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་
 དང་ཟུན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒོམས་
 པར་ཞུགས་ནས། རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་
 མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་མཉམ་གཞག་གིས་བརྟུས་པའི་མཐོང་
 ལམ་ཅེ་སྒྲོར། རྗེས་སྐྱོབ་གྱིས་བརྟུས་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་
 སྐོལ་ལམ་གྱིས་བརྟུས་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་སྐོབ་པའི་ནལ་འཕྲོར་པ་ཆོས་ཅན། སང་
 གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་
 ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་དུས་ཕྱིས་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱི་ཤི་ཞེས་པའི་བར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལུགས་དང་
 མཐུན་པ་དང་། ཀྱི་ཤི་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་ནས། །འདུ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་
 ཞེས་པའི་བར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་
 པས་འདུ་བྱེད་འགགས་ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཀྱི་ཤི་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་བྱང་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཀྱི་ཤི་འགགས་ཞེས་
 པ་ནས། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགགས་ཞེས་པའི་བར་རྣམས་བྱང་ལུགས་
 དང་མི་མཐུན་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 བདེན་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་ལ། གཉིན་པོ་བསྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར། སྤང་བྱ་ཉིག་པ།
 གཉིན་པོས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར། ཅ་པ། འགྲེལ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་བརྗོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཉིན་སྒྲིམ་
 པའི་ལམ་དེ་འཆད། ཉིན་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་སྒྲིན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ།
 བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ། ཆོག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། མཐར་
 གནས་སྒྲིམས་འདུག་དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་སྒྲིམས་པར་འདུག་
 པའི་སྒྱུར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་དང་། བར་དུ་གང་ཡང་མ་བརྟག་པའི་ཡར་སོང་
 གཅིག་དང་། བསམ་གཟུགས་བརྟན་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་།
 མཐར་གནས་སྒྲིམས་འདུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་མར་འོངས་གཅིག་རྣམས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།

འགོག་དང་བཅས་པའི་སྒྲིམས་འདུག་དགུར། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས།
 འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་གྲེས། །མཉམ་གཞག་མིན་པའི་མཆོམས་བརྒྱུད་སྟེ།
 ཐོད་ཀལ་དུ་ནི་སྒྲིམས་འདུག་པ། གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལ། །
 དུག་དང་བདུན་དང་བརྟན་བཀལ་ནས། འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྲོ། །
 ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་དང་། ཀྱང་པ་ལྷག་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་མར་འོངས་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བ་དོན་བསྟུ་དང་བཅས་པ་ཅམ་ཞིག་དངོས་སུ་
 བསྟན་ནས་གོང་གི་བར་པ་གཉིས་གོ་སྒྲ་བར་དགོངས་ནས་དོན་གྱིས་འཕངས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐོད་བཀལ་དུ་ནི་སྒྲིམས་པར་འདུག་

པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དགུར་ལྷགས་དང་
 མཐུན་མི་མཐུན་ནམ་པ་གཉིས་སུ་ཡར་སོང་ཞིང་མར་འོངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དངོས་
 གཞི་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་
 གཞག་མ་ཡིན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡར་སོང་དང་མར་འོང་བྱོང་
 བཞལ་གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་བཟུང་ནས་མར་འོངས་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། མཐར་གནས་སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་
 ལ་མར་འོངས་དུ་འདོད་སེམས་སྤེལ་ནས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་སྟེ། དང་པོར་འགོག་པ་
 ལ་སྒྲིམས་པར་ལྷགས་ནས་འདོད་སེམས་ལ་དེ་ནས་འགོག་པ་གཅིག་པུ་བཞལ་ནས་སྤོང་
 ཅེ་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་སྤོང་ཅེ་གཉིས་བཞལ་ནས་ཅི་
 ཡང་མེད་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ། དེ་ནས་སྤྲུམ་གཉིས་དང་ཅི་ཡང་མེད་གསུམ་
 བཞལ་ནས་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ལ། ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་བཞི་བཞལ་ནས་ནམ་
 མཐའ་མཐའ་ཡས་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ། ནམ་མཐའ་དང་ལྔ་བཞལ་ནས་བསམ་
 གཏན་བཞི་པ་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་དྲུག་བཞལ་
 ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་
 དང་བདུན་བཞལ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་དང་བརྒྱད་བཞལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་
 མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་
 དེ་ཆོས་ཅན། བྱོང་བཞལ་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་མེད་

བཞི་འགོག་པའི་བར་དུ་སྤེལ་གཞི་དང་སྤེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བར་སྤེལ་ནས་འགོ་བའི་སྒྲིམས་
འདུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། འདུག་བརྩུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིམ་ལམ་པ་ནམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཐོང་
བཞལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲིམས་པར་འདུག་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་འགོག་
པའི་བར་དུ་ཡར་སོང་ནས་དེའི་འོག་དུ་འགོག་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
བར་དུ་འོངས་ནས། དེ་ལྟར་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་
ནམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། འགོག་པའི་
མཚན་ནི་དཀྱི་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་དགྲུ་ལ་ཡར་སོང་ཁིང་མར་འོངས་ནས་དངོས་གཞི་
ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འོག་མ་འདིས་དངོས་གཞི་འདྲན་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲུལ་འདས་
ཏེ་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་བསྒྲིམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐོང་བཞལ་གྱི་
དངོས་གཞི་ལ་སྒྲིམས་པར་འདུག་སྟེ། ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་
ཏེ། དེ་ལས་ལངས་ཏེ་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདྲུ་ཤེས་མེད་འདྲུ་ཤེས་མེད་མིན་
སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་བར་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར།
བྱང་སེམས་དེ་འགོག་པ་དེ་ལས་ལངས་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་སྲིད་
ཅེ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲིམས་པར་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་འདོད་སེམས་
མངོན་དུ་བྱས་ནས་མར་འོངས་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་
སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པ་དེས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་སྲིད་ཅེ་ལས་ལངས་ཏེ་འདོད་
པའི་གཟུགས་སྒྲི་སོགས་སྤང་བའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མགཞག་པ་འདོད་སེམས་
དེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གནས་པར་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ན་

སྤྱོད་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཡར་སོང་དང་མར་འོངས་ཀྱི་མཆོམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞག་ནས་
 མར་འོངས་ཚུམ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཡོད་
 དེ། དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་འདོད་སེམས་ལ། དེའི་
 འོག་ཏུ་འགོག་པ་གཅིག་པུ་པོར་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མེན་སྟེ་མཆེད་ལ། དེ་
 ནས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་འདོད་སེམས་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་དང་གཉིས་པོར་
 ལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ལ། དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་འདོད་སེམས་ལ།
 དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་པོར་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ། དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་འདོད་སེམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་པོར་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་སྤེལ་གཞི་སྤེལ་ཆོས་མི་འདྲ་
 པའི་སྟོ་ནས་འོངས་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་འགོག་བ་
 སྤེལ་ཏེ་འགོ་བས་ན་མི་འདྲ་བར་འགོ་བ་ཐོད་བཞུགས་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དབང་
 བཞིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། སྟོམ་
 ལམ་ཅེ་སྟོར་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་སྐབས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་
 པ་ལ། སྤྱིའི་མཆོམས་སྟུར། སོ་སོའི་ངོ་བོ། འོན་པ་སྟུ་བའོ། འདར་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
 རྟེན་སྟོམ་པའི་ལམ་ཅེ་སྟོར་བཞེད་ནས་དེ་ལ་སྤང་བྱ་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 ནམ་པ་བཞི་བཞེད་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གོ།
 དང་པོ་ལ། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། འདར་པོ་ལ་མཆོམས་

སྤྱི་ཙམ་ཅུ་བའི་འབྲེལ་པ་ལོ། ཉང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་ག་ཟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་
དགྲ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།

མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །བསྟངས་བསམ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་དང་།

དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། །ལེགས་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གསུམ་ལ། །

ག་ཟུང་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་སྟེ། །སྦྱོར་པའི་རྣམ་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་ཅན། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་འདུག་པ་ག་ཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགྲ་ཡོད་དེ།

མདོར་བསྡུས་པ་དང་། །རྒྱས་པའི་གསུང་རབ་ལ་འདུག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནས་

ལེགས་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་

གི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ནི། །སྒྲོམ་སྤང་ག་ཟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

དང་པོ་འདུག་པ་ག་ཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བཤེར་བསྟོགས་

ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་དགྲ་ཡོད་དེ། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་

ནས་སྤེལ་བའི་བྱེད་ཆོས་རྣམ་པ་དགྲ་པོ་དེ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བཤེར་བསྟོགས་ཀྱི་

གནས་སྐབས་འདིར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

དགྲ་གང་ཞེ་ན། །བཤད་དུ་ཡོད་དེ། །མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་

རྗེས་སུ་འདོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་མདོར་བསྡུས་པ་བརྟོན་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་འདུག་

བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལྟན་སྟེས་དང་། །རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འདོན་

པས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བརྟོན་བྱ་ཞེས་སོགས་སྤྲུལ་བཞིན་དང་། །རི་སྐད་

བཤད་པ་བཞིན་མདོ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲུབ་པ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མགོན་

བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་པའི་གཉེན་པོ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འདུག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་སྐྱེ་མ་བཞིན་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་
 བྱང་བ་འགགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡོད་པ་ལ་འདུག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་སྐྱེ་མ་བཞིན་དང་། ཡང་དག་པར་མཐའ་བཞིར་
 སྦྱོར་བའི་རྒྱ་དང་མི་ལྡན་པས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡོད་པ་ལ་འདུག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་སྐྱེ་མ་བཞིན་དང་། མ་འོངས་པ་ལྡན་སྐྱེ་མེད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་ན་ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡིན་ཡང་
 སྒྲིམ་ལམ་གྱི་དུས་ན་ཡོད་པ་ལ་འདུག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་སྐྱེ་མ་བཞིན་དང་། གཙང་བདེ་
 ཏྟག་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཞི་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་
 སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་འདུག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་སྐྱེ་མ་བཞིན་དང་། སྦོང་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་
 པ་མངོན་པར་སྦྱབ་པ་སྟེ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་འདུག་ཀྱང་ཞེས་
 སོགས་སྐྱེ་མ་བཞིན་དང་། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཟིན་སྒྲིམ་པར་
 བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་འདུག་ཀྱང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་
 པ་རྣམས་སྦྱོར་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དགུ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་
 པའི་སྒྲིམ་ལམ་སྦྱོར་བ་ཉེར་བརྟོགས་ཀྱིས་སྤང་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞིམ་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པོ། །དང་པོ་
 རྟེན་ དེ་རྩེར་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་བརྟན་ནས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་འཆད།
 གཉིས་པ་ནི།

གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམས། །འདུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བཞེད་དེ།

ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤྱད་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། གཉིན་པོ་
གང་ཡང་རུང་བས་སྤྱོད་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཐོག་ཆེན་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བཅས་པར་བཞེད་
པའི་ཕྱིར།

སེམས་མི་སྐྱེ་དང་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི། སྤྱོད་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དང་། །

ཐོག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། རྟོགས་པའི་བྱུང་ཆུབ་ཡིད་མི་བྱེད། །

སྒྲིམ་དང་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་དང་། རྟོག་དག་ལས་ནི་བརྒྱུན་ཉིད་དང་། །

ཇི་བཞིན་དོན་མིན་ནམ་རྟོག་པ། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཐོག་ཆེན་སྒྲིམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྤྱད་བར་བྱ་བ་ནམ་པ་དགྲ་
ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་ཡུལ་གྱི་སྒྲི་
ནས་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲིམ་སྤྱོད་གཟུང་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
པ་རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཐོག་ཆེན་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་གཞིམ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་
དེ་ན་སྤྱད་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ནམ་པ་དགྲ་ཡོད་དེ།
ཡུལ་གྱི་སྒྲི་ནས་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དགྲ་པོ་གང་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐབས་ཤེས་རྟོགས་པར་རྟོན་པའི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་དམན་པའི་བྱུང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར་དུ་བྱུང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་བྱུང་སེམས་ལམ་གྱི་རྟོག་བྱའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱུང་བ་དེན་
པར་ཞེན་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ལ་དམིགས་པའི་བསྟོན་ནམས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་

པ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ཆོས་སྤྱི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཞེས་སོགས་སྡུ་མ་བཞིན་
 དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དེའི་ཐེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 ཞེས་སོགས་སྡུ་མ་བཞིན་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་རང་
 རྒྱལ་དེའི་ཐེག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཞེས་སོགས་སྡུ་མ་བཞིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 རེ་ཞིག་ཐོབ་བྱུང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཞེས་སོགས་སྡུ་མ་བཞིན་དང་། སྤྲིང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་བློན་པར་མི་རྟག་སོང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེར་
 ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་སྒྲིམ་པའི་ཞེས་སོགས་སྡུ་མ་བཞིན་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་
 དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་སྡུ་མ་
 བཞིན་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམིགས་པ་ཡང་མེད་པས་དེ་སྒྲིམ་པ་ཡང་མེད་པ་
 དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་མི་དམིགས་པ་ཡང་མེད་པས་མི་རྟག་པ་སོགས་བསྒྲིམ་པ་མེད་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་སོགས་སྡུ་མ་བཞིན་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ཞེན་
 པའི་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ཐོག་བྱའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སྤྱད་བྱུང་བ་དེན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དགུ་པོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞི་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་བཤད་པ་ལ། རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་
 རྟོག་པའོ། དང་པོ། མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
 གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་བསྟན་ནས། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་དེ་འཆད། གཉིས་

པ་ནི།

སེམས་ཅན་བདགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །ཆོས་བདགས་པ་དང་སྤྱོད་མིན་ཉིད།།

ཆགས་དང་རབ་འབྱེད་བདག་ཉིད་དང་།།དངོས་པོར་བྱེད་དང་ཐེག་གསུམ་དང་།།

ཡོན་ནི་དག་པ་མ་ཡིན་དང་། །སྤྱོད་པ་ནམ་པར་འབྲུགས་པ་ལ། །

འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོར་དེ། །ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །

སྒོམ་སྤང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོ་རྒྱུ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དགུར་ཤེས་
པར་བྱ་བར་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བདགས་པའི་སྤྱོད་
ཡུལ་སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སོགས་ཡུལ་
གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞིན་
དུ་སྒོམ་སྤང་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱོར་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དགུ་པོ་
སྒོམ་ལམ་དེའི་གཞིམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན། རང་དབང་བའི་རྒྱུ་སྤྱོད་པར་མི་སྤྱོ་བས་སེམས་ཅན་དུ་བདགས་
པའི་གང་ཟག་རྒྱུ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་
པའི་རྟོག་པ་དང་། རྒྱ་ལ་སྤང་བ་ཙམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤང་སོགས་ལ་ཆོས་སུ་བདགས་
པའི་གང་ཟག་རྒྱུ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སྤང་བཞིན་དང་། གཞི་ལམ་
རྣམ་པ་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇལ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉིད་ལ་བདགས་པའི་
གང་ཟག་རྒྱུ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སྤང་བཞིན་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མ་སྤངས་པས་ཆོས་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་
 ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། རོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་རྟོགས་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་རབ་རྟུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་
 དུ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་
 བྱར་མི་བྱེད་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་དངོས་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་
 ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་
 དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་
 རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་དག་
 པར་རབ་རྟུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིན་བདག་སོགས་ཀྱི་ཡོན་མ་དག་པའི་གང་ཟག་རྣམས་
 ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་
 བདེན་པར་དམིགས་ཏེ་བསྐྱབས་པས་ཡར་བྱིན་གྱི་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུག་པའི་གང་ཟག་
 རྣམས་ལྟར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅ་པོ་ལྔ་པ་འདི་ནས་འཆད། གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་
 བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
 འཛིན་རྟོག་དང་པོ་བསྟན་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་འཆད། གཉིས་
 པ་ནི།

སེམས་ཅན་བདགས་དང་དེ་རྒྱུ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་དེ་ཡིས་རྣམ་འཛོམས་པས། །

སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། །མི་མཐུན་སྦྱོགས་གཞན་རྣམ་པ་དག།

ཡུང་སོགས་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བདགས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་སྤང་

གཉིས་དུ་འབྲེལ་བ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྩེ་འཛིན་ལས་གཞན་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་
 ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཁྱིད་དགུ་པོ་དེ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་དེའི་རྣམ་པར་འཛོམས་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤང་བོ་སྟགས་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་།
 དེ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱ་སྤང་བ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ལ་སྦྱེས་བྱར་བཏགས་པར་འཛིན་པ་ལ་
 ལོངས་སྦྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཅན་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་
 ལམ་ཅེ་སྦྱར་དེ་དང་སྤང་གཉིས་དུ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། དེ་དགུ་སྒྲོམ་ལམ་
 ཅེ་སྦྱར་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་
 བཤད་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྷར་སྒྲོམ་སྤང་
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།

བདག་ཉིད་རི་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ནི། གསུམ་གྱི་སྦྱིབ་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །

ཞི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟགས་དང་། །མཚུངས་པར་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །

མི་མཉམ་སྦྱག་བསྐལ་ལ་སྟགས་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །

གཉིས་སུ་མེད་ལ་ཀུན་མོངས་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད། །

སྒྲོམ་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་
 ལ་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་ལ་སྦྱེས་བྱར་བཏགས་པར་འཛིན་པ་ལ་ལོངས་སྦྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་
 པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྟགས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤང་བཞིན་དུ་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མ་སྒྲོམ་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་པའི་ལམ་
 ཅེ་སྦྱར་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་གནས་སྐབས་

གྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡུལ་ཅན་མཆ་པ་དགྲ་བཞེད་དེ། དགྲ་པོ་ལམ་དེས་དངོས་སུ་གཞིས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགྲ་པོ་གང་ཞེན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཆ་པ་ཐམས་
 ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་མཆ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་
 སྟོང་བ་ལ་ཀུན་རྒྱ་མྱོངས་པ་ལ་སྐྱེས་པུར་བཏགས་པར་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་
 སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་
 སྟོང་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་སྟོང་བ་ལ་ཀུན་རྒྱ་མྱོངས་
 པ་ལ་སྐྱེས་པུར་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན། གཞི་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཡོངས་སུ་མ་
 ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་སྟོང་བ་ལ་ཀུན་རྒྱ་མྱོངས་པ་ལ་སྐྱེས་པུར་
 ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རེ་ལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཀུན་རྒྱ་མྱོངས་པ་ལ་སྐྱེས་
 པུར་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དག་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
 དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་། མི་
 ལྡན་པ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ལ་ཀུན་རྒྱ་མྱོངས་པ་ལ་སྐྱེས་པུར་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན་
 དང་། བདུད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་མི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་རྒྱ་མྱོངས་པ་ལ་སྐྱེས་པུར་བཏགས་པར་ཞེས་
 སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་ལ་གནས་ལུགས་མཐར་
 ཐུག་གི་སྤྱི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
 ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་རྒྱ་མྱོངས་པ་ལ་སྐྱེས་པུར་བཏགས་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། འདོད་

ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲོ་བྱར་པ་དང་། སྒྲོང་བཞིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་
 ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་སྒྲིམ་བྱར་བཏགས་ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་
 བཞིན་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཆོད་ཉིད་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་པར་ཡོངས་
 སུ་མ་ཤེས་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཀུན་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་སྒྲིམ་བྱར་བཏགས་
 པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྒྲོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་
 འཛིན་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་པ་སྤྱད་བཞི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 བཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་དེའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
 བྱ་སྟེ། བསྒྲུམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་བཞི་དག་སྒྲོང་བཞིད་དུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཉེན་པོས་སྤྱང་བྱ་སྤངས་པའི་ཤན་ཡོན་ལ། མཆོམས་སྒྱུར། ཅ་བ།
 འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་
 པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ལྷན་སུ་མཆོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་རྟོ་སྟེ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུམ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་སྤྲུམ་སུ་
 བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པའི་སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་
 སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་
 ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན། ཤེས་སྤྱོད་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་དང་
 ས་པོན་དུས་མཉམ་དུ་སྤངས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཤེས་སྤྱོད་རྟོག་པ་
 མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་ཡང་དེ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

ལམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཡུན་རིང་ཡོན་ནས་དབྱགས་ཕྱིན་ལྟར།

ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡི། །བདེ་སྐྱབ་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀུན། །

ཏྲ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཚུ་བོ་བཞིན། །འབྲས་བུ་མཚོག་གིས་སྤྲ་བ་ཡི། །

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟེན་པར་བྱེད། །

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་ཤོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཚོག་གིས་མངོས་གིང་སྤྲ་བ་ཡི་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་བརྩུ་བ་བ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། །ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡི་བདེ་བ་སྐྱབ་
པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཀུན་ཏུ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཚུ་བོ་བཞིན་དུ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་
པར་བྱེད་དེ། དུ་མ་ལ་འཆོ་བར་བྱེད་པས་ཡམས་ནད་དང་འདྲ་བའི་སྐྱིབ་པ་འདི་ནམས་
ཟད་ནས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བརྟེན་པ་ལ་འགལ་ཆུན་མེད་ཅིང་མཐུན་ཆུན་ཆང་བའི་
ཕྱིར་དེ་དཔེར་ན་ནད་པ་ནད་ལས་གྲོལ་ནས་ཡུན་རིང་ཡོན་ནས་དགའ་བས་དབུགས་
ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
སྤངས་ཤོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་མངོས་པར་གྱུར་
བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤྱིང་ཇེ་འེག་ཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་བརྟེན་པར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་ཏྲ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཚུ་བོ་བཞི་
དག་ངང་གིས་འདུ་བ་བཞིན་དུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་སོང་ཞིང་འོང་བའི་ནམ་
པས་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་དུ་མར་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་གོམས་
པས་ཤེས་སྐྱིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ནམ་པར་ཤོག་པའི་རིགས་བཞི་པོ་དུ་མ་ལ་འཆོ་བར་བྱེད་
པ་ནི་ད་ཀྱིས་ཡམས་ཀྱི་ནད་དུ་གྱུར་པ་འདི་ནམས་ཟད་ནས་ཡོན་ཏན་ཚོགས་པའི་མཐུན་

ལྷན་ཆོང་ཞིང་འགལ་ལྷན་གྱི་གཤམ་སྟེང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནད་པ་ནད་ལས་
ཐོལ་བ་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ནས་དཀའ་བས་དབུགས་སྤྱན་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་ཤོ། །

བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཚེ་སྤྱིར་ལ་དངོས་དང་། ལོག་ཏེ་ག་བསལ་བའོ། །དང་
པོ་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོས་མཆོད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་དང་། དམིགས་ནམ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་མཆོམས་སྤྱར། ཕ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་ཚེ་མོ་
བཤད་པའི་རྗེས་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་པེ་འཛིན་འཆད་དེ། ཚེ་མོ་འདི་ཉིད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

སྒྲོང་གསུམ་སྒྲུ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །བསེ་རུའི་རྟོགས་པ་ལྷན་ཆོགས་དང་། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོལ་མེད་ལ། །བཀོད་པའི་དགེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས།

བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་མེད་དེ། །

བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གྲུན་མཁྱེན་ཉིད། །

ལྷུ་མ་ཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་
 ཅེ་མོ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་
 བར་ཆད་མེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་
 དེ་རང་གི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མཆོན་ནས་མདོ་ལས་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྩོད་གསུམ་སྒྲེ་པོ་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུའི་རྟོགས་པ་ཡུན་ཆོགས་དང་བྱང་ཆུབ་
 མེམས་དཔའི་སྦྱོན་མེད་པའི་ས་དང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་བསོད་ནམས་མང་
 བ་དཔེར་མང་ད་ནས་དེ་བས་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་མང་
 པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མཆོན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་འབྲས་བསོད་ནམས་མང་བས་

དངོས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མང་བར་མཆོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྷན་མཐའི་བར་
 ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོ་སྦྱར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འདི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་
 ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་རྟེན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་སྦྱར་བ་མཐར་
 ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་ལས་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་མང་པོས་མཆོན་
 ནས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟེག་འགའ་ཞིག་གིས་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྦྱོན་མེད་པ་ས་དང་པོ་ལ་བཀོད་ནས་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསོད་
 ནམས་མང་བ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོ་སྦྱར་བའི་དངོས་
 འབྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསོད་ནམས་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་ནས་
 བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དངོས་འབྲས་བསོད་ནམས་མང་རྟེན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བར་ཆད་
 མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་དེའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པས་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས། གཉིས་པ་ལན་ལ། ཙ་འགྲེལ་གཉིས་
 ལས་༥ དང་པོ་ནི།

འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །

བདེན་པའི་དངོས་མེད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་
 ཅེ་སྦྱར་འདིའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་སྦྱོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དེ་

བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞིན།།

རྒྱན་མཐའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དྲན་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེའི་བདག་པོའི་རྒྱན་ཡིན་པར་བཞིན་དེ། དེ་སྦྱོས་པ་ལ་རང་དབང་
དུ་གྱུར་པའི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ནམ་པའི་ཉིད་ཀྱི་ །

བར་ཆད་མེད་ཅེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་
ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཀྱང་འདི་ལ་ནི། །རབ་དུ་སྤྱོད་ནམས་རྒྱུད་མར་སྒྲིལ།།

བར་ཆད་མེད་ཅེ་འདི་དམིགས་ནམ་འདི་ལ་ནི་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་རབ་དུ་སྤྱོད་བ་ནམས་
རྒྱན་མར་སྒྲིལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དམིགས་ནམ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། གནད་འདི་ཟབ་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་
ཉིང་འཛིན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྒྱན་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་
མཐའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དྲན་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེའི་བདག་པོའི་རྒྱན་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་
པའི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་ཅེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་
ཀྱི་ནམ་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་དམིགས་ནམ་གྱི་གནས་འདི་ལ་ནི་བདེན་

གཉིས་འགལ་བར་རབ་ཏུ་སྒྲིབ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་ཀའི་
 སྒྲིབ་པ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་འདི་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཀའི་སྒྲིབ་པ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་བརྟན་པ་འདིས་ནི་བར་ཆད་
 མེད་ཅེ་འདྲིའི་དམིགས་རྣམ་ཐབས་ཀྱི་དཔྱད་རྟོག་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལྷན་ཀ་དེ་དག་བསལ་བར་བྱ་བར་
 བརྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་བཤད་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པ་ལོ།
 དང་པོ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་ལོག་ཏུ་བསལ་བྱ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 དང་པོར་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྩིས་ཏུ་ཞིག་བསལ་བས་ཏིང་འཛིན་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟམ་
 དུ་རྟོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། ཁོ་པོ་ཉིད་ངེས་གཟུང་བ་དང་། །

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། འདམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། །

སྦྱོར་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། ཐབས་བཅས་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལམ་བཅས་དང་། གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་། །

མཚན་ཉིད་དང་ནི་སྒྲིམ་པ་ལ། སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་པ། །

རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཉེན་ཅན། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །

རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་བདེན་
 གཉིས་འགལ་བར་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་

དུ་བཞེད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བསལ་བྱ་ལོག་
 རྟོག་བརྩུ་བྱུག་ངོས་བརྩུང་། དེ་བསལ་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པར་གདམས་
 པའོ། རྟེན་པོ་ཞི། རྒྱུ་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བདེན་གཉིས་རྣམ་དཔྱེའི་ཐབས་
 ལ་མཁའ་པ་མི་ཤེས་པའི་རབ་དུ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 སུན་འབྲིན་ཡང་དག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་གྱི་དམིགས་པ་དང་བདེན་སྟོང་མི་འགལ་བ་
 བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་བསྐྱབས་པས། དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་མི་
 འཐད་པར་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟོག་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་
 པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་བར་ཆད་མེད་ཅེ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་གྱི་དམིགས་
 རྣམ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྩུ་བྱུག་
 ཡོད་དེ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར།

བརྩུ་བྱུག་པོ་གང་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་དང་རྣམ་མཁའ་གྱི་
 དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དག་བདེན་
 པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། ཞེས་དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། དམིགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་བྱལ་དུ་ངེས་པར་བརྩུང་བའི་རྣམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱན་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྣམ་པ་ལ་ལོག་
 པར་རྟོག་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་གྱི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་
 པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་
 རྟོག་པ། ཀྱན་ཚོ་བ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་

པས་སྤྲོད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། ཞེས་བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
 པ་གཉིས། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་
 རོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། སངས་
 རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོ་རྒྱས་པའི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དོན་
 དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དཀོན་མཆོག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་རྣམས་མིང་
 དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 གདགས་གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སྒྲིབ་པའི་རྟོན་སྐབས་འགྲོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཐབས་ལ་མཁས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སྒྲིབ་པའི་བྱད་པར་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོགས་བྱ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དོན་
 དམ་པར་རྟོགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མངོན་རྟོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཡུང་
 པོ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་རྟག་
 པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སྤང་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་རྣམ་པར་
 བསྒྲུལ་པའི་འབྲས་བྱ་དོན་དམ་པར་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལམ་
 གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། མི་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་དང་གཉེན་པོ་དག་གི་དབྱེ་བ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། རྟོར་བར་བྱ་བ་དང་ཐུང་བར་བྱ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མི་འཐད་པར་

ཐལ་དྲུག་མཚན་གཞི་ཆོས་ཅན་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་མཚན་
 ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྐྱོམ་
 བྱ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་སྤྱིའི་མཚན་
 ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་བསལ་ནས་བར་ཆད་
 མེད་པའི་ཅེ་སྟོར་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བ་རང་དང་
 གཞན་གྱི་དོན་ཕྱན་སྐྱུམ་ཆོག་ས་པ་འདོད་པ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ལོག་རྟོག་བསལ་
 ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རི་རྒྱུད་བཞད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྒྱལ་པ་སྟོང་
 ཏུ་བསལ་བ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་བར་ཆད་མེད་ཅེ་དང་རྒྱལ་མཁུར་གྱི་དམིགས་རྒྱལ་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ནས་བར་ཆད་མེད་
 ཅེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་དབྱེ་ལ་མཁས་དགོས་ཏེ། དབྱེ་མ་
 པས་ཁས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོང་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་སུན་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་
 ཀུན་རྫོང་སྟོང་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་ཏུ་དོན་དམ་པ་ཁས་གྲུབ་པའི་སྟོན་ས་
 ལན་གདབ་པར་བྱ་དགོས། དབྱེ་མ་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཁས་གྲུབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་
 ཀུན་རྫོང་སུན་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་དོན་དམ་པའི་སྟོང་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོང་ཁས་གྲུབ་ས་
 པའི་སྟོན་ས་ལན་གདབ་དགོས་ཏེ། བདེན་གཉིས་འགལ་བའི་ལྷན་ཀ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་
 བ་དེ་ལ་བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ལན་གདབ་དགོས་པ་དེ་བས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། མྱོང་
 པོར་བྱིལ་ན་ཀུན་རྫོང་སྟོང་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་དང་། དོན་དམ་སྟོང་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་གཉིས་ལ་
 དབྱེ་མ་པས་ཕལ་ཆེར་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཙུག་མངོན་པར་རྟོགས་
 པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། །ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཏེ་ལྔ་པའོ། ॥
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཙུག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
 ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ཆོག་
 གོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ॥

ཕ་མདོ་རྒྱན་གཞུང་ལ་མོས་པའི་སྒོ་གྲས་ཀྱིས། །
 མཆོན་བྱེད་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་བརྒྱན་པ་ཡི། །
 ཅེ་སྒྱུར་བརྟེན་བྱར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གང་། །
 ཆོག་དོན་མ་ལུས་ཇི་བཞིན་གསལ་བར་བཤད། །

༥ གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་བཤད་པ་དེ་ལ་གཉིས། བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་
སྒྲིམ་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་དང་། བརྟན་པ་ཐོབ་པ་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ་འབྲེལ་
བཞེད་པས་མཆོམས་སྦྱར། ལེའུའི་གཞུང་བཤད། སྐབས་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅེ་སྦྱོར་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་དུ་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ནས་བརྟན་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོ་བ་དང་རྣམ་
རྟོགས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་བརྟན་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པའི་དོན་རྣམས་སྦྱེ་རྒྱལ་གྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཁྲགས་ནས་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པར་བྱེད་
པས་དེའི་ཆེད་དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་
གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཙ་བ།
འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དྲན་དང་ཆོས། །

དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ། །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །

སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་སྦྱིན་གྱི་བར་དུག་པོ་དག་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
པ་རྗེས་དྲན་དུག་དང་། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་
ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད་དེ། སྦྱིན་སོགས་ཆོས་བརྒྱ་
གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་རིམས་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲིམ་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་སྤྲུལ་བཅུ་གཉིས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་
པ་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའི་བྱང་མེས་སྤྱི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་
མཐར་གྱིས་པའི་སྤྱེ་བར་བཞེད་དེ། རྟགས་ཅུ་བ་བཞིན་ནོ། །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་
པ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཕར་ཕྱིན་དུག་གིས་ཟིན་པའི་སྐྱོན་ས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། སྐྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་དག་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་སྐྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
པ་ལ་སོགས་པ་དུག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ས་བཅུ་ཡང་དག་པར་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེས་ཟིན་པའི་སྐྱོན་ས་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ས་བཅུ་རྟོགས་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱིན་
མེད་དེ། ཐབས་མཁས། སྐྱོན་ལམ། སྐྱབས། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཞིན་
ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་རྗེས་བྱམ་གྱིས་
ཟིན་པའི་སྐྱོན་ས་སྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་བྱེད་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཐོང་བའི་
ལམ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་གི་ནམ་པ་དང་སྐྱོན་པའི་ལམ་བརྟེན་པར་
བྱེད་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ་རྒྱུའི་སྐྱོན་ས་སངས་རྒྱུ་རྗེས་བྱམ་གྱིས་
པ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་བྱན་པ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱན་
པས་ཟིན་པའི་སྐྱོན་ས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྗེས་སུ་བྱན་པས་ཟིན་པའི་
སྐྱོན་ས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་
དུ་མ་བརྟན་པའི་ཆོས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྐྱོན་ས་བསྐྱེད་པར་

བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སློན་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་མ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་རྣམས་པའི་དགེ་འདུན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སློན་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གསུམ་དྲན་པའི་སློན་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་འང་ཡིན་ཏེ། རྩ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་སྦྱོད་ལས་རྣམས་པར་མཆོན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ལ་འདུག་པར་མཆོན་པ་གཏོང་བ་དང་། དཔང་པོ་རྩ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སློན་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་བརྒྱ་བ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཙུག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། མཐར་ཁྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཏེ་དྲུག་པའོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཙུག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་རྣམ་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་བཏན་པ་ཐོབ་པ་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་བཞེད་པས་
 མཚམས་སྒྱུར། ལེ་འུའི་གཞུང་བཤད། སྐབས་བསྐྱུས་བཤོ། །དང་པོ་ནི། མཐར་
 གྱིས་སྒྱུར་པའི་རྗེས་སུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པ་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པ་ནི་གོམས་
 པར་བཀྱི་མཐར་ཐུན་པ་ན། དེ་དག་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྒྲིམ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་སྒྲིམ་རྒྱས་ཏེ། བྱང་སེམས་དེས་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་མང་པོར་མཁྱེན་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
 བཞི་ཡོད་དེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པས་སྤེལ་བའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པས་
 ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར། རྣམ་
 པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར། གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་རོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། མཚན་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་མཚམས་
 སྒྱུར་དེ་ཅུ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་
 པོ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱང་ཆུབ་པ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

སྒྲིན་པ་ལ་མོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། །

ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི། །རྫོགས་པ་འདྲི་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་

ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དུ་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྣམས་
 སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་
 བྱིར་དེ་འཛིན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་ན་གཞན་རྣམས་མངོན་དུ་
 བྱེད་ནུས་ཏེ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱས་
 པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱབ་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
 བྱང་ཆུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རགས་ཚལ་གྱིས་གཤམ་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུ་
 མང་པོས་གཅིག་བསྐྱས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དཔེགས་པར་བྱ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་སྒྲིམ་པའི་ལྷན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་
 བསྐྱས་ནས་སྒྲིམ་པའི་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་
 རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་པའི་མཐུན་ཀྱིན་ཆང་ཞིང་འགལ་ཀྱིན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་
 པོ་དང་པོ་སོ་སོར་ངེས་པར་འཛིན་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དོ་བོས་དེ་
 ལྟར་རུས་པའི་བྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ལྟའི་ལྷགས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོ་བོར་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་ནས། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་
 ཀྱན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད། །དངོས་ཀྱན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་དོ་བོ་ཉིད། །གང་གིས་དངོས་གཅིག་
 དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་འབྱུང་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚོན་བྱེད་གྱི་དཔེ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྟུར། ཅ་བ། འགྲེལ་
པའོ། རྟེན་པོ་ནི། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དམིགས་ན་ཟག་
པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་ལྟོན་མ་འཁོད། གཉིས་
པ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྟེས་བྱས་ཟོ་ཆུན་རྒྱུད། རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ན།

ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྲུལ་བ་ལྟར། རྟེན་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ།

རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཤེས་པ་ན་དེ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་རྒྱས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྟེས་བྱས་ཟོ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་
སྐྱེད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྲུལ་བ་ལྟར་གྱི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་མཐའི་པར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། རྟེན་ཅིག་མ་ཁོ་ན་ལ་ཟག་
པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དམིགས་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་བྱེད་
རྒྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་
པའི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ་དང་། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་མཐུས་དེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟེས་བྱེད་རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་ན་བཟོ་བོ་མཁས་པས་སྟོན་བཟོ་
ལེགས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་ཟོ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུས་གཅིག་དུ་འགྲུལ་
བ་དེ་བཞིན་དུའོ། །

གཉིས་པ་ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྟེན་ཅིག་སྟོར་ལ་མཚམས་སྟུར། ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ།
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིག་སྟོར་དང་པོ་བཟུན་ནས་གཉིས་པ་ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཚོས་
ཉིད་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཚོན་

ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཁྱབ་པ་དེ་འཆད། གཉིས་
པ་ནི།

གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རང་བཞིན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། །

རྣམ་སྤྲིན་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་སྦྱེས། །དེ་ཆེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས། །

གང་གི་ཆེ་བྱི་མ་དང་བྲལ་བས་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཅུལ་མེད་དུ་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་རྣམས་པར་སྤྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་
སྐབས་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པ་དེའི་ཆེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཁྱབ་སེམས་
དཔའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་
ཤེས་སྦྱེས་པ་དེའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཁྱབ་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དེས་དེ་ལྟར་རྟུས་ཏེ། བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔས་བསྐལ་པར་གཉེན་པོ་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱོམས་པས་སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བས་ན། གཉིན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་
སྐབས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དཀར་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་སྦྱེས་པས་དེ་ལྟར་རྟུས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩལ་དུ་བ་ཁྲག་ན་སོགས་ཀྱི་སྦྱིབ་ཤེད་དང་བྲལ་བས་སྟོན་ཀའི་

ཟླ་པའི་འོད་པའི་ནད་ཏུ་འོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་པ། མཚན་མས་སྒྲུབ། ཅ་པ།
འགྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་གཉིས་པ་བརྟན་ནས། གསུམ་པ་
མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་སྒྲིད་པ་ཡི། ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་འདྲར་གནས་ནས། །

ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས། །
རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་ཡིན་
ཏེ། ཀྱན་བྱང་གིས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་མ་
ནི་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་རྒྱས་ཏེ། སྒྲིན་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་བྱེན་དུག་གིས་སྒྲིད་པ་ཡིས་ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་
པ་ལ་གནས་ནས་གོམས་པའི་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་
ཆུབ་པ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་གང་ཞིག །དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནི་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་ན་སྤེའི་ཕྱིར།
བྱང་མེམས་དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་
ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པ་མི་ལམ་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་གནས་ཤིང་

སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྒྲུབ་པས་གནས་ཏེ་བསྐལ་པར་གོམས་པར་
བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིན་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གོམས་
པས་ཆོགས་གཉིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་སྤོང་ཅིང་གོམས་
པ་སྤྱིན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ལ། མཆོམས་སྤྱར། ཅུ་བ། འབྲེལ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གསུམ་པ་བསྟན་ནས་བཞི་པ་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

མི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་ལྟར། །

ཆོས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་། །

རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ།
གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྫས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་
རྒྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་
ཁང་བྱིམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་རྫས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
ཆུབ་པ་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫས་གཉིས་སུ་མེད་པ་
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ན་སྟེ་རྟོགས་རྒྱས་པའི་སེམས་དཔའི་
རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་
རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་དྲུང་ས་ནས་སྤྱང་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་པར་ཆད་མེད་པར་གནིས་སུ་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་
 པ་སྒྲོང་བ་ལ་གོམས་པར་ངང་དུ་གྱུར་པས་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་གི་
 ཆོ་ཇས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚུལ་དུ་མི་ལམ་གྱི་རི་ཁང་བྱིས་སོགས་ལ་
 གཟུང་བ་དོན་གཞན་དང་། མི་ལམ་མཐོང་བ་ལ་ཇས་ཐ་དད་པའི་འཛིན་པར་མི་མཐོང་
 བ་དེའི་ཆོ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་འོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་བདུན་པ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་
 པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། །སྟད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་
 པའི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
 ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ཆོག་
 འོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ཕྱ གསུམ་པ་ཆོས་སྐྱུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བཞོད་པས་མཆོམས་
 སྐྱར་༥ ལེའུའི་གཞུང་བཤད། སྐབས་བརྒྱ་པོ། དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་སྐྱོར་གྱི་ཆེས་
 སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐྱོར་བ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་
 པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་
 བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་
 ལས་སོ། །དང་པོ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
 པའི་སྐྱེ། མཆོག་གི་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྐྱར། ཅ་བ། འབྲེལ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བཞིའི་དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །

ཐོབ་འབྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་ཅན། །
 ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཅན། །བྱང་ཆོས་གསུམ་དང་ཟུན་ཏེ། ཟག་པ་མེད་
 པའི་ཆོས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཟུན་པའི་བྱང་པར། སྐྱེ་བ་
 གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་བྲལ་བའི་བྱང་པར།
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་རོ་
 བོའི་བྱང་པར་ཏེ་གསུམ་དང་ཟུན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ཐ་དད་

དུ་བཞག་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ངོ་
 འོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། ལྷན་པའི་བྱང་པར་བྲན་
 པ་ཉི་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། བྲལ་བའི་བྱང་
 པར་རྩི་མ་རྣམས་སྒྲོ་བྱུར་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་དཔེན་པ་དང་། ངོ་བོའི་བྱང་པར་དོན་དམ་པར་
 རང་བཞིན་ཀྱིས་དཔེན་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་དག་
 ཡིན་པ་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
 བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གསར་དུ་
 སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བ་ཅམ་
 ལས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་ཀྱི། རྒྱུན་གཞན་
 ཀྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟེན་ཅིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་
 མ་ལྟ་བུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་
 ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་ལྟའི་ལུགས་ལས། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཤེས་
 པ་ལས། །གཞན་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དཔེན་པ་དཔེན་གྱུར་ལས།།
 ཐམ་དང་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་དཔེན་པ་ཆོས་ཉིད་དེ་དཔེན་གྱུར་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་

ལས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱང་། བྱེད་གསུམ་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱང་བྱེད་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྒྲུང་བ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་ཐ་དད་པས་བཞག་ཅིང་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱབས་པ་ཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱབས་ཀྱི་གསུམ་ལས་ཐ་དད་དུ་བརྟན་པ། ཐ་དད་དུ་མི་འདོད་པ་དགག་པ། ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེད་དང་པོ་བརྟན་ནས་སྐྱབས་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ན་དམ་པར་སྦྱོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སྦྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི།
 སྦྱོམས་འདུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟད་པར་བརྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་།
 ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྟེ་མཆེད་ནི། །རབ་དུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་།
 ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྦྱོན་མཁྱེན་དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། །དབང་བརྒྱ་དང་ནི་སྟོབས་བརྒྱ་དང་།
 མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། །བསྐྱེད་པ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་།

དན་པ་ཉེར་གཞག་ནམ་གསུམ་དང་། །བསྐྱེལ་བ་མི་མང་འཛོམས་ཉིད་དང་། །
 བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། །སྐྱེ་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། །
 ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། །
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ལ་སྡེ་ཆེན་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་
 རྣམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་
 རྟེན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྡེ་ཆེན་དང་པོ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་འཕགས་པའི་
 ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མ་བཞིན་
 དུ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པ་བཞི་ཆད་ས་པའི་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 སྡེ་ཆེན་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རྣང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་
 པ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་མིང་བཞིའི་ཕྱང་པོ་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་པས་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བརྟུང་བཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་
 ཅན་གཟུགས་ལ་བརྟུང་བ་དང་། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བརྟུང་བའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་
 དང་། རྒྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་
 རྣམ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་དང་། རོ་ཁྱུང་གི་སྐྱིབ་པ་ལས་ཁོ་ལ་པའི་རྣམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་
 འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་རགས་པ་

ལས་གྲོལ་པའི་ཆེད་དུ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟར་ནས་
 པར་ཐར་པ་མཐར་ཐུག་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ཚན་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་ཡོད་དེ།
 གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྟོམས་འདུག་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་
 པར་འདུག་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་
 མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དགྲུ་དང་། ས་དང་ཁྱ་དང་མེ་དང་རྩྭ་
 རྩེ་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། རྩོན་པོ་དང་མེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་
 རྩེ་འབྱུང་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཟད་པར་ནམ་པ་བརྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ཚན་དུག་པ་
 ཡོད་དེ། རང་ལ་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་འདུ་ཤེས་པ་
 དག་གིས་སེ་སེར་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱུང་དུ་དང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་བཟང་ངན་དག་
 དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཞིང་། གཟུགས་དེ་དག་གིས་གྱིས་མནན་ནས་ཞི་
 གནས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་ལྷག་མཐོང་གིས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་དབྱིབས་ཟེལ་གཞོན་བཞི་དང་།
 ཉན་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་ཁོ་ནས། རྩོན་པོ་དང་མེར་པོ་དང་དམར་པོ་
 དང་། དཀར་པོ་དག་གིས་མནན་ནས་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་ལྷག་མཐོང་གིས་
 མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ཁ་ཤོག་གིས་གཞོན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱིས་གཞོན་པའི་
 རྩེ་མཆེད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ཚན་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་དགྲུ་
 པ་བརྒྱུ་པ་རྣམས་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱི་མཐུས་སེམས་ཅན་པ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲའི་རྒྱུན་བྱངས་
 འབྱེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་

དང་། ཡང་དག་པར་འབད་ཚུ་ལ་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བུ་ལ་ཞིང་། ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་བཅོམ་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བར་མངོན་
 པའི་སྒྲོན་ལམ་གྲུབ་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནམ་
 པར་གྲོ་ལ་བ་ཐོབ་པ་ཇི་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་མཆོན་པ་འཇུག་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་སྒྲོན་གནས་མཆོན་པ་དང་། ལྷར་བཤད་པའི་མངོན་པར་
 ཤེས་པ་དུག་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་མཐར་ཐུག་པ་ནམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ཚན་བརྒྱ་གཅིག་པ་བརྒྱ་གཉིས་པ་བརྒྱ་གསུམ་པ་བརྒྱ་བཞི་པ་ནམས་
 ཡོད་དེ། རྟེན་ལུས་དག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཡོངས་སྒྲིད་དག་པ་དང་། ཐུགས་ཏིང་
 རེ་འཛིན་དག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་པ་བཞི་མཐར་ཐུག་
 པ་དང་། ཆེ་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་གནས་རྒྱས་པ་ཆེ་ལ་དབང་བ་དང་། ཏིང་འཛིན་
 གངས་མེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་མངོན་ལ་མངའ་
 བརྟེས་པ་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང་། བཟོ་དང་སྒྱུ་རྩལ་སོགས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་
 པ་ལ་དབང་བ་ལས་ལ་དབང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་སྦྱེ་རྒྱས་པ་སྦྱེ་བ་ལ་དབང་བ་
 དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིམ་གང་བར་སྟོན་རྒྱས་པ་མོས་པ་ལ་དབང་
 བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྱལ་པ་སྟོན་རྒྱས་པ་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་དང་། ཏུས་
 གཅིག་ཏུ་རྩ་འཕྱལ་དུ་མ་སྟོན་རྒྱས་པ་རྩ་འཕྱལ་ལ་དབང་བ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ཐོགས་མེད་དུ་མཆོན་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་མཁས་པ་ཆོས་
 ལ་དབང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་བརྒྱ་དང་། ལྷར་བཤད་པའི་སྟོབས་བརྒྱ་
 དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ། བརྒྱ་དུག་པ།

བརྒྱུ་བརྒྱུན་པ་རྣམས་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་
 སྐྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་ཐུན་པ་འདི་ལ་སྟོན་གསུམ་གྱི་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་དོགས་པའི་བསྟེངས་པས་ཉེས་
 པ་བཅའ་བར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་པ་བསྐྱེད་
 བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ན་གུས་པས་ཉན་པར་འདོད་པ་ལ་གོ་རིམས་
 བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། གུས་པས་ཉན་པར་མི་འདོད་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བྱེད་དང་།
 འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་དག་ལ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀས་དཔེན་པ་ཁོ་ནར་བཏང་སྟོམས་
 སུ་བྱན་པ་དང་ཐུན་པར་གནས་སེཞེས་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་
 རྣམ་པ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་དུས་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བའི་
 མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བསྟེན་པ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེ་
 ཚན་བཙོ་བརྒྱད་པ། བརྒྱུ་དགུ་པ། ཉི་ཤུ་པ་ཉེར་གཅིག་པ་རྣམས་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་
 པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱེའུ་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་བོའི་ས་ཐོན་ཟད་པར་སྤངས་པས་སྟོན་གསུམ་
 གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཙོམ་པ་དང་ཐུན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་ཉིན་
 མཚན་ལན་དུག་ཏུ་སུ་ནི་སྟོན་སུ་ནི་མ་སྟོན། སུ་ནི་མངོན་མཐོའི་སྟོན། སུ་ནི་ངེས་
 ལེགས་ཀྱི་སྟོན་ཅེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བ་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་དགོངས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྗེར་བཤད་པའི་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་།
 དང་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱས་བརྒྱས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། གཞི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
 པ་སྤར་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་བཤད་པ་མཐར་ཐུག་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་བཞག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་
མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ་ཉི་གེ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟག་བཙས་
གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་གསུམ་
ལས་ཐ་དད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་མཁན་
པོ་ནམ་སྐར་མཛད་དང་སྟོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གི་བཞེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐ་དད་དུ་མི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། སྒར་གྱི་ཆོགས་བཙང་སྒྲ་ཕྱེ་གཉིས་
ཀ་དེ་བོ་ཉིད་སྐྱ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཤད་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་བཟོད་པ་དང་། སྐྱ་མི་འདྲ་
བ་གཉིས་སེ་སོར་བསྟན་ཡང་ཆོག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་བཞེད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་གྲོ་ལ་སྒྲེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི། །བྱུང་བའི་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་
ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་གྱུར་ནམ་ཀུན་ནམ་དག་པ། །དེ་དག་
རང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་བཙང་དང་པོ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ་
ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག་ཅེས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཆོས་འདུས་བྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནམས་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཁས་གྲངས་ནས་དེ་པོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བམེད་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཉིད་གཅིག་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱའོ་ཞེས་བཟོད་རིགས་པ་ཡིན་པ་
ལས། རྟེན་སྐྱོར་གྱི་དོར་རྩ་རྩ་ཏ་ཀྱ་ཡ་ཞེས་པའི་དོ་བོའི་རྩེན་ཏ་ཕྱིས་ཏེ་མི་མངོན་པར་
བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ནམ་པར་བཤད་ནས་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་

ཡིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། བྱང་ཆུབ་
 རྒྱལ་ས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་འཆད་
 པ་ལ་འདུག་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུ་བཞིར་འདོད་པ་གཞན་དག་ན་རེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 དག་སྐྱུ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གདོན་
 མི་བཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ན་ལ་འཕྱོར་པའི་ཀྱན་རྩིབ་དུ་དོན་
 ཁྱད་པར་ཅན་རང་འབྲས་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ནས་ཆོས་སྟོན་
 པ་ལ་སོཌ་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པ་དང་། སངས་པའི་ཁྱད་པར་ཟག་བཅས་གནས་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པ་དང་། རོ་བོའི་ཁྱད་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནམས་ཆོས་
 ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་རི་ལྟར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱུ་གཞན་
 གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་སོ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
 ཆོས་ཅན་བསྐྱུས་པས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུས་བསྐྱུས་སོ། ཞེ་ན། འོ་ན་ཡོངས་སྤྱལ་གཉིས་
 ཀྱང་གཞན་དུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་གསུང་རབ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ཆ་མ་སོགས་ལས་སྐྱུ་གསུམ་གསུངས་པས་སྐྱུ་
 གསུམ་གྱི་གངས་རེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཡང་ཡོངས་
 སྤྱལ་བཞིན་དུ་སྐྱའི་དབྱེ་བ་གཞན་དུ་བཞག་རིགས་པར་ཐལ། གསུང་རབ་དང་ཆོད་
 མར་གྱུར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱུ་བཞིར་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།
 གསུམ་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་

ནི། རྒྱ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། དེ་
བཞིན་གཞན་པ་སྤྱལ་པ་ནི། ཆོས་སྐྱོ་མཛད་པར་བཅས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་
ཡང་དག་པ་རྫོང་། ཅེས་རྒྱ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆོས་སྐྱོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ནི་ལུས་
མདོར་བཞུགས་དང་། ལུས་རྒྱས་བཤད་སྦྱོར་པའི་ཆོག་ཏུ་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱབས་གཞན་
གྱི་ལུས་ལ་མདོར་བཞུགས་རྒྱས་བཤད་སྦྱོར་པའི་ཆོག་གསུངས་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྦྱོར་
བ་མི་འབྲང་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་ཆོས་སྐྱོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེའི་རྒྱས་བཤད་བྱང་
རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཡིན་ཞིང་། དེས་རྒྱ་གསུམ་ལས་གཞན་
ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱོ་བཞུགས་པར་འདོད་ན། ཆོས་སྐྱོའི་ལུས་མདོར་བཞུགས་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་
པ་འདི་ལས་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱིའི་འཇུག་སོགས་སུ་དེ་མ་ཐག་ཆོས་གྱི་སྐྱོ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྐྱོ་འབྱུང་རིགས་པ་ལ་དེ་མི་འབྱུང་བས་སྐྱོ་ནི་གསུམ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་སྐྱོ་བཞི་འདོད་པ་གཞན་དག་ན་རེ། རྒྱས་བཤད་གྱི་མོ་རིམས་དང་མི་
མཐུན་པར་ལུས་རྣམ་གཞན་ཏུ་ཆོས་སྐྱོ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་དེ་སྐད་ཏུ་གསུངས་
པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོ་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་
ལྷན་ཅིག་སྦྱར་བའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡེ་ཤེས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་
ཞེས་མི་སྦྱོས་པ་ནི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྦྱར་སྦྱོར་བའི་རོར་ཏེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོ་དང་མཛད་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉེ་བར་བཞུགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོའི་མཛད་པར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ལྟར་སྐྱོ་བཞིར་དབྱེ་བ་རྒྱན་གྱི་ཆོག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།
ཕྱོགས་གཞན་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་པ་ནས་སྐྱོ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལུང་རིགས་དང་

མི་འགལ་བར་འབྱུང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ།
 ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན། སྟོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཉིང་འཛིན་ཏོ། །དང་
 པོ་ལ་མཆོམས་སྦྱར། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་
 ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། གཉིས་པ་ནི།

ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །མི་ཡི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྤྱོད་ཉིད།

གྲོང་སོགས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་༥ རྒྱན་གཙོད་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་༥
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་
 པའི་ཉིང་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་
 འཛིན་ནི་རང་ལ་བལྟ་བའི་མིའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་ཀྱིན་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
 བ་ཉིད་དུ་ཟད་ལ། རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ནི་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་
 སོགས་སུ་བྱོན་པ་ན་རང་ལ་དམིགས་པའི་མི་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྩ་བ་
 ནས་རྒྱན་གཙོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སྤྲ་མ་ནི། བདག་མཐོང་བ་ལས་
 འགའ་ཞིག་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ན་མི་རུང་རོ་ཞེས་མིའི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེ་བ་
 ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཅམ་ཡིན། ཕྱི་མ་ནི་གྲོང་ལ་སོགས་པར་སྦྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་ཉོན་
 མོངས་པའི་རྒྱན་དུངས་ནས་འབྱེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཙ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་

སོགས་པའི་སྒྲིན་གནས་ཤེས་པ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིན་གནས་མཁྱེན་པ་བྱད་
པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། གཉིས་པ་
ནི།

སངས་རྒྱལ་སྒྲིན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། །རྩུན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཆགས་སྤངས་དང་། །
ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་། །འདྲི་བ་ཀྱན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད། །
སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིན་གནས་ཤེས་པ་ལས་བྱད་པར་
འཕགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ནི་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་རྩུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་སྐྱིབ་གཉིས་སྤངས་པས་ལེ་ཤེས་ཐོགས་པ་
མེད་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། འདྲི་བའི་ལན་ཀྱན་
འདེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྒྲིན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིན་གནས་ཤེས་པ་ལས་བྱད་པར་
དུ་འཕགས་ཏེ། འབད་ཚྲི་ལ་གྱི་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་།
དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་མཁྱེན་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་།
ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྟོང་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་གནས་
པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རིག་པ་བཞི་བརྟེན་པས་འདྲི་
བའི་ལན་ཀྱན་འདེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲིན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་ཆ་
ཀྱན་ནས་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྒྲིན་གནས་

མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཆོས་སྐྱེ་རྣམ་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། ཁྱབ་
རྣམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚུད་པས་མཆོམས་སྤྱར། ལན་
གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་རྣམ་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམས་བསྐྱེད་
དང་བྱལ་བར་འདོད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བཞུགས་ན་ཡང་
སྒྲེ་བཞུགས་པས་དུས་རྣམས་ཏུ་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་སྐྱེ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་སྒྲེ་
ནས་རེས་འགའ་དོན་མི་མཛད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་གདབ་པའི་བར་སྐབས་
ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ལ་སྒྲོམ་པ། སེམས་ཅན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ཆང་ན་སྐྱེ་དངོས་སུ་མི་སྤང་བ་དཔེས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ཙུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་གྱུར་ནས། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །

གང་ཆེ་བྱ་བ་པན་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྤང་ངོ་། །

སངས་རྒྱུ་ཉིད་སྐྱེ་དངོས་སུ་སྤང་ནས་དོན་མཛད་པ་སེམས་ཅན་རང་གི་ཆོགས་བསགས་
པ་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དད་པ་སོགས་སངས་རྒྱུ་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་ཉན་པའི་རྒྱ་དགེ་
བའི་རྩ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ནས་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་ཡུལ་གང་དང་
ནི་དུས་གང་གི་ཆེ་དངོས་སུ་ཆོས་སྒྲིན་པའི་བྱ་བ་མཛད་པས་པན་པར་གྱུར་པ་དེ་དང་དེ་
ལ་སྐྱེ་དངོས་སུ་སྤང་ནས་དོན་མཛད་ཅིང་ཆོགས་མ་བསགས་པ་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་སྒྲིན་པ་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་
གཉིས་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ནང་གི་རྒྱུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྱད་

པས་སྒྲིལ་བརྒྱུད་པའི་དགེ་བའི་ཙུང་པའི་ས་བོན་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་
རྒྱ་རྒྱལ་པ་མཐུ་ཅན་ཡོངས་སུ་བཏུས་པར་གྱུར་ནས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དང་གདུལ་བུ་
དེའི་དོན་བུ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིལ་བཏབ་པའི་སྒྲིལ་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིའི་
རྒྱུན་སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་གི་དུས་སུ་དངོས་སུ་ཆོས་བཏུས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་
ན་ཡུན་དུ་འཕྲོད་ཅིང་ཕན་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆོད་དངོས་སུ་ཆོས་སྒྲིལ་པའི་བུ་བ་མཛད་པའི་
ཕྱིར་། བཅོམ་ཡོང་ལོ་འདས་ཉིད་གདུལ་བུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་དེ་དང་དེར་སྒྲུབ་བ་དང་
འཆོམས་པར་དོན་གྱི་བུ་བ་མཛད་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞོར་བུ་ལྟར་
ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་དངོས་སུ་སྒྲིལ་པར་མཛད་པར་མི་
སྒྲུབ་རོ་སྒྲམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་བརྒྱུད་པ་
ལ་སངས་རྒྱལ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར།
ཙུང་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཇི་སྒྲུབ་བྱུ་ཞིག་ཡིན་སྒྲམ་པ་ལ་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པས་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

སྒྲིལ་བུ་ལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འཁྱུང་ལྟར། །

སངས་རྒྱལ་ནམས་ནི་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་མྱོང་། །

སངས་རྒྱལ་ནམས་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་དངོས་སུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་
དེ་དང་དངོས་སུ་མི་འཕྲད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་
མེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟང་པོ་མི་མྱོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་། རྒྱ་ལི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །མེས་ཆོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་མི་རུང་བ་
ལ་སྒྱུ་གུ་སྒྲིལ་པོ་མི་འཁྱུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གནས་སྐབས་

དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡིད་ལ་རེ་བ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཁས་པ་ནམས་བྱུང་
 ཡང་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟང་པོ་བློ་བ་པར་
 མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་ལ་དེའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
 ན་ན། ལྷའི་དབང་པོས་ཆར་པ་བ་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་ཏིལ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་རུལ་བའི་ངོ་བོ་
 ལ་སོགས་པས་ས་བོན་མི་རུང་བར་གྱུར་པ་ལ་ལྷ་གྱ་སྟོན་པོ་མི་འཁྲུངས་པར་གྱུར་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་འོ། །

གཉིས་པ་ཁྲབ་ཏུགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། དེ་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་
 ནི། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 ལྷན་ཡོག་མཉན་བཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སེམས་ངེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
 པས་ཁྲབ་པ་ཞེས་ངེ་ལྟར་བཞིན་ཅིང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲུ་ཞིང་འབྱུང་བས་ཏུག་པ་
 ཞེས་ཀྱང་ངེ་ལྟར་བཞིན་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ། གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་མཇུག་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྲབ་པར་ངེས་པར་བཞིན། །

དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཏུག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཞིན་པ་ཡིན། །

སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྲབ་པར་ངེས་པར་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 མཇུག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་པས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལ་བསམ་ནས་
 ཏུག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ངེ་སྤྱད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བཞུག་
 ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གོ་རེམས་བཞིན་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཁྲབ་པ་ཞེས་བཞིན་དེ། དེ་སྐད་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་དངོས་

སྤྱུ་འདུལ་པའི་དུས་ལ་བཤམ་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱུ་དངོས་སྤྱུ་སྤྱང་པའི་སྤྱོན་ནས་གཞན་
 འོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལ་བསམས་ནས་ཉག་པ་ཞེས་མཛོན་པར་
 བཛེད་དེ། བཙམ་ཡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཆགས་སྤྱུ་འཁོར་བའི་སྤྱིད་པར་གཞུགས་ཀྱང་
 རྒྱུན་ལ་ཟད་པ་མི་མངའ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱུ་ལ། མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྱོན་ནས་མཛོར་བསྟན། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚམས་
 སྤྱར་ཤིང་ཅ་བ། །འགྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱུ་གཉིས་བསྟན་ནས་གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
 སྤྱུ་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱིད་འོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་འབར་བ་དེ་འཆད། གཉིས་
 པ་ནི།

མཚན་ནི་སྤུམ་རུ་ཅ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་རུ་འོ་བདག་ཉིད་འདི། །

ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱར་བཞེད། །
 མཚན་ནི་སྤུམ་རུ་ཅ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་རུ་འོ་བདག་ཉིད་ཅན་འོག་མིན་ཁོ་ནར་
 བཞུགས་པའི་ཐུབ་པའི་གཞུགས་སྤྱུ་འདི་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱུར་བཞེད་
 དེ་ཤིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ངས་པ་ལྟས་
 ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མཚན་སྤུམ་རུ་ཅ་གཉིས་དང་
 དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་རུ་འོ་བོ་ཉིད་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་གཞུགས་སྤྱུ་འདི་
 རི་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུས་བཙམ་ཡན་འདས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱུ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་
 བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་བརྒྱལ་བཞུགས་པ་ནམས་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་པ་ཉེ་

བར་སྒྲིབ་པ་སོགས་ངེས་པ་ལྟ་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་མཆན་དང་། དཔེ་བྱད་དོ། དང་པོ་ལ་འབྲས་བུ་མཆན། ལྷ་
འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ། ལྷ་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་མཆན་སྒྲིབ་
ཅ་བ། འབྲེལ་པའོ། དང་པོ་ནི། མཆན་སྒྲིབ་ཅ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་དག་ཅིག་
ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སྒྲིབ་བཅད་པ་ལྟ་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

ཕྱག་ལབས་འཁོར་ལོང་མཆན་དང་རུས་སྒྲིབ་ལབས། །ཕྱག་དང་ལབས་སོར་བ་
བས་འབྲེལ་བ་དང་། །

ཕྱག་ནི་ལབས་བཅས་འཇམ་ཁིང་གཞིན་གཞགས། །འདི་ཡི་སྒྲིབ་བདུན་དག་མཐོ་
བ་དང་། །

སོར་མོ་རིང་དང་རྟིང་ཡངས་སྒྲིབ་ཆེ་བ་དང་། །ལབས་འབྲུར་མི་མདོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གྲུ་
ཕྱོགས། །

བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་ཕྱག་རིང་མཛེས། །འདོམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྐབས་སྒྲིབ་པ་ཡི་
མཆོག །

སྐགས་པ་གསེར་མདོག་སྐགས་པ་སྒྲིབ་པ་དང་། །སྒྲིབ་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལེགས་
འབྱུངས་དང་། །

ལལ་མཛོད་སྒྲིབ་ཀྱི་རོ་སྒྲིབ་མེད་གཤི་འདྲ། །འདི་ཡི་དབྱེད་པའི་མགོ་རྒྱུ་ཐལ་
གོང་ཀྱས། །

འདི་ལ་རོ་མི་ཁིམ་པ་འང་རོ་མཆོག་སྒྲིབ་པ། །སྒྲིབ་གྲོ་རྩ་རྩར་ཁྱེད་གཤམ། །

གཙུག་ཏོར་དབྱར་ལྷན་ལྷགས་རིང་མཛེས་པ་དང་། །ཆངས་དབྱེད་འགྲམ་པ་

སེང་གའི་འདྲ་དང་ཆོམས། །ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཆད་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་།
གངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཆང་བ་དང་། །སྤྱན་ནི་མཐོན་མཐིང་སྤྱན་རྫི་བ་མཆོག་གི།
འདྲ་བ་འདི་དག་སྤྱུམ་ཏུ་རྩ་གཉིས་མཆོན། །

ལོངས་སྤྱིའི་མཆོན་སྤྱུམ་ཏུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཆོན་དང་རུས་
སྤྱུལ་ཞབས། ཞེས་པ་ནས། འདྲ་བ་འདི་དག་སྤྱུམ་ཏུ་རྩ་གཉིས་མཆོན། ཞེས་པའི་
བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པའི་ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཆོན་
དང་ཐུན་པ་ནི་ད་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་གྲ་མ་ནམས་སྤྱེལ་བ་དང་བསུ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་གོམས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རུས་སྤྱུལ་བཞིན་དུ་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་
གཉིས་མ་རྫོངས་པར་ས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་གནས་པ་ནི་དང་ཐུན་ཏེ། སྤྱིན་སྤྱོད་
པ་ཡང་དག་པར་གྲངས་པ་ལ་ཡི་དམ་བཞན་པ་ནི་དཀྱིས་ཕྱིར། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་
སོར་སོར་དང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་བས་འབྲེལ་པ་ནི་དང་ཐུན་ཏེ། སྤྱིན་སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བཞེན་པའི་ཕྱིར། ཕྱག་དང་ཞབས་འཇམ་ཤིང་གཞོན་
གཞགས་པ་ནི་དང་ཐུན་ཏེ། སྤྱིན་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་གྲ་ཞོམ་པ་སྤྱིན་
པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱག་གཉིས་དང་ཞབས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་དང་། ཕྱག་པའི་བར་
གཉིས་དང་ལྟག་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་པའི་ཕྱིར་བདུན་མཐོ་བ་ནི་དང་ཐུན་
ཏེ། སྤྱིན་བདོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གྲ་ཞོམ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱག་
ཞབས་སོར་སོར་དང་བ་ནི་དང་ཐུན་ཏེ། སྤྱིན་བསད་པར་བྱ་བ་བཅའ་ས་པ་སོགས་ལས་
ཐར་བར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞབས་མཐིལ་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པ་ནི་དང་པ་ཡངས་
པ་ནི་དང་ཐུན་ཏེ། སྤྱིན་གཞན་གྱི་སོག་འཛོ་བ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ནི་དཀྱིས་ཕྱིར། སྤྱི

ཆེ་ཞིང་དང་བཞིན་དང་ལྡན་ཏེ། སྔོན་སྔག་གཙོད་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། ཞབས་
 དུས་མའི་ལྷ་ང་དང་ཡོང་བུ་ཕྱིར་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྔོན་སྤྱིན་པ་སྔགས་
 དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་སྤྱི་རེ་རེ་ནས་ཀྱེན་དུ་སྔགས་པ་
 ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྔོན་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་གཞན་ལ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། རིམ་
 པར་འཆོམས་ལ་རྒྱུམ་པ་བྱིན་པ་རེ་དྲགས་ཨེ་ ཡའི་ལྷ་བུ་དང་ལྡན་ཏེ། སྔོན་གསོ་བ་
 རིག་པ་དང་བཟོ་ལ་སྔགས་པ་གུས་པར་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་བྱིན་པའི་ཕྱིར། དུག་རིང་
 ཞིང་མངའ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྔོན་ནོར་བདོག་པ་སྤོང་བ་ལ་སྤོང་བ་པོའི་སྤྱོད་པ་ཕྱིར་
 མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱབས་སུ་རྩལ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྔོན་སྤྱོ་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་ལ་
 གསང་བའི་གསང་ཆོག་བསྤངས་པའི་ཕྱིར། དགས་པའི་མདོག་གསེར་འདྲ་བ་དག་ཅིང་
 གསལ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྔོན་གཞན་ལ་གདིང་བ་བྱ་རྟོམ་པ་བྱིན་པའི་ཕྱིར། དགས་
 པ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྔོན་གཞན་ལ་ཁང་བཟང་ལ་སྔགས་པ་དམ་པ་བྱིན་པའི་
 ཕྱིར། བ་སྤྱི་ཁྲུང་བུ་རེ་རེ་སྤྱི་རེ་རེ་ནས་གཡས་སྔགས་སུ་འབྲིལ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ།
 སྔོན་འདྲུ་འཛི་དང་རྣམ་གཡོང་ལ་སྔགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞལ་མཛོད་
 སྤྱིས་བརྒྱན་པ་སྤྱིན་མཆོམས་ཀྱི་བར་ཐིག་ལའི་གནས་ན་འཇམ་པ་དགའ་བ་མཉེན་པ་
 དངས་ན་བྱ་གསུམ་ལ་སྔགས་པའི་ཆད་འབྱུང་བ། བཏང་ན་གཡས་སུ་འབྲིལ་བ་ཅེ་མོ་
 ཀྱེན་དུ་སྔགས་པ་སྤྱར་རུ་རའི་འབྲུའི་ཆད་ཅམ་པ་དདུལ་འབྱར་གྱི་རྣམ་པ་ལྷ་བུ་ཉིད་དང་
 ལྡན་ཏེ། སྔོན་སྤྱོ་པོ་སྤྱོ་མ་ཐམས་ཅད་མའི་གནས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བཀྲར་ཞིང་བཀོད་
 པའི་ཕྱིར། རོ་སྤྱོད་མེང་གོ་འདྲ་བ་འཕེལ་གཞེ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྔོན་གཞན་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་དག་གི་ཆོག་གིས་ཁྱད་དུ་མ་བསད་པའི་བྱིར། དཔུང་མགོ་གིན་
 དུ་རྒྱུམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། རྩོན་གཞན་གྱིས་སྤྲོན་པར་སྤྲོ་བ་དང་ལེགས་པར་སྤྲོ་བའི་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་པའི་བྱིར། དཔུང་མགོ་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་དར་བ་ཐལ་གོང་རྒྱས་
 པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། རྩོན་གཞན་ལ་སྤྲོན་དང་སྤྲོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པའི་བྱིར། རྩོ་
 མི་ཁིམ་པ་ལ་ཡང་རྩོ་བྱོ་བའི་མཆོག་དུ་སྤྲོང་ཞིང་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། རྩོན་སྤྱོ་
 བོན་དཔའི་གཡོག་དང་རིམ་གྱི་སོགས་བྱས་པའི་བྱིར། སྤྱིའི་ཡན་མན་དང་འདྲོམ་མཉམ་
 པར་ཤིང་གོ་རྟོ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ཞེས་གསལ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། རྩོན་ནགས་ཆོལ་དང་ཀུན་དགའ་
 ར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་གཞན་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་བརྟུག་པའི་བྱིར། དཔུང་གཞུག་
 ཏོར་རྒྱུམ་ཞིང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། རྩོན་གཞུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་གཞན་
 ལ་རྟུག་པར་བྱིན་པའི་བྱིར། ལྷ་སྤྲུལ་དམར་པོའི་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་ལྷགས་རིང་པོ་ཉིད་
 དང་ལྡན་ཏེ། རྩོན་བསྐལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་འཇམ་པོ་མཉེན་ལ་སྤྲོན་པ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡན་ལག་ལྡན་གྱི་ཆངས་པའི་དཔུངས་ཉིད་དང་ལྡན་
 ཏེ། རྩོན་གསུང་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམ་
 པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པའི་བྱིར། རྒྱུམ་ཞིང་རྒྱས་པ་འགྲམ་པ་སེང་གའི་འདྲ་བ་ཉིད་ལྡན་
 ཏེ། རྩོན་ཆོག་ཀྱལ་བ་སྤངས་པའི་བྱིར། ཆོམས་དཀར་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། རྩོན་
 སྤྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀྱར་བ་དང་ལ་སོགས་པ་བཟླས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཐོ་དམན་
 མེད་པར་ཆོམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། རྩོན་ལོག་འཛོ་སྤངས་པའི་འཛོ་བ་རྣམ་
 པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིར། ཆོམས་ཐགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། རྩོན་བདེན་
 པའི་ཆོག་ཀུན་དུ་སྤྱུང་པའི་བྱིར། ཆོམས་བཞི་བརྟུ་མངའ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། རྩོན་

ཕྱ་མའི་ཆོག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་མོར་བྱ་མཐོན་མཐིང་དང་འབྲ་བཉིད་དང་ལྷན་
 ཏེ། སྤོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པར་འབྲ་བར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། རྩེང་
 འོག་གི་རྩི་མ་ནམས་ལེགས་པར་གཞི་ལ་ཁྱིང་མ་འབྲེས་པ་པའི་རྩི་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་ལྷན་
 ཏེ། སྤོན་ཁོང་ཁྱོད་དང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བཞུགས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ། མཚན་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་
 པའོ།། དང་པོ་ནི། མཚན་གྱི་རྒྱ་གྲུབ་པས་མཚན་གྲུབ་པོ་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
 སྤྱ་བཅད་པ། གཉིས་པ་ནི།

འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གི། སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན། །

དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྩོགས་པས། མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འགྲུབ། །

མེད་ས་སྦྱ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། མཚན་ནི་སོ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་སྟེ།
 མཚན་སོ་གཉིས་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་
 རབ་རྩོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མཚན་གང་གིས་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་རབ་རྩོགས་པས་མཚན་སྦྱུང་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་འབྱུང་ངོ་།། གསུམ་
 པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ལ། མཚན་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་པའོ།། དང་པོ་ནི།
 མཚན་གྱི་རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་ནི་ན། དེའི་འོག་ཏུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པ་དག་
 གིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

ཐ་མ་སྦྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་དག་ཐངས་པ་བརྟན་པ་དང་། །

བསྐྱབ་བརྟེན་དང་གྲོ་མོ་པའི། འདོམ་པོ་སྦྱོན་དང་གསལ་བྱ་བ། །

ཐར་བར་བྱེད་དང་དགེ་བཞུ། ཡང་དག་ཐངས་པ་སྦྱེལ་ལ་སོགས། །

སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ། །མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན།།
 རྒྱུ་བཤད་པའི་མཚན་གྱི་རྒྱ་དེ་དག་གོམས་པར་བྱས་པས་འབྲས་བྱ་མཚན་བཟང་འབྲུབ་
 རྟེན་ མཚན་སོ་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡི་མཚན་ཉིད་སྐྱ་མ་སྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་
 དང་ཡང་དག་པར་བྲངས་པ་བཏན་པ་དང་། བསྐྱ་བ་བཞེན་དང་གྲུ་མོ་མ་པའི་དངོས་
 པོ་བྱིན་དང་བསད་པར་བྱ་བ་བར་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་བཞི། ཡང་དག་བྲངས་
 པ་སྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་
 བ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་གོམས་པར་བྱས་པས་འབྲས་བྱ་མཚན་ངེས་པར་འབྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འདི་གཉིས་ནི་ཡང་
 འདིར་རྒྱས་པར་མི་བྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁོང་ཉིད་དུ་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་
 རྒྱས་པར་དགོལ་བེན་པས་མི་འབྱི་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དཔེ་བྱད་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། དེ་རྣམས་མཚན་རྣམས་བརྗོད་ནས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་གཉིས་
 ཀྱིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གསུངས་པ། གཉིས་པ་ནི།

སྐྱབ་པའི་མེན་མོ་བཟངས་མདོག་དང་། །མདོག་སྦྱུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། །

རྒྱུ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བྱ་བ་དང་། །ཅ་མི་མདོན་དང་མདུད་པ་མེད། །

མོང་བྱ་མི་མདོན་ཞབས་ཉམས་དང་། །མེད་ག་ཟུང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། །

ཁྱུ་མཆོག་རྣམས་གཤམས་གཤམས་ཕྱོགས་དང་། །མཛེས་གཤམས་བྱང་དང་འབྲེལ་བ་གཞགས།།

བྱེད་པ་འདྲ་ཅིང་པར་འཇམ། གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྒྲ། །
 མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་། སྒྲ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཞིང་བཟང་། །
 གོམ་སྒོམས་པ་དང་སྒྲ་གཉིས་ནི། དག་དང་གཞོན་གཅན་ཉིད་དང་། །
 སྒྲ་ལྷུ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། བེན་ཏུ་གྱིམས་པའི་སྒྲ་ཉིད་དང་། །
 ཡན་ལག་བེན་ཏུ་རྣམ་འབྱེས་དང་། གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་དག་པ་དང་། །
 སྒྲ་རྒྱུ་སྐབས་ཕྱིན་མ་རྟོངས་དང་། ཡུང་རེ་བ་དང་ལྷོ་བ་ནི། །
 ཟབ་དང་གཡས་ཕྱོགས་འབྲིལ་བ་དང་། གྲུན་ནས་རྩ་ན་སྒྲུག་པ་དང་། །
 གྲུན་སྒྲོད་གཙང་དང་སྒྲ་ལ་ནི། སྒྲེ་བ་གནག་བག་མེད་པ་དང་། །
 ཡུག་ནི་གིང་བལ་རྩར་འཇམ་དང་། ཡུག་རིས་མཛད་པ་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་། །
 ལལ་ནི་ཏ་ཅང་མི་རིང་དང་། མཚུ་ནི་བེམ་པ་རྩར་དམར་དང་། །
 རྒྱགས་མཉེན་པ་དང་སྒྲ་བ་དང་། དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཉིད་དང་། །
 གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་རྒྱུ། རྩོད་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། །
 བྱེན་བྱིས་ཡུང་དང་གངས་མཐོ་དང་། མཚན་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། །
 རྒྱན་ཡངས་པ་དང་རྩི་མ་སྒྲུག ཡུལ་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། །
 རྩིན་རྒྱགས་རིང་དང་འཇམ་པ་དང་། རྒྱུ་དང་སྒྲུ་ནི་མཉམ་པ་དང་། །
 ཡུག་རིང་རྒྱས་དང་སྒྲན་མཉམ་དང་། ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །
 དཔུ་བར་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་དང་། དཔུས་ཆེ་བ་དང་དཔུ་རྒྱས་དང་། །
 དཔུ་སྒྲ་ཡུང་བ་རྩར་གནག་དང་། རྒྱག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། །
 མི་གཤོར་བྱེད་ཞིམ་སྒྲེས་བྱུ་ཡི། ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །

དཔལ་གྱི་ཤེད་དང་བཀྱ་གིས་ནི། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །
 ཐུབ་པའི་ཞེས་པ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཞིང་། ཀྱང་པ་ཐ་མ་སྡུ་མ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་མཐར་སྦྱར་རོ། །དཔེ་བྱད་ཅེས་པ་ནི་ཕྱི་གཞན་ལ་སྦྱང་བའི་སྤྱི་རྟགས་གྱིས་ནང་
 གེ་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་རོ། །དོན་ནི་ཡོངས་སྤྱིའི་དཔེ་བྱད་ཡོད་
 དེ་དེ་སེམས་མོ་བཟངས་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་སོགས་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་
 པའི་སེམས་མོ་བཟངས་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཕྱིར། སེམས་མོའི་མདོག་སྦྱུམ་པ་ཉིད་དང་
 ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཕྱིར། སེམས་མོ་མཐོ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། མའི་རིགས་གྱི་མཆོག་ལས་སྦྱེས་པའི་
 ཕྱིར་དེ། སོར་མོ་རྣམས་སྦྱུམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། ཐུབ་པའི་སྤྱི་དུལ་ཁན་མ་ཐོ་བ་
 མེད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཕྱིར། སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྤྱོན་
 དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཕྱིར། སོར་མོ་རྣམས་བྱེན་གྱིས་ཕྱ་
 བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། རྟོགས་རིགས་གསུམ་ལ་ཡང་དག་པར་མཐར་ཕྱིས་སོ་སོར་ཞུགས་
 པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཕྱིར། ལུས་གྱི་རྩ་སྤྱོན་སེམས་མོ་མཛོན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྤྱོན་
 ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལས་མི་དགེ་བརྒྱ་དང་ལོག་པར་འཆོ་བར་བརྟུ་བ་སྤྱངས་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཕྱིར། རྩ་མདུད་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་མདུད་པ་འགྲོལ་
 ཞིང་གྲོལ་བ་ཉིད་གྱིས་ཕྱིར། ཞབས་གྱི་ཡོང་བུ་ཆུང་བ་མི་མཛོན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ།
 གསང་བའི་གནས་བཟུང་མོ་རྟོགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲས་པའི་ཆོས་གྱི་སྒྲོ་གྲོས་ཅན་ཉིད་གྱིས་
 ཕྱིར་དེ། ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། འཁོར་བ་སོགས་བཟོད་དཀའ་

བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བོ་སྐྱོལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་། སེང་གའི་སྐབས་
 སུ་གསེགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། མི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་།
 རྒྱུ་ལོ་ཆེའི་སྐབས་སུ་གསེགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱ་གདུག་པ་སོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་
 པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་། ངང་པའི་སྐབས་སུ་གསེགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། བྱ་
 ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་གསེགས་པར་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་། བྱ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་
 གསེགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བའི་གནས་སུ་སྒྲ་འདྲེན་པ་སྐྱེས་
 དུའི་བྱ་མཆོག་ཏུ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་། གཡས་སྟོགས་སུ་ལྷོག་ཅིང་གསེགས་པ་
 ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྒྲོར་སྟོགས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པར་གསེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་།
 མཛེས་པར་གསེགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། གསེགས་པའི་ཆོ་སྤྱད་ཅིང་མཛེས་པར་མཁས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་། མི་གཡོ་བར་གསེགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། ཉག་ཏུ་སེམས་བྱ་བུ་
 མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་། སྐྱེ་འབྱེལ་བག་ཆགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། གཞན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་བཅོད་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་། སྐྱེ་བྱེད་འཁོར་བ་ཉིད་
 དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱོ་གསུམ་ཞིག་པའི་ཆོས་དང་མ་སྤྱགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་། སྐྱེ་རིམ་པར་
 འཆམས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། གདུལ་བྱ་དང་འཆམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྤྱིར་། སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་པས་གཙང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱེ་དང་གསུང་དང་
 ཐུགས་ལ་སོགས་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་གཙང་བའི་ཕྱིར་། སྐྱེ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ།
 ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་། སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་མས་
 རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་། མཆོན་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་འཛོམས་
 པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་། སྐྱེའི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་

བཟང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། ཡངས་ཤིང་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། གོམ་
 པ་སྟོམས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་སྟོམས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་
 གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། གཞན་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་
 ཕྱིར། ལྷ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤིང་ཅན་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། དཔེ་དང་བཅས་ནས་ཆོས་གོ་སྒྲ་
 བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལུས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། བྱ་དཀར་པའི་གནས་ལ་
 ཐུགས་རྟག་ཏུ་མ་ལུས་པའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་ཤིང་ཕྱིན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་
 འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཤིན་ཏུ་གིམས་པ་
 ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། ཡང་སྤྲིད་པ་ལེན་པའི་ལས་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། ཡན་ལག་དང་
 ཉིད་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། གདུལ་བྱ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 པར་འབྱུང་བ་ལུགས་འབྱུང་རྟོག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཕྱིར། གཟེགས་པར་བརྩིས་པའི་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། མངོན་མཐོ་
 རེས་ལེགས་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཆོག་དོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར། ལྷའི་ཕྱལ་རྒྱུམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྟོབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལུགས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆོགས་
 པར་གྱུར་པ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། །སྟོན་སྐབས་མཆོམས་པས་སྐྱེ་སྐབས་ཕྱིན་པ་
 ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། འཁོར་བའི་སྟོན་ཀྱིས་མགོས་ཤིང་མ་སྐྱགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། །སྐྱེ་
 མ་རྟོངས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། ང་རྒྱལ་གྱི་འགྲིང་བ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། ལྷའི་
 ཕྱལ་ཕུང་རེ་བ་མཐོ་དམན་མེད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་ཟད་པ་རྣམ་པར་སྒྲིག་པ་
 ཟད་མེ་ཤེས་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། ལྷེ་བ་གཏིང་ཟབ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་
 ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། ལྷེ་བའི་རི་མོ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་

སྤྲུང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་མང་འབྱོར་གྱིས་ཕྱིར། གསུང་
 ལྡན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། རྩ་བར་འབྲེས་པས་སྣན་པ་ལ་སོགས་
 པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། མཆེ་བ་རྒྱུམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྤྱིད་པར་ཀྱུན་ཏུ་
 སྦྱོར་བ་དགྲ་ཟད་པར་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱིར། མཆེ་བ་རྩོལ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སྦྱོ་
 བོ་འདུལ་དགའ་བ་འདུལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། མཆེ་བ་དགའ་བ་ཉིད་དང་
 ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་འཛོམས་པའི་ཆོ་ཆོས་འདུལ་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཛོམས་
 པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། མཆེ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། འཁོར་འདས་མཉམ་
 ཉིད་ཉོགས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། མཆེ་བ་ཕྱིན་གྱིས་ཕྱ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་
 ཏེ། མཐར་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་ཉོགས་པ་ཡང་དགའ་བར་རབ་ཏུ་སྟོན་
 པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། བདམས་ཀྱི་གཟེངས་མཐོ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། ཐབས་
 ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ་མཆོག་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། བདམས་གཙང་བ་ཉིད་དང་
 ལྡན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་སྦྱོ་བོ་ཡིད་ཆེས་པའི་གཙང་མ་ཡུན་སུ་མཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། སྦྱུན་ཡངས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་
 ཆེ་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་མ་སྤྲུག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་འཁོར་
 པའི་གནས་ནས་ངངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། སྦྱུན་དགའ་ནག་མ་འདྲེས་པས་འབྲེས་ཤིང་
 པ་ལྡེའི་འདབ་མ་རངས་པ་རྩ་བུ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། འགྲོ་བ་གཞིན་རྒྱ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བསྟོན་པར་འོས་པས་མངོན་པར་མགྲུ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། སྦྱོན་ཚུགས་རིང་
 བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། ཉག་ཏུ་ཕྱི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་གཟེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། སྦྱོན་
 མ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ། མེ་ལྡ་བསྟེན་པ་སོགས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་འདུལ་བ་འཇམ་

པོ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་། སྒྲིན་མ་སྒྲིན་པ་ཉིད་དང་ཐུན་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཡོངས་སུ་དགོ་བས་བརྒྱན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་། སྒྲིན་མའི་སྤྱི་རིང་བྱང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་
 ཐུན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིན་ཀྱན་ཏུ་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཐུང་། ཐུག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ཐུན་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་མཆོག་ཏུ་གནོད་པ་
 བསྐྱོག་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་། སྒྲིན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཐུན་ཏེ། འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་། སྒྲིན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་
 པ་ཉིད་དང་ཐུན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་མ་ཉམས་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཐུང་། དཔལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་ཉིད་དང་ཐུན་ཏེ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བས་
 བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུགས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་། དཔལ་བ་དབྲེས་
 ཆེ་བ་ཉིད་དང་ཐུན་ཏེ། ལོག་པར་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཐུང་། དབུ་ཁྱིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ཐུན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་
 པའི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་། དབུ་སྒྲ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་
 པ་ཉིད་དང་ཐུན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་དགའ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་སྲེད་པ་ལྟོག་པར་མཛད་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་། དབུ་སྒྲ་སྒྱག་པ་ཉིད་དང་ཐུན་ཏེ། མཐོང་བས་དང་སྒྲོམ་པས་སྤང་
 བར་བྱ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་། དབུ་སྒྲ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་
 ཐུན་ཏེ། བརྟན་པ་མཐར་ཐིན་གྱི་རྩལ་བག་མེད་པའི་སྒྲོ་འཇམ་པོས་ཡོངས་སུ་གཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་། དབུ་སྒྲ་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་ཐུན་ཏེ། ཐུགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པས་མ་འབྲུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་། དབུ་སྒྲ་མི་གཤོར་བ་ཞེ་མི་རྩལ་པ་ཉིད་དང་ཐུན་ཏེ།
 ཆོག་རྩལ་སྤངས་པས་ཉག་ཏུ་ཆོག་མི་རྩལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་། དབུ་སྒྲ་འི་ཞིམ་པ་ཉིད་

དང་ལྟན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གི་བྱང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་གི་མེད་ཀྱི་
བཀའ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། ཕྱག་དང་ཞབས་མཐེ་བོང་ལ་དོ་རྩེ་འུ་མོ་ལྟ་བུ་དཔལ་གྱི་
བེལ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་ལ་རེ་མོ་གྲུ་བཞི་པའི་བཀའ་གིས་དང་། དེའི་མཐའ་
ན་རེ་མོ་བདུན་གལས་སུ་འབྲིལ་བའི་གཡུང་དྲུང་འབྲིལ་བས་རྒྱན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ནས་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར།

བཞི་པ་མཆོག་གི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྐྱུར། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་འོ།
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱུ་གསུམ་བཞུན་ནས་བཞི་པ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་
ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་དེ་འཆད། གཉིས་པ་ནི།

གང་གི་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྒྲ་ཆོག་ཤས་དག །

མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་རྒྱུན་མི་ཆད། །

ཤུག་ཐུབ་པའི་སྐྱུ་གང་གི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛད་པའི་ངེས་པ་ལྟ་མིན་གྱི་
གཟུགས་སྐྱུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་དག་མ་དག་
གི་འགྲོ་བ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་ནས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་པ་སྒྲ་ཆོག་ཤས་དག་དུས་
མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སྟོགས་པའི་
གཟུགས་གང་གིས་དངོས་སུ་སྒྲུང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་མཛད་པའི་སྐྱུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་
ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་ལྟ་མིན་གྱི་གཟུགས་སྐྱུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་
མི་ཆད་པ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲིན་
ལས་རྒྱུ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ།

དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཚིག་དོན་གཞན་གྱི་གོ་རིམ་སྤྱི་དོན་བདུན་ཅུའི་དང་པོ་དང་
ཐ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱ་གསུམ་
བཤད་བྱེན་པར་བསྟན་པ། འཕྲིན་ལས་འཆད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐར་
ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱའི་བདག་ཉིད་སྦྱ་ལྷག་མ་གསུམ་ཚོགས་གཉིས་བསྐྱེམ་པའི་སྒྲིབས་ལས་
བྱུང་བཡིན་པས་རྒྱ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡང་
དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་རབ་དུ་བརྟགས་པའི་སྦྱ་གསུམ་རྒྱ་མེད་དུ་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། སངས་
རྒྱུ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་ཚོས་སྦྱ་རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་
བསམས་པ་ལ་སྒྲིབ་ནས་བྱུང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་བྱུང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་
སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ལོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྦྱ་ནི་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱ་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསམས་པ་ལ་སྒྲིབ་ནས་བྱུང་བའི་། མཚོག་གི་སྦྱལ་པའི་སྦྱ་
ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བུའི་
སྦྱ་པོའི་སྦྱང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འཕྲིན་ལས། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྦྱ་དེའི་བདག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱུང་བ་ནམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྦྱའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་
དུ་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྦྱ་ཁོ་ནས་ལོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྦྱ་དང་ལ་སོགས་པ་སྦྱལ་
པའི་སྦྱར་སྦྱང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོ་ནས་གདུལ་བུའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཅུ་བ་ལ། དུས་ཀྱི་སྦྱོ་ནས་མདོར་བསྟན། དེའི་པའི་སྦྱོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད།
གངས་ངེས་ཀྱི་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྟེན་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འདོད། །

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་ཆོས་སྐྱ་འདིའི་འཕྲིན་
ལས་ནི་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་མི་ཆད་པའི་རྒྱ་ཆོག་གས་པ་མཐར་ཕྱིན་
པ་སྟེན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཙ་བའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་སྐྱུ་ལ་
སྐྱ་དང་འབྲེལ་ཁྱིའུ་ཉི་ལྔ་དགོངས་པ་ཡིན་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྐྱ་ལ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་འགོད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ཆོག་གས་ལམ་སྟུར་ལམ། །མཐོང་ལམ་སྟོམ་ལམ་ལ་འགོད་པའོ། །
དང་པོ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཆོག་གས་ལ་འགོད་པ། གཞན་རྒྱུད་སྟེན་བྱེད་ཀྱི་སྟུར་བ་ལ་
འགོད་པ། བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་རྩ་བ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཙ་བ་འཕགས་
པ་ལྟར་བཤད་ན་དེ་ཡོད་དེ།

འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི།

བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྲིད་བདེ་ཙམ་ལ་དོན་གཉེར་ཞི་བའི་ཐར་པ་དོན་
གཉེར་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།

བསྐྱེད་རྣམ་བཞི་ལ་དགོད་པ་དང་།

སྟེན་པ་སྟེན་པར་སྐྱ་བ་དོན་སྟོད་དོན་མཐུན་ཏེ་བསྐྱེད་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི། །རྣམ་པར་བྱང་བར་རྟོགས་པ་དང་།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་བཅས་པ་ཡི་སྐྱུ་ག་ཀུན་དོར་བྱ་དང་རྣམ་པར་
བྱང་བ་འགོག་ལམ་གྲང་བྱར་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཞན་
དོན་བསམ་པ་ཕུན་ཆོག་གས་ལ་འགོད་པ། རང་རྒྱུད་སྟེན་བྱེད་ཀྱི་སྟུར་བ་ལ་འགོད་པ།

ཉེ་བ་ནས་དག་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ།

སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་ཇི་བཞིན་གྱི། །དོན་དང་.....།

སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་རྟོགས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་
ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་འགོད་པ་དངོས་
དང་། གཉིས་དོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ།

.....པ་ལོ་ལྷན་དུག་དང་། །

པར་ཕྱིན་དུག་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།

སངས་རྒྱས་ལམ་དང་.....།

སངས་རྒྱས་སུ་བགོད་པའི་དགེ་བ་བརྩའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
ཡོད་དེ།

.....རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་.....།

དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་བུར་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པར་ཡོད་དེ།

.....གཉིས་ཟད་དང་། །

གཉིས་སྒྲུབ་གི་སྒྲོས་པ་ཟད་པའི་སྟོང་ཉིད་གསར་རྟོགས་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཞི་
པ་ལ་དུག་ས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་འགོད་པ། ས་བཞི་པ་སོགས་གསུམ་པ་འགོད་
པར། བདུན་པ་ལ་འགོད་པར། བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པ། དགུ་པ་ལ་འགོད་པ། བརྩ་པ་
ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ།

བདེ་དང་.....།

ས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་
པའི་སྒྲོན་ས་ཆུ་ལ་བྲིམས་དང་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
དེ།

“དམིགས་པ་མེད་པ་དང་།

ས་བཞི་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ལ་པར་བདེན་བཞི་
ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དུག་པར་རྟོག་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་ས་འགོད་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ།

ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྒྲིན་དང་། །

ས་དེས་བསྐྱུས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོན་ས་ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་
སྒྲིན་པར་མངོན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་འགོད་པ།
བདེན་འཛིན་ནི་བ་ལ་འགོད་པ། སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་བཏགས་པ་བ་ཐོབ་པ་ལ་
འགོད་པ། ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེའི་ལམ་དང་ནི།

ས་དེས་བསྐྱུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེའི་ལམ་གྱིས་མཆོན་པའི་ལམ་གསུམ་མངོན་
སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།

མངོན་པར་ཞེན་པར་བརྟོག་པ་དང་། །

བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལྟོག་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་.....།

སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་ཏུ་བཏགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་
པ་གྲུབ་སྟེ།

.....སངས་རྒྱལ་ཞིང་། རྣམ་པར་དག་དང་.....།

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར།

ཨ་པ་ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་པ་ལ། རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་བར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པ། གཞན་
སྟེན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ།

.....ངེས་པ་དང་།

ས་དེས་བསྐྱུས་པའི་ཐེག་པ་གཞན་ཏུ་མི་རྒྱུང་བར་ངེས་པའི་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་འགོད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།

སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཆད་མེད་དང་།

ས་དེས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཆད་མེད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་
པ་ལ། ས་བརྒྱུ་པས་བསྐྱུས་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་འགོད་པ། རྟོགས་པ་གོང་
དུ་འཕེལ་བ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ།

སངས་རྒྱལ་བསྟེན་སྟགས་ཡོན་ཏན་དང་།

ས་དེས་བསྐྱུས་པའི་སངས་རྒྱལ་བསྟེན་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་པ་
ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པ། ལས་
འབྲས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལ་འགོད་པ། བདེན་པ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པ། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཟད་
པ་ལ་འགོད་པ། གཞི་མེད་པ་ལ་འགོད་པ། རྣམ་བྱང་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ། ཆོགས་

རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ། གྱིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ཡོད་དེ།

བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལྷོ་།།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དགེ་བ་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ།

ལྷོ་ལས་ནམས་ནི།། རྒྱུད་མི་ཟ་དང་ལྷོ་ལྷོ་།།

ལས་ནམས་ནི་ཕྱ་རགས་གང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་མི་ཟ་ཞིང་མི་བསྐྱུ་བར་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ།

ལྷོ་བདེན་མཐོང་དང་།།

བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ཡོད་དེ།

བྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤངས་པ་དང་།།

གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ཡོད་དེ།

དེ་གཞི་མེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི།།

བྱིན་ཅི་ལོག་ནམས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་འགོད་པའི་བྱིར།

དུག་པ་ཡོད་དེ།

ནམ་པར་བྱང་དང་ལྷོ་ལྷོ་།།

པའི་གཞི་ལ་འགོད་པའོ། གང་པོ་ཡོད་དེ། གང་པོར་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་བདེ་འགོ་དང་
 བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ངན་འགྲོ་ལ་ཐོབ་པུར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གནས་པའི་མཚན་
 ཉིད་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པ་རབ་རྒྱ་ཞི་བའི་ཐར་པ་ལ་འགོད་པའི་
 འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོཌ་པའི་བསྐྱུ་པའི་དངོས་
 པོ་བཞི་ལ་བཀོད་དེ་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཐོས་པ་ལས་
 བྱུང་བ། བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས་མི་མཐུན་པའི་
 སྒྲིགས་སྤྱུག་ཀྱན་གཉིས་དོར་བྱ་དང་། གཉིན་པོ་འགོག་ལམ་གཉིས་མྱང་བར་བྱ་བའི་
 སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནས་སྐྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་རི་ལྗོ་བའི་
 བདག་ཉིད་ལ་བཀོད་དེ་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། དེའི་རྗེས་ལ་རང་
 གི་དོན་ལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་དག་པར་རྟོགས་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་ཕ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་གོམས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ཡོད་དེ། དེའི་འོག་དུ་རང་
 དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་སྟེ་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་
 ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དོན་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 གོམས་བཞིན་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་ཡོད་དེ། དེའི་
 རྗེས་ལ་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུང་འཇིག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་

ཉོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་ལ་འགོད་པ། ས་
 རྩལ་པ་ལ་འགོད་པ། ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པ། ས་དགུ་པ་
 ལ་འགོད་པ། ས་བརྒྱུ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་ཚོགས་གཉིས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་ཚུལ་བྲིམས་ནས་བསམ་
 གཏན་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཞི་རྩེ་པའི་སྒྲིམ་ཚམས་ཐམས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡོད་པ་བདུན་བརྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ལྔ་མ་
 དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་རྩལ་པ་ལ་ཤེས་
 པ་དང་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོར་བདེན་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚམས་
 ཅད་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་
 དེ། དེའི་འོག་དུ་ས་བདུན་པ་ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་སྒྲིམ་
 གྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ས་བརྒྱད་པ་
 ལ་འགོད་པ་ལ། སྦྱོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་འགོད་པ། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཟད་
 པ་ལ་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ནས་སྒྲིམ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་ས་
 བརྒྱད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 ལམ་པར་ཕྱིན་རྩལ་གི་སྦྱོད་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནས་ས་བརྒྱད་
 པ་དེ་ཉིད་ལ། ཚམས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མངོན་གྱུར་ཟད་པར་
 སྤངས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་པ་ཡོད་དེ། དེའི་རྗེས་ལ་ས་

དག་པ་སྒྲིན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་མཐུས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་
 བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ལ། ས་བརྩུ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་འགོད་
 པར། རྒྱུ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་འགོད་པ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་
 པོ་ཡོད་དེ། དེའི་འོག་དུ་ཡེ་གེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བརྩུ་
 པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་སྒྲ་ཆོགས་ནམ་པར་དག་པ་ལ་བཀོད་ནས། རྫོགས་
 སུ་རྒྱུ་བ་གཅིག་ཐོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་བ་ཕྱི་མར་སངས་རྒྱ་
 བར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པ། གཞན་དོན་རྩུན་གྱུབ་པ་ལ་འགོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 རྒྱག་མ་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡང་ས་བརྩུ་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་བ་
 གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱུ་བ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་དུ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཐོགས་བརྩུའི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པར་མངོད་པ་ལ་འགོད་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱང་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དང་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པ་དང་མངོན་པར་གེས་པ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཀོད་དེ། དེ་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་འགོད་པ་ལ། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་འགོད་པ། རྟོགས་པའི་ཁྱད་
 པར་ལ་འགོད་པ། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་འགོད་པ། དག་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱང་ཆུབ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ། ལས་
 རྒྱུད་མེ་ཟ་བའི་རྣམ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་བཤད་བ་དེ་རྩ་བུའི་
 རིམ་པས་ཡང་ས་བརྩུ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྟེ་བདེ་ཉིད་ལ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡོན་ལག་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མངོན་
 མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་ལས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་ཆུང་མི་ཟ་བརྟོགས་པ་ལ་འགོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཇི་སྟེད་བརྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། ཇི་ལྟ་བརྟོགས་པ་ལ་
 འགོད་པའོ། དང་པོ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འོག་
 ནས་འབྱུང་བ་ཟུང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་འདུས་
 མ་བྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པར་ཐ་མི་དད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པ་ལ་བཀོད་ནས་རྟེན་སུ་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྤངས་པའི་བྱད་པར་ལ་འགོད་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་ཟད་པ་ལ་འགོད་པའོ། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཟད་པར་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 གི་གཞི་བདེན་འཛིན་མེད་པར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། རང་
 བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆོས་སྒྲིའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ་འགོད་པ། སྟོ་བུར་ངི་བྲལ་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་ལ་
 འགོད་པའོ། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ས་
 བཟུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ངི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་
 བའི་རྒྱའི་ཆོགས་པ་ཆང་བ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་
 ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་

པའི་ཕྱིར། གནམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བཞིན་
 དུ་ཆོས་སྐུ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་དུ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་
 པ་ཡིན་ནི་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གནམ་པ་ཆོག་དོན་གཞན་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱང་དོན་བདུན་ཅུའི་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་
 པའི་སྐབས་སུ་འདི་གནམ་གྱི་ས་མཆོམས་བསྟན་ནས་རེ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་ས་མཆོམས་
 མི་འཆད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དོན་བདུན་ཅུའི་དང་པོ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་ཐ་མའི་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་སྟེ་ས་མཆོམས་བསྟན་པའི་རིམས་
 པས་ལྷག་མ་བར་གྱི་ཆོག་དོན་རེ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྟེ་ས་མཆོམས་ཀྱང་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་འགྲེལ་པ་
 བཤད་དགོས་སེ་ཞེ་ན་ཆོག་དོན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ས་མཆོམས་རྒྱས་པར་འགྲེལ་པ་འདིར་
 སེང་བཟང་བདག་གིས་ནི་མ་བྲིས་སོ་སྟེ་མི་བྲི་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཆོག་ས་མངས་
 སུ་དོགས་པས་མ་བྲིས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བར་གྱི་ཆོག་དོན་དུག་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་ལས་དང་པོ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྫོགས་པ་
 རེ་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་
 ཆོག་དོན་གཞན་རྣམས་ལ་འང་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བསྟན་
 བཅོས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྫོགས་པ་ལན་བདུན་ཅུ་བསྟན་དགོས་པས་
 རྫོས་པའི་སྟོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་སྐྱབ་པ་པོའི་བསམ་དོན་སེམས་བསྐྱེད་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་

སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྫོགས་པ་དངོས་སུ་བརྟན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་པར་གྱི་ཆོག་དོན་རེ་བརྒྱད་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ལམ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་བརྟན་པ་ནམས་སྐབས་དེ་གཉིས་སུ་དངོས་སུ་
 བརྟན་ན་ནི། སྐབས་གཉིས་པོ་དེར་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆང་བར་བྲིས་པས་
 རྫོས་པའི་ཉིས་པ་གིན་དུ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་གཉིས་
 པོ་དེར་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་རགས་པ་འགའ་
 ཞིག་དངོས་སུ་བརྟན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་དངོས་སུ་
 བརྟན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ཆད་དམིགས་པར་དང་ནི་རྣམ་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གཞུང་གི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བརྟན་མི་དགོས་ཏེ། དོན་
 གཅིག་ཀྱང་གཞུང་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་སྟོན་ལུས་མི་ལུས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྫོད་བྱེད་སེལ་བས་འདྲག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དགོས་པ་
 མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ལན་དུ་མར་བརྟན་པ་ལ་རྫོས་སྦྱོན་རི་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་། གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བཞི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རྒྱ་ཆེས་བྱ་བ་ལས་ཆོས་སྤྱི་སྐབས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་
 ཆེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ཆོག་
 དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ གསུམ་པ་བསྟུས་དོན་གཞན་བསྟུས་པ་ལ། དོན་དྲུག་ཏུ་བསྟུས། དོན་གསུམ་
 དུ་བསྟུས་པོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྟུར། ཅ་བ། འགྲེལ་པོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་
 པ་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་གདགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་དོན་
 བརྒྱད་གྱི་སྟོན་པ་བསྟུས་དོན་རྣམ་པར་བཤད་ནས་ཡང་དེ་ལས་འབྲིང་དུ་དད་པའི་གང་
 ཟག་ལ་བསྟུས་དོན་གཞན་དྲུག་ཏུ་བསྟུས་ནས་རྣམ་པར་བཤད་པ། གཉིས་པ་ནི།

མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོར་བ་དང་། །དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་།།

དེ་མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ནི། །དོན་བསྟུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག།

རྒྱན་གྱི་དོན་བསྟུས་བརྒྱད་ལས་གཞན་སྟེ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཁྱེན་པ་
 གསུམ་གྱི་དོ་ཤོར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྣམ་ཚུགས་སྟོར་
 བ་དང་། སྟོར་བ་དེ་རབ་དུ་གྱུར་པའི་ཅེ་མོ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དེ་ཡི་ཉམས་སྲུ་
 གྱི་གོ་རིམ་མཐར་གྲིས་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དེའི་སྟོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྐད་ཅིག་
 སྟོར་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ཆོས་སྟུང་དྲུག་ནི་རྒྱན་གྱི་བསྟུས་དོན་འབྲིང་
 དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་སེ་སེར་བཤད་པ། དོན་བསྟུས་ནས་ཆོག་དོན་
 རྒྱས་པ་སྤྲུམ་ལ་ཁ་འཕངས་པོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་ལ་སྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཆོས་ཅན། འདི་མཚན་པར་
 བྱ་བས་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་བཞེད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་སྟོན་པ་མངོན་པར་
 མཚན་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་ཚུགས་
 པར་ཉོགས་པའི་སྟོར་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་

སུལེན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཞི་ལྷག་ཁྱེད་འབྲེལ་གྱི་ནལ་འཕྱོར་
 འདིས་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་སྦྱོར་བས་ན་
 རྟེན་སྦྱོར་བས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
 རྟེན་པ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 བློ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་གོམས་པ་རབ་གྱི་གནས་
 སྐབས་ཡིན་ཏེ། སུར་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་
 བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲིམ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བ་སྟེ། སོང་བའི་སྦྱོར་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བློ་ཆོས་ཅན། ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་དཀྱུས་ཐོགས་གཅིག་ལ་སྒྲིམ་པའི་གོ་རིམས་གྱིས་
 གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བརྟན་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་སོ་
 སོ་བ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ་བརྟན་པ་རྣམ་པ་མཐའ་དག་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པའི་དོན་དཀྱུས་
 ཐོག་གཅིག་ལ་རིམ་ཅན་དུ་གཞུང་སྟོང་བར་བྱེད་པས་སྒྲིམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སུར་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ལ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཡང་དག་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྦྱོར་བ་བློ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། སྦྱོབ་ལམ་གྱི་རྟོགས་
 པ་ཁྱོད་ལས་ཁྱེད་པར་དུ་འགྲོར་མེད་པས་ཏེ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བློ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་དེའི་འབྲས་

བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་པ་བརྒྱད་དུ་བཤད་
 པ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་བཤད་དེ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟུས་
 དོན་དེའི་ཆོག་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤར་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་ལ། མཆམས་སྦྱར། ཙ
 བཤྟོ འབྲེལ་པོ། ༡༥ པོ་ནི། དོན་གྱི་སྦྱོས་པ་བར་མ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་
 ཡན་གདགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་དོན་བསྟུས་པ་དུག་གི་སྦྱོར་རྣམ་པར་བཤད་
 རས་ཡང་དོན་གྱི་སྦྱོས་པ་མདོར་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་གདགས་
 པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས་སྤར་མ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ།
 གཉིས་པ་ནི།

ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །

ཆོས་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། དོན་བསྟུས་གཞན་དེ་རྣམ་པ་གསུམ། །
 མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བས་སྦྱོས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་ཉམས་སུ་མྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཆོས་
 ཅན་ཤིང་མཁྱེན་པ་གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐོབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུས་
 པ་སྤར་མ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་
 གསུམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་
 སྦྱོམ་པ་ལ་འདུག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྦྱོར་བའི་ཤེས་བྱ་དང་། བསྦྱོམ་བྱ་
 དང་། ཐོབ་བྱར་བྱས་ནས་སྦྱོར་བ་བསྦྱོམ་པ་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། མཆོག་པ་གསུམ་
 པོ་དེ་རི་ལྟར་སྦྱོར་བས་བསྦྱོམ་ཞིང་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དུ་རབ་དུ་སྦྱོར་ཞེ་ན། དེའི་འོག་དུ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་
 རྣམ་པ་བཞི་ནི་ཆོས་ཅན། མཆོག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྦྱོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 བསྦྱོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱ་དུ་ཞི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མཆོག་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟར་པའི་རྒྱ་སྦྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་ཡིན་
 ཞེ་ན། དེའི་འོག་དུ་ཆོས་གྱི་སྦྱོར་འཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མཆོག་གསུམ་
 སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་བསྐྱུས་ན་
 རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་སྦྲ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་
 བཤད་དེ། བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་ལ་དད་པའི་གདུལ་བྱ་གསུམ་བཤད་ཀྱང་ཆོག་དོན་ཡན་ལག་
 རྒྱས་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་དགོས་པར་འདྲ་ལ། བསྐྱུས་དོན་དུག་དང་གསུམ་བཤད་པའི་
 གདུལ་བྱས་རང་རང་གི་བསྐྱུས་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་རགས་
 པ་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པར་འདྲེན་རྒྱས་ཀྱང་བརྒྱད་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་
 ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པར་འདྲེན་མི་རྒྱས་ཤིང་། བརྒྱད་བཤད་པའི་གདུལ་བྱས་ནི་
 བསྐྱུས་དོན་སྦྲ་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པར་དེ་ལྟར་འདོད་རྒྱས་པ་
 ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་གསུམ་པོ་སྦྲ་མ་སྦྲ་མ་ལས་སྦྲ་མ་སྦྲ་མ་དབང་པོ་བརྟུལ་བའི་ཕྱིར།

བསྟུས་དོན་བརྒྱད་བཤད་པ་ལ་རེ་ཞིག་བཀྲི་མི་རུང་བ་འགའ་ཞིག་ཁ་རྩངས་པའི་ཆེད་
དུ་བསྟུས་དོན་སྟེ་མ་གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་དུ་ བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོན་པ། ཁེངས་བསྟུང་ཞིང་འགྲེལ་པ་རྩམ་པ་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཤད་བྱའི་ཁྱད་པར། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཤད་
པའོ་དེ་དང་པོ་ནི། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཀུན་ལའང་བརྟེན་བྱའི་དོན་
བསྟུས་བརྒྱད་དང་དུག་དང་གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་དུ་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། ལ་ལ་འཕགས་པ་
བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་དངོས་ཤུགས་ལ་དོན་ཚང་བ་དང་། གཞན་ཡུམ་བར་མ་ལས་དོན་
དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཆོག་ཚང་བ་དང་། གཞན་རྒྱས་པ་ལས་དོན་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་གྲངས་
མང་པོའི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆོག་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
དོན་ལའང་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡུམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟེན་བྱའི་དོན་གྱི་
རིམ་པ་གསུམ་ཀ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟན་བཙུགས་འདིས་ལེགས་པར་བསྟུས་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུམ་གསུམ་པོ་བརྟེན་བྱ་མཚུངས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འོ་ན་གཞུང་མི་འདུ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་ལ་སྒྲིམ་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལ་ཆོག་བསྟུས་པ་དང་འབྲིང་དང་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་
པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། མངོན་པར་དོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཆོག་ལེན་བྱས་པའི་
འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བ་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་མེང་གི་བཟང་པོས་བྱས་པ་ཡིན་དེ། འཕགས་
པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེ་ཡིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་མཐུ་ཡིས་དོན་མཐོང་བའི་སྟོ་

ནས་དང་། དངོས་སུ་མཁན་པོ་ཡང་དག་ནས་སྒང་མངོན་གྱི་མ་བཟང་ལ་ཐུག་འཆལ་
 ཏེ་གནང་བ་ཞུས་ནས་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནང་འགྲེལ་པ་འདིར་སྒྲིམ་ནས་བཤད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོའི་ཆོག་དང་ནི་བཟུན་བཅོས་ཀྱི་ངག་སྟོན་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་མ་
 བྱས་པར་གོ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་དོན་བཟུས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོན་པའི། འགྲེལ་པ་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོན་
 རྒྱལ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དེ་སྟོབས་པ་ལས་ཕྱུང་བ་ཡི་དགེ་བ་སེང་གོ་བཟང་
 པོ་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་སྟེ་བོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་བདེ་བར་གསེགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱང་མཁྱེན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ།
 ཁེངས་བསྐྱུང་པ། རྟོངས་པོ་བཟོད་པར་གསོལ་བ། འགྲེལ་བ་ཚོམ་པར་སྒྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 རོ། རྟོང་པོ་ལ། རང་ཉིད་སྒྲོ་དམན་པར་བཟུན་པ། གཞུང་དོན་རྟོགས་དཀའ་བར་
 བཟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཟུན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་བདག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་
 ཡུལ་གང་ན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཤེས་རབ་མི་གསལ་བས་བཟུན་བཅོས་བཟོད་པ་
 ལ་དོན་སྟོང་ཆུལ་གྱིས་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟུན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་བདག་གི་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་སྟེ་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བཟུན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ནི་
 མ་ལུས་པ་བདག་གིས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་གང་ན་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་
 རྒྱའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་རྟོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ཡོད་དེ། འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་
 པ་ལ་བདག་གིས་འབད་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་དོར་བཞིས་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་
 རྟོངས་པའི་ཆོག་ས་མཆིས་ན་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུན་དང་ཐུན་པའི་སྟེ་བོ་ནམས་བཟོད་པར་

མཛོད་ཅེས་གསེལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པར་སློབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 གྲིམ་སྟེང་མཚར་བ་གཞུང་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་བཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངལ་དུབ་བྱས་པའི་འབྲས་
 བྱེལ་བདག་གི་ཡིད་ངལ་གསོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་
 ལུགས་འདི་རྟོགས་ཤིང་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཐུག་
 གི་དོན་ལ། བཞུགས་བཅོས་མཛོད་པ་པོ་དང་། གང་གིས་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པ་ཡོད་དེ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བཞུགས་བཅོས་མཛོད་པར་རྟོགས་
 པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛོད་པ་རྩོགས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གིས་བཞུགས་བཅོས་མཛོད་པར་རྟོགས་
 པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་མེད་པ་བཟང་པོས་མཛོད་པ་དང་། དེའི་
 རྣམ་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་དཀོངས་པ་བཤད་པ་རྩོགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ཡོད་དེ།

རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྩི་ཏུ་གོ་མི་འཆི་མེད་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སྟོང་སྟོང་ལྡན་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ཁྱས་ཏེ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །

བཞུགས་པ་སྤྲད་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཁྱེ་ཀ་ར་པ་རྩ་ཏེ་རིག་བྱེད་འོད་ཟེར་
 མདོ་ཁྱེ་ཀ་ར་པ་རྩ་བ་རིག་པའི་འབྲུང་གནས་དང་། ཁྱེ་ཏེ་ལོ་རྒྱུ་བ་བཞུགས་པ་ལ་
 བཅེགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ཁྱས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལས་བཞུགས་པ་ཕྱི་
 དར་འདིའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་གོ་མི་འཆི་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐུབ་
 དབང་གཉིས་པ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྟོང་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་

ཕབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་རྒྱན་སྒྲུབ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ནི་ཐོག་མར་
 རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་རྒྱ་ཏི་ཕྱི་དང་། ལོ་ཆེན་རིན་པམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱུར་བ་དང་།
 རྩོད་པོས་གསུངས་ནས་ལོ་ཆེན་གྱིས་བརྒྱུར་བ་དང་། ཡང་རྩོད་པོས་གསུངས་ནས་འབྲོམ་
 རྟོན་པས་བརྒྱུར་བ། ཏུས་ཕྱིས་ཀྱི་འགྲུར་གསར་ཡང་ཡོད་པར་སྤང་འོ།།

༥ སྤྲུལ་པ། གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་ཡང་ཙེ་ཤེར་ཕྱིན་མདོ། །

རྒྱས་འབྲིང་བརྒྱས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་བརྟན་བཅོས་རྒྱན། །

འགྲེལ་པར་བཅས་པའི་ཆོག་དོན་རྒྱ་ཆེར་ནི། །

འགྲེལ་མཛད་ནམ་བཤད་སྟིང་པོའི་རྒྱན་ཞེས་གྲགས། །

གང་དེ་རྩོད་བྱེད་གསུང་ནི་བརྗོངས་བས་ན། །

སྟོང་མན་སྟེ་པོས་ཚུང་ཟད་རྟོགས་དཀའི་ཕྱིར། །

སྤར་ཡང་གོ་སྤའི་གཏམ་གྱིས་མདོར་བརྒྱས་ཏེ། །

གསལ་བར་འཆད་པའི་ནམ་བཤད་འདི་སྤར་འོ། །

དེ་ལས་ནམ་དཀར་གཞུང་ཚུ་རྒྱན་གྱིས། །

བརྟན་པའི་ཐོན་ཤིང་རིང་དུ་རྒྱས་གྱུར་ཏེ། །

དོན་གཉིས་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་མཛོས་པ་ཡིས། །

སྐལ་བཟང་ཀྱན་གྱི་རེ་བ་སྟོང་བར་ཤོག །

བདག་ཀྱང་བྱམས་པའི་གཞུང་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །

ནམ་ཞིག་ཞིང་འདིར་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་ཞེས། །

ས་གསུམ་འདི་གྱིས་འགོངས་པ་དེ་ཡི་ཆོ། །

དམ་ཚུལ་ཉན་པའི་འཁོར་གྱིས་ཐོག་མར་ཤོག །

ཅས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཙུགས་མངོན་པར་
 ཉོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཙས་པའི་རྟམ་བཤད་སྤྲོད་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་
 རྟམ་བཤད་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མཁུན་རབ་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཡོངས་
 འཛིན་དམ་པ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་པའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ཀྱི་བཀའ་ངོན་ལས་བརྟན་བཙུགས་
 རྒྱ་འགྲེལ་ལ་ངེས་པ་ཅུང་ཟད་ཆེད་པ་ཤུགས་དགེ་སྤྲོད་ལུ་མ་དོན་སྤྲུལ་བ་བཤེད་ནམས་གྲགས་
 པའི་དཔལ་རྟམ་དཔྱད་མཆོག་གིས་སྤེལ། མེ་མོ་ལྷན་གི་ལོ་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་
 ཆོས་ཀྱི་སྤེ་ཆེན་པོའི་གཟིམས་ཁང་དུ་སྤྲུལ་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རིག་བྱེད་རིན་ཆེན་མགོན་
 པོའོ། །འདིས་ཀྱང་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་
 ཅིག། །

ཐུང་བྱང་སྒྲིབ་ཆོག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབས་གྲུང་། །
 ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
 དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
 དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཡུང་པོའི་མཐུས། །
 ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་སྒྲོང་སྤྲག་བརྒྱ། །
 གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ཤའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
 དེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་
 འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བཤྲོད་སྒྲིབ་ཆོག་དུ། ཤུག་ཏེ་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་
 བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

